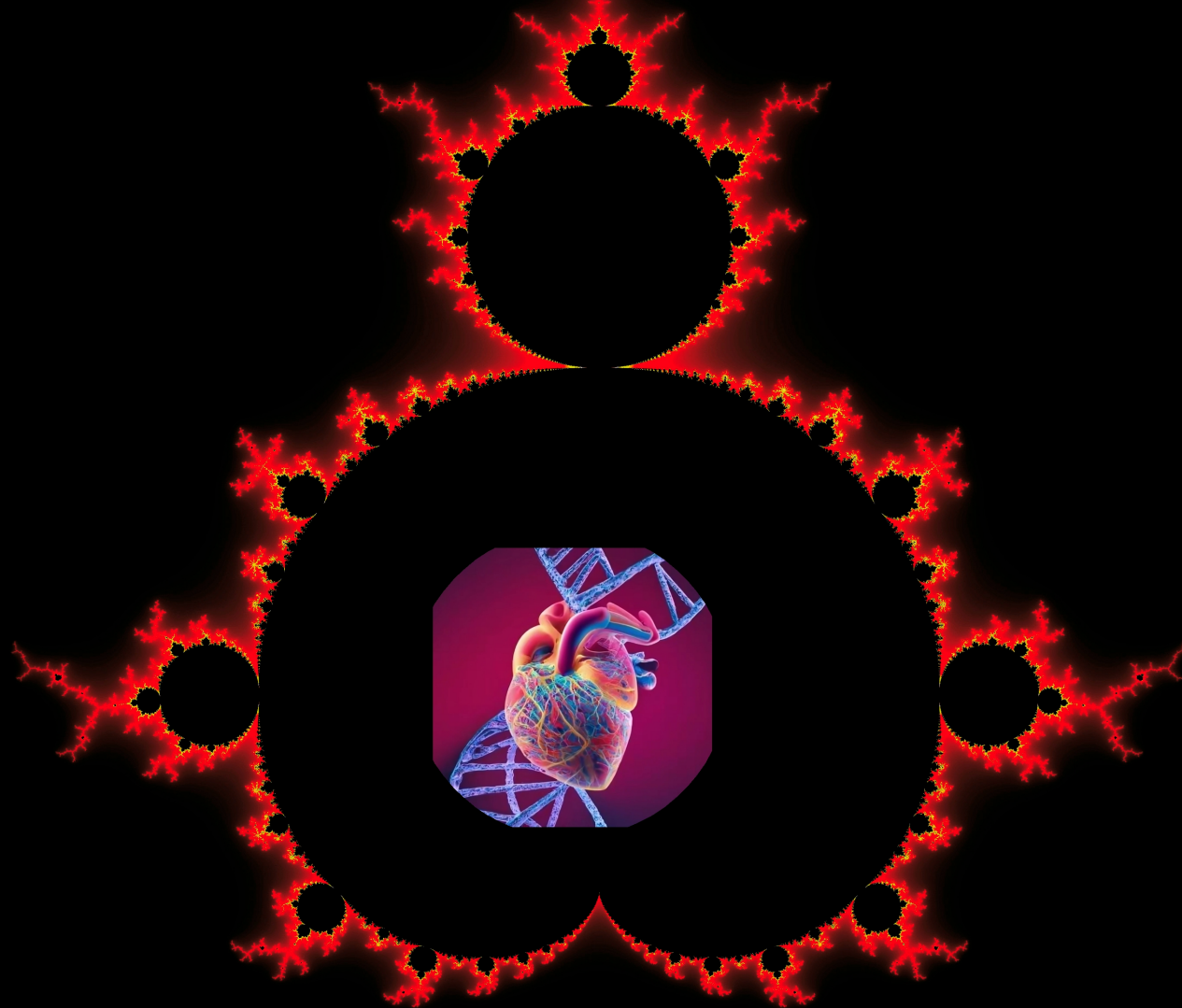

Viola Zoltán

Maua

2024

Viola Zoltán

Maua

Creative Commons licenc: [by-nd/4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/)

Magánkiadás
2024

Tisztelt Olvasó! E regény közvetlen előzménye az, amelynek címe:
A szexbomba

Tartalomjegyzék

<i>Prológus</i>	4
<i>1. fejezet: A csiszík hajója</i>	5
<i>2. fejezet: Az ivarművész feleség</i>	28
<i>3. fejezet: Az ivarművész lánya</i>	34
<i>4. fejezet: Az esküvő</i>	60
<i>5. fejezet: A beszélő férfiak</i>	84
<i>6. fejezet: A lázadó</i>	99
<i>7. fejezet: A vademberek</i>	111
<i>8. fejezet: Elnökök és választások</i>	126

Prológus

—Hadd halljam Tiáua, milyen okos vagy! Mondj szépen három állatnevet! - szólt az óvónő a kislányhoz.

A kislány zavartan nézett körbe, mert bár nevéhez méltóan szép volt – neve is azt jelentette mau nyelven hogy „legszebb nap” – ő volt a legkisebb a csoportban, s kissé szégyenlős is. Kivette az ujját a szájából, habozott egy ideig, majd megszólalt:

—Galamb, hal...

—Nagyon jó, hát még? - biztatta őt az óvónő, látván hogy megakadt.

A kislány körbenézett, majd nagy nehezen kibökte:

—Férfi.

—Helyesen válaszoltál, ügyes vagy! - simogatta meg a fejét az óvónő.

1. fejezet: A csiszík hajója

Magadár, a gazdag behnoti milliomos, elégedetten ült a hintójában, miközben a kocsisa Dajanszün város egyik külső kerületébe igyekezett. Ott állt Magadár jókora háza, csaknem palotája.

Magadár mindig behnoti volt. De nem mindig milliomos. És erősen félt attól, hogy eljön az idő, amikor újracsak nem lesz milliomos.

Ennek oka pedig nem más volt, mint hogy nagyon sokat költött elnöki kampányára. Ami ráadásul sikertelen is maradt. Bejutott ugyan a képviselőházba, de nem ő lett az ország elnöke. Megint a régi elnököt, Morevit választották meg!

Valahányszor csak erre gondolt Magadár, bosszúsan csikorgatta a fogát. Nem is elsősorban azért, mert annyira szeretett volna elnök lenni. Az persze jó dolog, tetszeleg az ember hiúságának, de... de a lényeg az, hogy rendbe kéne tenni Behnot dolgait! Ha ez így megy tovább, Behnot mihamar elmaradott, primitív vidék lesz, miközben a szomszédos ország, Dzinor meggazdagszik, felemelkedik! Márpedig Magadárt az ilyesmi nagyon bosszantotta, mert korábban komoly beosztásban volt a katonaságnál: Szpülbüvürt város kikötőparancsnoka volt, mint őrnagy.

Magadár tehát nem értett egyet a régi-új elnök politikájával.

Most is ezen rágódott, amíg a hintó hazafelé vitte. Meg lehetne elégedve a sorsával. Jól él, ezt már az is mutatja hogy hintón utazik. Manapság nem sokan engedhetik meg maguknak ezt a luxust. Az emberek többsége gyalog jár egy városon belül, a városok között pedig ott a gőzvasút. Aki megengedheti magának, annak van saját gőszekere is. De hintó – az csak a nagyon gazdagoknak jár. Nem is elsősorban a hintó váza miatt drága ez, bár az sem csekély összeg, hanem a lovak miatt. A lovak nagyon drágák voltak Behnotban! Hát még a tartásuk! Hiszen egy ló akkor is eszik, amikor semmit nem dolgozik! És kell neki jókora legelő, rendszeres mozgási lehetőség, tisztítgatás, állatorvos... Ő, a hintó, az már nem is luxus, hanem a legmagasabb luxusnak a tömény jelképe!

És Magadár jobban szerette a hintót mint a gőszekeret. Volt neki az is, három is, de hát az ugyebár bűdös, füstöl, lármás, olajos, és jobban is ráz mint a hintó. Gyorsabb ugyan, de még csak nem is sokkal. Legalábbis ha egy hatlovas hintóval vetjük össze...

Most azonban megállt a hintó. Ahogy Magadár kinézett az ablakon, azt látta, hogy minden más jármű is megállt az úton. Kihajolt és megkérdezte a kocsist:

—Hé, mi van?! Karambol történt előttünk vagy megint felrobbant egy gázlámpa?!

A gázlámpák eléggé megbízhatatlanok voltak még Behnotban, gyakran okoztak balesetet. Érdekes pedig: a gázvilágítás ötletét a csiszíktól lesték el az evolok, és állítólag azok a boszorkányos csiszík képesek voltak úgy megoldani, hogy ne legyen balesetveszélyes!

Behnotban még újdonság volt, alig néhány éves ez a közvilágítás. És nem múlt el úgy hét, hogy valahol valamelyik gázlámpa az utakon fel ne robbanjon, nagy tüzeket okozva. Behnot elnöke ki nem állhatta a csiszíket, de a közvélemény nyomására mégis hívott csiszí szakértőket, akik megvizsgálva a dolgot azt mondták, az evolok egészen egyszerűen bűnös hanyagsággal építették ki a közvilágítást, például nem rozsdamentes, saválló és nyomásálló csövekben vezetik a gázt, holott a csiszík háromszoros burkolású csöveket fektettek a földbe, s még negyediknek vaskos műanyagborítást is raktak rá. A csiszí gázvezeték ennek megfelelően a sok burkolat miatt negyven centi vastag, a behnotiaké pedig csak hat centi, mert mindössze egy vékony falú pléhcsőben vezetik az egészet, ami könnyen elrozsdál a földben. Egyáltalán, a behnotiak betemetik a gázvezetéket a földbe, a csiszík ellenben óriási kábelalagutakat építettek ki, ami-ben kényelmesen lehet nemcsak járni, de még egyszerre két irányba kerékpározni is, ezek az alagutak ki vannak építve minden házhoz, minden utcában, sőt még a falvak között is, nemcsak a gázvezeték megy itt, de a vízvezeték és a csatornák zárt csövei is! A falvak közt a csőposta is ebben az alagútban megy. Tehát az összes közmű! Az evoloknak eszük ágában sincs ellenőrizni a vezetékeket, nem is tehetik mert betemetik őket, mintha évmilliókig nem kéne fe-

lējük nézni, a csiszík ellenben havonta végigvizsgálják a szervízalagút minden csövének minden méterét! A csiszí szakértők az evol állapotokat megvizsgálva azt mondták, nem tudják megmondani mitől robbannak a lámpák, mert annak ezeregy oka lehet, de mind erre a gondatlan kivitelezésre vezethető vissza! Nem az a csoda ha a lámpák és vezetékek robbannak, hanem az a csoda hogy csak ennyiszer robbannak és nem többször! Egyetlen tanácsot tudtak adni: szereljék le az egészet, és építsék ki újra, tisztességesen!

Az elnök azt mondta, hogy ez a megoldás tökéletesen kivitelezhetetlen, óriási költségbe került eddig is a közvilágítási program, s most a csiszík azt ajánlják hogy dobják ki ezt az egészet az ablakon, s kezdjenek bele újra, méghozzá legkevesebb százszor annyiért?!

A csiszík rábólintottak hogy igen, örülnek hogy az elnök ilyen pontosan megértette őket, mert szóról-szóra ezt javasolták!

Az elnök dühösen hazazavarta őket, s azóta is robbannak a lámpák és a gázvezetékek. Annyi változott csak, hogy ahol felrobbant egy szakasz, nem építették újra, mondván hogy balesetveszélyes.

Nem volt rá pénz. Új gépfegyvereket kellett vásárolni a hadseregnek, mert Dzidinor egyre erősebb lett...

Úgy tűnt azonban, most nem ez a probléma.

—Oda nézzen fel, uram! - mutatta Magadárnak a kocsis.

Magadár felemelte a fejét, s ekkor meglátta. A tiszta, kék égen ő is megpillanthatta azt, amit ekkor már minden dajanszüni lakos láthatott: húsz hatalmas helikopter körözött a város fölött!

Márpedig a helikopter akkoriban egyértelműen a csiszíket jelentette. Magadár művelt ember volt, tudta hogy van még két csiszíbarát népnek is helikoptere a világban: a gyoeleknek és a gurgujoknak. Csakhogy azok nem jönnek Behnotba! Ezek csiszík lesznek!

Ez annál is biztosabb, mert e helikopterek narancssárgák voltak. A csiszík megegyeztek a két másik néppel, hogy mindegyiküknek különböző színük lesz az azonnali felismerhetőség érdekében. Ezért minden csiszí helikopter alapszíne a narancssárga volt, a gyoeleké világoszöld lett, a gurgujoké pedig világoskék, az ő délisarki kontinensükön úgyis sok a jég, ami kékes színű.

Amint a helikoptereket megpillantotta, Magadárt eszeveszett rémület kerítette hatalmába. Felidéződtek benne azok a hét évvel korábbi pillanatok, amikor egy másik városban, Szpülbüvürtben, ahol őrnagy volt, ugyanígy kezdődött: megjelentek az égen a helikopterek, s kiperteztek egészen kicsiny, észrevehetetlen mennyiségben egy gázt, amitől három napra mindenki megőrült a városban, eszeveszett nemi vágy uralkodott el férfin is, nőn is, mindenki pározott mindenkivel, a nyílt utcán is, kisgyerek is, aggastyán is...

Így álltak bosszút a csiszík, mert a behnoti titkosszolgálat elrabolt néhány csiszít. Akiket persze a csiszík ki is szabadítottak, míg a városlakók az orgiába temetkeztek. A csiszíkre ugyanis nem hatott a gáz, volt ellenszerük...¹

Azon nap után nem maradt az igazán jókora Szpülbüvürt városban senki nő szűzen, ha legalább hatéves elmúlt. És persze olyan nő sem maradt, aki ha férjnél volt, meg ne csalta volna rengetegszer a férjét. Persze a férj is a feleségét. Történt rengeteg válás, pedig a válás az evoloknál nagy szégyen volt, és történt sok öngyilkosság is.

Magadárnak igazán nagyon elege volt a csiszík szexbombájából! Fia, Hariz, aki a csiszík közé állt, neki ugyan beadta az ellenszert, még mintegy „félidőben”, amikor a többiek még javában pároztak, de így is minden baja volt a férfiúi szervének akkor, mert a rengeteg párázástól nem maradt ép bőr a végén. Elég sokáig tartott amíg meggyógyult neki odalent!

Már majdnem odakiáltott rémülten a kocsisának, hogy lóhalálában igyekezzék kifelé a városból, de aztán belátta hogy ez nem lehetséges, az utat elállják előttük a gözszekerek! Különbem sem valószínű, hogy idejében érnének ki!

Aztán nagy megkönnyebbüléssel tapasztalta, hogy a csiszík ezúttal nem háborúzni akarnak. Odafentről kis papírlapok kezdtek lefelé szállingózni.

—Röplapok! - állapította meg Magadár mérhetetlen megkönnyebbüléssel.

¹ Mindez részletesen abban a regényben van leírva, melynek címe: *A szexbomba*

Szólta a kocsisnak, hogy ugorjon le a bakról, s hozzon neki is egyet. Nemsokára a kezében tarthatta azt.

Azt hitte, valami undorító propagandaszöveget fog olvasni, hogy „ej te ostoba barbár, legyél csiszí mert az ilyen meg olyan jó”! Ám semmi ilyesmit nem tapasztalt. Egyetlen halvány utalás volt csak ilyesmire, egy apróbetűs, igazán szerény mondat a röplap jobb felső sarkában. Így szólt:

„Minden barbár elvitathatatlan joga, hogy bármikor csiszívé legyen, feltéve hogy még nem ártott Csisziföldnek!
(Darzsi királynő törvénye)”

De ez tényleg apró betűkkel volt. Alatta, kissé nagyobb betűkkel, középen, a csiszík két legfőbb jelmondata:

„Minden hatalmat a nőknek!”
„Csisziföld a szabadság hazája!”

Ezalatt vörösen terpeszkedett nagyon nagy, vastag betűkkel nyomva e szó:

INGYENES

és ezalatt így folytatódott a szöveg:

„ruha- és cipőosztást rendezünk, valamint egyéb holmik szintén ingyenes osztogatását is, holnap egész nap a Strelícia hajó fedélzetén! Az osztogatáson bárki résztvehet, korra, nemre, gazdaságra való tekintet nélkül, aki elmúlt tíz éves. A program a következő:

Reggel 8 órakor a kikötőből a Strelícia csónakjaival beutazás a hajóhoz.

Reggeli mindenkinek, eredeti csiszí élelmiszerekből, ingyen.

Filmvetítés, szintén ingyenes.

Ezután a résztvevők válogathatnak tetszésük szerint az ingyenes ruhákból, cipőkből, egyebekből. Mindenki egy nagy szatyorra való mindenfélét vihet magával a partra, a szatyrot is mi adjuk ingyen, minden szatyor egyforma, s legalább ötven kilót elbír szakadás nélkül!

Ezután rövid előadást hallgathatnak meg a hajóra érkezettek Csisziföldről. Ez azonban nem lesz biztatás a disszidálásra (bár aki akarja azt természetesen befogadjuk), mindössze szeretnénk eloszlatni a sok képtelen rágalmat, amit rosszindulatú egyének terjesztenek Csisziföldről Behnotban! Természetesen ezen előadás meghallgatása is ingyenes.

Majd egy szintén ingyenes ebéd következik.

Ezután egy újabb filmet vetítünk, szintén ingyen, majd mindenkit visszaszállítunk csónakokkal a partra. Határozottan kijelentjük, hogy bár aki úgy dönt hogy csiszí lesz, azt befogadjuk, de nem az a célunk hogy bárkit is erre biztassunk, amint erre a hajón úgyis rájön majd mindenki! Kijelentjük továbbá, hogy az ajándékok megkapásának nem feltétele még az sem, hogy bárki is jó véleménnyel legyen Csisziföldről és a csiszíkról. Az is válogathat az ajándékokból és hazaviheti őket, aki akár a szemünkbe mondja hogy gyűlöl minket. Egyetlen feltétel, hogy az illető csendben végighallgassa az előadásunkat, és szintúgy a többiek zavarása nélkül végignézzé a két filmet! A filmek és az előadás evol nyelvű lesz, s a hajón minden csiszí tökéletesen beszél evolul, nem lesznek tehát kommunikációs problémák! A hajóra érkezőket semmiféle orvosi vizsgálatral nem terheljük, s nem kell levetközniük, ruhát cserélniük sem! A hajón senkit semmi veszély nem fenyeget, feltéve hogy meg nem támad egy csiszít vagy más látogatót, s ha netalán rosszul lenne, vagy mégis balesetet szenvedne a vendégek tolongása vagy más ok miatt, akkor Csisziföld orvosai ingyen meggyógyítják, s gyógyulása után engedik haza!

A csiszí királynő nevében e röplapot kiadta: Trixmi, Osztalúria sziget tekije.”

Ennyi volt a röplap szövege, két oldalra elosztva. A csiszík mérhetetlenül gazdag nép voltak, ugyanakkor takarékosak: felhasználták a papír mindkét oldalát! S a papír is akkora volt, hogy épp betöltse e szöveg. Margót szinte nem is hagytak a röplapon.

Magadár oldalát mérhetetlenül fúrta a kíváncsiság. El nem tudta képzelni, mit akarhatnak a csiszík, ha nem azt, hogy minél többeket Csisziföldre csábítsanak?! Mert azt mindenki tudta, a csiszík szeretik, ha sokan állnak középük. Megszerezték a Szpülbüvürthöz közeli Osztalúria

szigetet is, azóta sokan mentek oda olyanok, akik közéjük kíváncsoztak. Lám, ezt a röplapot is a szigeten nyomtatták ki!

De mit akarhatnak, ha nem ezt?! Pedig egészen biztos hogy valami mást akarnak, hiszen leírták, és azt híresztelik a csiszíkről, hogy szinte babonásan, rögeszmésen igazmondóak!

Pedig valamit nagyon akarnak. S Magadár még azt is sejtette, hogy amit akarnak, az nem is az előadásban lesz elmondva, hanem az a filmvetítésekkel függ össze valamiképpen. És hogy nagyon-nagyon akarnak valamit, azt az bizonyítja, hogy a látogatókat nem terhelik orvosi vizsgálatokkal. Aki úgy dönt hogy közéjük áll, azt persze biztos megvizsgálják, de a többieket nem. Márpedig olyan eset még nem volt, hogy a csiszík a féltett, csodaszép luxushajóik fedélzetére felengedtek volna alapos fertőtlenítés nélkül bárkit is a koszosnak, betegnek, rühesnek, tetvesnek tartott, undok barbárok közül! Mert a csiszík bizony mindenkiről így vélekednek aki nem csiszí, gyoel vagy gurguj! Bár e két utóbbi nép lényegében csiszí, még a csiszík szemében is, csak néhány apró szokásban térnek el a csiszí életmódtól.

És Magadár elhatározta, hogy maga is meglátogatja holnap reggel a csiszí hajót.

* * *

Másnap reggel a tengerparton, a kikötőben jó ötezer ember gyülekezett össze. Ez igazán nem volt sok, ahhoz képest, hogy Dajanszün igazi óriásváros volt behnoti fogalmak szerint, élt benne kétszázezer ember is! Vagyis csak úgy minden negyvenedik ember jött el. Holott a röplapból bőségesen szórtak a csiszík, még most reggel is lehetett látni nemegy helyen a földön összegyűrt, sáros röplapokat.

Természetesen ezen ötezer ember többsége valami szerencsétlen, szegény, nyomorult koldus volt. Vagy ha nem is koldus, de olyan ember, aki nagyonis rá volt szorulva az ajándékokra, alamizsnára. És lehet hogy némelyikük soha senkitől semmit nem kért még ingyen, de más ez, ahol nem kell kérni, felajánlják neki maguktól a csiszík, sőt, nem is találkozhat a jövőben az őt megajándékozóval, nem kell hálálkodnia...

De akadtak azért tehetősebbek is. Biztos ők is kíváncsiak voltak... És Magadár hallotta a beszélgetésüket, némelyiket az vonzotta, hogy megnézik a két filmet. Behnotban is voltak már mozik, de igencsak drágák voltak a belépőjegyek! Nem mindenki engedhette meg magának. Ha nem is a leggazdagabbak, de a középosztály szórakozása volt a mozi itt. Hanem a csiszík most ingyen vetítenek nekik, s két filmet is!

Jöttek a haspókok is. Vajon milyen lehet egy csiszí reggeli és ebéd?!

Voltak azonban mások is a kikötőben. A karotányok. Csakhogy ők nem ám azért, hogy a Strelíciára igyekezzenek!

Az evolok népe csöppet sem volt vallásos. A vallást hátborzongató ostobaságnak tartották – ebben az egyben egyformán vélekedtek a csiszíkkal. Hanem amikor az evol gőzhajók végre beköborolták a világot, s felfedezték a többi népeket (amiket a csiszík már régen ismertek), akkor ezen népek is megismerték az evolokat, s néhány buzgó vallási szervezet küldött hittérítőket közéjük. Főleg a karotányok. S bizony akadtak az evol szegények között, akik hallgattak az istenes mesékre, mert már másban sem reménykedhettek, csak a túlvilági boldogságban! Azaz, mehettek volna épp a csiszík közé is... de azoknak a szokásai nagyon mások voltak, teljesen eltért egymástól a csiszí és az evol értékrend! A karotányok nem kívántak annyi gondolkodásbeli megváltozást tőlük, mint a csiszík. Ráadásul a csiszíkről még nem is minden evol hallott. Még az evol kikötőknek sem mindegyikébe mentek el eddig a csiszí hajók, a szárazföld belsejébe pedig biztos hogy soha még csiszí be nem tette a lábát, mert nem engedték meg a behnoti hatóságok. Legszívesebben a kikötőkből is kitiltották volna a csiszíket, de azt nemigen lehetett, mert a csiszí hajók nagyok voltak és erősen felfegyverezettek. És azt például épp Szpülbüvürtben tapasztalhatták, mit jelent, ha a csiszík kissé megorrolnak rájuk! Mert a csiszík nem győzték hangsúlyozni, hogy ott nagyon finoman, kíméletesen viselkedtek!

A csiszikre tehát nem támadtak rá. De barátságtalanok voltak velük, márpedig olyan helyre ahol nem látják őket szívesen, a csiszik nemigen mennek. Vagyis nem mentek be a szárazföld mélyébe, ahol távol lettek volna a hajójuktól, barátaiktól.

Bementek ellenben a karotányok, és számos evolt megtérítettek.

Most sok karotány jött a kikötőbe, szent énekeket daloltak, majd arra biztatták kiabálással és szónoklással a csónakokra váró egybegyűlteket, hogy ne menjenek a Sátán, a Gonosz hajójára, mert a csiszik megrontják a lelküket! Azok viszont röhögtek rajtuk. Aki kicaplatott ide, nem azért tette, hogy most visszamenjen a remélt sok-sok, ötvenkilónyi ajándék nélkül!

A behnoti hatóságok nem avatkoztak közbe amíg a két tábor csak szavakkal vitázott, de aztán a Strelíciára igyekvők megdobálták néhány karotányt kövel vagy ami épp a kezük ügyébe került, erre rendőrök jöttek, és szétválasztották egymástól a két tábort. Épp ideje volt, mert megérkeztek a csiszi motorcsónakok, s annak nem lett volna jó vége, ha azokat is megtámadják a karotányok. Bár attól hogy csiszíre támadjanak, óvakodni szoktak. De ki tudja, mivé fajulhat a vallási fanatizmus! Márpedig a csiszi csónakokban felfegyverzett csiszik ültek rakétavetőkkel! Aztán meg, az talán igaz hogy a karotányokért nem kár, de ki tudja, nem dühödnek-e meg a csiszik az egész városra, ha baja esik valamelyiküknek! A dajanszüniek szeretnék volna, ha estére még maradnának szüzek ebben a városban! Mert Szpülbüvürt sorsáról eddigre már mindenki hallott!

Semmi nem akadályozta hát meg hogy az arra várók elcsónakázzanak a Strelíciára, hogy ott – a karotányok szavaival élve – „elfogadják a Pokol küldötteinek bűnös ajándékait”. Magadár az első közt léphetett a fedélzetre, előre engedték őt, látván díszes öltözkését, mert ugye jobb nem összeveszni a hatalmasokkal... bár néhányan megszólták, hogy nem elég neki a hintó meg egyéb luxus amivel rendelkezik mint milliomos, még ezt is elveszi a szegények elől?! De Magadár ha válaszolt is erre, csak annyit mondott, hogy kíváncsi. És senki elől nem vesz el semmit, hát nézzék meg ezt a hajóóriást, megvan valami négyszáz méter hosszú, van ezen bőven mindenkinek elég, attól hogy ő itt van, jöhet még ide bárki szegény is!

Ahogy a fedélzetre lépett, mármint az egyik, s alsóbb fedélzetre, mert volt abból tizennyolc is, és felment a csiszik vezetésével legfelülre, amit a csiszik napfény-szintnek neveztek, körbepillantva azt látta, hogy a Strelícia közelében, amögött hogy a partról nem láthatta idáig, egy másik csiszi hajó is horgonyzik, ami gyanúsan ismerős volt a számára! Még a nevét is tudta: úgy hívták hogy Szörnyeteg! Ez csinálta a galibát hét éve Szpülbüvürtben!

Magadár összevonta a homlokát. Akkor úgy mondták neki, hogy e hajó kapitánya, ha majd kitanult a csisziknél, az ő csiszívé lett fia, Hariz lesz. Hét év elég kellett legyen ehhez! Beszéljen a fiával?

Ezt még meg kell gondolni. Előbb lássuk a medvét, vagyis a lényegét! Mert ezt így mondták Mídel szigeten, melyen Behnot is feküdt. Legalábbis azóta, hogy már senki nem láthatott medvét, hacsak rajzokról nem, mert mindet kiirtották a szörmevadászok.

A csiszik betartották a szavukat. Mikor mindenki megérkezett a napfény-szintre, amit igazán nem töltött meg ez a mintegy ötezer fő, alig lehetett észrevenni hogy van valaki a hajón, akkor azt mondták a csiszik nekik, hogy menjenek hátra a tathoz, ott számos asztal áll, teli mindenféle finomsággal, egyék róla mindenki ami csak jólesik, amennyi belé fér, ez a reggeli! Ha valami elfogy, akkor se aggódjanak, mert akkor még hoznak abból, tehát nem kell tolongani!

Hiába mondták. A csiszik sok mostani vendége hajléktalan volt vagy koldus, s ezek most rohanvást siettek a tat felé. Hiszen ez nagyszerű! Ez még jobb, mint amire számítottak, nemcsak néhány tál ételt kapnak, ők válogathatnak, s ehetnek amennyit csak akarnak!

Egyedül azért nem tört ki a tömegverekedés, mert a csiszik ismerték már a barbárok szokásait, és nem számos, hanem számtalan asztalt pakoltak tele jóelőre mindenfélével. Egy asztalhoz nem jutott több tíz embernél, vagyis tényleg volt bőven mindenkinek. Voltak az asztalokon mindenféle trópusi gyümölcsök, mert ezekből a csiszik bőviben voltak, tehát mázsaszámra banán, ananász, kókusz, kivi, füge, s még sok egyéb, csupa olyasmi tehát, ami a mérsékelt évszélzón fekvő Behnot lakói közül csakis a leggazdagabbaknak volt megfizethető, és valóban igazi vademberi mohósággal vetették magukat ezekre az érkezettek, tömték magukba ahogy csak bírták! Voltak aztán megszokottabb gyümölcsök is, alma, körte, szilva, óriási kondérokban

szemezett, pucolt eper, óriási szemekkel, málna is, egres is, szamóca is, olyasmik is amik még véletlenül sem termettek ebben az évszakban, de hát a csiszik, ezt tudta Magadár még ha a többiek nem is, nagy üvegházakban termesztik ezeket... ezt Magadár onnan tudta, hogy egyszer járt már Csisziföldön.

Aztán egyéb ételeket is lehetett ott találni, majonézes zöldborsót, mustárt, tizenhatféle kenyeret, sült húsokat, édes italokat, legalább hetvenféle sajtot, túrót, tejből is legkevesebb ötfajtát, mert a csiszik nemcsak a tehéntejet itták, volt tejföl is, tejszínhab is, keménytojás, lekvárok, s még sok olyasmi is, amiről Magadár azt sem tudta mi a csuda lehet. A csiszik igazán nem fukarkodtak. Ezt még Magadár is a javukra írta: el kell ismerni, a csiszik nem úgy adnak mint némelyek akik a kínálják ugyan a vendégeket, ám ugyanakkor nem nézik jó szemmel ha az sokat eszik! A csiszik ha adnak, bőségesen adnak, és nem bánják ha valaki él a lehetőséggel! Magadár nem is kételkedett benne, hogy akik itt vannak, valóban megkapják a nagy szatyrot ajándékot, s a csiszik még azt is elnézik nekik, ha nemcsak a szatyrot pakolják teli, de még a ruháik alá is bedugdosnak mindenfélét. Sőt, erre számítanak is. Ismerik a barbárokat!

A csiszik addig hagytak időt a reggelire, ami ebédnek is túlzás lett volna, míg mindenkinek hordónyivá dagadt a hasa, nagyokat böfögtek, némelyek le is ültek hogy kifújják magukat, s már csipegetni sem tudtak. De a szemüket sóváran legeltették a pompás látványon, és sajnálkoztak, hogy nincs egy helyett legkevesebb hús hasuk! Mert itt annyi minden volt, hogy igazság szerint végigkóstolni sem lehetett mindet, mert már a negyedénél csurig, pukkadásig lakott a vendég.

Ekkor jöttek újra a csiszik. Előállt valami főcsiszíféle, akit úgy hívtak hogy Druba, és elmondta, hogy nem kell nyugtalankodni, mert pontosan ugyanez lesz az ebéd is amit kaptak! Hanem most következik az első film levetítése! Megkér mindenkit, hogy akinek pisilni vagy mást kell, az most menjen be valamelyik olyan ajtón, amire az van kiírva evol nyelven hogy „illemhely”, mert a filmvetítés alatt lehetetlen elhagyni a vetítőtermet! Nem tilos ugyan, de minden kijáratnál csiszik fognak állni, s aki kimegy onnan, azt azonnal a partra viszik, egy szál ajándék nélkül! Akire tehát odabent mégis rájön, jobban teszi ha maga alá csinál, az egész ajándékozás után úgyis fertőtlenítik az egész hajót! De hát milyen szégyen lenne az ilyesmi, ugye, jobb ha most megy véére mindenki!

A vendégek úgy tettek. S még csak nem is morgolódtak. Hallottak már ezt-azt a csiszikról, hogy milyen furcsa nép az, és a pompás reggeli után úgyis elnéző hangulatban voltak. Ilyet igazán nem mindig ehetnek!

Még Magadár sem. Mert a trópusi gyümölcsök még hagyján, ezért inkább a sajtokat kóstol-gatta, és meg kell hagyni, a legtöbb nagyon ízlett neki! Habár „az sem semmi”, ahogy mondani szokták, amikor a kemény tojások között felfedezett néhány strucctojást!

De hát a csisziknek strucctenyészeteik is voltak, éppen a tojások kedvéért főleg...

Aztán bementek a vetítőterembe. Kiderült, nem is egy vetítőterem van, hanem öt! A csiszik megnyugtatták őket, hogy mindegyikben ugyanazt a filmet vetítik majd.

Magadár természetesen volt már nem is egy behnotti moziban. De ez egészen különleges volt: a szék kényelmes, párnázott, puha, a támla nem egyenes, amitől megfájdul egy idő után a hát, hanem úgy görbitett, hogy igazodjék a gerincoszlop görbületéhez, az egész jobban hasonlított egy fotelhez mint egy székhöz, minden székeknek saját két karfája van, nem közös a szomszéddal, sőt, minden széket körbevesz egy vékony átlátszó műanyagfal, ami szinte teljesen elszigeteli a környezetétől a nézőt! A csiszí nő, Druba elmondta nekik, ez azért van, mert minden székbe bele van építve egy lemezjátszó, amibe már a megfelelő lemezt is belerakták ők, a csiszik. Ez adja majd mindenkinek a filmhez tartozó hangot. Arra kéri tehát a nézőket, hogy amikor meglátnak a filmvászonon egy narancssárga felvillanást a legelején, akkor nyomják meg az ülésük karfáján az ott található alsó gombot, erre indul majd meg a hang. Semmi egyebet nem kell tenniük! A fal azért van az ülések körül, hogy a szomszédoktól kiszűrődő hangfoszlányok ne zavarhassák őket.

Magadár nagyon kíváncsi volt már, s mindent így is tett.

A filmet egészen érdekesnek tartotta! Azt hitte, valami bemutató film lesz Csisziföldről, hogy elképessze a tudatlan barbárokat a csiszik nagyszerűségével, technikájával, lehetőségeivel, de egyáltalán nem erről szólt! Hanem Behnotról!

Szerelmi történet volt. Érdekes pedig, mert Magadár tudta, hogy a csiszik mélyen megvetik a szerelem érzését, egyfajta elmebajnak tartják!

Ám ez mégis hamisítatlan szerelmes film volt, méghozzá Magadár szerint, pedig ő sok filmet ismert, egyike a legnagyobb szerűbeknek, amit valaha is látott! Igazán a lehető legprofibb, leg-színvonalasabb módon volt megcsinálva, mind a fényképezést, mind a színészi produkciót illetően, és a díszletek is tökéletesek voltak, Magadár előbb azt hitte, a csiszik ezért felépítettek egy egész barbár várost behnoti minták alapján, mert biztos hogy a filmet Csisziföldön készítették, a behnotiak ezt nem hagyták volna... de aztán eszébe jutott, nem kellett a csisziknek ehhez várost építeni, van nekik elég elhagyott evol városuk Osztalúria szigeten!

Az egész film alatt a szereplők még csak meg sem említették Csisziföldet és a csisziket.

A film, mint minden szerelmes történet, természetesen egy fiú és egy lány szerelméről szólt. A szereplők olyan tökéletesen beszéltek evolul, hogy Magadár szerint csakis igazi, született evolok lehettek, akik Csisziföldre disszidáltak. Még éppen megfelelő, enyhe szpülbüvüri tájszólásuk is volt! Különben ezt sok csiszín is megfigyelte, akik most itt a hajón irányították őket. Valószínűleg mind itt Midelen születtek. Magadár a legtöbbjükről a beszédje alapján meg tudta azt is állapítani, hogy az ország melyik táján született.

Ami a filmet illeti, eleinte úgy nézett ki, hogy minden remekül alakul. A fiú tehetséges ifjú mérnök volt, ráadásul ígéretes sporttehetség is, és legnagyobb gondja az volt hogy nem tudta, melyik irányba kötelezze el magát: a sportnak éljen-e vagy a tudománynak! A leány pedig tizenötéves gyönyörűség, kiváló középiskolai eredményekkel, arról ugyan fogalma sem volt hogy mi legyen a szakmája, mert mindenből kiváló volt, de hát ez igazán nem baj, sokkal inkább nagyszerű! Egyetlen probléma az volt, hogy a leány családja gazdag, nagyon gazdag, a fiú pedig bár tehetséges, de igazán szegény, a szülei csak nehezen tudták előteremteni a pénzt a tandíjra. Így aztán a leány szülei ellenezték a házasságot.

Magadár már azt hitte, erről fog szólni a történet, ami elég szokványosnak ígérkezett eszerint, de kiderült hogy nem! A nézők legnagyobb meglepetésére ugyanis a leány szülei beleegyeztek végül a házasságba, ami tulajdonképpen várható is volt már a film legelején, hiszen a szerelmi történeteknek illik hogy jó végük legyen – csak hogy e beleegyezés a filmnek mintegy a tizedik percében megszületett már, holott a csiszik azt mondták nekik, hogy ez egy jó másfél órás film!

Magadár el nem tudta képzelni, mi jöhet akkor ezek után. Miről szólhat még, ha már most minden szép és jó lesz?!

Hamar megtudta. Már ki volt tűzve a lakodalom ideje, amikor képletesen szólva, becsapott a ménkü! Váratlanul kiderült a gazdag leány édesanyjáról, hogy fiatal korában ivarművész volt, csak ezt sikerült eltitkolnia, amikor férjhez ment!

Amint ez kiderült róla, a férje természetesen azonnal elvált tőle, de ez még a legkisebb baj volt, mert az evol törvények értelmében ivarművészhöz és kurvának nem lehet gyermeke! Ha mégis van, azt azonnal leselejtezik, vagyis kiviszik hajóval a tengerre, altató italt itatnak vele, és a tengerbe dobják hogy a cápák egyék meg míg alszik, vagy megfulladjon!

Sok szerelmes filmet gyártottak Behnotban, ez volt a mozik legkeresettebb műfaja. De ilyen témát még soha senki nem mert megfilmesíteni! Lehet hogy a cenzorok le is tartóztatták volna a rendezőt!

Minden néző döbbenetben ült a helyén. Eleinte csak valami jópofa dramaturgiai fogásra gondoltak, hogy majd kiderül hogy tévedés volt az egész, s minden jó lesz a nagy ijedelem után. De erről szó sem volt, hamarosan az anya is bevallotta zokogva hogy igen, ő valóban diplomás ivarművész! És a rendőrök kimentek a fiú lakására, akinél épp ott volt a gyönyörű, tehetséges leány, mert leendő esküvőjük részleteit beszélték meg, a leány még mit sem tudott róla hogy ő kinek a lánya, és letartóztatták a lányt. Elvitték a gyűjtőbe, ahol a leselejtezteteket tartják, míg megjön a hajó értük. A Halálhajó.

Szívszaggató jelenet volt a két fiatal búcsúzkodása, a nézők többsége egyszerűen zokogni kezdett, s még a kemény Magadár, az egykori katona szeme sem maradt szárazon!

De még mindig nem volt vége a filmnek. Sőt, még nem telt el negyven percnél több belőle! Több mint fele hátra volt!

Mert a fiatalember nem adta fel a küzdelmet! Éjjel felkereste a lány anyját, s rávette hogy az lopjon a férjétől egy csomó pénzt neki. Ezután felkeresett néhány külvárosi vagányt és csatortatölteket, a pénzből megfizette őket, hogy támadják meg a gyűjtőt, és szabadítsák ki a leányt neki!

Ez pedig már komoly ügy volt. Magadár meg kellett állapítsa, hogy e film engedetlenségre, az evol törvények elleni lázadásra neveli a nézőit! S hozzá milyen sikeresen! Elismeréssel kellett adózzon annak a csiszínek, aki ezt kitalálta. Ha hosszan szónokoltak volna róla, hogy milyen kegyetlen is a törvény Behnotban, azzal semmit nem értek volna el. De az értelem helyett az emberek érzelmeire hatni – az már mindjárt más! Holott a csiszik megvetik a szerelmet! De milyen ügyesen felhasználják mégis!

Igazán bámulatos eredménnyel. Mert most a vászon hirtelen kivilágosodott, s előtte megjelent Druba, a csiszí nő. Így szólt:

—Kétféle folytatásunk is van ehhez a filmhez, kedves vendégeink! Az egyik törvénytisztelő folytatás. Ez azt jelenti, hogy egy lázadás, amiben most a fiatalember mesterkedik, legfeljebb időszakos sikert érhet el, s utána a bűnös el kell hogy nyerje méltó büntetését. A másik folytatás azonban egészen más... Töletek függ, hogy melyik lesz a film vége! De csak az egyik részt vetítjük le! Álljon fel az, aki a törvénytisztelő folytatást szeretné! Megszámoljuk őket. Ha ők lesznek többen, az ő kívánságuk teljesedik, ha nem, akkor a másik!

Magadár gyorsan körbenézett, s döbbenten tapasztalta, hogy egyáltalán senki nem állt fel az egész hatalmas moziateremben!

Vagyis mind a törvényellenes véget akarták! A jó véget! Hiába, a szerelem óriási hatalom! Mindenki a szerelmespárnak szurkolt!

Még Magadár is.

A csiszik teljesítették a kívánságukat. A film úgy folytatódott, hogy sikerült kiszabadítani a lányt (és sok más génsérültet), csak hogy ezután a fiatalok lelepleződtek, menekülniük kellett! A film hátralevő része arról szólt, hogy milyen nélkülözéseknek vannak kitéve, amint bújkálnak, a csatornáknak, szeméttelen, nyomornegyedben, mindenki őket üldözi, a rendőrség is, a hivatalok is, a törvénytisztelő evolok is, a fiút a saját családja kitagadta... a lány anyját, az ivarművésznőt génsérült rejtegetéséért a hatóság halálra ítéli, de elszökik, csatlakozik a szerelmespárhoz, ám végül amikor rajtuk ütnek, s a rendőrök le akarják lőni a fiút, akkor az anya eléje veti magát, így ő hal meg, de megmenti a fiatalember életét...

Már mindenki hangosan zokogott a nézőtérben.

A szerelmespár kiszökött a vadonba. De hát Mídelén már nemigen akad vadon! Itt sem maradt nyugtuk. Éheztek. A fiú minden falat élelmet a lánynak adott. Aztán megtalálták őket újra a rendőrök, megint menekülni kellett. De nem tudtak elég gyorsan menekülni, mert a leány már várandós volt ekkor. Beszorították őket egy hajójavító üzembe. S itt végül mert jobbat nem tudtak, beugrottak egy gözcsónakba, s megindultak a nyílt tenger felé. A rendőröknél nem volt csónak.

De nem fordult a fiú újra a part felé, amikor egérutat nyertek.

—Hová megyünk? - kérdezte a lány.

—Nem tudom. De nem megyek vissza ebbe az iszonyú országba. Menjünk tovább, előre, amíg csak tart az üzemanyag! Vagy találunk valami jobb helyet, ahol élni lehet, vagy...

—Vagy együtt halunk meg. Úgy legyen! - sóhajtott a lány, és a fiatalember vállára hajtotta a fejét.

S itt ért véget a film. Amikor kivilágosodott a terem, mindenki zokogott. És sokan a könnyeik elapadtával hangoskodni kezdtek, hogy ez nem tisztességes film, elvárják hogy kiderüljön, mi történt a szerelmespárral! Ez nem igazán jó vég!

És ekkor jött Druba, s így szólt:

—Ez a film nem kitalált történet. Ez szóról-szóra megtörtént a közelmúltban! S a pár csónakja ment addig míg el nem fogyott a szenük, aztán csak ringatóztak a hullámokon, majdnem szomjan haltak, de ekkor megtalálta őket egy csiszí hajó! Azóta csiszí, és bőségben élnek. De ha más törvények lennének Behnotban, nem is lett volna muszáj elhajózniuk onnan!

A filmvetítés után a csiszí azt mondták hogy következik mintegy fél óra szünet. Magadár feltételezte, azért szervezték így, hogy az embereknek legyen idejük megemésztetni a filmben látottakat, hogy meg tudják beszélni egymással. Valóban élénk beszélgetésbe merültek sokan, még vadidegen emberek is egymással, s Magadár nemegyszer hallotta hogy valaki ezt suttogja vagy hangosan is mondja: „Döbbenetes! Döbbenetes!”

A szünet idejét különben nem is kevesen arra használták fel, hogy elballagjanak a tathoz, s ott még magukba tömjenek a finomságokból amit csak bírtak. Ezt a csiszí nem akadályozták meg.

S következett végre a várva várt pillanat! Druba szavára felsorakoztak az emberek. Druba elmondta nekik, hogy nem kell tülekedni, tényleg nem kell, mert van mindenből bőségesen!

—Láthattátok - mondta - hogy mi csiszí betartjuk a szavunkat! Azt mondtuk hogy nem kell tülekedni a reggelihez mert jut bőven, és valóban nem kellett, mert jutott bőven! Mi csiszí ilyenek vagyunk! Nálunk még értelme van a szónak, nem csapunk be senkit, ha tehát azt mondjuk valamire hogy van bőven, akkor az valóban bőven van! A reggelire kitett ételek felét sem bírtátok megenni! Most lemegyünk ide a következő szintre, s ott különböző szobákban bolyonghattok, az egész szinten, tetszésetek szerint. Más szintekre nem mehettek le, de ez ne aggasszon senkit, nem mehet véletlenül tilosba, mert ahová nem szabad mennie, az úgyis le van zárva! A szobák, kabinok ajtajára ki van írva evolul, hogy miféle holmik vannak benne. Felesleges kapkodni, annyi a holmi hogy a tizedét sem tudjátok hazavinni! Javaslom hogy a legelején ne is tegyetek el semmit sem magatoknak, még ha nagyon tetszik, akkor sem, előbb nézegessetek meg mindent, mert később esetleg találtok még sokkal jobban tetszőt, aztán nem szeretném ha az lenne, hogy időnként kiöntitek a szatyrot, hogy csak egy részét pakoljátok be, s a többi holmi ott marad rendetlenül, mert kell a hely másnak! Ha meglátjuk hogy valaki ilyesmit csinál, azt azonnal visszavisszük a partra, és semmit nem kap, úgy vigyázzatok! Ne mondjátok hogy nem figyelmeztettelek benneteket! Megnézegetni a holmikat van idő, mert kaptok erre a válogatásra összesen három teljes órát!

A szatyrokat úgy kapjátok meg, hogy most amikor lemegyünk a következő szintre, végigmen-
tek egy folyosón, s annak a két oldalán halmokban állnak az összehajtott szatyrok, vegyen be-
lőle mindenki egyet! De csak egyet, mert egynél több szatyorra valót nem engedünk elvinni!

Ami a holmikat, főleg a ruhákat illeti: ezek többnyire használt cuccok. De nem olyasmik, amiket hordani ne lehetne. Ha egy csiszí gyerek például kinövi a ruháját, cipőjét, az egyszerűen a szemétkébe kerül. Akkor is ha semmi baja, higiéniai okokból, de főleg inkább azért, mert nálunk minden szabványosítva van, és nehézkes lenne a rengeteg lehetséges használt holmi miatt megkészserezni a boltok tárolóterületét, sőt, megtöbbszörözni, mert vizsgálgatni kéne hogy például ez vagy az az ing milyen mértékig használt... És minek is vegyen fel egy csiszí va-
lamiből használtat, ha úgyis kaphat újat is, szintén ingyen, mert tudjátok hogy nálunk minden ingyenes! Tehát ami használt, vagy csak egyszerűen nem kell, felesleges, az szemétkébe ke-
rül. A szemetet természetesen feldolgozzuk hasznos anyagokká, az nem olyan szemét mint itt Behnotban, nem megy pocsékba, ezért nem is sajnáljuk. De úgy gondoltuk, hogy ezek a hol-
mik tökéletesen alkalmasak bárki számára, főleg mert ami nagyon rossz, azt természetesen nem hoztuk ide, sőt, ezeket mind kimostuk, s mindet fertőtlenítettük korábban, tehát senki ne féljen attól hogy bármi fertőzést elkaphat tőlünk, lehet ezeket azonnal hordani! Különben is ismerhettek bennünket, milyen tisztaságmániások vagyunk! Hiszen tudom jól hogy van egy olyan mondás is rólunk, hogy „egy csiszínek még a szar a seggében is tisztább mint az elnök kanala”!

A vendégek hangosan kacagtak. Tetszett nekik Druba. Nyíltan, őszintén beszél! Igazán nem olyan gögös, ahogy beszélnek a csiszíkról!

—A legnagyobb baj ami lehet itt egy ruhával - folytatta Druba - hogy valahol van rajta egy kis szakadás, amit könnyedén meg lehet varrni, vagy hogy van rajta valami kis folt, valami nem túl feltűnő helyen. Nagy folt és nagy szakadás biztos nincs rajtuk, arra vigyáztunk. De tényleg van sok olyan ruha is, sőt túlnyomó többségük olyan, hogy ha nem mondom most előre, szilárd meggyőződésesek lennének hogy vadonatúj, és még soha senki nem használta! Na és akkor most elég a szóból, gyerünk lefelé!

—Éljen, éljen! - kiáltoztak némelyek. S megindult a menet előre...

Magadár maga is zacskót fogott a kezébe, de egyáltalán nem sietett a válogatással. Nem is azért mert megbízott Druba szavában hogy van elég, bár természetesen elhitte hogy van elég. Hanem ő főleg úgyis csak kíváncsiságból jött ide. Így elsősorban nézelődött. Nézelődött, s lassanként megszületett benne egy ötlet...

A kabinok ajtaján a feliratok nagyon csábítóak voltak. A gondos csiszík mindent szigorúan csoportosítottak. Ilyesmiket lehetett olvasni:

- Pólyásholmik, 1 év alatt
- Ruhák 1-2 év között
- Cipők 1-2 év között
- Ruhák 2-3 év között
- Cipők 2-3 év között
- Gyerekruhák 3-6 év között
- Cipők 3-6 év között
- Gyerekholmik 6 év felett
- Cipők 6 év felett
- Bugyik
- Felnőtt cipők
- Trikók
- Ingek
- Papucsok
- Fapapucsok
- Pizsamák
- Hálóingek
- Sapkák
- Kabátok
- Esőkabátok
- Esernyők
- Egyéb fehérneműk
- Pulóverek
- Mellények
- Nadrágok
- Nadrágszíjak
- Zoknik
- Harisnyák
- Kesztyűk
- Sálak
- Legyezők, köntösök, fürdőkabátok
- Szoknyák
- Egyéb ruhafélék

De látott Magadár ilyen feliratokat is:

- Étkészletek, kések, villák, kanalak
- Evőeszközök
- Lábosok, fazekak
- Üveg poharak

- Műanyag poharak
- Szappanok, samponok, mosószer
- Babaápolási cikkek
- Pelenkák, pólyák, cumik, cumisüvegek
- Ollók, fésűk, körömápolási szerek
- Fogkefe, fogkrém, rágófa, fogpiszkáló, tükör
- Összecsukható székek és kisasztalok
- Lepedők, paplanok, párnák, általában ágyneműk
- Feldolgozatlan szövetek, cérnák, tűk, gyűszűk, varró-, horgoló- és hímzőholmik
- Tollak, ceruzák, vonalzó, radírok
- Törölközők, fürdőlepedők, bilik, szalvéták
- Napszemüvegek, napernyők
- Szűrők, tölcserék, üvegmosók, merőkanalak
- Tepsik, tálcák, rácsok, nyársak
- Tojásszeletelők, bögrék, korsók
- Kenyérszeletelők, citromfacsarók, húsklopfolók
- Gumimatracok, úszóövek
- Búvárszemüvegek
- Óvszer, vatta, intim betét, tampon, fogamzásgátló tableta, sebkötöző szerek
- Egyebek

Fürdőruhát nem látott Magadár. A csiszík többnyire pucéron fürdöttek a strandokon is. És szoknya bár volt bőségesen ami a darabszámot illeti, de a választék szegényes volt. A csiszi nők általában nadrágban járkáltak, azt jobb szerették.

Hanem a többi holmi! Nemcsak az anyaguk volt kitűnő, hanem milyen csodálatos színekkel voltak megfestve! Nem sötét, komor színekkel mint ami az evol ruhák többségét jellemezte, hanem csupa világos szín pompázott rajtuk, bár a világos színekből is kerülték a csiszík a harsányt, inkább a halvány pasztelszínek voltak többségben.

Az volt csak a baj, hogy a gazdag választékból nem tudták a vendégek, hogy mi mellett döntsenek. A szabványszatyor ugyan igazán jókora volt, de hát... de hát annyi minden csodaszép holmi volt! Például az Egyebek felirat mögött... Magadár talált szájharmonikát, kerékpárvaló dudát, tökéletesen jó hegedűt, csak a festék kopott le kissé róla, összecsukható kerékpárt, ennek is csak a zománcozása pattogott le, semmi baja, de hát aki ezt viszi, mást alig tud... volt ott aztán labda, karóra, zsebóra, nagyító, mikroszkóp, távcső...

Magadár a karjára csatolt két karórát is, és a zsebébe dugott a zsebórákból hármat. Nem bírt ellenállni a kísértésnek, olyan pompások voltak, bár belül szegyenkezett egy kicsit.

A fehérneműosztályon a saját szemével látott egy nőt, aki kétségbeesetten állt a polc előtt, ide-oda forgatta a fejét, és mást sem mondott csak ezt ismételve:

—Nem hiszem el! Nem hiszem el! Ez nem lehet igaz! Nem hiszem el! Ilyen nincs! Ez nem lehet igaz!

Magadár megunt és megkérdezte:

—Mi nem lehet igaz?

—Hogy ezt mind a szemébe dobnák! Ilyen nincs! Nem lehet igaz!

—Pedig igaz.

—De hát nézze meg uram, hát ezeknek semmi bajuk! Tényleg! Egy szakadás, egy folt nincs egyikén sem, ki az a hülye aki ezt kidobja?!

—A csiszík nem hülyék. Hallhatta maga is azt a Druba nevűt: nehézkes lenne ezeket kiválogatni. És minek sajnálják, ha a szemetet nem kiöntik, hanem feldolgozzák!

—És most inkább nekünk adják. Ingyen. Hallatlan!

—Miért ne, náluk minden ingyen van.

—Ezt sem hiszem el!

—Elhiheti. Jártam már Csiszíföldön.

—És ott igazán minden ingyen van?!

—Úgy van. - bólintott Magadár.

—De jó ezeknek akkor! Hú de irigylem őket!

Magadár végignézett a csapzott hajú, rongyos nőn, s a maga számára is váratlanul így szólt:

—Nem irigyelni kell őket, hanem közéjük állni.

—Micsoda?!

—Egyszerű az egész. Megkeresi bármelyik csiszít, könnyű felismerni őket mert mind narancs-sárgában pompáznak, s rajtuk a címer is a két összekulcsolt kézzel, el sem lehet téveszteni, aztán azt mondja akármelyiknek, hogy szeretne csiszí lenni! Ennyi az egész. Máris lesz magának is minden ingyen.

—De... de hát... azok mind kurvák...

—Nem. Mert nem pénzért csinálják, nem is kötelező párizni, na meg aztán... már ne haragudjon, de ahogy elnézem magát, ha még nem is az, de idővel biztos ugyanaz lenne Behnotban is!

—Ha Csiszíföldön olyan jó lenne, maga is odamenne!

—Ajaj kislány, maga sem egy lángész! Hát nézzen már meg engem! Milliomos vagyok. Nekem itt is jó! De maga, *maga* aztán igazán jól teszi ha nem habozik és közéjük megy! - azzal Magadár tovább lépdelt. S nem érzett lelkiismeretfurdalást, mert disszidálásra biztatott egy behnotit. Sőt, meggyőződése volt hogy jót tett nemcsak a nőnek, de hazájának is. Az efféle szemétnépségnek mint koldusok, kurvák, hajléktalanok, nincs keresnivalója a hazájában. Sokkal jobb lesz ha mind eltakarodnak Csiszíföldre. Úgyis csak bűnözővé válnának, ha ugyan már is nem azok!

Azt is látta, hogy propagandája eredményes volt. Minden teremben több csiszí is vigyázta a rendet, a nő kis gondolkodás után odament ezek egyikéhez, mondott neki valamit, mire a csiszí nő arca széles mosolyra húzódott, elégedetten bólogatott, s már is elvezette a nőt valahová.

De mások is elképedve járkáltak a termekből ki-be, s Magadár úgy vélte, ennél jobb propaganda nem is kell Csiszíföldnek, mint hogy náluk ez számít szemétnek, s ezt készek csak úgy elajándékozni. Beszélhetnének akármennyit Csiszíföld gazdagságáról, ez itt konkrét bizonyíték, milliányi szónál többet ér!

Aztán lassanként megteltek a szatyrok. Méghozzá púposra! Sőt... Magadár be kellett hogy menjen egyszer maga is az illemhelyre, s ott a sarokban sok-sok koszos rongyot látott ledobálva. Úgy látszik valamelyik vendégnek volt elég sütnivalója hogy ne csak a szatyorban vigyen ki jó holmikat innen, de a testén is. Bejött ide, átöltözött, legfeljebb a legkülső réteg régi ruhát tartotta meg magán a látszat kedvéért... Bár ahogy Magadár a ruhahalmot nézte, nem is egy behnotinak jutott eszébe ez az ötlet, lehettek harmincan is! És nyilván más illemhelyekben is akadtak még ruhahalmok... Sőt, Magadár cipőt is látott a ruhák közt...

Aztán azt látta, hogy az illemhelyre bemegy egy csiszí is. Majd kijön. Magadár kíváncsian figyelve, most mi lesz, mit tesznek a csiszíék.

Semmit nem tettek, eszük ágában sem volt szólni. Magadár ezen már nem is csodálkozott. Ő sem tenne rendőrségi feljelentést, ha egy éhenkórász csavargó a kertje előtt elhaladván, benyúl a kerítésen át, és ellop tőle egy szem cseresznyét.

És aztán a csiszíék bejelentették, hogy vége. Menjen mindenki a mozitermekbe, mert ott lesz az előadás! A szatyrokat rakják a hajó korlátjához, van ott elég hely, nem lesz semmi baja a szatyroknak! És mindenki megtalálhatja a magáét, mert a szatyrok be vannak számozva, elég ha a számukat jegyzi meg!

A vendégek így cselekedtek. Némelyik szatyor igazán púposra volt pakolva, de a csiszíék ezzel sem törődtek. Azzal sem, hogy olyik vendég milyen gyanúsán dagadt, kövér! Igazán alaposan meghízott, miközben válogatott!

És hogy izzadtak a temérdek magukra öltött ruha alatt...

Mindez nem érdekelte a csiszíeket. Legfeljebb az ilyen vendégek láttán vágtak egy gúnyos fintort.

Magadár nem csalt, nem lopott, de azért megtelt ám az ő szatyra is... Bár ő legalább nem púpozt. De nehéz volt megállnia...

Minden teremben más csiszí tartotta az előadást. Magadárnak megint Druba jutott. A nő azzal kezdte, hogy elmondta, ő nem biztat senkit arra hogy csiszí legyen, de erre természetesen van lehetőség most is, elég ha szólnak neki, vagy más csiszínek. Elmondta, hogy különben máris megtették ezt többen is a vendégek közül. De ezt csak a rend kedvéért mondta el, mert valóban nem biztat senkit erre, hiszen a röplapon megígérték, hogy senkit nem fognak győzködni.

—Mert tudjátok - mondta Druba - mi csiszíék szeretjük ha valaki barbárka közénk áll, mert imádunk jót cselekedni! De nem erőszak a disznótor! Mi nagyon jól megvagyunk barbárok nélkül is, nem leszünk szegényebbek ha senki nem jön közénk, sőt, inkább ha valakit befogadunk, azzal szegényedünk, hiszen azt ruházni kell, táplálni, iskoláztatni... persze ez nem nagy összeg, Csisziföld gazdagsága észre sem veszi, de tény ami tény, nem nekünk fontos a befogadás, hanem annak jó, akit befogadunk! Tehát igazán senkit nem győzködök! Nem ez a célunk. Mi nem vagyunk karotányok!

Majd azt mondta, reméli tetszett a film. Ő úgy látta hogy tetszett a kedves vendégeknek. Szerinte szép film volt, jó véggel.

—Nem is volt az a vég olyan jó - kiáltotta közbe hirtelen az egyik férfi - hiszen csak az életük menekült meg, de elvesztették a becsületüket! Mert ha Csisziföldre mentek, akkor biztos elzüllöttek, már nem is szeretik egymást, párzanak jobbra-balra, mindenkivel... a szerelem, a legfőbb értékük, ami a film szépségét is adta, örökre elveszett!

—Engedd meg hogy válaszoljak! - szolt mosolyogva Druba. —Szerencsére abban a helyzetben vagyok, hogy első kézből való, hogy úgy mondjam autentikus választ adhatok neked! (A csiszíek mindenkit tegeztek). E film igaz története hat évvel ezelőtt zajlott. Én pedig épp azon a hajón voltam, ami felvette e két szerencsétlent. Én is Behnotban születtem, de én már előbb csiszí lettem. Jól ismerem tehát őket, barátnőm a nő...

—A férfi pedig biztos a szeretőd!

—Lefeküdtem már vele valóban, és ebben semmi rosszat nem találok! Elárulom az érdekesség kedvéért, hogy a fiú és a lány szerepét ugyanazok játszották el, akikkel mindez a valóságban is megesett! De ami a lényeg: Csisziföldre érkezésük után is nagyon sokáig hűségesek maradtak egymáshoz. Később aztán ahogy lenni szokott, lassanként elmúlt a nagy szerelem. Előbb a fiú talált élvezetet más nőkben, nálunk könnyen megy az ilyesmi, s némi idővel később, hogy ezt tapasztalta, a leány is engedett más férfiaknak. Mindazonáltal továbbra is egymás mellett laknak, és nagyon szeretik egymást! Már nem szerelmesek egymásba, az igaz, de szeretik egymást! Vagyis bizonyos értelemben valóban bekövetkezett az, amit te mondtál.

—Csisziföld megölte, meggyilkolta ezt a gyönyörű szerelmet! - kiáltotta erre a férfi, és mindenki meglepetésére sírni kezdett. De számos nő is követte a példáját.

—Tehát sajnáljátok hogy vége e szép szerelemnek? - kérdezte Druba.

—Igen, igen! - kiáltották mindenfelől.

—Én ugyan nem sajnálom - vont vállat Druba - s biztos ezt is tudtátok. Hanem hadd mondjak valamit: nem Csisziföld gyilkolta meg a szerelmüket!

—De igen! - kiáltotta valaki.

—Nem. Nem Csisziföld. Hanem Behnot! Gondoljatok csak bele: ha Behnotban mások a törvények, ha nem ítélik teljesen oktanul halálra ezt a pompás leányt, akkor maradhattak volna a fiatalok Behnotban is, ott is beteljesedhetett volna a szerelmük! Akkor soha nem kell Csisziföldre menniük! Akárhogy nézem is, Csisziföld nem a szerelmüket gyilkolta meg, hanem megmentette az életüket! Csisziföld nem mentette meg a szerelmüket, de legalább az életüket, azt igenis megmentette! Hogy nálunk maguk is csiszíként élnek?! Ez csak természetes, nem?! De Behnot üldözte el őket! Ha ott maradnak, bizonyára jó behnotiként éltek volna tovább! Ha valamikor esetleg egy génsérülttel találkoztok, kérlek titeket, gondoljatok erre! Mentsétek meg őt, és harcoljatok azért, hogy olyan törvénymódosítások szülessenek, melyek nem ítélik őket halálra, mert ha magatok is ezt a sok igazságtalanságot pártoljátok, akkor ezzel nemcsak embereket öltök, de lehet hogy egy újabb szép szerelmet gyilkoltok meg! - és Druba egy kis ideig csendben maradt, hadd emésszék meg a szavait a hallgatói.

Ezután másról kezdett beszélni. A csiszík szokásairól, hogy miként is vélekednek a nemiséggel kapcsolatos dolgokról, s effélékről.

Valóban nem beszélt sokáig. Ezután kijelentette, hogy menjenek a már ismerős helyre, a hajóhoz, mert most lehet ebédelni.

Ebéd közben sokan nagyon elgondolkodott arcot vágtak, bár nem lehetett tudni, azon gondolkoznak-e hogy csiszík legyenek, vagy a filmen és Druba előadásán. Mások ellenben egymásnak mesélték, hogy milyen pompás holmikat válogattak össze. Viszont Magadár füle hallátára szólt egy férfi az egyik csiszínek, hogy ő ugyan csiszí akar lenni, de előbb vigyék vissza a partra, s várja meg őt a csónak, mert magával akarja hozni a tíz év alatti három gyermekét, akik nem jöhettek most a hajóra. A csiszí megígérte neki hogy elintézi ezt.

S következett a második film vetítése is! Persze ez is Behnotról szólt. Egy házaspárnak egyetlen gyermeke volt, egy fiú. Orvosnak készült, kiváló tanuló volt. Annak ellenére, hogy anyja enyhén szólva nem volt kellemetes nőszemély! Éppen csak meg nem csalta a férjét, de ezen kívül minden módon megkeserítette a család mindennapjait, házsártos volt, állandóan veszekedett, kiabált, gorombáskodott. A fiának eredményeit sem értékelte, holott a fiú a tanulás mellett szorgalmasan segített a házimunkában is.

Élt a szomszédban egy másik család. Ennek a családnak nem volt gyermeke, és itt a férfi volt a kiállhatatlan. Azzal vádolta a feleségét, hogy annak a hibája hogy nem szült gyermeket, és nemcsak veszekedett vele, hanem gyakran meg is verte. Megtörtént hogy az előző családban lakó férfi, a szomszéd szaladt át a nő sikolyaira, hogy kimentse a vadállat férj karmaiból.

Nem is csoda hogy egymásba szerettek! Mindegyikük arra gondolt, nekik egy párrá kell legyenek, mert több szeretetet kaphatnak a másiktól, mint házastársuktól. S ezért be is jelentették egy nap a hatóságoknál, hogy elválnak. Azt is hogy utána egymással összeházasodnak.

Ez az ő számukra még nem is lett volna baj, hanem a fiú! Az orvostanuló fiú! Azt a válás után nem akarta nevelni az édesanyja, az apja ugyan akarta volna, de annak meg nem engedte meg a válást lebonyolító bírő, mert azt mondta, a válás az apa hibájából következett be, hiszen az lett hűtlenné a feleségéhez! Kimondta hogy a fiú génsérült, s leselejtezendő!

Csak hogy a fiúnak sikerült elmenekülnie, s hosszas bújkálás után végre betöltötte a tizenhatodik születésnapját. Ekkor már nem szabadott megölni, s jelentkezett is a hatóságoknál. S valóban nem ölték meg, de sokéves börtönbüntetésre ítélték, mert bújkálása idején néhányszor kénytelen volt lopni, hogy éhen ne haljon.

Aztán kiszabadult, s visszaköltözött apjához, aki ekkor már a másik nővel élt. Minthogy orvosi tanulmányait nem fejezhette be, különböző fizikai munkákból élt, mint például a lapátolás, ásás. Nem volt neki való, gyöngé fizikumú lévén, betegeskedett is állandóan. S közben nem tett le mégsem régi vágyáról, hogy orvos legyen. Állandóan kutatott, kísérletezett. S úgy vélte, talált is valami érdekeset! Felfedezte a tüdőbaj ellenszerét!

Csak hogy még nem tudta kellő alapossággal leellenőrizni. Hiszen nem kísérletezhetett emberekkel!

De ekkor megbetegedett mostohaanyja, apja új felesége, aki mindig kedvesen bánt vele. Halálán volt. A fiú úgy gondolta, semmit nem veszíthet vele, ha megragadja az utolsó lehetőséget... és beadta a gyógyszert. A nő meggyógyult!

S ezután még sokakat meggyógyított ingyen. De mert nem volt orvosi papírja, a rendőrök le tartóztatták, kuruzslásért. Megint börtönbe került.

Sok éven át volt megint börtönben, de bár a büntetése még nem járt le, egyszer csak kiengedték. Nem tudta hogy miért, de a börtönkapu előtt gőzsekér várta. S elvitte egy nagy házhoz... ahol azzal a bíróval találkozott, aki őt régen leselejteztette. Kiderült, hogy a bíró halálos beteg, sőt, a betegség megjelent már a lányán is. S a bíró azt mondta neki, azért engedte ki, hogy megmentse őt!

A fiú megmentette a bírót is, a családot is. Csak hogy ennek híre kitudódott, s a rendőrség újra elfogta, mint visszaeső kuruzslót, s megint börtönbe került.

Sok-sok év múlva szabadult. Már nem akart senkit megmenteni. Ő maga is tüdőbajos lett a nyirkos tömlőben, de esze ágában sem volt hogy bevegye a saját gyógyszerét. Lesétált a tengerpartra, s ezt mondta a hullámoknak:

—Örülök a tüdőbajnak. Nagy ajándék ez nekem! Jobb a halál mint az élet, akkor voltam hülye, amikor megszöktem a Halálhajó elől! - majd hátranézett a város fényei felé s így szólt:

—Tudom az emlőrák gyógyszerét is. De ezt már senkinek nem mondom el. Szabad akarok maradni amíg meg nem halok. Annak a titkát magammal viszem a sírba!

És itt volt a vége a filmnek. Sokan megint könnyeztek, bár nem annyira, mint az előző film.

S ekkor jött Druba, s azt mondta, nem akar beszédet tartani, de gondolkozzon el mindenki azon, hogy ha a bírónak sikerül végrehajtatnia az ítéletet a fiún, akkor nem lett volna, aki később megmentse!

—Ez is egy igaz történet?! - kérdezte az egyik vendég.

—Nem. Ez kitalált történet. De azt megjegyezném, hogy mi csiszik azért ismerjük a tüdővész gyógyszerét! Na és most aki akar, az ehét még abból ami megmaradt ebédről, aztán lehet indulni a csónakokhoz, vége a napnak, mindenkit visszaviszünk a partra! Odakint a parton meg lehet mondani mindenkinek, aki irigykedik a gazdagságotokra, hogy nem irigykedni kell, hanem eljönni a hajókra, mert még egy hétig itt leszünk, és minden nap lesz előadás, filmvetítés, s természetesen lesznek ajándékok is! Hanem egyszerre ötvenezerenél több érdeklődőt nem tudunk fogadni, vagyis a későn jövők hoppon maradnak!

Erre megint éljenezni kezdtek a vendégek, majd elvonultak a csónakok felé. Némelyikük egyik kezében vitte a szatyrot, a másikban egy nagy köteg banánt szorongatott, esetleg kókuszdiót vagy más gyümölcsöt...

Magadár az utolsók közt volt, szándékosan, mert beszélni szeretett volna Drubával. Hanem az utolsó tíz főt éppen Druba visszahívta.

—Ti maradjatok egy kicsit!

Azok megszeppenve hallgattak. Miről lehet szó?!

De kiderült, hogy semmi kellemetlenről.

—Tapasztaltam, hogy eléggé teleszemetelték az illemhelyeket a dajanszüniek! - mondta Druba.

—Az lenne a dolgotok, hogy végigjárjátok az összeset, s ami barbár ruhát, cipőt vagy más holmit csak találtok, azt kihordjátok ide a fedélzetre, s a tengerbe hajítjátok! Mert igaz hogy fertőtleníteni fogjuk a hajót, de legalább ezekkel a darabos, tetves szemetekkel ne kelljen foglalkoznunk!

A tíz férfi és nő fanyalogva hallgatott. Erről nem volt eddig szó! De nem mertek szólani, nehogy a csiszik elvegyék az ajándékaikat! Hanem ekkor Druba ezt mondta:

—Hálából mert segítetek, ti fejenként egy második szatyorra való holmit is magatokkal vihetek az utolsó csónakban! De arra már csak fél órát kaptok, hogy azt összeszedjétek!

Na, erre aztán igencsak felderült a kedvük, és máris loholtak hogy kipucolják a mosdókat! Csak Magadár maradt hátra.

—Druba! - szólította meg a csiszi nőt. —Az én nevem Magadár.

—Na és? - nézett rá a nő.

—Annak a hajónak ott ugye az a neve hogy Szörnyeteg? - mutatta. —És ugye úgy hívják a kapitányát hogy Hariz?

—Igen! - válaszolta csodálkozva Druba. —És azt értem hogy honnan tudta meg a nevét, mert rá van írva, biztos tudsz csisziül, de honnan tudod hogy ki a kapitánya?!

—Nem tudok csiszi nyelven, csak néhány szót. De azt hogy ki a kapitánya, azt onnan tudom, hogy én vagyok Hariz apja! És szeretnék beszélni vele!

—Lehetetlen. - felelte azonnal Druba. —Ismerem jól Harizt...

—Naná, biztos te is a szeretője vagy! - gondolta Magadár.

—...és tudom, hogy kicsoda, hogy honnan jött, hogy evol volt, csak hogy ez nem sokat jelent. Most csiszi. Én is evol voltam, közelebből szólva behnoti, de most már én is csiszi vagyok. És erős szabály nálunk, hogy csak az legyen csiszi a barbárok közül, aki ezzel minden barbár

kapcsolatát mindörökre megszakítottnak tekinti! Hogy is lehetne másképp, gondolj csak bele, mi csiszik gyűlölünk háborúzni, de bizony rákényszerülhetünk ha a barbárok megtámadnak minket, s akkor lehet hogy akit néhány napja befogadtunk a barbárok közül, egykori honfitársaira löni lesz kénytelen! Ezt nem teheti meg, ha nem tartja magát tökéletesen, százszázalékosan csiszinek! Megmondtuk ezt Hariznak is, igaz hogy nem én, de sokkal jelentősebb személy, maga a csiszi királynő mondta meg, és Hariz ezt vállalta! Egészen biztos hogy vállalta, másképp nem lehetett volna csiszi! Mert ezt mindenkinek megmondjuk aki közénk jön! Neki tehát akkortól kezdve nincs apja, anyja, senkije a barbárok között! Különben sem látom értelmét hogy megpróbáld őt visszacibálni a barbárságba! Mert ha ez sikerülne, az nekünk volna rossz és Hariznak is, akit szeretünk, ha meg nem sikerülne, akkor csak magadnak okoztál felesleges idővesztést, s kudarcélményt! Jobb hát ha mész most mosdót takarítani!

—Csakhogy én nem emiatt szeretnék találkozni vele! Egészen más okból. Én meg sem próbálom hogy rávegyem hogy jöjjön vissza. Sőt, ha megpróbálná, ha ő mondaná hogy szeretné, minden eszközzel megpróbálnám lebeszélni róla!

—Nocsak! - tágult nagyra Druba szeme.

—Így van, esküszöm! Eleinte ugyan valóban nem tetszett hogy a fiam csiszi lett, s ez tulajdonképpen most sem tetszik, bevallom, de most már mégis jobb neki köztetek, mert hogy úgy mondjam felégette a hidat maga mögött! Amint visszatérne Behnotba, s kiderülne hogy ő kicsoda, rögvést meggyilkolná valaki, vagy a kormány börtönbe csukatná! Ugyanis mindenki úgy gondolja, hogy a Szpülbüvürtben történtek nagyrészt az ő hibája!

—Ez hülyeség! Nem ő akarta hogy elrabolja a titkosszolgálat!

—Ez igaz, de így terjesztik a hivatalos hírforrások! Gondolom, mert a kormányunk szeretné őt megtenni bűnbaknak... és ez sikerült is neki, hiszen senki nem volt akinek érdekében állt volna Hariz személyének a tisztázása! Tehát nagyonis ajánlatos hogy maradjon csak csiszi, még ha nem tetszene is neki már nálatok, hát még ha jól is érzi magát köztetek! Aztán meg, énnekem is szöknöm kellett Szpülbüvürtből akkor. Hiszen Hariz apja vagyok! Most senki nem tudja itt, ki is vagyok valójában. Ha Hariz felbukkanna mellettem, könnyen lelepleződhetnék, s azt sem akarom. Tehát biztosíthatlak róla Druba, a legkevésbé sem fogok kísérletezni Hariz visszacsábításával!

—Akkor mit akarsz?

—Beszélgetni vele.

—Nincs értelme. Csak szenvedést okoznál magadnak a régi emlékek felemlegetésével, és Hariznak is fölöslegesen okoznál esetleg honvágyat, ha ugyan érezne ilyesmit. Ami azonban nem kizárható. Jobb nem bolygatni a múltat! Jobb szeretném ha hinnél nekem s belátó lennél, mintsem hogy hatalmi szóval tiltsam meg ezt a találkozást!

—Én nem a múlttól akarok beszélgetni vele, legalábbis nem elsősorban. Nagyonis a jövőről inkább! Mert ha csak nem lettem szenilis hülyévé az eltelt évek alatt, ti azért csináljátok ezt az egészet, hogy Behnotban – s gondolom Dzidinorban is – megváltozzék a közhangulat, ami a génsérültek megítélését illeti!

—Ezt helyesen látod.

—Hát én ebben nagy segítséget nyújthatok nektek, azt hiszem! De a részleteket Harizzal szeretném megbeszélni, azért is mert a fiam, azért is mert kíváncsi vagyok rá, s azért is, mert mi ketten, apa és fia jobban megértjük majd egymást, azt hiszem! S gondolom, ő is a legmagasabb rangú csiszi itt köztetek!

—Nálunk nemigen fordulnak elő rangok, inkább beosztások, amiket természetesen a szakértelem indokol! De ha mindenáron rangot akarsz, nem is Hariz a legmagasabb rangú, hanem Trixmi, a teki! S kivételesen ő is a Szörnyetegen van, mert kíváncsi volt az első ajándékakciónk sikerére.

—Nem bánom ha Trixmi is jelen lesz.

—Nem hinném hogy jelen lesz. Az ő ideje drága, ráér akkor foglalkozni az üggyel, ha kiderül hogy elég jelentős! Na jó, nem bánom! Idefigyelj, én áthívom Harizt, legyen neked, de akkor ugyanolyan tisztálkodáson kell átesned előbb, mintha befogadnánk! Mert Hariz Csisziföld egyik hőse, egész Csisziföld bolondul érte, mert megmentette a királynő életét...

—Még most is?!

—Igen, még most is rajonganak érte!

—De hát azóta már hét esztendő is eltelt!

—Csisziföld civilizált ország, ahol nem felejtődnek el a nagy érdemek, még az illető halála után sem, hát még addig, amíg él! - jelentette ki Druba mérhetetlen göggel a hangjában.

És most míg a többi dajanszüni a budikat takarította az újabb zsák csiszí szeméért érzett hatalmas lelkesedés lázában égve, addig Magadárt levezették a felülről számított harmadik szintre, s kezdődött a nagy alaposságú tisztítás, a vizsgálatok tömkelege, mely kiterjedt még arra is, hogy van-e szájgombásodása vagy bélgilisztája!

Persze nem volt. De a csiszí orvosok mégis úgy átvizsgálták hogy jobban se kellett, a körmeit is levágták, a körömágyat kitisztították, mert az alatt is veszélyes baktériumok bújhatnak meg...

Magadár számára kísértetiesen ismerős volt az egész. Évekkel ezelőtt, amikor még a fia sem ment csiszínek, átélte ezt már, amikor a csiszí királynőnél járt követségben. Akkor is beleturkáltak egy nagy rakás műszerrel a csiszik az ő minden létező testnyílásába.

—De az összes mindenségre is, csak a fiamat akarom látni, nem Zigília elé igyekszem! - tört ki végül, amikor a csinos, fiatal csiszí orvosnő, valami Pjóda nevű, épp nagy szorgalommal a fülzsíriját kezdte kipucolni holmi ezüstös célszerszámmal.

—Persze, ezt tudjuk - mosolygott Pjóda - és ezért van az, hogy csak ilyen felületes vizsgálatot végzünk! Aki Zigília királynő elé járulhat mert ebben a végtelen szerencsében van része, azt már reggel hat óra felé elkezdjük vizsgálni, és talán délután háromra végzünk vele hogy a királynő elé mehessen! De hiszen tudod te ezt Magadár, jártál te már a királynőnél!

—Hát ismersz engem?! - ugrott fel a helyéről a férfi, mintha rák csípett volna a hátsójába.

—Persze! Találkoztunk már! Te lehet hogy nem ismersz meg engem. Én voltam az ápolónő a fiad mellett, amikor az a királynő védelmében megsebesült! És hidd el, nagyon-nagyon tisztelen és szeretem Harizt! Tőlem aztán nyugodtan beszélgethetsz vele, mert Hariz igazi csiszí, nem hiszem hogy képes volnál elrontani a gondolkodását, épp neki, akit annyira tisztelnék Csisziföldszerte hogy még a királynő is hált vele, nem is egy alkalommal, beszélgethetsz tehát Harizzal, de olyasmi nem lehetséges hogy megkockáztassam hogy ráragassz valami undok barbár járványt! Épp Harizra! Akit oly nagyon szeretek hogy mással nem is lepkéztem amíg kétszer is nem szültem tőle! És micsoda szerencsém volt, az egyik ráadásul ikerszülésnek sikeredett! Én ugyan nem kockáztatom az egészségét egy barbár kedvéért, ha az a barbár százszor az apja is!

—Aha, igen! Emlékszem már! Te is ott voltál vele Szpülbüvürtben, amikor... igen! De akkor még tényleg csak ápolónő voltál!

—Azóta sok év eltelt. Hariz megtanult csiszíül, megtanulta a Szörnyeteg vezetését meg sok minden mást is, én pedig tovább tanultam az egészségügyben, s orvos lettem! Igazság szerint szinte méltatlan hozzám már hogy barbárokat pucolgassak, s valójában megtiszteltetésnek is érezheted hogy én foglalkozom veled, bár természetesen nem a te kedvéért teszem: kizárólag azért, hogy személyesen törődjem Hariz biztonságaival! Így a legnyugodtabb a lelkiismeretem!

—Megható, és tulajdonképpen öröömre szolgál hogy a fiam ennyire beopta magát a csiszí társadalom szívébe!

—Egy társadalomnak nincs szíve!

—A csiszí társadalomnak van, és a mindenkori királynő az.

—Ugyan, a csiszí királynő nem a szíve Csisziföldnek, hanem az agya! Na de Harizról szólva, az igaz hogy nemigen található olyan csiszí, pedig csak felnőttből van vagy nyolcvanhárommillió, aki ne hallott volna Hariz tettéről, és mindahányan csak vannak, nagyon szeretik! Ha babonás lennék mint egy barbár, azt mondanám, lehetetlen is ezek után hogy Harizt bármi bántalom érje, hiszen nyolcvanhárommillió emberi lény szeretete védi! Na de készen is vagyunk, eredj vissza a napfény-szintre, szerintem már vár is Hariz, azóta biztos idehozta egy helikopter!

Hariz már valóban várta az apját.

—Ej de sokára értél ide! - szólt üdvözlés helyett.

—A barátaidat szídd, ne engem! Ezek majd' ledöngölték rólam még a bőrt is! - nevetett apja, azzal ölelésre tárta a karját. —Csakhogy látlak végre!

Hariz is megölelgette apját, s olyan erősen, hogy Magadár felszisszent, pedig ő sem volt egy gyenge valaki.

—Hej de megerősödtél!

—Igen, töltöttem pár órát a gravitációnövelőben!

—Az meg mi a csuda!

—A vendáktól lestük el. Csuda egy szerkentyű, amolyan pörgettyűféle, benne az ember nehezebbnek érzi magát, ha tehát ott mozog, egyformán, arányosan fejlődik minden izma! Nagyon jó sport! Úgy erősödünk, hogy arányos, harmonikus marad az alakunk! De mesélj, hogy élsz? Sikerült kirabolnod a szpülbüvürti bankot?

—Persze, hiszen akkor a bankosok egészen mással voltak elfoglalva, nem a pénzzel... - pirult Magadár. —És hát valami pénz kellett hogy megéljek, ha már szöknöm kellett, s hozzá miattad!

—Akkor miért jöttél ide az ingyenes osztogatásunkra?

—Kíváncsiságból, fiam! És nem is bántam meg! Igazán jókat ehettem, s még a filmjeitek is tetszettek, azt kell mondjam!

—Ennek igazán örülök! Ugyanis az én ötletem volt az egész!

—Igazán?! - nyílt kerekre apja szeme.

—Igazán! Csiszi vagyok, nem hazudok! Az én ötletem volt, hogy logika helyett érzelmi úton kéne meggyőzni a barbárokat, s hogy főleg a szerelem érzését kéne erre felhasználni, s azt kell mondjam ez az ötlet a részemről kézenfekvő is volt, mert biztos tudod, én alapvetően végülis szerelmes voltam a csiszi királynőbe! S meg is kínlódtam alaposan, amíg leküzdöttem a féltékenységet! És bár jó csiszinek tartom magamat, de nem vagyok biztos benne hogy ez a mai napig is tökéletesen sikerült volna nekem! Azt hiszem egyáltalán nem is sikerült volna, ha a sok-sok barátnőm nem lenne olyan végtelenül kedves, és nem lennének állandóan körülöttem! Na aztán ezt az ötletemet megemlítettem egyik legjobb barátnőmnek, Tuliánának...

—Aha, emlékszem! Ő az a kis nyiszlett törpe, aki azt a könyvet lefordította a tiszteletedre!

—Igen, de kérlek ne nevezd így, mert én benne nem a nyiszlett törpét látom! Különbözik pedig nem is olyan nagyon kicsi már, az utóbbi időben elég szépen megnőtt! Most is alacsony ugyan a csiszi átlaghoz képest, de a behnoti fogalmak szerint már majdnem elérte az átlagot! Na, ő tehát ezt nagyon jó ötletnek tartotta, megbeszélte egy másik lánnyal is, aki szintén Behnotból való, sőt Szpülbüvürtből, ő a szexbomba után állt közénk...

—Épp azután?! Fura perverz ízlése lehet annak is!

—Persze hogy azután, félt hogy mert már nem szűz, leselejteznék! Szóval, a lány, különben Darbilla a neve, maga is remeknek találta az ötletemet, és ők ketten még sok másoknak is elmesélték, és végül a királynőnek is elmondták. És Zigília királynő gondolkodott az ügyön, majd elhatározta hogy megpróbáljuk, elvégre nem kerül sokba, nem veszíthetünk vele semmit, csak ezt a hajót kellett felépíteni kifejezetten e célra, mert kell hogy sok mozi legyen benne! Holnapra ugyanis vélhetőleg már sokkal többen jönnek, mert megirigylük a mai látogatók szép ajándékait!

—Mi az hogy „nem kerül sokba”?! Hát ez a hajó, az semmi?! - kérdezte értetlenül az apja.

—Úgy beszélsz apám, mintha nem lennél tisztában Csisziföld mérhetetlen gazdagságával! - legyintett fölényesen Hariz.

—Na jó, jó, beszéljünk másról... de figyelj, látom, még nem rakták el az ételeket... ugyan ülünk már ott le, hadd eszegessem egy kicsit, mert vannak itt olyan gyümölcsök, hogy még életemben nem hallottam róluk! - és Magadár megindult a tat felé. —Ez például micsoda? - mutatott az egyikre.

—Csiszi specialitás, a csiszi biológusok csinálták, óriásribizli és egres keresztezése!

—És ez?

—Ez is csiszi találmány, vajkörte és alma keresztezése.

—Hát ez? Ez valami uborka, ugye? Nem is tudom miért tettétek ide a gyümölcsök közé, nem ettem belőle, biztos savanyú...

—Akkor most gyorsan kóstold meg amíg teheted, mert ez nem más mint banán!

—A banán görbe, hogy úgy mondjam banán alakú, nem egyenes! És nem másfél méteres!

—Igen, de hát a mi biológusaink sok csodára képesek...

—És ez mi? - mutatott Magadár egy dinnyényi barna, szőrös dióra.

—Papírhéjú kókusz! Itt a tetején bele kell szűrni ezt a szívószálat, aztán máris szívható a leve!

—Hát ez? Nehogy azt mondd hogy óriásmálna, nem hiszem el, nincs olyan málna, ami akkora mint egy alma!

—Nem is mondom hogy óriásmálna. Ez ugyanis óriásszamóca! Az meg ott nemesített törpeszed-

der.

—Ne viccelj, hiszen az is akkora mint egy alma, ha szeder is, nem lehet törpe!

—De. Mondtam hogy nemesített! Mert van nemesített óriásszed-

der is, az akkora mint egy gö-

rögdinnye!

—Aha. Képzelem! Mekkora lehet a nemesített óriásdinnye?!

—Olyan nincs. A dinnye már úgyis elég nagy, nem kell méginkább nagyobbítani! És persze a szederünk is túskenélküli! Látom apám, te a csiszíkről csak azt tudod hogy jó gépeink vannak, de ez alig valami ahhoz képest, mit jelent Csisziföld egésze! Például tudd meg, hogy a csiszí biológusok, tehát a mi biológusaink, rájöttek hogy az almafa őse örököld kellett legyen! Erre nekiláttak hogy kinemesítsenek belőle, vagy ha úgy tetszik visszakorcsosítsanak belőle egy ősi, örököld változatot, hiszen az eszerint nem lehetetlen, mert az biztos jó hidegtűréssel rendelkezik! És sikerült! És persze olyanra csinálták meg, hogy a termése azért élvezhető legyen! Létrejött tehát a tűlevelű almafa, ami nem fagy el mínusz negyven fokos hidegben sem, ráadásul ahogy a leveleit, úgy a termését is majdnem folyamatosan hozza! Szinte állandóan lehet szüretelni, a legnagyobb hidegeket kivéve!

—Jó. És akkor azt mondd meg, hogy honnan ez a sok ajándék? Mert a ruhákat értem, azt Druba már megmagyarázta, de honnan vannak mikroszkópok, kerékpár, minden?

—Egyszerű! Ha egy csiszí meghal, a könyveket és filmeket amik nála vannak, a taki elviszi a könyvtárba. Minden mást a házából leselejtezzük, azaz szemétbe dobunk, részint higiéniai okokból, részint mert nem válogatjuk hogy mi a használható és mi nem. Persze ha valakinek kell valami, elviheti, de ez ritka, hiszen ha kell neki ilyen vagy olyan holmi, már rég beszerezhetette magának újonnan is, a boltból! Innen vannak hát ezek a cuccok, apám. Aztán a házat fertőtlenítik, s máris beköltözhet oda valaki.

—Na jó. Gondolom, nyolcvanhárommillió felnőtt esetében minden napra jut jónéhányezer haláleset!

—Ez bizony így van, mi sem vagyunk örökéletűek! De mit akarsz ezzel mondani? - kérdezte Hariz.

—Kár ezért a sok jó holmiért! Ha megkaphatnám, legalább egy részét, szerintem pompás üzletet csinálhatnék vele!

—Minden bizonnyal. Csakhogy nem hiszem hogy akár az én szavamra is megkaphatnád! Amint ezt javasolnám Trixminek vagy a királynőnek, rögvest megkérdeznék tőlem, hogy ugyan mivel érdemled meg te jobban ezeket, mint bárki más barbár, mi indokolja a kivételezést!

—Megmondom. Én, fiam, elnök szeretnék lenni! S már eddig is sokat költöttem rá!

—Aha.

—De még többet kéne, hanem arra már nincs elég a vagyonomból!

—Őszinte részvétem apám, de mint csiszí, azt kell mondjam, ez nem érdekli Csisziföldet!

—És az sem, hogy ha elnök leszek, én is Osztalúriára vitetem a génsérülteket, mint Dzidinor teszi most? Sőt, még azt is megengedem, hogy néhány városban nagykövetséget nyissatok?

—Ez már biztatóbban hangzik!

—És még csak nem is pénzt kérek ehhez tőletek. Elég lesz sok az efféle szemétből, ami itt van a hajón. Ezeket jó áron tudnám eladni. A pénzből pedig finanszíroznám a választási kampányt. Lásd be fiam, muszáj lépni ezügyben, másképp amilyen hülye a mostani elnök, Morevi, egyedül csak Dzidinor fog kereskedni veletek, meggazdagszik, Behnot pedig teljesen lemarad!

—Ez teljesen hidegen hagy engem, apám! Mert tudod, téged még apámnak tartalak, de Behnotot csöppet sem a hazámnak!

—Jó, de hát gondolj akkor arra, hogy milyen jó lenne ez a génsérülteknek!

—Jó lenne, de mert elég jól ismerem a királynő terveit, azt mondhatom neked, hogy Csiszíföld célja nem elsősorban az hogy a génsérültek elmeneküljenek Behnotból, inkább hogy itt olyan állapotok legyenek, hogy ne kelljen elmenekülniük!

—Végülis az sem lehetetlen, hogy elnökként igyekezzem ebbe az irányba terelni a törvényhozást! - mondta engedékenyen Magadár.

—Nahát! Sosem hittem volna, hogy ilyen könnyen belátod a mostani törvények embertelenségét! - ámult Hariz. —Meggyőzték téged a filmjeink?!

—Mondjuk úgy: belátom, hogy a jelenlegi törvénykezés esetenként túl merev! Alapjaiban azonban egyetértek a mostani törvényekkel. Mindazonáltal számolok a realitásokkal. Jelenleg a világ afelé halad, hogy Behnot is és Dzidinor is változtasson a társadalmi formáján, egyszerűen azért, mert Csiszíföld ezt akarja, és Csiszíföld túlságosan erős. Dzidinor már megtette efelé az első lépéseket. Tetszik vagy nem tetszik nekünk, de követni kell ezen az úton, különben végünk, a történelem szekere széttapossa az országunkat!

—Ez bölcs gondolat! De ne feledd el, még egy hétig itt maradunk, aztán megyünk más kikötőkbe is, és ezt az utat még többször megtesszük. Ez neked konkurrencia lesz.

—Nem lesz. Az ország belsejébe ugyanis nem mentek. És mi az a néhány szatyor holmi egy embernek vagy egy családnak! Venne az még tőlem bőven! És tényleg: hogyan akadályozzátok meg, hogy valaki mindegyik nap ellátogasson a hajótokra ajándékokért?!

—Sehogy. Jöjjön, ha jönni akar.

—De hát már látott mindent, amit mutatni akartok neki!

—Dehogy. Ugyanis minden nap más filmeket vetítünk.

—Igazán?! Tudod mit, akkor eljövök én is ide minden nap! Tetszetek a filmjeitek!

—Gyere csak, szívesen látunk.

—Akkor azt hiszem az lesz a legokosabb, ha én most visszamegyek a partra, úgysem akarok gyanút kelteni azzal hogy túl soká maradok, aztán eljövök holnap is, te meg fiam addig beszéld meg kérlek ezt a dolgot a tekivel, jó?

—Jó. De igazán semmit nem ígerek ami a választ illeti!

—Belátom hogy nem biztathatsz, de legalább azt áruld el, neked mi a véleményed róla!

—Nekem tetszik az ötleted. Csakhogy apám ez éppen semmit nem jelent, mert Trixmi sokkal okosabb nálam, nem is lehetne teki, ha nem volna bámulatos esze az ilyesmihez! Én mint a Szörnyeteg kapitánya, lényegében a hajó takija vagyok, olyasmi tehát mint egy falufőnök. A takikat a lakosok választják, én is csak addig maradhatok kapitány, amíg a Szörnyetegen dolgozók, legalábbis a többségük, megelégedett velem. Egy taki is okos kell legyen, de elsősorban mégis rokonszenves. Egy tekinél azonban nagyságrendekkel fontosabb az okosság! Hiszen egy tekihez már sok falu tartozik! S emiatt a tekit már nem is választják, hanem kinevezik a felsőbb vezetők, sokszor maga a királynő. Trixmi tehát okos, minden csiszi felsővezető eléggé érzékeny azokhoz a dolgokhoz amit talán politikának nevezhetnénk, aminek a lényege az emberekkel való bánni tudás! És azért mondtam el ezt a sokat neked apám hogy megértsd: Trixmi lehet hogy olyasmiket is meglát a tervedben, amiket én nem! És én hinni fogok neki! Elég volt nekem hogy életemben egyszer nem hallgattam egy okos csiszi nőre, a királynőre, ezt a hibát mégegyszer nem fogom elkövetni, ezt megfogadtam!

—Jól van fiam, én csak azt kérem, beszéld meg ezt a dolgot azzal a főpuncival!

—Apám, nem biztos hogy jó elnök lenné! Hogy is akarod nekem bebizonyítani hogy te híven képviseled majd a csiszik érdekeit Behnot elnökeként, ha olyan megvetően beszélsz az én egyik legszeretettebb barátnőmről, úgy melleleg a főnökömről, hogy „főpunci”?!

—Sosem ígértem hogy a csiszik bábja leszek! Csak annyit, hogy teszek a génsérültek érdekében, s engedem hogy legyen csiszi nagykövetség itt-ott! Ezeket az ígéreteimet pedig betartom a szóhasználatomtól függetlenül is! Tudod fiam, az a Trixmi, de még a királynőtök is, igenis csak főpunci a szememben, és még szelíden szoltam, mert én bizony továbbra is erkölcstelennek

tartom az életmódokat! - azzal Magadár a hóna alá csapott három óriásbanánt, s beszállt az utolsó csónakba.

* * *

Másnap Magadár végigcsinálta ugyanazt mint előző nap. A filmek mások voltak, de ez a két film is olyasféle tanulsággal bírt, hogy milyen hasznos is ha egy génsérült életben marad, s hogy milyen szép is lehet a szerelem, akkor is, ha egyik vagy mindkét szerelme leselejtezésre ítélték a hatóságok.

De szép filmek voltak, tetszettek Magadárnak.

Egyetlen lényeges különbség az volt, hogy most jó négyszer annyian igyekeztek a hajóra mint tegnap, s hogy a nap végén majdnem összeverekedtek az emberek, mert mindenki azon utolsó közt akart lenni, akik kitakarítják az illemhelyeket. Persze a plusz ajándékokért. Végül Druba választott ki tizet, és senki nem csodálkozott, hogy mind egy szálíg nők voltak, s hozzá egészen fiatalok. Elvégre a csiszik mindigis védtek a nőket, főleg ha azok gyerekek.

Aztán hogy mindennek vége volt, Magadár várta Harizt, ehelyett azonban újra megsikálták, legalább olyan alaposan mint tegnap, majd kiderült hogy a fedélzeten nem is Hariz várja, hanem Trixmi teki!

Persze Trixmi is anyanyelvi szinten beszélte az evolt.

—Remélem nem csalódom hogy nem a fiad várt itt, csak én, egy főpunci? - kérdezte rögvest köszönés helyett Magadártól.

Magadár pirult hogy jobban sem kellett.

—Hát Hariz elmondta?! Ezt az indiszkréciót igazán nem hittem volna a saját fiamtól!

—Jegyezd meg egyszersmindenkorra, hogy Hariz elsősorban már nem a fiad, hanem csiszí, s nem is akármilyen csiszí, mert Csisziföld Nagyja! Aranyszobra van Nikában, a Hősök Csarnokában, neve felkerült a legtiszteltebb történelmi személyek jegyzékére, a Védett Nevek Listájára, és maga a csiszí királynő, az egész világ leghatalmasabb, legtiszteltebb asszonya hált vele nem is egyszer! Úgy mellékesen az alkirálynők majdmindegyike is! Neked, te mocskosszájú barbár, fogalmad sincs róla, hogy a fiad milyen magasságokba emelkedett nálunk, szerencse hogy nem ütött terád, a nemzójére! Mi csiszik nem bánjuk ha a pinánkat dicséritek ti barbárok, de nem úgy hogy olybá tűnjék, mintha csakis abból állnánk, mert nem az a legfontosabb testrészünk, hanem az eszünk! S ha mindez nem lenne elég ahhoz, hogy beszámoljon nekem Hariz a viselkedéséről, tudd meg hogy úgy is tekinthetsz mint unokáid egyik anyját, mert Hariz számos gyermeket nemzett a csiszí nőknek az elmúlt években, én magam négyszer is szültem, s mind a négyszer tőle, két alkalommal pedig ikreket is, egyszer kettes, másodszor hármasikreket! Hét unokát szültem tehát neked ha úgy vesszük, és ezen ne is csodálkozz, nálunk gyakori az ikerszülés! Legalább ezt tisztelhetné bennem ha mást nem, hiszen ti barbárok úgyis odavagytok azért a család nevű borzalomért! Mondd, hogy éreznéd magadat, ha én, a főpunci, úgy neveznék téged csak hogy főfasz?!

—Bocsánatodért esdeklek... - hebegte Magadár. —Csak... csak azt tudom mentségemre felhozni, hogy nem is hittem hogy ezzel így megbántalak, hiszen úgy tudtam mindezideig, hogy ti nem vagytok sértődősek, ami a nemi dolgokat illeti!

—Ez nem a nemi dolgaink kihangsúlyozása volt, hanem egyéb értékeink és emberi méltóságunk mélységes lebecsmérlése! Különbön pedig nem is nagyon érdekelné még így sem, hiszen a barbárok csak afféle állatok, és mit érdekel engem ha egy rühes eb megugat?! De te a csiszí királynőt is így nevezted! S nekem jogomban áll hogy ne törődjek vele, ha egy barbár meg akar alázni a szavaival, de a királynőt illető sértéseket már nem vehetem ilyen könnyen, mert ő egész Csisziföld jelképe! És épp te akarsz üzletet kötni velünk?! Sőt, nem is üzletet, hanem ajándékot vársz el tőlünk?! Tőlem, aki más sem vagyok a szemedben csak egy nagy pina, attól a néptől, akinek a vezetőjéről ugyanígy nyilatkoztál?! Látom már képzeletben: ott ül Csisziföld felett úrnője, egy óriási pina, és ebből a nagy lyukból ajándékfolyam ömlik Magadár ölébe! Ezt akarod?! Nem jut az eszedbe, te szerencsétlen értelmi nyomoronc, hogy ha valóban csak főpuncik volnánk, afféle ribancok hát akiknek gondolsz bennünket, akkor te meg abban a pilla-

natban stricivé válsz, hogy ajándékot fogadsz el tőlünk?! Hiszen a strici az, aki kurvákból él! Idefigyelj Magadár, én hajlandó vagyok megbocsátani neked, de lásd be, hogy önmagad méltósága végett is muszáj megváltoztatni a gondolkodásodat! Mert ha így vélekedel rólunk, akkor magadról meg amúgy kell vélekedned!

Trixmi azonban e szavaival egészen más hatást ért el, mint amire számított. Magadár kihúzta magát.

—A véleményemhez ugyanolyan jogom van mint minden más embernek, mint a csiszíknek is! - mondta. —És nem változtatom meg a véleményemet. Mindazonáltal őszintén a bocsánatodat kérem Trixmi teki, mert valóban nagy modortalanság volt tőlem hogy ilyesmit mondtam a hajótokon, felségterületeken, akkor, amikor épp előbb ajándékoztatok meg. Ezt nem lett volna szabad, megfeledkeztem magamról. Hanem abban igazad van, hogy ha ajándékot fogadok el tőletek, akkor valóban olyasmivé válok mint egy strici, hiszen tény ami tény, életmódotok valóban az erkölcstelenség és a züllés fertője maga, nem más, lám, még a fiamat is úgy elrontotátok, hogy képes volt elárulni engem, a tulajdon apját!

—Ha nem tesz így, engem árul el! Minden férfi megvetésre méltó hitvány féreg, aki hajlandó másokkal kitérgetni a benne megbízó nő intim dolgait vagy más bizalmas ügyeit, akkor is ha barátjával teszi ezt, mert ezáltal visszaél a nő bizalmával!

—Te nem vagy a felesége.

—Nyugodtan úgy tekinthetsz pedig, mert én, de nemcsak én hanem még mintegy öt-hat másik nő is, vagyunk olyan bizalmas viszonyban Harizzal, mint Behnotban a feleség a férjével! És sokan szültünk is már tőle! Mi egyéb kéne még ahhoz hogy te a barbár fogalmaid szerint feleségnek tekints minket?! Papi áldás vagy a hatóságok papírjai?!

—Hűség!

—Hűek vagyunk. Hariz is hű hozzánk. Hűbb hozzánk mint tehozzád, ezt épp az imént fényesen bebizonyította!

—De nem vagytok hűek szexuálisan!

—Valóban nem. Véleményünk szerint azonban az a hűség teljesen lényegtelen. Hariztól sem várunk el ilyesmit.

—Mindegy, nem vitatkozni jöttem. - vont vállat Magadár. —Faragatlan viselkedésemért már bocsánatodat kértem, de megköszönni is szeretném neked...

—A főpuncinak.

—Igen, annak! Azt, hogy figyelmeztettél rá, nehogy stricivé váljak.

—Lemondasz hát nagy vágyadról, hogy elnök legyél?

—Arról nem. De belátom, hogy nem fogadhatok el ajándékot tőletek. Ma nem is fogok hát semmit sem elvinni innen a hajóról. Nem tehetem, ha elveimhez hű akarok maradni, ha nem akarok prostituálódni!

—Te hülye vagy.

—Csak jellemes ember! Ellenben ami az elnökséget illeti, semmi nincs veszve! Mindössze a csiszí árukat nem ingyen kérem, hanem mint kereskedő, elcserélem veletek. Ez már nem jellemtelenség, végtére bárki üzletelhet akár egy kurvával is, én meg ráadásul kurvának sosem tartottalak benneteket, hiszen nem pénzért üzekedtek, s egy kereskedő, mint mondtam, bárkivel üzletelhet, erkölcstelenekkel is!

—Aha! Nos, jól van! Úgyis figyelmeztetni akartalak, amint kitudódik hogy sok ajándékot kapsz tőlünk, máris semmi esélyed az elnökségre, mert népszerűtlen leszel a köznép szemében, irigykednek majd rád, sőt a hatóságok is lehet hogy zaklatnának! Hülye vagy ugyan, de ez mégis jó mindkettőnknek! Mit tudsz felajánlani?

—Még nem tudom, de hamarosan konkrét ajánlattal kereslek fel Osztalúrián!

—Engem ugyan nem! Nem vagy olyan fontos, Magadár, hogy foglalkozzam veled! Majd valamelyik tekitanulót bízom meg ezzel a hálátlan feladattal, hogy egy barbár látványát kelljen elviselnie! De annyit már most mondhatok, hogy nem igazán van sok mindenre szükségünk a barbároktól! Még a legjobb talán az ezüst lenne.

—Azt sajnos nem adhatok, Behnot teljes ezüstkészlete állami monopólium!

—Az már a te bajod. Akkor majd gyere Osztalúriára az ajánlatoddal, főfasz! - biccentett Magadár felé Trixmi, azzal távozott.

2. fejezet: Az ivarművész feleség

Nem sokkal azután hogy Magadár a Strelícia hajón járt, történt, hogy Behnot elnöke, Morevi, nagy fogadást adott lánya nagykorúságának tiszteletére. Ez, a nagykorúság, az evolok népénél a tizenhatodik évet jelentette. Elhívott erre a nagy eseményre szinte mindenkit, aki számított az országban, sőt, sok olyasvalakit is, aki Behnoton kívül számított igazán: mert itt volt például Dzidinor nagykövete is (pillanatnyilag fegyverszünet volt a két ország közt), és itt volt még egy lulmannoli herceg is, aki azért jött hogy az elnökkel megegyezzen néhány gőzhajó megvásárlásáról, de itt volt Jicsen nagykövete is, s még sokan mások. Amióta az evolok rájöttek, miként kell gőzhajókat építeni, azóta ez az ország, mely korábban legfeljebb néhány közeli szigetre hajókázott el, most a hajóival beköborolta csaknem az egész bolygót, és sok országgal volt diplomáciai kapcsolata.

Megfordult az elnök fejében a gondolat, hogy elhívja e jeles alkalomra azon három ország előkelőit is, akik igazán számítanak Tlaxánon: a csiszíket, gyoeleket és gurgujokat. De a gurgujok, a nagy délisarki kontinens hegyesfűlű lakói azt üzenték vissza, hogy ők általában véve ki nem állhatják a barbárokat, de különösen az evolokról csak gonosz dolgokat hallottak a csiszíktól, tehát nem jönnek ide, s jobban teszik az evolok is, ha nem mennek Gurgullába! Ami meg a gyoeleket illeti, azok az elnök szerint túlságosan csiszík voltak. A csiszíket pedig mégsem hívta meg, mert egyáltalán nem volt biztos benne, hogy azok kellő udvariassággal viselkednek e jeles napon! Arról hogy a csiszík mennyire tökéletesen semmibe veszik a legegységesebb udvariassági szabályokat, elképesztő történeteket hallott a többi ország követeitől, de néhány kellemetlen élménye már a behnotiaknak is akadt. Hogy egyáltalán semmi el ne ronthassa a nagy eseményt, inkább nem hívta meg e két népet.

Voltak így is elegenden. Több mint ötszázan nyüzsgöttek a Jadeházban. A Jadeház volt egész Behnot legnagyobb büszkesége. Ugyanis az egészet a drágakőnek számító jadekőből építették! Természetesen nem vakolták be, így messziről látszott a jade szép zöldes színe. Az időjárás nemigen tehetett kárt benne, mert a jade olyan szívós ásvány, hogy akár fejszének is lehetett használni, ha kellően megélesítették. Amikor először fogadta a csiszík nagykövetét, Trixmit az elnök, büszkén mutogatta is neki az elnöki palotát, elmondta hogy hány tonna jadét használtak fel az építkezéshez, mekkora az értéke a drágakőnek és a berendezésnek, meg más ilyesmit, s azt mondta hogy senki népnek nincs ennyi jade-drágakőve mint nekik!

—Valóban impozáns ez a palota. — válaszolta kedvesen Trixmi — bár minket csiszíket nem nagyon érdekelnek a drágakövek, ez csak afféle tudományos érdekesség, játszadozás nálunk! A játszadozás arra vezetett, hogy már meglehetősen régóta képesek vagyunk szinte bármely drágakő előállítására, még jobb minőségben is mint ahogy azok a természetben találhatóak, tudunk gyártani például smaragdot is, egyedül gyémántot nem sikerült még, habár már arról is tudjuk, hogy lényegében nem más, mint a legközönségesebb szén egyfajta speciális kristályszerkezete! Érdekességgéppen elmesélhetem neked, hogy a jade összeszövődött szemcsés-finomrostos aggregátum, kémiája nátrium-alumínium-szilikát, a mi jelölésrendszerünk szerint $\text{NaAl}(\text{Si}_2\text{O}_8)$, vagyis eléggé közönséges elemekből áll! Egy másik fajtája a nefrit, ami bázikus kalcium-magnézium-vas-szilikát, vegyképlete:

$\text{Ca}_2(\text{Mg,Fe})_5[\text{Si}_4\text{O}_{11}]_2(\text{OH})_2$, ezt sem olyan nehéz előállítani, s így természetesen jadét is tudunk gyártani, amennyit csak akarunk. Sőt olyan drágaköveket is tudunk már gyártani, amik nincsenek is a természetben.

Morevi elnök ezután leforrázva hallgatott, odalett a büszkesége, és igazán mindennél jobban meggyűlölte a csiszíket.

Most hát jó félezer előkelőség nyüzsgött a Jadeházban, akiket persze pincérek és lakájok hada szolgált ki.

Morevi elnök elegáns palaszürke ruhát viselt, felesége, Zocsi, akit csak úgy neveztek sokan hogy *az ország első asszonya*, tetőtől-talpig ibolyalilába öltözött. Bámulatos szépség volt még most, negyvenévesen is! Magas, sudár, előkelő, méltóságteljes, mégsem leereszkedő, inkább barátságos mindenkivel. De persze most nem az elnök és nem is a felesége volt a lényeg, hanem leányuk, Tioláj, aki szintén festeni való szépség volt. Nagy, ábrándos szemekkel nézhe-

tett arra akit erre érdekesített, e szemek kissé ferdék voltak, nem nagyon de egy picit, hosszú szempillái egészen meg tudták igézni bármelyik fiatalembert. Ő most halványrózsaszín szoknyát viselt, és szintén rózsaszín, de a szoknyánál halványabb, lepkeszárnyú felső ruhát. Eredetileg narancssárga szoknyát szeretett volna, de apja megtiltotta neki, mondván hogy gyűlöli a narancssárgát, mert az a csiszík kedvenc színe.

Mindenki sorra gratulált Tiolájnak a jeles nap tiszteletére. A jicseni nagykövet elég udvarias volt ahhoz is, hogy még Tioláj tanulmányi előmenetelét is megdicsérje. Köztudomású volt, hogy az elnök egyszem leánya színjeles tanuló.

—Igyekszem - mosolygott Tioláj. —Méltóvá kell válnom apámhoz, és ha nem tanulnék szorgalmasan, ha nem lenne egészen egyértelmű hogy nagyon jó tanuló vagyok, akkor állandóan azt vágnák a szemembe az osztálytársaim, hogy csak a papa pozíciója miatt adnak nekem jó jegyeket a tanáraim!

Azt nem mondta Tioláj, hogy azért így is éri némi kivételezés. Tornából például karcsú, rugalmas teste ellenére sem egészen érdemi meg a jelest. De legalább a többi jegyet kapja megérdemelten! Még ha ezért alig is marad ideje szórakozásra... Hej de nehéz az élete valakinek, ha az elnök leánya!

Dzidinor követe megkérdezte, hogy áll a fiúkkal.

—Még igazából sehog. - vont vállat Tioláj.

—De hát azt hallottam, számtalansokan párbajoztak már kegyedért!

—Hogyne, szinte hetente van egy párbaj értem, de ez az ő bajuk, engem még nem igazán érdekelnek! Nincs is időm törődni velük! Lefoglálnak a tanulmányaim. Majd... majd úgy néhány év múlva, talán...

—És mi a véleménye apja politikájáról, ha szabad kérdezni?

—Tulajdonképpen nem szabadna. Azt hiszi követ úr, hogy még ha nem értenék is egyet apám nézeteivel, ezt majd bevallom, és épp önnek?!

—Jó, akkor hadd kérdezzem meg, mi a véleménye Dzidinorról?

—Az, hogy alapvető véleményem szerint Behnot és Dzidinor akkor tennék a legokosabban, ha a két ország egyetlen országgá egyesülne!

—Ah! Milyen meglepő vélemény!

—Nem igazán. Azt hiszem ez már sokaknak eszébe kellett jusson, csak még nem mondták ki.

Számosan bókoltak Tiolájnak az ünnepség alatt. Ajándékokat is kapott. Ezeket hagyományosan az ünnepelt részére rendezett lakoma közben, a lakomás asztalnál adták át, vagyis inkább jelentették be. Az a legalkalmasabb hely erre, mert amikor mindenki az asztal mellett ül, mindenki hallhatja is hogy ki mit ad!

Most is így történt. Amíg lakomáztak, sorra felállt mindenki, s elmondta vagy már át is adta Tiolájnak, amit akart. Kezdte az egészet Dzidinor követe, aki egy valódi alumínium étkészletet hozott, amit a csiszíktól vásárolt tengernyi pénzért. Persze nem a saját zsebéből, hanem államköltségen... és mindenki elámult a bőkezűségén! Soha senki nem tudott még alumíniumot előállítani a csiszíken kívül, ez az ő titkuk volt, de a kiszivárgó hírek szerint ők is iszonyúan megkínlódnak vele, nagyon bonyolult, sokfázisú módon tudják csak megcsinálni. Legalábbis ez volt régen. Mert most az ajándék fölötti ámulatot fokozandó, Dzidinor követe elhencegett vele, hogy országuk, amióta a génsérülteket nem ölik meg, hanem elviszik őket Osztalúria szigetre, azóta egészen barátságos viszonyba került Csiszífölddel, és ez a barátság oly fokú, hogy Trixmi teki egy beszélgetés során elmondta neki, hamarosan korlátlan mennyiségben lesz alumíniuma Csiszíföldnek, mert találtak olyan baktériumtörzset, mely az agyag és még néhány más ásvány közegében tartva ezeket megeszi, és ezek alumíniumtartalmát képes fém formában kiválasztani, néhány milliméteres golyócskák formájában! Ezeket aztán csak ki kell mosni a baktérium táptalajából, s felhasználni tetszés szerint! A módszer alig igényel más fáradozást, mint a baktériumok tartályát időnként kitisztítani, új ásványadalékkal megrakni, és állandóan forgatni valami géppel, a jobb hatásfok végett! Az ötletet a csiszíknak ehhez az óceánfenéken található különböző, tektiteknek nevezett fémrögök adták, melyeket valószínű-

leg szintén ősi baktériumok készítettek. A csizsik persze szigorúan őrzik a baktériumkultúrát, senkinek nem adnak el belőle.

Dzidinor követe nagyon élvezte hogy hencegheg a jólérsültégével. Lámcsak, milyen fontos ember ő, még ilyen híreket is megtudott a csizsiktől!

Ettől függetlenül az alumínium étkészlet jelenleg még nagyon értékes volt, s még az is lesz pár évig, mert még a mindentudó, irigyelt, és varázslatos hatékonyságú csizsíknek is kell néhány esztendő míg felfuttatják a baktériumos alumíniumtermelést, s akkor is elsősorban saját országuk alumíniumszükségleteit elégítik ki, nemigen várható hát hogy tíz, de inkább húsz évnél előbb sokat szállítsanak exportra. Különben is, a csizsík igazán olyan ritkán kereskednek, hogy az egyenesen érthetetlen! Alig hihető, de úgy van hogy szinte mindent megtermelnek maguknak ami kell nekik!

—Azt hallottam - folytatta Dzidinor követe - hogy Zigília királynő kiemelt fontosságú feladatként rendelte el az akadémikusoknak, hogy igyekezzenek olyan bacikat is találni, amik ugyanígy kiválasztják az aranyat, méghozzá a tengervízből! Mert azt mondta, ha sok aranyuk lenne, bevonhatnák vékonyan arannyal a hajók víz alatti részét, s az így még kevésbé rozsdásodna!

—Arannyal! Hihetetlen! - álmétkodtak a hallgatói.

—Bizony!

—Örültek! Ilyesmire elpocsékolni az aranyat! - csóválta a fejét Morevi elnök. —Nemcsak erkölcselen kurvabanda, de ráadásul örültek is! Esztelen bolondok!

—Végül is ha elég gazdagok hozzá hogy megtehetik... - vonogatta a vállát Zocsi elnökne.

A következő ajándékozó Jicsen követe volt. Őt csodaszép selyemruhát adott át, ami szintén gazdag ajándék volt, mert Behnotban csak a műselymet ismerték, de annak a minősége meg sem közelítette a jicseni selymet. És ezek mind kiváló anyagból készült ruhák voltak, valamennyit kézzel festették, és csodaszép színekkel!

Lulmannol követe egy teljes hagyományos lulmannoli páncéltöztözetet hozott Tioláj számára, karddal, íjjal, nyilakkal, szép dísz lesz majd a leány otthonában. Ezt persze nem adta át most az asztalnál, csak elmondta, hogy majd később elviteti Morevi elnök házába. Raratónia követe, aki régóta kereste az evolok barátságát, hogy ellensúlyt találjon a tőlük nem messze fekvő csizsikkal szemben, akik Zelimbát pártolják mintsem Raratóniát, ő egy csodálatos ékszerkollekciót hozott Tioláj számára, ami egy pompás, többsoros nyakékból állt, gyémántos fülbevalókkal, rubintos karkötőkkel, és szintén gyémántos gyűrűkkel, merthogy gyűrűből három is volt!

Ezt látva Dzidinor követe elsápadt irigységében. Drága az alumínium amit ő hozott, az igaz, de ez az ékszersomag az ő ajándékát háromszor is lefözi értékben!

Még Litónia is küldött követet, pedig ez Csiszífölddel szomszédos ország volt, igaz, alapvetően nem barátságos a csizsikkal. Ő is ékszereket küldött, bár ezek lényegesen egyszerűbbek voltak, mindössze közönséges aranyból. De adott hozzá elefántcsont hajtűket, elefántcsont poharakat, és egy ébenfa asztalkát.

De ezek csak a legértékesebb ajándékok voltak, sok más kisebb ajándékot is kapott Tioláj az asztal mellett, s még több felajánlást, hogy majd kap ezt meg azt kicsit később.

Tulajdonképpen még véget sem ért az ünnepi ebéd, amikor arra lettek figyelmesek, hogy odakintről, az épület falain túlról egyre erősebb láрма, moraj hallatszik be hozzájuk. Pedig a Jadeház nem épp az utca közelében feküdt, hanem egy jókora park közepén, és biztonsági okokból jó száz méteres körzetben senki nem jöhetett errefelé, hacsak külön engedéllyel vagy igazolvánnyal nem! Mekkora lehet odakint a kiabálás, ha ez ide is behallatszik?!

Morevi elnök már aggódni kezdett, hogy talán valami lázadás tört ki, vagy netán az alattomos Dzidinor indított támadást, megszegve a fegyverszünetet, s kiküldte az egyik alelnököt, hogy tudja meg, miről van szó. Az ki is ment, de kisvártatva sápadt arccal lépett ismét be. Egyenesen Morevi mellé sietett, s csak ennyit súgott halkan, hogy csupán az elnök mellett ülő Zocsi és Tioláj hallotta:

—Jöjjen félre egy pillanatra kegyességed!

Ez komoly ügynek ígérkezett. Az ünnepi asztaltól, az asztalfőről félrehívni az elnököt – sokan már valóban a legkomolyabban háborús katasztrófára gondoltak! Mi történt itt?! Újabb várost szűztelenítettek a csiszík?! Vagy légítamadást indítottak Behnot ellen, húszezer helikopterrel?!

Az elnök kissé félrevonult, csak néhány lépésre, s az alelnök sebesen, de halkán magyarázott neki valamit. Végül a kezébe nyomott egy friss újságot, néhányan úgy gondolták, valószínűleg a Déli Hírek egyik példányát.

Erre megnyugodtak. Ha a hírnek volt ideje újságba kerülni, akkor talán nem is olyan nagyon fontos! Akkor csak valami pletykaféle lehet!

Néhányan mindenesetre elnézést kértek, s kioldalogtak. Ez nem volt illetlenség. Muszáj hogy az ember kimehessen például az illemhelyre! Ha meg odáig kimehet, ami az előcsarnokból nyílik, akkor már mi az akadálya, hogy a portásokkal hozasson valami újságot is magának?!

Aztán amikor kezükbe kaphatták az újságot, már rájöttek arra is, a továbbiakban nem is olyan nagyon fontos már itt az illem!

Mert valóban a Déli Hírek volt az a bizonyos újság. Vastag, vörös betűkkel virított a legelső oldalon a főcím:

Ivarművész az elnök felesége!

Zocsi asszony döbbenetes múltja!

S alatta egy féloldalas fekete-fehér fénykép, ami letagadhatatlanul Zocsit ábrázolta, bár igaz, jóval fiatalabb korban, amint éppen egy férfi hímtagja van a szájában. A fénykép egy részét eltakarták, a szemérem nevében, mert Behnotban tilos volt a pornó műfaja, de úgy tették ezt, hogy egészen egyértelmű legyen azért, hogy mit ábrázol.

A továbbiakban nemigen akadt olyan ember a Jadeházban, aki Tiolájjal foglalkozott volna. Amint híre szaladt hogy miről szól a Déli Hírek, azonnal rohant mindenki újságot venni.

A cikk arról szólt, hogy Zocsi korábban ivarművész volt, még fiatal korában. Aztán abbahagyta ezt, amikor valamekkora vagyont szerzett e tevékenységével, s más városba költözött, ahol letagadta a múltját. Megismerkedett Morevivel, aki akkor még nem volt elnök, s feleségül ment hozzá. Nem vallotta be a férjének hogy mi volt korábban a munkája. S nem is derült volna ki semmi, ha... ha az egyik korábbi ügyfele nem olyan ember, aki szerette a pornográf képeket. Barkácsolt egy olyan fényképezőgépet, amit összekötött egy óraművel, s az meghatározott időnként fényképeket készített a szobáról. A fényképezőgépet elrejtette, és Zocsi nem is tudta, hogy amikor ennél a férfinál „dolgozik”, akkor a tevékenységét időnként lefilmezi a masina. A férfi pedig, amikor nem volt pénze ivarművészre, ezeket a képeket nézegette.

Ez a férfi aztán meghalt, s mert egy újságíró volt a rokona, az örökölte a vagyonát. Megtalálta e képeket, felismerte rajtuk az elnök feleségét, s eleinte azt hitte, az elnöknek csak megcsalta a férjét. De aztán hogy nyomozni kezdett, kiderült, hogy még zaftosabb a hír, mert nem megcsalásról van szó, hanem egy egész letagadott, többéves multról! Sőt törvényszegésről! Hiszen a behnoti törvények szerint kurvának és ivarművésznek nem lehet gyermeke! Ha születik mégis, azt azonnal leselejtezik! Ezokból természetesen férjhez sem mehetnek!

Itt pedig ez történt. Az újságíró azonnal rájött, micsoda páratlan hír birtokába jutott. Az újságban most szerepelt Zocsi bizonyítványának a másolata is, amit az Ivarművészeti Főiskolán szerzett. Végezetül azt írta, ő alapvetően nem azért írta meg ezt a cikket, hogy kellemetlenkedjék bárkinek is, mert mint magánember nem ért egyet azzal, hogy az ivarművészek ne házasodhassanak és ne szülhessenek gyereket, lámcsak, eddig Zocsi is milyen jól megállta a helyét mint elnöknek! S ő már mindezt tudta egy hónapja, csak azért várt ezzel a leleplező cikkel, mert tudta hogy Tioláj, Zocsi leánya ma tölti be a tizenhatodik évét, ma lesz nagykorú, most már nem lehet leselejtezni, márpedig ő nem akarta egy ártatlan leány halálát okozni!

—Szép születésnap ajándék, mondhatom! - morogta erre Lulmannol követe.

—Végülis valóban az: megkegyelmezett az életének! - vágott vissza erre Dzidinor követének felesége csípősen, aki irigy volt, mert ő bezzeg sosem kapott alumínium étkészletet, s főleg nem gyémántnyakéket; – majd, mert emiatt nem kedvelte Tiolájt, így szólt:

—Mit szólsz hozzá hogy kiderült: génsérült vagy, és meg sem lett volna szabad hogy szülessél?!

De a választ nem hallotta, mert férje, a követ elrángatta onnan, hogy ne csapjon botrányt, ehhez ami most következik, nem szabad hogy bármi közük is legyen! Elvégre még csak nem is behnotiak!

Morevi elnök nem annyira arra volt kíváncsi, mit szól mindehhez a lánya, hanem arra, mit szól ehhez a felesége. Más körülmények között valószínűleg négyszemközt vonja felelősségre, de most már teljesen mindegy volt hogy itt vagy otthon, mert hiszen mindenki csak erről beszélt!

—Tudni akarom, mit szólna ehhez! - csapta le az újágot Zocsi elé az asztalra, de olyan erővel, hogy a közelben felborult egy pezsgőspohár. —Most azonnal mondd meg hogy ez rágalom! Ne hallgass nekem! Mit jelent az hogy te már percek óta csak szótlanul ülsz itt, s nem követeled hogy ezt a szemérmetlen, fotóhamisító, aljas firkaszt felelősségre vonjuk?!

Zocsi felnézett. Igencsak sápadt volt az arca.

—A hír az utolsó szóig igaz! - válaszolta nyugodt hangon. —Mindössze annyi hozzáfűznivalóm van az esethez, hogy eredetileg nem gondoltam semmi csalásra. De terhes lettem. Megtettem minden óvintézkedést, de néha megesik az ilyesmi. Akkor elhatároztam, hogy én pedig megszülnöm ezt a gyereket, és azt sem engedem hogy megöljék utána! Ekkor hagytam abba az ivarművészkedést. Aztán a gyereket végül mégsem szültem meg, mert elűtött egy gőzszekér. Nem lett nagy bajom, de elvetéltem. És ekkor már majdnem visszamentem ivarművésznek, amikor jöttél te, Morevi, és nem tudtad hogy ki vagyok...

—És becsaptál! Mert egy ostoba, becsapható balek vagyok, egy számár!

—Nem. Hanem olyan szépen udvaroltál, hogy belédszerettem! Nem tudtam megtenni, hogy lemondjak rólad, pedig a vallomásom ezt jelentette volna! Így esett, drágám!

—Ne mondd többet hogy drágám! Megtagadlak! Kitagadlak! Nem vagy többé a feleségem!

—Elváljak?! Ön, elnökúr?! - kérdezte döbbenten az alelnök.

Most Morevi is megszeppent. Az elvált embereket nem sokra becsülik Behnotban! Ha válik – nem valószínű hogy a következő elnöki periódusban is megválasztják! Igen, de akkor sem ha egy ivarművész a felesége!

Am feltalálta magát.

—Nem válok el! De attól még nem a feleségem! Nem kell hogy elváljak, mert ivarművész senki felesége nem lehet, ő tehát csalt, a házasságunk érvénytelen, be lettem csapva, soha nem is volt a feleségem törvényesen Zocsi!

Zocsi felállt.

—Köszönöm az ünnepséget, de én most távozom! - jelentette ki méltósággal, s az ajtó felé indult.

—Anya! Mondd hogy nem igaz! Ugye nem igaz! - zokogta Tioláj.

—Nem tagadhatom le. Túl sok a bizonyíték! - felelte szomorúan Zocsi, azzal kézen fogta Tiolájt. —Gyere kislányom, gyere te is, menjünk innen! Nem való most nekünk a nyilvánosság, s talán apád is előbb megbékél, ha nem lát minket!

—Nem vagyok az apja! - kiáltotta Morevi. —Látni sem akarom többé! Kitagadom! Egy ivarművéstől nekem nem lehet gyermekem! És nem is hiszem hogy tőlem van, hiszen egy ivarművész biztos mindenkivel hentereg!

—Az ékszerek! - kiáltotta hirtelen Raratónia követe, azzal kikapta a kis ládikót Tioláj kezéből.

—Én ezt Morevi lányának hoztam, de ha nem vagy a lánya, nem jár neked!

—Igaza van, én is kérem Litónia ékszereit vissza! - pattant Tioláj elé a másik követ.

Tioláj undorral húzta le magáról az arany karperecet és a két gyűrűt, s a követ arcába vágta.

—Nesze! Fulladj meg tőle, te álnok, te képmutató!

—Még hogy képmutató, én! Talán inkább anyád a képmutató, aki be is vallotta hogy ribanc!

—Itt a selyemköntös is! - dobta oda azt Tioláj Jicsen követének. Am az ügyesen elkapta azt a levegőben, meghajolt, s visszanyújtotta.

—Kisasszony, kérem vegye vissza! A mi országunk ha nem is olyan gazdag mint Behnot, de nem szokásunk visszavenni azt, amit egyszer már elajándékoztunk! Nem valószínű hogy valaha még találkozunk, de kérem tartsa meg a ruhát is, és engem is, engem a jó emlékezetében!

Tioláj zavartan nyúlt a ruháért. Nem mintha annyira kellett volna neki, de megzavarta a jicseni udvariasság.

—Köszönöm... elnézést hogy efféle kicsinyességet tételeztem fel önről...

Dzidinor követe igazság szerint maga is már majdnem visszakövetelte a méregdrága alumínium étkészletet, de ezután nem merte. Ahogy számot vetett a következményekkel, úgy vélte, hazája szívesebben viseli el a veszteséget amit egy most már fölöslegesnek bizonyult efféle kiadás jelent, mint az erkölcsi veszteséget, hogy a mézesmázos beszédű jicseninél fukarabbnak tűnjék. Ezért ezt mondta:

—Viheti az étkészletet kisasszony, az már az öné, ha egyszer önnekadtuk!

Alig távozott azonban pár lépésre Tioláj, a dzidinori követet jól sípcsonton rúgta a felesége.

—Átkozott bolond, ha visszaveszed tőle, lehet hogy az enyém lett volna! Örültem volna neki én is!

—Ha még egyszer belém rúgysz, esküszöm, felpofozlak! Különben is, hülye vagy tán?! Amint híre megy hogy visszavettem a lánytól, rögvest el kéne számolnom vele! Ha ilyen bolond leszel, többé el sem vislek a fogadásokra!

Zocsi és Tioláj már majdnem a nagy terem kijáratához ért, amikor az alelnök valamit Morevi fülébe súgott. Az helyeslően bólintott, mire az alelnök így kiáltott:

—Őrség, Zocsi nem hagyhatja el a Jadeházat! Fogják el! Bebizonyosodott hogy éveken át becsapta az elnök urat, törvényt segett amikor ivarművészként férjhez ment, gyereket szült, utána a gyermeket nem is adta át a hatóságoknak, s így génsérültet rejtegetett, tehát tartóztassák le, mert ügye a bíróságra tartozik!

—Nem! - sikoltotta Tioláj, és anyjába kapaszkodott, de az örök szétválasztották őket. Erre Tioláj az apjának kezdett rimánkodni.

—Apám, kérlek, legalább rám való tekintettel ne tedd ezt! Hiszen édesanyám!

—De nekem nem a feleségem, nem is volt soha, szerencsére, így nem kell elválnom tőle! Te pedig nem vagy a lányom! Te csak egy génsérült senki vagy!

—Igenis a lányod vagyok, és mindent megtettem azért hogy méltó lányod legyek!

—Nem vagy a lányom. Akkor lennél a lányom, ha anyád a feleségem volna, de szerencsére nem az!

—Te nem is szeretsz engem! Te csak arra gondolsz, hogy mi lesz az újabb választásnál, és...

—Dobjátok ki! - vezényelt Morevi az öröknek. —És nem szeretnék meglátni a házam előtt! Be ne tedd oda a lábadat, mert úgy bánok el veled akkor, mint egy besurranó tolvajjal! Semmi keresnivalód ott! Na, tüntessétek el, mire vártok?! - intett az öröknek, majd így szólt a vendégekhez:

—A fogadásnak ezennel vége!

3. fejezet: Az ivarművész lánya

Az egésznek a gomba volt az oka. A gomba, és az, hogy Tuam nagyon bízott a gombaismeretében. No meg... a gombákban is.

Szegény, nagyon szegény családból származott a fiú, olyan szegényből, hogy a szülei mindent megtettek hogy gyerekük ne szülessen, mert féltek, hogy fel sem tudnák nevelni. De hát néha baleset történik, bizony, olykor-olykor megesik, hogy az asszony megesik, így mondják ezt sokfelé, s emiatt aztán Tuam mégiscsak világra jött.

Szó sem lehetett róla, hogy ne segédkezzék a ház körüli munkákban. Amióta csak Tuam eszmélni kezdett, mindig igen keményen résztvett minden munkában; gyakorta egyedül ő végzett mindent otthon, mert apja is, anyja is dolgozott hol itt - hol ott. Már amikor épp kaptak munkát. De nem mindig kaptak.

Kezdetől fogva rászorultak mindarra, amit a természettől kaptak. Ha épp nem volt munkája apjának vagy anyjának, vagy pláne egyiknek sem, sokszor elmentek a közeli erdőbe, gombászni. Különböző bogyókat is gyűjtögettek. Tuam hamar megtanulta, hogy a csipkebogyóból remek ital készíthető, anyja szerint egészséges is, nagyon jó a csipkelekvár is, a bodza virágja prima teaanyag, főként szárítva. A bodzának a bogyója legalább ilyen jó, nagyon finom szörp készíthető belőle, s jól kimelegíti az embert telente. De lekvárnak is jó. A csalán csak frissen csíp, de szárítva ez is jó tea, főzve pedig kiváló mint leves. A tyúkhúr is jó zöldség levesbe, az eperlevél pedig szintén jó tea. A vadgesztenye megreszelve viszont elállítja a hasmenést!

Sok effélet megtanult Tuam, és persze a gombák ismeretét is. Nemegyszer más sem volt otthon enni, csak gomba, amit erdön-mezőn találtak.

Tuam szívós fiatalemberré fejlődött a sok természetjárástól, szívósabbá, mint a legtöbb városlakó. De még a falusiaknál is szívósabbá vált. Naponta sok-sok kilométert gyalogolt, és nemegyszer elképesztő messzeségből tért haza, néha akár húsz vagy harminc kiló gombát is cipelve magával. Jó az, s addig kell szedni amíg van, megszáritani, olyikat porrá is őrölni, mert télen nem sok gomba terem ám, aztán meg milyen jó lesz az akkor! Némelyiket el is adhatják, az is egy kis bevétel...

Azon a bizonyos napon tizenkét esztendő volt. Egyedül ment gombászni, mert ama ritka alkalmak egyike volt, amikor apjának is, anyjának is volt munkahelye. Elégedetten füttyűrészve ballagott az erdőben, zsebében nagy kincsét, a bicskát szorongatta. Nagyon örült hogy végre van bicskája. Születésnapjára kapta apjától. Persze nem lett volna pénzük bicskára: apja találta amikor a városban dolgozott a szemeteseknél. Valaki a szemétkébe dobta. Pedig remek jószág volt, két penge is volt rajta, meg villa, kiskanál, üvegnyitó, körömrészlő, dugóhúzó és ár, valami gazdag gyereké lehetett, de az kidobta, mert a nagyobbik penge lötyögött, eltörhetett a laprugója! Hanem édesapja hazahozta, s amilyen ügyeskező ember volt, szétszedte a bicskát, tett bele a laprugó helyett valami mást, s most már jó a bicska! Épp csak az a baja, hogy csupán nagyon nagy erővel lehet kinyitni a pengéjét. De ha már kinyílt, semmi baja!

Tuam sokáig nem birkózott meg ezzel a pengével, de végül kellően megerősödött az ujja, s most már élvezte is, hogy olyan bicskája van, amit csakis ő tud kinyitni, és senki más korabeli gyerek nem.

Ment-mendegélt az erdőben, bal kezében a szatyra, jobbja a zsebében és a bicskát szorongatja hogy el ne veszítse – s ekkor pillantotta meg a gombákat.

Ilyen gombákat még sosem látott. Valami galócaféle lehetett, mert volt bocskora is és gallérja is, és Tuam kezdetben óvakodott tőlük, mert tudta, hogy a galócák közt sok a mérgező. Bár igaz: a nagy őzlábgomba is galócaféleképp néz ki, aztán teljesen ártalmatlan, sőt milyen remek kirántva! És igen, a piruló galóca is finom. Az kirántva még finomabb mint a nagy őzlábgomba, olyan kellemes halíze van! Aztán meg a császárgomba, na hát, az igazi galóca, de milyen nagy, és az is finom, ehető, sőt, tejfölösen egyenesen mennyei, az aztán Tuam kedvence, de apja is, anyja is szereti, de kár hogy olyan kevés terem belőle, nem is jön elő minden évben! Jobb az a rókagombánál is, pedig sokak szerint az a legfinomabb, mások a vargányát dicsőítik...

De Tuam a császárgombát szerette legjobban.

És azt látta, hogy ez a gomba nagyon hasonlít ahhoz. Igaz, ennek a teteje egészen narancssárga. Nem citromsárga, hanem narancssárga. Mintha a Nap egy kis darabja esett volna a földre. Igaz, a császárgomba is előfordulhat ilyen színben, néha még szinte pirosban is, de ez a gomba úgy látszik nem. Ennek mindegyik példánya egyformán narancssárga. A kalapja is, a lemezei is. És a császárgomba inkább erdőkben fordul elő. De ez a gomba, látta Tuam, szépen terem a tisztásokon is, ahol messze tőle semmi fa nincs!

A fiatal gomba tojás alakú volt. És egészen nagy példányai is voltak fiatalok, majdnem emberfejnyeiek, ekkora tojást Tuam szerint semmi madár nem lenne képes tojni!

Tuam nem bírt ellenállni a kísértésnek. Elővette a bicskát, s hosszában kettévágott egy efféle gombatojást. Belül egészen olyan volt, amilyen egy kettévágott keménytojás lenne: fehér hús, belül pedig narancssárga mag. Ebben is hasonlít a császárgombára. Pedig nem volt az, ezt Tuam már az illatán is érezte, mint tapasztalt gombaszakértő. Ahogy kettévágta a fiatal gombát, orrába csapott az édeskés, fűszeres illat, szinte bódító, egészen más, mint a császárgomba szaga.

—Lesz ami lesz, megkóstolom! - döntötte el végül. Hiszen az is lehet, hogy az íze pocsék, akkor meg felesleges foglalkoznia vele!

Óvatosan csak kevés, körömnyi darabot tett a szájába, megrágta gyorsan, majd kiköpte. Ha mérgesgomba is, de remélhetőleg ennyitől nem hal meg. Esetleg rájön a hasmenés, nagy ügy!

Majdnem elfelejtette kiköpni, olyan váratlan élményben volt része. A gomba édes volt! Édes, szinte édesebb mint a méz, holott Tuam tudomása szerint soha még olyan gomba nem termett a világra, ami akár kicsit is édes lett volna! Ez pedig édes volt, ugyanakkor kissé savanykás is, mint a legjobb gyümölcsök, bár Tuam nem tudta volna semelyik ismert gyümölcshöz sem hasonlítani az ízt amit érzett.

Egészen felvidult. Ha ez a gomba ehető, akkor valami nagyszerű dolgot fedezett fel!

No igen... de vajon ehető-e?!

És Tuam elhatározta, bátor lesz. Ezt a temérdek gombát nem fogja itt hagyni, csak mert fél tőlük! Igenis kideríti hogy jó-e, erre pedig az egyetlen módszer, hogy eszik belőle! Ez nem is lesz keserves feladat, elvégre ez az első gomba, ami nyersen is finom! Remélhetőleg nem ártalmas, hiszen hasonlít a nagyszerű császárgombára!

Szétvágott egy újabbat, nem kukacos-e, de nem volt az. Lehet hogy a kukacok nem szeretik. Némelyik gombán látott madárcsípésre utaló jeleket, de kukacragást nem.

Tuam megette a gombát, egy szép nagyot, jó negyedkilósat. Ha ettől nem történik baja, akkor már többtől sem! Mindenesetre amíg vár, hogy nem lesz-e valami baja, akár szedhet is belőle!

Tele is szedte a szatyrát, egészséges, kiváló, megpuccolt példányokkal, alig negyed óra alatt, majd hazafelé indult.

De aznap már nem ért haza.

Igazság szerint alighogy hazafelé indult, heves dobolást kezdett el hallani, ami egészen olyan volt mint saját szívverésének a hangja, csak éppen roppantul felerősítve. S érezte hogy szédül, a fák ugrálni kezdtek előtte, furcsán megnyúltak, hol az égig értek, hol összetöporodtak hangyányivá...

Aztán Tuam hirtelen megértette. Nem a fák változtatják az alakjukat, hanem ő maga! De hiszen ez nagyszerű! Ha akarja óriás is lehet, mindenhová eljuthat...

S hirtelen azt akarta hogy az égig érjen. Már is akkora volt, hogy kezébe foghatta a Holdat. Nosza, rögvest labdázni kezdett vele. Ám hirtelen elvesztette a magasságát, összezsugorodott, nem értette hogy miért...

De megtudta. Alig nyerte vissza rendes méretét, egy meglehetősen rút teremtményt pillantott meg maga mellett. Ez egy kést vágott Tuam lábikrájába. De ez egyáltalán nem fájt.

—Ki vagy te?! Mit csinálsz?! - kérdezte tőle Tuam.

—Kiengedtem belőled a sok levegőt, hogy összemenj! Mint amikor a léggömböt leengedik! - válaszolta neki az apró szörnyeteg.

—De miért?

—Mert csak egy felfújt hólyag voltál, testvérem!

—Testvérem?!

—Igen. Én vagyok a te letagadott tükröződésed! Látod milyen torz vagyok?! Girnyó, akkora sem hogy a térdedig felérjek! Görbe, púpos, fogatlan csúfság!

—Nem értelek!

—Minden ember két részből áll: abból amit láthatnak egymásból, s abból amit nem láthatnak! Én vagyok a te láthatatlan részed! Ez a láthatatlan rész abból alakul ki, amit az ember nem vállal fel önmagából, amit el akar titkolni részben mások, részben önmaga előtt! S mert ez többnyire csupa szégyellni való, rossz, csúf dolog, ezért mi Láthatatlanok többnyire ilyen csúfak és torzak vagyunk!

Tuam iszonyodva meredt a kis gnóm lába közé. Bár a törpe a térdéig sem ért, volt akkora hímtagja, hogy járni sem tudott tőle, csak ha a zacskóját két kezével erőlködve felemelte.

—Aha, igen, hát ez azért van, mert olyan sokat játszol esténként a kukacoddal! - felelte a törpe.

—Az is baj?! - riadt meg Tuam.

—Nem az a baj hogy játszol vele. Jegyezd meg testvérem, semmi sem baj, amíg az ember elfogadja magát olyannak, amilyen! Kivéve persze ha szükségtelenül okoz fájdalmat másoknak. Nincs baj ha azt teszi amit jónak tart és nem mást! Annyit játszatsz a kukiddal, amennyit csak akarsz, csupán ne szégyelld! Mert amit szégyellsz, azt nem vállalod, s ha nem vállalod, akkor átnyomod az én világomba, s láthatatlan részeddé válik!

Ha egy ember valaki másnak tesz rosszat, arról többnyire tudnak mások, és ezért közvetlenül kapja vissza a rosszat, például megbüntetik, vagy nem lesznek barátai. Ha nem derül ki, akkor az is átjön hozzám.

—Ha a nem vállalt dolgom láthatatlanok, akkor nincs semmi baj, nem igaz?

—De van baj. Én ugyanis láthatatlan vagyok mások számára, de EGY VAGYOK VELED. Amíg te élsz, addig én is élek, és az életemhez, az egészségemhez csak tőled szívhatok el energiát. Ébredtél már fel éjszaka, lidércesen?! S nem tudtad, hogy mi a bajod?! Volt már váratlanul rossz kedved, csak úgy, minden látható ok nélkül?! Én tettem ezt veled. Hát azt hiszed, nekem öröm így élni?! Mit gondolsz például, miért vagyok fogatlan?! Mert mindig amikor nem mosod meg a fogaidat, félsz hogy azok kihullanak! Vagy mosd meg és kész, vagy ne érdekeljen hogy majd kihullanak! Mert így nekem hullottak ki a fogaim! Csecsemőként ugyanolyan voltam mint te akkor – s lám, időközben ez lett belőlem! Persze hogy nem úszod meg: én is élni akarok, s időnként erőt lopok belőled! Amikor hirtelen nem jut az eszedbe valami, aminek pedig kéne, amikor lelkiismeret-furdalás gyötör, vagy amikor egyszerűen olyan lusta vagy hogy semmit nem tudsz megtenni, amikor kín az élet, s minden komornak tűnik, amikor az egész létet csak szenvedésnek érzed – olyankor én ráglak belülről, és szívom az erődöt, mert azzal én szebbé, nagyobbá, erősebbé válok! Minden hazugságod engem sorvaszt, rám rakódik, de aztán én ezt visszafizetem neked! Így ahogy mondtam, de sok másféleképpen is! Ügyetlenséggel, balesetekkel, azzal hogy nem veszed észre az élet kínálta lehetőségeket!

—Igazi szörnyeteg vagy!

—Az, az, nem is vitás, de ezt a szörnyeteget te hívtad életre! Hát azt hiszed, szeretek ilyennek lenni?!

—Lehetnél más is?!

—Hogyne, kedves társad, őrangyalod, aki mindig segít: hallottál már ilyenekről a mesékben, ugye?!

—Hogyan tehetnélek azzá?!

—Úgy, hogy először is nem nyomsz át az én oldalamba többé semmi gondolat- és érzésszemetet! Vállalsz mindent tudatosan, amit teszel! És csak azt teszed, amit jónak tartasz! Ettől az én sok-sok csúnya részem el fog sorvadni!

—De akkor eltűnsz!

—Csak az tűnik el belőlem, amiért nem kár! Apránként olyan leszek, mint te magad! De még szebb is lehetek!

—Mikor?

—Például ha úgy segítesz másoknak, hogy azok ne tudjanak erről. Ez nagyon sok erőt ad nekem. Másrészt, segíthetsz másoknak is, hogy megszabaduljanak az ő gondolatszemeteiktől! Ha mások démonait is elűzöd, megváltod, meggyógyítod, nemcsak engem, a magadét!

—Gonosz szörnyeket gyógyítsak?!

—Rájöhetnél volna már, hogy nem azért gonoszkodunk mert nekünk az jólesik, hanem mert nem tehetünk másképp! Én és te egyek vagyunk! De megállj! Most ettél a gombából, s amíg az benned van, a hatalmamban állsz! És ezeket az órákat soha feledni nem fogod! - azzal a kis gnóm felugrott Tuam vállára, karmával a fiú arca felé nyúlt, s ujjai hirtelen a szemgödrébe mélyedtek. Tuam felsikoltott, mert iszonyú fájdalmat érzett, ahogy a gnóm kivájta a szemét. De hirtelen újra látott: a gnóm ugyanis megette Tuam szemét, de belerakta azok helyére a sajátjait.

—Most mindazt látod, amit én is látok! - mondta neki.

—De minden ugyanolyan mint volt!

—Naná, itt az erdőben! De gyere csak velem a városba! - azzal kézenfogta Tuamot, s hogy-hogynem, a következő pillanatban máris ott sétáltak Dajanszün utcáin. És Tuam ámulatlan kiáltott fel. Nem azon hogy őt senki észre nem veszi, ez valahogy természetesnek tűnt. De azon, hogy úgy látta: minden egyes ember vállán, akár férfi akár nő legyen is, akár csak kicsinyke gyermek is, ott guggol egy-egy apró démon, ocsmány, korcs fajzat, és időnként belebök egy jó-kora fullánkot az emberek szívébe, és vért szív belőlük. Ilyenkor a démon egy kicsit megszépült, emberibb lett. De ennek a szépülésnek ára volt: mindig amikor ez történt, az emberek rosszabbul lettek, elsápadtak, vagy egyszerűen annyira elvesztették jókedvüket, hogy csak néztek szomorúan és meghalni vágytak, sőt az is előfordult hogy egyikük nem vette észre hogy rossz helyen jár, s elgázolta őt egy gőzszekér.

—Látod hogy megy ez? - kérdezte Tuam démona.

—Látom... - suttogta Tuam.

—Nézd azt az embert ott! - mutatott egy előkelő férfira a démon. —Látod, elmegy a koldus előtt, nem lök neki alamizsnát! Később emiatt lelkiismeretfurdalása lesz! Ez még jó is lehetne, ha ettől az érzéstől megváltozik. De nem ez fog történni vele: azt mondja majd, így volt helyes, mert a koldus nem érdemelte meg az alamizsnát, biztos csal, s nem is olyan nyomorult amilyennek mutatja magát! A férfi tudja hogy ez nem így van ahogy mondja, de elhiti ezt magával, hogy megszűnjék a lelkiismeretfurdalása! Becsapja magát! S minden efféle önbecsapás csak még rondábbá teszi a lelki kísérőjét, démonná teszi láthatatlan önmagát, fertelmes, undorító démonná! Aztán az persze sok-sok kellemetlenséget szerez neki!

Hirtelen Tuam észrevett valamit.

—Az ott... - mutatott egy nőre. —Az ott... annak nincs démona!

—Annak a kislánynak?

—Igen, annak az ikerpárnak, akik kézenfogva mennek.

—Az nem ikerpár. Egyetlen kislány, csak a másik, az nem más mint egészséges láthatatlan önmaga! Abból még nem lett démon. Ugye mennyivel szebb így valaki, ha nincs démona?

—És azt a szép nőt miért kíséri az a hétköznapi másik, ha annak nincs démona, miért nem önmagával sétál?

—A hétköznapi nő az ember, és a csodaszép valaki az, aki a démon lenne. De nem az: ilyen szép lett annak a hétköznapi nőnek a lelki tükörképe, mert oly sokaknak segít hogy a démonaiktól szabaduljanak, vagy legalábbis ne legyenek olyan ocsmányok! És én is ilyen szép szeretnék lenni, Tuam! Addig kínozlak, míg csak ilyen széppé nem teszel!

—Én csak egy gyerek vagyok! - válaszolta ijedten Tuam.

—De ettél a gombából! Már nem ugyanaz vagy mint korábban! Mondd, hiszel még abban hogy a felnőtteknek igazuk van, csak azért, mert felnőttek?!

—Hogy is hihetnék nekik, ha lényük fele ilyen ocsmány!

—Na látod! Többé nem vagy gyerek!

Tuam végignézett a városi tömegben. Mennyi sok szép nőt látott, riasztó démonokkal a vállukon, akik mérhetetlenül ocsmányabbak voltak mint a saját démona! És férfiak is, ugyanilyen ocsmány lényekkel... és mind boldogtalanok voltak, mert ezek a gonosz démonok megkeserí-

tették az életüket. S az emberek ezt nem is tudták, nem tudták hogy önmaguk teremtik a kínzóikat, s azt hitték, hogy másképp élni nem is lehetséges!

—Iszonyatos! - kiáltott fel. —Bárcsak lenne olyan nép, amelynél mindenki békében él önmagával, ahol ugyanaz a láthatatlan én mint a látható!

—Az csak olyan nép lehet, amely levetett magáról minden hamisságot és látszatértéket! - válaszolta neki a démon. —Gondolkozz el a szavaimon Tuam! - és hirtelen beugrott Tuam szájába, s eltűnt.

Tuam pedig döbbenetesen kapott a fejéhez - s azon vette észre magát, hogy kora reggel van, sokkal korábban mint amikor elindult. Úgy látszik, egy teljes napot is aludhatott a gomba hatására. Teste csurom víz volt, úgy látszik esett az eső. Körülötte a sárban iszonyattal fedezett fel egy csomó medve- és farkasnyomot, azonban az állatok hozzá sem nyúltak.

S ott volt mellette a szatyor is a sok-sok gombával.

Nem nagyon tudta, mit gondoljon. Úgy tűnt neki, valami gombamérgezést kellett kapjon, ez nyilván ártalmas gomba volt, mérgező, nem olyan kedves, kellemes gomba, mint a császárgomba. Ugyanakkor azonban jól emlékezett látomására, és nagyonis valóságosnak tűnt neki minden amit abban átélt! És még logikus is, bizonyos értelemben!

Ráadásul, ha ez nem volna elég, miután kissé magához tért, igazán remekül érezte magát! Bár jó egy napot aludhatott, s ezalatt nem evett, még csak éhes sem volt, sőt, majd kicsattant a jókedvtől! Egyetlen baja az volt, hogy az eső miatt didergett egy kissé.

Nem is ment rögvést haza, inkább kiállt a tisztásra, hogy a Nap megszáritsa testén a ruhát. S közben egyre a gombákat nézte. És mindinkább erősödött benne egy érzés... Vágyott újra erre az élményre! Ki tudja, még mi minden érdekeset tud neki mondani az a ronda démon!

Aki nem más mint önmaga...

Félt hogy veszélyes lehet az újabb kísérlet. De hát milyen is egy gyerek... nem bírt ellenállni a kísértésnek, s megevett egy újabb gombát! Még hozzá a legnagyobbat. Sőt, igazság szerint még más gombákat is meg akart enni ezen első után, de mire az utolsó falatokat is megette, kezdte úgy érezni, hogy valaki rángatja alatta a talajt... majd a föld hirtelen megnyílt alatta, s ő csak zuhant, zuhant... egészen addig, míg csak nem volt tovább hova zuhanni. Megérkezett a bolygó középpontjába!

S itt bizony furcsa társaság fogadta!

Tuam egyhelyben lebegett, egy nagy terem közepén. A terem falait vöröslő lángok világították be. Körülötte rengeteg különböző fura lény! Az egyik alig állt másból mint egy óriási, dülldt szemből. A másik egy hatalmas hímtagból. A harmadik óriási kezekből, mindegyike valami gyilkolóeszközt szorongatott. A negyedik egy nagy száj volt, és állandóan csak zabált. Az ötödik is száj volt, de ez meg állandóan fecsegett. S még sok más lény is látható volt ott. Az egyik például egészen olyan volt mint Tuam maga, de állandóan csak számolt egy nagy papíron.

—Hol vagyok?! Miért nem esek le?! - kérdezte Tuam.

—Nem eshetsz le barátocskám - mondta neki a fecsegő száj - mert a bolygó középpontjában vagy, s így minden irányból épp egyenletes vonzerő hat rád!

—De hát miért és hogyan kerültem én ide?!

—Illett hogy idekerülj, mert nemcsak a bolygónak, de szerepeidnek is középpontjában vagy.

—Miféle szerepeimnek?

—Minden ember szerepek sorozatát játssza egész életében! Te is. Persze nem egyetlen szerepet, hanem hol ezt - hol azt! Mindig azt, amiről azt hiszi, az a szerep illendő épp az eljátszásra! Ő - mutatott a zabáló szájra - a Haspók. Olyankor játszod az ő szerepét, amikor azt gondolod hogy valamit illik megenned, meg kell enned, mert ezt parancsolta apuci-anyuci, vagy épp csak azért kell enned, mert nem szabad megbántani azt, aki megkínált téged, a visszautasítással! Amint látod, van sok más szerep is! Ő - mutatott alsó ajkával a haragos arcra - a Mérge szerep! Amikor csak azért szídsz le valakit, például majd ha lesz neked olyan, a gyermekeidet - mert úgy érzed, azért amit tett, éppen illik leszídni, hiszen helytelenül cselekedett! Tehát olyankor veszed fel e szerep maszkját, amikor nem azért szídsz mert mérgező vagy valóban, hanem mert szerepet játszol! Ő - mutatott a fegyveres kezekre - a Harcos szerepe! Akkor mű-

ködik, akkor él, ha nem vágyaid miatt kelsz valakinek a védelmére, vagy épp megbüntetésére, hanem mert azt hiszed, hogy épp ezt kell tenned, mert ezt várják el tőled a társadalomban! Ő - mutatott a nagy himtagra - a Jó Szerető! Amikor tehát nem azért szeretkezel valakivel, mert jólesik, hanem csak mert úgy érzed hogy illik, másképp nem becsülne téged a nő!

—De én még sosem szeretkeztem!

—De majd fogsz! Nézz csak körbe, mennyi rengeteg szerep vár rád! - mutatta a száj. —És ez még mind semmi! Ezek csak részszerpek! De a valóságban ez nem így működik, hanem így! - azzal fütttyentett, mire a sok-sok képtelenül torz testrészt összeállt egy-egy emberszerű formába. Némelyik testrészt meg is kettőződött, hogy több emberformába is jusson belőle.

—Látod?! - szólt a Száj. —E rész-szerpek egy-egy igazi egységgé állnak össze! Ilyen például a Tiszteletre Méltó Apa! Aki persze a helyzettől függően lehet haragos vagy jószágos. Ilyen a Tiszteletre Méltó Férj! Aki lehet épp kedves is az asszonyához vagy megverheti ha úgy véli hogy az illik a szerepéhez. Ilyen szerepcsoport a Jó Tanulóé is az iskolában. De ilyen az is amit úgy nevezünk hogy Jó Gyerek! Létezik Jó Anya szerep is, csak nem nálad, hiszen te nem nő vagy. Ott a Tiszteletre Méltó Apa helyett van. Van aztán számos hivatásszerpek is. Ilyen a Pontos Postás. A Jó Hivatalnok. A Bátor Katona. Az Igazságos Bíró. És még rengeteg más is!

—Ők miért nincsenek itt?

—Mert akkor alakulnak ki, ha majd hivatást választasz. De ne örülj nekik! Ezeknek sem, amiket magad előtt látsz! Hát nézd csak meg, milyen torzak ezek a szerepmaszkok! Amikor előáll egy adott élethelyzet, amiben úgy gondold hogy mondjuk apaként vagy jó gyerekként kell viselkedned, mert a társdalom ezt várja el tőled, akkor ezek a szerepalakok rád ugranak, beborítanak mint egy szoros ruha, és Ők cselekednek helyetted, ők vernek, szídnak, dicsérnek, beszélnek, s nem te magad! Emiatt sokan úgy élik le az életüket, hogy közben igazából nem is ők élnek, ők nem is léteznek, csak a szerepeik! Mondd, úgy akarsz meghalni, hogy sosem voltál igazából Tuam, csak hol Jó Gyerek, hol Tiszteletre Méltó Apa, hol Tiszteletre Méltó Férj, hol meg esetleg Becsületes Munkásember?!

—Arra biztatsz, hogy ne gyakoroljam a nemes erényeket? Hát nem jó az ha valaki remek apa, férj, dolgozó?

—Nem. Arra biztatlak, hogy légy önmagad! Mert te nem a szerep vagy. Egy szerep mindig torz. A legnagyobb színész sem képes tökéletessé tenni azt a - mondjuk - tábornokszerpet, amit játszik. Tökéletes az ember csakis akkor lehet, ha önmagát adja, önmagát alakítja! S még valami: boldog is csak akkor lehet! Láthatod itt is, milyen torzak e szerepalakok! De meg is mutatom neked, miként működik ez!

És Tuam váratlanul ismét a városban találta magát. A Száj egy ház belsejébe vezette. Csak úgy berepültek a falakon át. Odabent egy asszonyt láttak, egy kislánnyal.

—Egyedül neveli a lányát. - magyarázta a Száj. —Régóta szeretne elmenni sétálni ő, az anya, a szomszéd fiúval. Lehet hogy a fiú feleségül is venné. Vonzódnak egymáshoz. A fiú már sokszor hívta, de valami mindig közbejött. Most ismét elhívta, és igent is mondott neki. De figyelj csak! A kislány nem akarja hogy az anyja elhagyja egy percre is. Látod mit csinál a kislány? Beteget tett! Szimulál! Igazából semmi baja, de azt mondja hogy nagyon rosszul érzi magát, csak-hogy vele maradjon az anyja! Az anya látja, tudja, hogy a kislány valószínűleg egészséges, vagy ha beteg is de semmi komoly baja nincs, egészen picike legfeljebb, de habozik, mit tegyen: úgy érzi, hogy egy Jó Anyának a gyerekekkel illik maradnia, hiszen micsoda anya is lenne ő, ha ilyen helyzetben nem maradna a gyerekével, ha a saját szórakozását részesítené előnyben! Ha enged az anyaszerepnek, akkor maradni fog!

És az anya maradt.

—Jól van kicsim, nem megyek sehová! - hallotta Tuam az anya válaszát.

—Figyelj csak! - szólt a Száj. —Látod, most valami sötét folt kezd terjengeni az anya feje fölött! Ez azt jelzi, hogy bár szeretetet mutat a lányára iránt, de valójában haragszik rá! Mert a szerepjátszás mindig erőt vesz el tőlünk, és senki ember sem szereti azt, ami megrabolja őt! Az anya valójában az anyaszerepet gyűlöli most, de mert fogalma sincs róla hogy szerepet játszik, a kislányát okolja, azt gyűlöli, úgy persze, hogy ezt nem vallja be magának! De igazából e sok-sok apró gyűlölet úgy felhalmozódhat benne, hogy akár véletlenül még meg is ölheti! Például

állnak az útszélen, s az anya „véletlenül” megbotlik, meglöki a lányát, s az egy gőzszekér alá esik! De ha ez nem is történik meg, fésülés közben „véletlenül” meghúzza erősen a haját, „véletlenül” elsózza az ételét, és számtalan efféle... és emiatt a kislány sem fogja úgy szeretni az anyját, ahogy egyébként szeretné, hiába tesz meg az látszólag mindent érte! Végsősoron mind-egyikük jobban járna, ha az anya most egyszerűen azt mondta volna neki, hogy „Nem is vagy te beteg, elmegyek ma este és kész”! Egyébként a kislánynak a démona is csúnyább lett most, az önzése miatt. Látod, a rossz dolgok összefüggenek, és erősítik egymást. De szerencsére a jók is.

Most a száj cuppantott egyet, s egy másik házban termettek. Itt egy apa épp nadrágszíjjal verte a fiát.

—A fiú nyelvet öltött a szomszédra, és azt mondta neki hogy hülye seggfej! Ezért kap ki az apjától.

—De hát ezt valóban nem illik mondani!

—Az igaz is. De most nem ez a lényeg! Az apa is hülye seggfejnek tartja a szomszédot, ezt többször mondta is a gyerek füle hallatára! És utálja a szomszédot. A gyerek csak azt tette, amit az apjától látott. És az apa ráadásul örül igazából, hogy a gyerek is így gondolkodik a szomszédról. Nem azért veri tehát a gyereket, mert nem tetszik neki amit az csinált, hanem mert úgy érzi, ez a viselkedés illik az apaszerephez! Hiszen milyen apa is lenne ő, ha eltűrné ezt! De ennek következménye lesz: a gyerek ezután nem fog bízni az apjában, megutálja majd mert olyasmért bünteti amit az apa önmagának megenged, és ezért nagyon rossz lesz a kapcsolatuk egymással felnőtt korában! Aztán meg, az apa ezzel a szerepjátszással tulajdonképpen nem vállalja fel, hogy hülye seggfejnek tartja a szomszédot, és az ő láthatatlan démona is korcsabb lesz mostantól. - s a Száj most köpött egy nagyot, a nyál Tuam szemébe fröccsent, s mire kidörgölte onnan, látta, hogy megváltozott a világ, mindenki rémségesen torz lett...

—De nem is! Most a szerepeket látom, amit az emberek játszanak! - kiáltotta.

—Úgy van! - mondta elégedetten a Száj.

És Tuam látta hogy mindenütt csak szerepek, maszkok sétálnak az utcákon s a szobákban. Látta a férfit, aki kedveskedően bókol megunt feleségének, mert ez illik a Jó Férj maszkhoz. Látta a bírót, aki már rég eldöntötte hogy halálra ítéli majd a vádlottat, de még hosszú órákon át hallgatja a vád- és védőbeszédeket, pártatlan orcát öltve, mert ez illik az Elfogulatlan, Igazságos Bíró szerepéhez. Látta a lányt, aki majd' megőrült a legényért, de azt mondta neki hogy semmit sem jelent neki, mert hiszen még csak másodjára találkoztak, hogy is nézett volna ki hogy megvallja az érzelmeit, az nem illene a Szemérmes Szűz, a Tisztességes Leány szerepéhez... később megbánja majd, mert a legény komolyan veszi a szavait, bánatában matrónak megy, s odavész egy viharban...

És látta a megfáradt középkorú nőt, aki nem válik el a verekedős, részeges férjtől, mert az elváltakat megvetik Behnotban, nem teheti tehát, az nem illene a Jó Feleség szerepéhez...

Mindenütt szerepek mozogtak.

—Hát szép ez? Jó ez? - kérdezte a Száj.

—De hát az élet szerepekből áll! Hogyan tudhatnám én, hogy ki vagyok valójában én, önmagam?!

—Elkerülhetetlen néha egy kis szerepjátszás. De a túlzásokat könnyű észrevenni. Csak kritikusán kell figyelni a társadalmat, mások elvárásait, s önmagunk vágyait! - és a Száj hirtelen benyúlt Tuam mellébe, kitepte a szívét, s megette. Majd benyúlt saját mellébe, kitepte onnan a saját szívét, s azt rakta be Tuam mellébe. —Tessék! Ezentúl Démonszív a neved! Ez az igazi neved! Most már látni fogod mindenkinek a szerepeit és a démonait, ha erre gondolsz; ha nagyon akarod, érezni fogod hogy mikor beszél hamisságot és mikor beszél őszintén, nem fog becsapni téged a sok szép külső!

—Nem fog - suttogta Tuam, s azt vette észre, hogy ismét a réten fekszik, ismét hajnal van, alig pirkad, tehát megint eltelhetett egy egész nap, de most szerencsére eső nem esett már.

Most csöppet sem érezte magát kellemesen. Kóválygott a feje, és nagyon éhes is volt. Fogta a szatyrot, és hazafelé indult.

Hazafelé menet kissé magához tért, de többször is le kellett ülnie hosszabb időre hogy pihenjen, mert annyira gyöngé volt. Úgy látszott, nem ajánlatos egymás után többször enni a gombából, mert megviseli az ember szervezetét!

Otthon nagy örömmel fogadták, kiderült hogy már azt hitték, baleset érte. A szülei utána is mentek az erdőbe hogy megkeressék, csak éppen nem találták. És apja nagyon megszidta amiért olyan felelőtlen volt, hogy ismeretlen gombából evett, meg is pofozta, anyja azonban azonnal a védelmébe vette, dédelgette, de Tuam egyikükre sem haragudott meg, mert látta, hogy valójában mindegyikük egyszerűen ijedt és tanácstalan, nem tudják hogy mit kéne tenniük valójában, ezért mindegyikük inkább szerepet játszik: anya- és apaszerepet! Rosszabbul esett neki az, hogy a szülei azt sem hitték el, hogy amíg a gomba miatt aludt, vadállatok járkáltak körülötte!

—A farkasokat még csak elhiszem talán - mondta apja - de a medvét és hiúzt már nem! Azokat már rég kiirtották a környékről, szerintem az egész szigetről is!

Tuam mesélt a szüleinek a látomásairól is, de azok csak ostoba képzelgésnek minősítették az egészet, s azt mondták, örüljön hogy nem halt bele ebbe az ostobaságba.

—Ilyet tenni! Ráadásul kétszer is! Te örült kölyök! - csattant fel az apja, azzal ahelyett hogy evett volna maga is a gombából, ahogy Tuam javasolta neki, inkább az egészet amit Tuam hozott, széttaposta, s még a maradványait is jó mélyre elásta. És ezután napokig sehová sem engedték Tuamot, figyelték minden mozdulatát, mert kissé bolondnak tartották. S amikor később mégis elmehetett újra az erdőbe Tuam, már nem talált ilyen gombákat, sem akkor, sem soha többé.

Ezt sajnálta, de mit sem tehetett ellene. S mert még fiatal volt, még elég közel volt hozzá a mesék világa, úgy vélte, valami afféle csoda történt vele, egyszer volt - sosem lesz esemény, ami gyakori a mesékben. Ez azonban csak annál mélyebben megérlelte benne, hogy amit akkor tapasztalt, abban bizony sok igazság volt!

Furcsa gyerek lett ezek után. Nagyon kritikusan szemlélte a világot, mind felnőttek társadalmát. mind a többi gyereket. És nagyon meg tudta hökkenteni a kijelentéseivel az embereket. Egyszer amikor a falujuk elnökről beszélt, azt mondta, hogy az nem is akarja igazán a falusiaknak a jót, csak önmagának a nagy elnöki fizetést.

Ez az elnök viszont köztiszteletnek örvendett, s apja azt mondta Tuamnak, nem szabad így beszélnie, nincs is bizonyítéka ilyesmire.

—De van. Érzem a hangján. - mondta Tuam magabiztosan.

—Hálátlan vagy, az elnökünk csakis jót akar nekünk! Mitől vagy ilyen rossz gyerek?! - kérdezte apja.

—Nem vagyok én rossz, csak öntörvényű! - felelte vissza Tuam.

Ezt a szót hogy „öntörvényű”, ő találta ki, de találó volt, s hamarosan elterjedt, ezután szél-tében-hosszában használták mindenfelé a furcsa gyerekekre. Mindenesetre apja kitartott mellette, hogy ilyesmit egy gyerek nem szabad hogy mondjon a felnőttekről.

—Csak azért, mert gyerek vagyok? Mert nem illik a Jó Gyerek szerepéhez? - kérdezte Tuam.

Általában véve Tuam olyan gyerekké serdült, akiről elmondható volt, hogy nem gonosz, nem rossz, de igazán nem tisztel semmiféle tekintélyt, és nagyon hamar át tud látni bárkinek a színlelésein. Az elnökről különben kiderült, hogy rengeteg pénzt elsikkasztott; szégyenszemre ki is végezték, sajnos a pénznek csak kis töredéke került elő. De senki nem emlékezett rá, hogy Tuam bezzeg megmondta: nem rendes ember! Ellenben barátai nem akadtak, bár némelyek elismerték, hogy olykor meglepő éleslátással tapint rá az igazságra. Váratlan megjegyzései néha segítettek is ennek-annak, hogy kikeveredjék lelki bajaiból. Máskor azonban megharagudtak rá, mert senki nem szereti, ha valaki túl mélyen a veséjébe lát.

—Furcsa gyerek! - ezt mondták róla a legtöbben.

—Amióta evett a gombából, azóta valami megbillent kissé a fejében! - vélte a saját apja.

Mindazonáltal Tuam nem volt bolond, csöppet sem, sőt, meglehetősen tehetségesnek tartotta őt mindenki a különböző tudományokhoz. Apja úgy gondolta, mikor Tuam már olyan tizen-nyolcévesforma lett, hogy talán érdemes volna megpróbálkoznia a továbbtanulással is! Ez nem

volt éppenséggel elképzelhetetlen, bár szegények voltak. De most épp olyan időszakot éltek, hogy Tuam szüleinek volt munkája, kevés kis pénzzel tudták volna támogatni a fiújukat. Ez persze semmiképp sem lett volna elég valami tandíjra, de elképzelhető volt, hogy Tuam ingyen is tanulhasson, ha megnyer valami ösztöndíjat. Néha ugyanis, mintegy szociális intézkedésként, az Állam állta egypár tehetséges de szegény fiatal tanulmányainak költségeit, különböző feltételek teljesülése esetén, például hogy a fiatalnak van saját lakása, ahol élhet, hogy a megélhetésének a költségeit a tanuló vagy a szülei állják, mert Állam Bácsi csak a tandíjat engedi el, s legfőképpen: ha a fiú kiválóan teljesít a felvételin! Hogy ott kiválóan teljesít-e, az azonban főleg a felvételizőt meghallgató professzorok ítéletén múlott, ezért meglehetősen szubjektívnek volt mondható.

Így esett, hogy Tuam bement a városba, Dajanszünbe, és bérelt egy nagyon olcsó kis lakást az egyik külvárosi negyedben, ami már majdnem nyomornegyed volt. Jobbra nem volt pénze. Ami a megélhetését illeti, azt bizony neki magának kellett megoldania. Zsákhordást vállalt a kikötőben, s egyéb efféle munkákat. Közben meg tanult szorgalmasan, amikor ráért a munkától. És amikor eljött az ideje a felvételinek, elment az egyetemre, s felvételizett matematikaszakra. Az összes tantárgyak közül ugyanis a matematika volt a kedvence. Az a tömény, kristálytiszt logika! Ráadásul mint matematikus, meglehetősen sok munkahely között válogathat, mert kell matematikus számos gyárba, például a hajóépítőkhöz, ami nem megvetendő, hiszen mostanában van fellendülőben a gőzhajógyártás! De lehet tanár is így, s még sok más is...

Saját megítélése szerint nagyon jól szerepelt, de ez nem segített rajta, nem vették fel. Később látta kifüggesztve a hirdetményt az egyetem előcsarnokában, hogy az idén a túljelentkezés a matematikaszakra tizenötszörös volt, egyedül bölcsészkarra, jogtudományra és államigazgatási szakra jelentkeztek többen, ezeken a húszszorosot is elérte a túljelentkezés. De a legkevésbé felkapott szakra, az agrármérnökökre is háromszoros volt a túljelentkezés.

Ő mindössze két ponttal ért el kevesebbet mint a maximális száz, de így is lemaradt az ösztöndíjról!

Persze ha meg tudná fizetni a tandíjat, akkor még csak felvételiznie sem kéne! De hát az neki elképzelhetetlen, ő nem olyan gazdag...

Nem tehetett mást, dolgozott és tanult tovább, s a következő évben újra megpróbálta. Ekkor már szerényebb volt, és vegyész-mérnöknek jelentkezett. Itt a túljelentkezés csak nyolcszoros volt. De megint nem vették fel, sőt, most még kevesebb pontot ért el, mindössze nyolcvanhatet. No igen: itt nem minden kérdés volt matematikai, s ő mégiscsak azt tanulta meg leginkább!

Nem nagyon tudta, hogy mit tehetne még. Úgy döntött, még harmadszor, utoljára megpróbálja, aztán lesz ami lesz, nem élhet örökké lapátolásból és árokásásból, megpróbál valami mesterséget kitanulni! Lesz inkább suszter, az még mindig jobb mint a segédmunka! Az legalább ülőmunka, közben lehet elmélkedni, gondolkodni, kényelmesebb a zsákhordásnál is... de harmadjára még megpróbálja! S újra a matematikát! Az ment neki a legjobban!

Aznap amikor eldőlt a sorsa, fáradtan jött haza hajnaltájt. Abban az évben korán leesett a hó, és ilyenkor, a hideg időben a hajók is ritkábban jártak. Nem volt munka a kikötőben, Tuam nem kapott rakodómunkát. Hóeltakarításból tengődött, s most is egész éjjel lapátolta a havat. Minden vágya az volt, hogy lefeküdjön végre.

Már a ház elé ért ahol lakott, s épp befordult hogy a lépcsőházba érjen, amikor meglátta a lányt.

Gyönyörű, fiatal lány volt, bár igazán nem a legjobb ruhában, s azon mesterkedett, hogy két nagy szenesvödröt felvigyen valahová, valamelyik emeletre. A nagy szénkupacon már látszott, hogy mintegy a harmada hiányzik belőle, bár amikor estefelé Tuam elment havat lapátolni, még semmiféle szénkupa nem állt az udvaron, mert látta volna. Azóta hozhatták.

A lány igazán fáradtnak tűnt. Bár jócskán hideg volt, izzadt az arca mint a legmelegebb napsütésben, s csak egy könnyű kis ruhát viselt, biztos mert úgyis melege volt.

—Hé, így megfázol! - szólt hozzá Tuam.

—Mi közöd hozzá?! - kapta meg azonnal a választ.

—Semmi. De...

—Eredj a dolgozdra! - vetette oda neki a lány, azzal megragadta a két vödröt, s erőlködve becipelte a lépcsőházba, majd nekivágott a lépcsősornak. A liftet akkoriban az evolok még nem ismerték.

—Ez a lány is szerepet játszik. Ő most a Mogorva Védekező! - értette meg azonnal Tuam. — Nem tudom hogy miért, de fél az emberektől!

Már az első lépcsőfordulóban lerakta a vödröket a lány, s megtörölte izzadt homlokát. Kissé nyújtózott a dereka miatt, majd ismét lenyúlt, hogy a vödröket újra kézbe fogja - de Tuam megelőzte.

—Hé, azok az én vödreim, az az én szenem! - kiáltotta a lány.

—Nyugi. Nem akarom ellopni. Csak felviszem neked! - válaszolta a fiú. —Mondd csak hogy hol laksz, felviszem odáig! Hiszen nehéz ez neked!

—Nem kell. Nem tudom megfizetni.

—Ingyen. Nem pénzért. Hol laksz?

—Melletted. - sóhajtott a lány.

—Igazán?! Még sosem láttalak!

—Pedig én téged már többször is! Jó három hónapja ott lakom, te meg többször is elmentél mellettem, de észre sem vettél! Nem is köszöntél, csak járkáltál lehajtott fejjel, magad elé meredve... azt hittem, ki nem állhatsz.

—Á, nem akartam én udvariatlan lenni, sokan mondták már hogy fura fickó vagyok... na, itt is vagyunk! - állt meg Tuam a hatodik emeleten. —Melyik ajtó a tied?

—Ez. - mutatott rá a lány. —Köszönöm a cipekedést! - azzal kinyitotta az ajtót, belökte a vödröket, majd maga is bement. És rögvest becsukta az ajtót maga után.

Tuam is bement a maga szobájába. S mert fáradt volt, lefeküdt az ágyra, és behunyta a szemét. De nem igazán bírt aludni. Nem tudta miért, de a szomszéd lány járt a fejében. Valószínűleg egyedül él. Vagy legfeljebb az anyjával. Ha volna férfi a családban, az hordaná a szemet. Elvégre a hatodik emelet eléggé magasan van egy nőnek!

Zajt hallott odakintről. Mintha csukódott volna a lány ajtaja. Tuam pedig úgy érezte, meg kell tudnia, hová megy a lány. Nem illik mások után kíváncsiskodni, ez igaz... csakhogy amióta némelyek szerint megbolondult a bolondgombától, azóta nem bánta meg soha, ha a megérzéseire hallgatott. Márpedig minden idegszála azt súgta, hogy a lány körül valami nincs rendben!

Felállt, kilépett a lépcsőházba, és lenézett. Maga alatt a fordulóban valóban a lányt látta, amint lefelé tart a két szenesvödörrel.

—Hé, kislány, már hoztál fel szemet! - kiáltotta oda neki.

—Törődj a dolgozddal! - morogta a lány, s ment le tovább. De Tuam nem hagyta és utánaeredt.

—Élvezed hogy kidögleszted magadat és cipekedel?! - kérdezte Tuam, amikor melléért.

—Hagyj már! Fel kell hordanom a szemet még ma, és jobb ha nem fárasztasz a kérdezősködéssel! Vagy nem veszed észre hogy a terhemre vagy?!

—Mondd, nem veszed észre, hogy tőlem nem kell félned?! - vágta rá kapásból Tuam.

S talált. A lány hökkenten nézett rá.

—Nem félek én tőled! Nem félek senkitől sem!

Tuam a fülére szorította a kezét.

—Ne csináld ezt! Ne bánts! Fáj ez a hazug hang!

—Mi?! Te hazugnak nevezel?!

—Annak hát. Gondolod hogy a sündisznó nem fél amikor a róka elől összegömbölyödik?! Mert én vidéki gyerek vagyok, ismerem az állatokat, s bizony mondom hogy nagyonis fél! Ilyen vagy! Nem is félsz, rettesz, és durva szavakkal védekezel tüskék helyett!

—Nem kívántam hogy az idegorvost játszd felettem! - morogta a lány, azzal dühösen a szénhalomba bökte a lapátot, s megpakolta az egyik vödröt. Majd következett a másik is.

—Semmi baja nem lesz itt a szénnek. Minek vinnéd fel egyszerre? Különben is, tele akarod pakolni szénnel a szobádat?! Nem szenestároló az! Beledöglesz mire ezt felcígölöd a hatodikra!

A leány megpihent a lapátra támaszkodva.

—Na idefigyelj te okostojás! Én génsérült vagyok, világos?! Nem szívesen tárulkozom ki mások előtt, de ha nem lennél ilyen magadnak való hogy csak mész előre s nem nézel jobbra meg balra, úgyis rég megtudtad volna rólam, de így is megtudnád hamarosan valakitől! Tehát elmondhatom én is. Génsérült vagyok. És azokat nemigen szeretik. A házmester sem szeret. Meghozattam ezt a szenet téltre, hogy ne fagyjak meg, a házmester pedig azt mondta, nem tűri hogy közterületet foglaljak el a szenemmel, s ha nem viszem fel ma estig, akkor bárkinek megengedi hogy hordjon belőle, hiszen közterületen van, tehát mindenkié, és ő is az én szenemet fogja használni! Tehát fel kell vinni! S mert egyedül lakom, egyedül kell felvinnem! És most ha tényleg jót akarsz nekem, eltűnsz innen a jó bűdös nyavalyába, mert rohadtul elegendem van belőle, hogy mindenki csak engem bámul, s jobbik esetben sajnálkozik rajtam, rosszabbik esetben gúnyolódik! S ha mégsem tűnnél el, úgy váglak kupán a lapáttal hogy belezöldülsz! - azzal a lány megragadta a két szenesvödröt, s megindult újra a lépcsők felé.

—Nem értem! Hiszen mindenkinek itt van az udvar sarkában a szene! Ez a kupac ezé, az azé... miért bántja a házmestert hogy a tied is itt van?!

—Mert nem hagytam hogy megbasszon. - mondta ki a lány a csúnya szót.

—Tessék?!

—Azt hitte, egy génsérültnek már úgyis mindegy. S amikor nem engedtem, mert nem vagyok kurva, minden módon igyekszik kötekedni velem. Még szerencse hogy ki nem rúghat, mert ha szegény vagyok is, de a lakást nem bérelem, az a tulajdonom! Megvettem az utolsó pénzemem! Na és most aztán tényleg hagyj békén! Nem hallottad még hogy aki kíváncsi, az hamar megöregszik?!

—Ellenkezőleg, a kíváncsiság segít abban hogy öregem is fiatalosak maradjunk! Mindig a kíváncsi emberek vitték előre a tudomány fejlődését! - azzal mert a leány most sem bírta tovább a cipekedést az első fordulónál, s lerakta a vödröket hogy pihenhessen, Tuam megragadta azokat, s nekiveselkedett hogy felvigye.

—Bolond vagy, veled sem fekszem le! - mondta a háta mögött a lány.

—Nem azért teszem.

—Mesebeszéd! Ne mondd hogy nem örülnél nekem!

—Már hogyné örülnék! Pillanatnyilag te lennél a második legnagyobb öröm az életemben, amit csak el tudnék képzelni!

—Csak a második?! Mi az első?!

—Ha felvennének az egyetemre.

—Aha. Sajnálom öregem, de lemondhatsz erről az örömről!

—Ezt nem te sajnálod hanem én. De akkor is segítek neked. Na, itt is vagyunk! Ha kinyitod az ajtót, be is viszem!

A lány vállat vont, s ajtót nyitott. Tuam belépett. Picike, kétszobás lakásba jutott. Igen szegényesen volt berendezve az első szoba, csak egy kopott asztal állt benne egyetlen székkal, ágy nem is volt, csak helyette néhány matrac a földön.

—A másik szoba a széntároló! - mondta a leány.

Tuam belépett oda. A sarokban már ott feketéllett egy kisebb halom szén. Tuam ráöntötte a két vödör tartalmát.

—Hogy hívnak? - kérdezte kifelé menet.

—Nem szívesen mondom meg, de hát ezt is megtudnád... Tioláj a nevem.

—Jé! Hiszen akkor én ismerlek! Vagyis inkább hallottam rólad! Akkor te vagy az elnök lánya, ugye?!

—Nem. Én többé őt nem tartom apámnak. Ő megtagadott engem, ezt tudomásul vettem, de akkor én sem tartom apámnak! Rohadt mocskos gané állat! Csak a pozíciója érdekli, a karrierje! Meg tudnám ölteni, ha a kezem közé kerülne! - és Tioláj hirtelen lerogyott a földre. Sírni kezdett. —Pedig mennyire igyekeztem, hogy méltó lánya legyek! És szerintem igazán sikerült is! De... Eh, menj már innen! Tűnj el! A francba, hát nem látod hogy egyedül akarok maradni?!

Tuam engedelmesen kísértált az ajtón. Hogy a vödörket is magával vitte, azt Tioláj egyelőre észre sem vette. Csak arra eszmélt fel, hogy a fiú visszajött, de már két teli vödörrel. Nem is szólt Tiolájhoz, csak kiöntötte a vödörket ahová kellett, s már fordult is.

—Mit csinálsz?! - kérdezte csodálkozva Tioláj.

—Hozom fel neked a szenet.

—De... de hát...

—Nyugi. Nem pénzért. És nem is lefekvésért. Ha lefekszel velem, jó, ha nem hát nem. Egyszerűen csak úgy, emberségből, érted?

—Nem érted hogy génsérült vagyok? Mert azt mondtad hallottál rólam! Anyám ivarművész!

—Tudom. Azt is hogy most börtönben van. Azt is hogy tizenöt évet kapott. Megírták az újságok. Csakhogy az a helyzet, hogy ez engem nem érdekel!

—Az nem lehet hogy ne érdekelne!

—Ha érdekel is, nem olyasformán mint másokat. Tudod mit, legyünk barátok! Az én nevem Tuam! - mosolygott rá Tiolájra a fiú.

Tioláj zavartan nézett felfelé.

—Nemigen hiszek a férfi és nő közötti barátságban. Minden férfi ugyanazt akarja a nőktől! Márpedig azt tőlem soha de soha senki nem fogja megkapni! Te sem! Mert minek is, ha feleségül úgysem venne senki!

—Hagyd már ezt a süket dumát, a barátságnak semmi köze ahhoz amiről beszélsz! Valóban nem veszek feleségül, csakhogy ennek nem az az oka hogy téged mások génsérültnak tartanak, hanem az hogy még nem ismerlek ehhez eléggé, és az is hogy még nem jött el az idő a számomra a családalapításra, hiszen még se egyetemi végzettségem, se szakmám, ellenben nagyon szegény vagyok! Ez az oka! Ami a génsérültséget illeti, ezt mindigis ökörségnek tartottam!

Tioláj szeme tágranyílt.

—De hát nem tarthatod ezt ökörségnek! Vagyis hát... szóval... hiszen ez fontos dolog! Én is annak tartottam, amíg... amíg...

—Értem. Ne mondd ki, ha szégyelled. Csakhogy tudod, én nem vagyok normális ember!

—Tessék?! - nézett nagyot Tioláj.

—Én bolond vagyok! - vigyorgott a képébe széles mosollyal Tuam. —Gyerekkoromban bolondgombát ettem, s azóta nagyon másképp gondolkodom mint mások! Hát, ez van! - azzal lefelé indult a lépcsőn, az újabb adag szénért. Tioláj felállt, zavartan kezdett tiltakozni, de Tuam leintette.

—Nyugi! Te most azért szabódol, azért nem akarod elfogadni a segítséget, mert úgy érzed, ez illik a szerepedhez.

—Miféle szerephez?!

—Az Egyedülálló, Tisztességes Lány szerepéhez! Hiszen milyen tisztességtelen nő is lennél te, ha elfogadnád egy vadidegen férfi segítségét! Csakhogy ez ökörség, lásd be! Egyszerűen ha be-lerokkansz, sem vagy képes felvinni azt a szenet egy hét alatt sem, nemhogy ma! Tehát maradj csak szépen itt, s ha mindenáron hálálkodni akarsz, csinálj valami finom ételt nekem, az bő-séges fizetség lesz, meg egy lavór melegvizet a mosakodáshoz!

—Én nem játszom szerepet! Te játszol szerepet! Hősnek képzeled tán magadat?!

—Annak nem. És az igaz hogy szerepet játszok, csakhogy egyáltalán nem a hős szerepét!

—Hát mit?! Miért teszed ezt?!

—Mert úgy vélem, ez illik az Ember szerepéhez! Én pedig szeretem Embernek tartani magamat! - válaszolta Tuam, azzal egyre csak hordta és hordta a szenet...

Ami bizony neki is fárasztó volt! És persze sokan látták is, hogy mit csinál. Dél felé felfelé is hívta őt egy kis beszélgetésre a házmester.

—Fiatalember, jóindulatúan figyelmeztetem, hogy kár ennyit cipekednie, izzadnia! Nem éri meg az a lány a fáradságot!

—Miért?

—Nem tisztességes nő! Génsérült!

—Azért nem tisztességes, mert nem feküdt le magával? - kérdezte nyíltan Tuam, ahogy a falujában is szokta sokaknak a képébe vágni az igazságot, és csak hordta tovább a szemet. A házmester pedig döbbenet hallgatott.

De ettől kezdve nem szerette Tuamot.

Tuam pedig felhordta Tiolájnak az összes szemet. Végzett vele estére, megmosakodott, megette amit Tioláj főzött neki, és bár hulla fáradt volt, de olyan remekül érezte magát, mint még talán soha. Valahányszor csak ránézett Tioláj, úgy csillogott a lány szeme, hogy Tuam szinte perzselő forróságot érzett le-föl futkosni a gerincén. És ezért sokkal tovább is maradt mint amit igényelt volna a vacsora, végül azonban mégiscsak illendő lett elköszönni, meg különben is fáradt volt, így hát átment a maga lakásába. Szó sem lehetett róla hogy ilyen állapotban elmenjen éjszakára havat lapátolni, így inkább aludt egy sort. De még másnap reggel is eléggé törődöttnek érezte magát.

Mindazonáltal az evol szokások nem tették lehetővé, hogy egy férfi már csak úgy az első találkozás után megkeresse minden ok nélkül a neki tetsző lányt! Igaz, Tuam nemigen törődött a szokásokkal, hagyományokkal, főleg ha akkora vágyat érzett a megszegésükre, mint most! Csakhogy amikor belegondolt, miként reagálna Tioláj az érdeklődésére, igencsak elkedvetlenedett a valószínű eredménnyel! A leány még túlságosan is a szerepének a foglya. Minden ember, különösen a férfiak cselekedeteiben hátsó szándékot, még hozzá rossz hátsó szándékot gyanít. No igen: jó egy esztendeje történt, hogy kiderült, édesanyja ivarművész volt. Azóta egyedül kell élnie. És igazán temérdek bántást kaphatott mindenkitől! Bárki aki utálja az előkelőket, a gazdagokat, élvezettel rúghatott belé a csípős megjegyzéseivel, de talán valóságosan is, mert lámcsak, milyen mélyre zuhant a legmagasabb társadalmi csúcsokról! Tioláj most inkább lelki sündisznó, mint hogy megkockáztassa, újabb rést nyitni a páncélján ahol megsebződhet! Ha Tuam most odamegy csak úgy, azt Tioláj minden valószínűség szerint úgy értelmezi, hogy „meg akarja fűzni” egy kis lefekvésre!

És ahogy Tuam magába nézett, őszintén, mint a gombaevés óta mindig, meg kellett állapítsa, hogy bár barátságot, azt érez Tioláj iránt, de egyáltalán nem biztos hogy a leánynak nincs igaza. Bizony szívesen bújna ágyba vele! Lehet hogy jelentős részben valóban azért menne oda! Márpedig ha csak egy kicsike kis vágyat is érez a lány iránt, ezt pedig lehetetlen elkerülni ilyen szép lány esetében, akkor nem tudja hihetően bebizonyítani neki hogy nem emiatt ment oda, tekintve hogy Tioláj most nagyon érzékeny lehet mások szándékainak megsejtésében! Jobb ha egyelőre feléje sem néz, majd csak adódik valami alkalmas ürügy! Elvégre ha Tioláj génszerűltnék van minősítve, akkor biztos hogy nem halásszák el előle!

Tuam hitt benne, hogy igenis el fog jönni számára az alkalom az újabb találkozásra.

De ettől kezdve valahányszor csak kilépett az ajtaján, mindig reménykedve nézett Tioláj ajtaja felé, hátha az is épp akkor nyílik. És néha valóban ki is nyílt, vagy épp a lépcsőházban találkozott a lánnyal, ilyenkor önkéntelenül is lelassította a lépteit, s udvariasan köszönt neki. Tioláj is köszönt, esetleg mosolygott is... bár ez a mosoly gyakorta igencsak szomorú volt... és ennél több jó fél évig nem is történt közöttük. De Tuam hitte, hogy annak is eljön majd az ideje.

S az újabb alkalom valóban eljött! Bár éppenséggel nem ilyen alkalomra várt Tuam...

Már régen megfigyelte, hogy a leánynak nem olyan különböző alkalmi munkái vannak mint neki, hanem rendszeresen eljár dolgozni valahová reggelente. Szinte szokásává vált Tuamnak, hogy ha épp ő maga is éjjel aludt, akkor reggel pár perccel előbb keljen mint a lány, és figyelje a szomszédos ajtó csapódását. Néha még oda is settenkedett az ajtó kukucskálójához, s nézte ahogy a leány távozik.

Igazán feltűnt neki, amikor már jó egy hete nem hallotta e megszokott zajt. Végülis megkockáztatta, s bekopogott a leányhoz.

—Igen? - nyitotta ki Tioláj az ajtót. De csak résnyire. És még az arcát sem láthatta Tuam, mert Tioláj az ajtó mögé húzódott.

—Csak azt szerettem volna megkérdezni, nincs-e valami baj.
—Nincs. - válaszolta röviden Tioláj. Majd kis idő múlva megkérdezte:
—Miért is volna?
—Hát mert már néhány napja nem látom hogy munkába járnál.
—Mi az, kémkedel utánam?! - csattant fel azonnal a lány. Épp úgy, ahogy attól szinte előre tartott is Tuam!
—Ugyan már! De hát szomszédok vagyunk, könnyű észrevenni az ilyesmit!
—Aztán mi közöd hozzá ha már nem járok dolgozni?!
—Semmi, igazad van! A szenedhez sem volt semmi közöm! De ne mondd hogy nem esett jól, hogy...
—Tudtommal megköszöntem már, és nem hittem hogy azért hordtad fel, hogy hencegjen a jótetteddel!
—Nem engedted, hogy befejezzem a mondatomat. Azt hittem jólesett, hogy valaki barátságos veled!

Tioláj hallgatott egy sort, majd így szólt:

—Jó. Kirúgtak. Most örülsz hogy tudod ezt is?!
—Igen. Jobb ez mint ha bántasz a szavaiddal.
—Akkor most már tudsz mindent, mehetsz a dolgod után! - és Tioláj be akarta csukni az ajtót, de nem bírta: az ajtó és az ajtófélfá közötti résbe ugyanis betolakodott Tuam talpa. Márpedig az jókora talp volt, megerősödött talán a sok erdőjárástól!
—Mi ez, tolvaj vagy?! Azonnal segítségért kiáltok!
—Csak tessék, úgysem hiszem hogy bárki is idesietne hogy segítsen rajtad! Itt egyedül én vagyok az, aki szeretne segíteni neked, próbálj már bízni bennem!
—Hagyj békén! - förmedt rá a lány, de a hangja elcsuklott, mint aki a zokogását próbálja visszafojtani. De több sem kellett erre Tuamnak, így szólt:
—Tioláj, én most bemegyek hozzád. Nem azért hogy megerőszakoljalak vagy bántsalak, de érzem hogy valami nagyon nincs rendben! Segíteni szeretnék rajtad! - azzal benyomta az ajtót, belépett, becsukta maga mögött az ajtót, megfordult – s ekkor látta hogy Tioláj arca dagadt, tele kék és zöld foltokkal.
—Ki tette ezt veled?! - kérdezte rémülten.

A leány lekuporodott az ajtó mellé a sarokba. Az arcát a kezébe temette. Jellemző módon nem is a kérdésre válaszolt.

—Látod te bolond, nem akartam hogy így láss... - hüppögte.

—Ki tette ezt?!

—A... a főnököm. A volt főnököm.

—Hol?

—A... a varrodában. Egy varrodánál dolgoztam. Nem messze a kikötőtől, a Nefelejcs utcában. De már jó ideje kikezdett velem a főnök. Le akart fektetni. Elég sok más varrónővel is megtette már. Aztán én következtem volna nála. Már hetek óta félttem hogy szemet vet rám. Igyekeztem nem is szépen öltözni amikor munkába mentem, de hiába, így is megtetszettem neki. Aztán amikor jött, mondtam neki hogy én nem. Hogy engem hagyjon békén. De ő csak erősködött, és azt mondta, hogy akkor ha nem, akkor ki vagyok rúgva. És én még akkor sem akartam hagyni. És mondtam hogy jó, akkor ki vagyok rúgva, de akkor sem leszek az övé, mert még ha szépen udvarolt volna, akkor talán, de hát azt nem is teheti mert van már felesége, két gyereke is, és mondtam neki hogy egy mocskos kéjsóvár disznó, és visszaél a szegény munkáslányok kiszolgáltatottságával! És akkor ő dühös lett, elkapott, kezdett csókolgatni meg vetkőztetni, és csak ott mindenki előtt, érted, Tuam, minden más nő is látta, de nem tettek ám azok semmit, úgy tettek mint akik nagyon belefeledkeztek a varrásba! És egyre csak fogdosta a mellemet, tudtam hogy vége, erősebb nálam, s akkor amikor már a bugyimat kezdte húzkodni, akkor úgy tettem mint aki enged, még én csókoltam meg őt, azt hitte hogy már minden jó lesz, de akkor alaposan beleharaptam a szájába, ömlött a vér az ajkából! Még a ruhám is véres lett elől! Persze rögvést nem tapogatott már, elugrott, üvöltött, de nekem is esett, és iszonyúan összevert, nem a szexen járt már az esze hanem a verésen! És mindenütt

tele vagyok kék foltokkal, és biztos hogy meg is őr, de azt már a többi nő nem hagyta, egy idő után néhányan felálltak, és kezdték magyarázni neki, hogy „édes főnökúr, ezt ne tegye, ne őrje meg ezt a hitvány génsérültet, nem őr annyit, hát gondoljon csak bele, akkor itt lesz egy hulla, jön a rendőrség, micsoda dolog lenne hogy börtönbe menjen egy ilyen mocskos kurva miatt”! Igen, ezt mondták! Pedig nem is vagyok kurva, ő akart kurvát csinálni belőlem! - és Tioláj most már olyan hevesen zokogott, hogy a válla is rázkódott belé. —És alig tudtam hazajönni, s amikor kiléptem a kapun, az egyik nő még belém is rúgott, s azt mondta, minek kellett megbántanom Őmnil urat, jó főnök volt, sosem hajcsárkodott, de most mindenkivel kiabál odabent! Én meg leköttem, azt mondtam hogy könnyen lecsillapíthatja, elég ha lefekszik a varróasztalra és szétteszi a lábát, erre nekem esett hogy megkarmoljon, én visszakarmoltam, aztán jött a portás, szétválasztott minket, engem kidobott az utcára, és hazajöttem! Pedig még majdnem egy hónapi béremmel tartoznak is, de nem merek visszamenni oda hogy elkérjem! Azt sem tudom, miből élek meg, amíg találok valami munkát!

—Aha. - szölt tünödve Tuam. —Tehát nem sikerült megerőszkolnia, erre megvert és elkergetett a jogos fizetésed nélkül. - foglalta össze a történeteket. Majd leguggolt Tioláj mellé, és meg-simogatta a lány fejét.

—Ne nyúlj hozzám! - húzódott félre tőle a nő.

—Fáj talán?

—Nem, hiszen már van ennek egy hete is, csak... kérlek... ne tedd...

—Miért nem?

—A férfiak... ne haragudj... de mocskosak... undorítóak... nem tehetek róla... te is férfi vagy... ne hidd hogy először akartak már velem... még pénzt is kínáltak... eddig ugyan nem vertek meg, de... menj el, kérlek... nem kellett volna bejőnnöd sem, látod! Én azt szerettem volna ha nem látsz ilyen csúnyán...

—Te nem vagy csúnya.

—Ne hazudd hogy szépnek látsz!

—Nem mondtam hogy szép lennél most. De csúnya nem vagy. Csúnya az, aki nem is lehet sosem szép. A te arcod majd meggyógyul, és akkor újra szép leszel.

—Menj már, hagyj egyedül!

—Nem. Voltál te már sokat egyedül! Nem volt belőle elég?

—De igen, de ez még mindig jobb, mint... mint...

—Na figyelj ide! Azt hiszem a legjobb az lesz, ha kissé elterelem a figyelmedet erről ami történt veled. - és Tuam leült a földre Tiolájjal szemben, aztán így szölt:

—Elmesélem neked, hogy én miért látom másképp a világot, mint a többi ember! Tudod, az egész kisgyerekként kezdődött velem. A gombák miatt történt, a nagy, szép, étvágygerjesztő gombák miatt! - azzal Tuam elmondta Tiolájnak, milyen látomásai voltak. Tioláj kitágult szemekkel hallgatta őt.

—Ezek... ezek nagyon érdekes, izé... vélemények... - mondta óvatosan.

—Az. Érdekes. És talán igaz is, nem? Mondd, te nem vetted még észre, hogy mindenki szerepet játszik? A főnököd a Jóságos Főnök szerepét játszotta egy darabig, azután pedig az Igazi Férfi szerepét. Nem bírta egyfolytában a Jóságos Főnök szerepét játszani, változatosságra vágyva bebújt a másik szerepbe, márpedig egy Igazi Férfi nem is olyan igazi, ha nem hág meg minden nőt, aki az útjába kerül! - azzal Tuam felállt. —Az mondd, Őmnil a neve?

—Igen. Miért fontos ez?

—Mert azt hiszem itt az idő, hogy én is eljátsszak egy szerepet. Én leszek a Tisztességes Ember! - felelte Tuam, majd így szölt:

—Holnap benézek hozzád, nincs-e valamire szükséged! - és búcsúzóul még megsimogatta Tioláj tarkóját, amit a leány már nem utasított vissza. Aztán kiment az ajtón.

* * *

Másnap Tuam csak későn jött, pedig Tioláj, bár szégyellte bevallani magának, de nagyon várta már. Holott nem is hitte hogy Tuam sikerrel jár. Miért is adná neki a főnök az ő fizetését?!

Amint kopogott a fiú, Tioláj azonnal ajtót nyitott neki, Tuam pedig odasétált az asztalhoz, a zsebéből előszedett egy nagy köteg pénzt, s ledobta rá.

—Tessék! Itt a fizetésed!

—Hát... ez... ez hihetetlen... és ez sokkal több is, mint ami járt nekem...

—Megérdemled. Kártérítés a kiállt szenvedésekért. A megaláztatásért.

—De hát honnan van ez?!

—Ómniltól.

—Jártál nála?

—Igen.

—Nem hiszem, hogy csak úgy szépszerével ideadta!

—Hát, valóban nem. De attól még elfogadhatod. Neki nem lesz már rá szüksége.

—Hogyhogy?! Mit csináltál vele?!

—Kettéválasztottam a frizuráját egy fejszével.

—Mit csináltál?! Megölted?!

—Csodálkoznék, ha magához térne! - vont vállat angyali mosollyal Tuam.

—De hát... de hát...

—Ha én most nem megyek el és nem ölöm meg Ómnilt, nem hozom el neked a pénzt, mert arra gondolok hogy milyen csúnya dolog ölni, akkor lehet hogy éhen haltál volna amíg találsz munkát, Tioláj! És ugyanez történik akkor, ha csak szépen kérem tőle a pénzt. Nem adta volna ide, sőt, feljelentett volna, amiért betörtem a házába.

—De hiszen... akkor te gyilkos vagy!

—Én is, te is, mindenki.

—Én?!

—Ne mondd nekem, hogy sosem ettél még húst! Jó ha tudod, hogy a hús amit megeszel, egy másik élőlény része volt valaha. Akit szándékosan, pontosan, éppen azért vágtak le, hogy meg-egyed te, vagy valaki más. Nem hiszem hogy az a disznó, tyúk vagy bármi más amit levágnak, örömmel adná ehhez a beleegyezését, ha szólni tudna! De még ha növényt eszel, a növény is meg kell hogy haljon azért, hogy te életben maradhass! De még az sem mentség, ha elszáradt, halott növény termését eszed, mert a mag is él, ha megeszed – például a kenyeret, amit meg-gyilkolt búzamazgából sütnék – azzal azt okozod, hogy a búzamazg nem tud kicsírázni, megfosz-tod, már rögvést az őrléssel is, az új élet lehetőségétől! Gyilkosok vagyunk, Tioláj, és ezen nem lehet változtatni! Gyilkolnunk kell, hogy mi magunk élhessünk! Ennyiből igazuk van a karo-tányoknak, akik mostanában azt hirdetik, hogy van eredendő bűn, hogy mindenki már szüle-tésétől kezdve bűnös. Ha nem is születésétől, de rögvést akkortól, hogy először eszik valami mást, ami nem anyatej!

—De... de ha olyasmit ennénk ami már úgyis meghalt... - ellenkezett zavarodottan Tioláj. Nem sejtette hogy hirtelen ilyen filozófiai síkra terelődhet a beszélgetés.

—Az sem megoldás ha dögevők leszünk, vagy elhalt növények fogyasztói. Mert amit mi meg-eszünk, azt más állat nem eheti meg. A természet örök versengés színtere, küzd minden lény a másik ellen, foggal-körömmel-méreggel s talán más módokon is, és csakis úgy lehet jó az egyiknek, ha a másiknak többé vagy kevésbé rossz. Néha nagyon rossz. De hiszen tanultál te is biztos evolúciót, Tioláj! Nem tehetünk úgy, mintha ez nem így volna. Ha mi élni akarunk, másoknak pusztulni kell. Egyedül annyit tehet az erkölcsös ember, hogy szükségtelen szenvedést nem okoz másoknak, mindössze annyit, amennyi elkerülhetetlen. S esetleg még ügyelhet arra is, hogy a szenvedést lehetőleg azoknak adja vissza, akiktől kapta. Ennél többet senki nem tehet. Az abszolút jóság olyan illúzió, ami után talán sóvároghatunk, de soha el nem ér-hetjük. Én tehát ennek jegyében kilestem, hogy ez az Ómnil hol lakik, aztán amikor távol volt, sikeresen betörtem a házába. Otthon megvártam, és amikor hazajött, fejbevertem egy fejszé-vel. A pénzt pedig elhoztam.

—De hát... ezt alig hiszem... ezt ilyen nyugodtan elmesélni...

—Miért legyek izgatott, amikor csak azt tettem amit kellett?

—Na de hát... elvetted egy ember életét...

—Ő a becsületedet akarta elvenni. Különbözik meg mindegy, elég lett volna az is, ha csak egyszerűen ki nem fizet téged. Élni kell, a pénz járt neked, igaz, nem ennyi, de ha én nem hozom el, másé lesz, aki annyira sem érdemli meg. És mielőtt hálálkodnál, tudd meg hogy nem érzem hősnek magamat. Ha olyan a helyzet hogy nem tudom észrevétlenül megölni, nem teszem. És emiatt gyávának sem tartottam volna magamat. Mindössze arról van szó, hogy mindig azt kell tenni, ami az adott körülmények között a legcélravezetőbb. Az olyasféle eszmék, hogy bátorság, ami jó, gyávaság, ami megvetendő, effélék idegenek tőlem. Értelmetlenek. A farkas nem bátor, a bárány pedig nem gyáva. Egyszerűen élnek ahogy tudnak, és követnünk kell a példájukat. Ha a farkas hirtelen azt gondolná magáról hogy ő jó lesz ezentúl, s nem támadna meg gyöngébb állatokat – éhenhalna. Ha a bárány hirtelen azt gondolná, hogy ő most bátor lesz, és nekimenne a farkasnak ahelyett hogy elfutna, ő is meghalna.

—És ha valaki észrevett?!

—Nem vettek észre. De ha mégis, akkor neked ehhez semmi közöd természetesen.

—És ha a rendőrök nyomozni kezdenek, és arra gyanakodnak majd hogy én tettem, hiszen engem vert meg?!

—Semmi bizonyítékuk. Nem is lehet, hiszen nem voltál ott. A pénz pedig egyszerűen a tied. Mondják is hogy a pénznek nincs szaga, tehát semmit nem bizonyíthatnak rád.

—És ha a házmester elmondja hogy jóban vagy velem, és így lepleznek téged le?! Hogyan fogsz alibit igazolni?!

—Megvárom amíg ők bizonyítanak rám bünt! Különbözik meg te is igazolhatsz nekem alibit. Mondd azt, hogy tegnap egész nap veled voltam, beszélgettünk! Ami már azért is ajánlatos, mert én tényleg szeretnék beszélgetni veled! Amíg még lehet.

—Hogyhogy?!

—A házmester nem kedvel. S amikor ki akartam fizetni a szobám bérletét újabb fél évre, azt mondta hogy nem fogadja el, van valaki aki többet adna, neki meg kötelessége a tulajdonos érdekeit nézni! Szerintem csak azt akarja hogy ne lehessenek a közeledben, meg nekem is szeretne kellemetlenkedni. De hát mit tehetnék?! Költöznöm kell!

—Én... én... nem akarom, hogy elmenj... - meredt maga elé szomorúan Tioláj.

—Ejnye kislány, ez nem lesz így jó! Ne játszd a Bánatos Nő szerepét, amikor az semmit nem old meg!

—Ez nem szerep, tényleg bánatos vagyok! Csodálom hogy nem ölted meg azt a disznó házmestert is! Már akkor ezt kellett volna tenni, amikor inkább felhordtad a szemet!

—Az egyszerűbb volt. Mindig az egyszerű megoldást kell választani, már csak azért is, mert a bonyolultban több a hibalehetőség!

—És most ezért is költözől el.

—Nézd, nekem nincs pénzem rá, hogy felkeressem a tulajdonost, s megvegyem tőle a lakást, amint azt te tehetted!

—Én sem tehettem volna, csak... tudod, a születésnapomon derült ki, hogy... és akkor kaptam sok értékes ajándékot, ezek némelyike nálam maradt... és eladtam az alumínium étkészletet. Becsaptak, nem is kaptam érte olyan sokat mint szerettem volna, de... arra elég volt, hogy fedél legyen belőle a fejem fölött... és nem sajnáltam, mert amit hallottam a csiszíkról, aszerint nem is lesz valami nagy ritkaság nemsokára az alumínium... hát így lett lakásom, Tuam! És... figyelj csak... ha megígéred, hogy jól viselkedel... hogy, szóval... tudod mire gondolok... ott a másik szobában elalhatnál... mintha albérletben lennél... de nem kérek semmit sem érte...

—Én szívesen beköltözöm hozzád, de nem félsz tőle, hogy tönkreteszem a jóhíredet?

—Annak úgyis vége. Mi jó híre lehet egy génsérültnek?! Az emberek így is megszólhatnak! Inkább a te jóhíred kerülhet veszélybe, Tuam, mert egy olyasfélével barátkozol mint én!

—Magasan ejtek a jóhíremre! - vigyorgott Tuam. —Sosem törődtem ilyesmivel!

—És a szüleid? Élnek még egyáltalán?

—Igen, élnek. És nem örülnek majd ha hírért veszik netán, hogy barátkozom veled. Én egyelőre nem szólok nekik, mert nem keresem velük az összezördülést. De számomra az a fontos, hogy én így tartom helyesnek élni az életemet! Hanem te nem félsz hogy egy gyilkossal laksz együtt?

—Tudod... engem nem fogsz megölni, ezt érzem... hogy Ómnilt megölted, az... az megdöbben-
tett, de bevallom, örülök neki! Hálás vagyok neked! És... és azóta hogy Ómnil megvert
engem... azóta már gyakran itthon is félek! Hiszen mit is tehetnék, ha valaki rámtöri az ajtót!
Igen, nagyon jó lesz ha itt laksz velem, kifejezetten örülök neki hogy ez az eszembe jutott, és
nemcsak megengedem neked Tuam hogy itt lakj velem, de egyenesen megkérlek rá! Sokkal
nagyobb biztonságban érzem majd magamat, ha te itt vagy! És olyan jó lesz hogy tudom, vár
valaki itthon! Újra otthonnak érezhetem majd azt a helyet, ahol lakom!

Így esett hogy Tuam kiköltözött ugyan a lakásából, de másnap elégedetten vigyorooghathott a
döbbsent és nagyon csalódott házmaster képébe, amikor az megkérdezte, hogy mit keres még a
házban.

—Itt lakom! - felelte.

—Már nem laksz itt!

—De bizony! Tiolájnál! - és szélesen mosolyogva figyelte a házmaster arcát.

—Az... az a... annál a génnyomoréknál?!

—Tioláj a neve! - ismételte meg Tuam. —Őszintén remélem hogy nincs kifogásod ellene, de ha
van, akkor is ott fogok lakni, mert szerencsére semmi közöd hozzá!

—Aha. Aha! Mindigis tudtam hogy egy utolsó ribanc! Az ilyen génsérültek mind effélék, meg-
látszik hogy kurva volt az anyja!

—Nem kurva. Ivarművész! És nem azt mondtam hogy együtt élek Tiolájjal. Csak azt, hogy
lakom Tiolájnál! Szeretném ha tudnád, hogy a barátomnak tartom őt. Nem a szeretőmnek,
hanem a barátomnak. Jó lenne tehát ha mérsékelnéd az indulataidat ha róla beszélsz, mert
másképp kénytelen leszek úgy cselekedni, ahogy azt ilyen helyzetben általában elvárják egy
tisztességes férfitől! Annak pedig nem lenne jó vége!

—Aha, szóval fenyegetsz! Megállj csak, érj hozzám egy ujjal is, és szólok a rendőröknek!

—No igen, ha lesz rá módod! Ami nem biztos! Tudod, én gyerekkoromban bolondgombát
ettem, s azóta néha különösen viselkedem! Az lehet hogy adott esetben engem lecsuknának,
de én legalább életben maradok, mindenesetre biztos hogy tovább élek néhány nappal mint te!
Vagyis nem szeretném ha legközelebb is kötekednél vele, hogy hol a szénünk meg ilyesmi! Ha
pedig lopsz belőle, letöröm a karodat, és teletömöm a gyomrodat szénporral. Világos?! Arról
már nem is beszélve, hogy esetleg fel is jelentelek. Én, téged! Végére is nem tudom, mi jogon
merészeled megtiltani, hogy én, a tisztességes behnoti polgár ott lakjam, ahol nekem kedvem
tartja és megengedik! Tudod, ajánlom, gondolkodj el azon, hogy a Jó Házmaster szerepéhez
nem az efféle viselkedés illik! A Jó Házmaster nem azzal törődik hogy spicliskedik, kémkedik a
lakók után, nem is az a dolga hogy erkölcsösöz legyen, hanem hogy a házban minden rend-
ben legyen! Ha már szerepet játszol, legalább tisztességesen játszd, s ne keverd e szerepet a
Vénkisasszony szereppel! - azzal Tuam faképnél hagyta a házmaster, s ment a dolga után.

Tuam ha nem is volt éppen izomkolosszus, de volt bőven olyan erős mint a házmaster, még
erősebb is, és fiatalabb, tehát fürgébb. És valóban valami különös tűz égett a szemében. A
házmaster nem mert piszkálódni vele.

Ezután meglehetősen kellemesen teltek Tuam és Tioláj napjai. Igaz, Tioláj nem kapott mun-
kát, hiába is keresett. Ellenben néhány nap elteltével Tuam egyszerűen a lány kezébe nyomta
keresményét.

—Tessék!

—Mi?! Te pénzt adsz nekem?! De hát... mondtam már hogy nem kérek lakbért tőled!

—Ne bomolj már! Nem azért adtam pénzt, hanem mert neked kell megvenned, ami kell a
mindennapokhoz! Nekem nincs nagy kedvem hogy még boltba is menjek amikor megjövök fá-
radtan a kikötőből, a zsákolásból, és úgyis mindig te szoktál főzni! Legegyszerűbb, ha állandó-
an nálad a pénz!

—De hát ez nem az én pénzem!

—Nagyon helyes, mert ez meg nem az én lakásom! - vágta rá Tuam, majd leült az asztalhoz,
hátradőlt a széken, kinyújtotta a lábát, s ezt kérdezte:

—Mi jót főztél ma nekem? Ne titkolózz, add elő!

—Egészen úgy viselkedel, mintha a férjem volnál!

—Egyáltalán nem. Ha annak tartanám magamat, azonnal ágyba dugnálak! Hidd el, a kedvem nem hiányzik hozzá! Ami azonban most történik, semmi más, mint egészséges munkamegosztás, ami nemcsak elfogadható barátok között, de nélkül nem is barátság a barátság! Tehát nyugodtan fogadd csak el a pénzt, s használd fel mindkettőnk érdekében legjobb tudásod szerint, megbízom benned!

Így éltek hát egy ideig, mígnem egyik nap Tioláj azt mondta Tuamnak, hogy aznap elmegy, és későn jön meg.

—Meg szabad kérdezni, hogy hová mész?

—Miért akarod tudni?

—Buta kérdés! Mi másért, mint hogy aggódok miattad!

—Most nem kell aggódnod. A börtönbe megyek. Meglátogatom anyámat. Tudod, háromhavonta van látogatás. És nem tehetem meg, hogy nem megyek el hozzá. Biztos hogy nagyon várja!

—Háromhavonta? Hát, nem kényeztetik el, az biztos! - nézett maga elé Tuam.

—Figyelj, a múltkor is voltam már nála, és hát... jó véleménnyel van rólad! Szóval...

—Beszéltél neki rólam?! Miért?

—Nem kellett volna?! - riadt meg Tioláj.

—Dehogy, nem baj ez, csak... akkor még... elég kevésbé ismertük egymást!

—Nem is mondhattam sokat, mindössze hogy felhordta a szemet! Ó, ha tudnád hogy mennyire örült neki! Nagyon rossz neki odabent, azt mondta, már rég öngyilkos is lett volna, ha nem akarna még találkozni velem! Azt mondta ha én meghalok, ha történik velem valami, biztos nem éli ő sem túl!

—Szegény. Hát nyugtasd meg, hogy még mindig számíthatsz rám! Persze csak akkor, ha úgy véled, nem ellenzi hogy veled lakom.

—Nem, nem, dehogyis, hanem... neked mi a véleményed róla? Anyámról?

—Élt ahogy tudott. - vont vállat Tuam. —Én nem ítélem el. Szerintem a társadalmunknak el kéne döntenie, hogy szükség van-e ivarművészekre vagy sem. Ha nem, meg kell tiltani az ilyesmit, ha ellenben kellenek, kéne hagyni hogy ugyanolyan szakmának ismerjék el, mint a többi! És, tudod, ha rád nézek... nos... akkor azt kell mondjam, anyád a lehető legokosabban cselekedett, ahogy csak tehetett! Hiszen ha nem úgy tesz ahogy tett, akkor te sem születesz meg, azért meg igazán kár lett volna!

—Egyáltalán nem. - suttozta lehajtott fejjel Tioláj.

—Hé, fel a fejjel! Hess innen szomorúság! - csiklandozta meg a lány állát Tuam. —Élj te is ahogy tudsz, ennyi az egész!

—Most bezzeg bókolsz, de...

—De mi? - kérdezte Tuam, amikor a lány elhallgatott.

—Semmi. Figyelj, odabent a börtönben nagyon szomorú ám! Minden változatosságnak örül anyám, az biztos! Mond, nehezedre esne ha velem együtt te is meglátogatnád őt?

—Nem, dehogyis! Tőlem akár azonnal indulhatunk!

Így esett, hogy ezen alkalommal váratlan meglepetésben volt része Zocsi mamának: Tuam is eljött hozzá.

—Már sok jót hallottam rólad! - fogadta őt mosolyogva a kopár börtönudvaron. Itt lehetett találkozni a raboknak a látogatókkal. Pad nem volt, így aztán lassan sétáltak körbe-körbe.

—Olyan sokat azért nem hallhatott rólam, asszonyom!

—De, de! Nagy szó ám hogy felhordta mind a szemet...

—És ha tudnád hogy azóta mit tett értem! Mi mindent! - sóhajtott Tioláj, és majdnem ki-mondta, hogy Tuam már embert is ölt, de aztán mégsem mondta ki. Ez nagy titok. Hátha anyja véletlenül kikotyogja álmában... s annak rossz vége lenne! Így csak elmondta, hogy Tuam hozzá költözött, s már egy ideje ráadásul bizony abból él amit Tuam ad, a fiú tartja el,

szégyenszemre mert hisz nem is a felesége, mert ő már jóideje nem talál munkát. Nagy nyomorban élnek, de így is csak Tuam miatt tud élni, másképp talán sehogy sem élne!

—Bárcsak megoszthatnám veletek ezt a nyomort! - sóhajtott a Zocsi. —Ami meg azt illeti hogy Tuam nálad lakik... szerintem a lehető legokosabbat tetted amit csak tehettél, amikor beengedted ezt a derék fiatalembert! Csak azt tudnám hogy egy ilyen derék, és értelmesnek is tűnő legény miért nem igyekszik valami szakmát tanulni!

—Gondoltam rá - válaszolta Tuam pironkodva - de egyelőre inkább egyetemre menni szeretnék! Sajnos már kétszer is hiába felvételiztem!

—Hová jelentkeztél?

—Először matematikaszakra, azután kémiára. De hát nem sikerült! A matematika majdnem, de sajnós az is csak majdnem! Gondoltam, idén még megpróbálom, és újra a matekot mert az jobban megy, meg azt szeretem is, jobban mint a kémiát bár éppenséggel az is érdekes, aztán ha megint nem megy, megpróbálkozom valamivel! Talán a suszterség jó lesz. Azt otthon is tudom művelni. De mégis jobb lenne valami diploma.

—Bármilyen diploma? - kérdezte tűnődve Zocsi mama.

—Én matematikusit szeretnék, de ha más lenne, hát az is jobb mint a semmi! Végére a vegyészetivel is megpróbálkoztam, bár korábban nem sok kémiát tanultam, de hát az sem jött össze!

—És mit szólnál, ha geológus lennél?

—Geológus? - csodálkozott Tuam.

—Geológus. Azt hiszem hogy úgy valahogy nevezik, hogy „okleveles geológus, talajkutató és bányamérnök”, vagy valami hasonló a végzettség neve amit az a szak ad, amire gondolkodok.

—Nem értem!

—Megmagyarázom. Amikor még én voltam az ország első asszonya - és Zocsi hangjában mély öngúny csengett - elég sokan bókoltak nekem. Megismerkedtem nemegye jeles egyetemi oktatóval is. Komoly professzorokkal! Persze ne hidd hogy most protekciót tudnék szerezni neked, jobb is ha senkinek meg nem említesz, mert szerintem mind mélyen szégyellik hogy valaha is akár csak beszélgettek velem, de... de azt hiszem tudok valamit, aminek hasznát vennéd! Van itt a dajanszüni egyetemen egy Lulló nevű professzor. Már jó hetvenéves az öreg, és igazi zsarnok a tanszékén, senki nem mer ellenkezni vele, ha mond vagy tesz valamit. Na és erről véletlenül tudom, hogy rajong az egyik nem is túl jelentős festő műveiért, ez egy Malbong nevű festő, és mintegy kétszáz éve élt. Amikor beszélgettem velem az öreg, alig szólt másról mint vagy a szakmájáról, a geológiáról, amiből persze nem sokat értettem, vagy erről a festőről. De a festőről beszélt többet! Ha tehát megfogadsz egy tanácsot tőlem, fiam - váltott bizalmasra Zocsi mama hangja - akkor bízz a női megérzésemben! A következő hónapokat töltsd azzal, hogy ne kiesel a geológiának, hogy tanulj belőle amit csak tudsz, de elmész egy múzeumba is, és ennek a Malbong festőnek minden képét alaposan megnézegeted, eszedbe vésed, megtanulod a festő életútját, mindent amit lehet róla tudni! És geológiára jelentkezel. Biztos hogy ott lesz a felvételiztetők között Lulló úr is, ezt soha ki nem hagyja, mert igazi kegyetlen viperafajzat az öreg, és imádja meggyötörni a jelentkezőket, szereti látni a kínlódásukat, szenvedésüket! Tehát ha él még, ott lesz. Reméljük, kihúzza addig! S akkor más sem kell hozzá, mint hogy te valamiképp beleszódd az első mondataid közé ennek a festőnek a nevét.

—Annak nem sok köze van a geológiához!

—Á, kis ügyességgel nem is nehéz az, például olyasmit mondasz, hogy mondjuk „az üledékes rétegek szerkezete hasonló Malbong festő képein a hajnali felhők csíkozásához, amint egyik szín a másik fölé van festve”, vagy valami ilyesmit, érted?! Ez egy horog, amit kivetsz, és ő holtbiztos hogy ráharap, megkérdi, ismered-e a festőt, satöbbi, és azután már nem is geológiából, de Malbongból fog felvételiztetni téged! S mert más felvételiző nem lesz aki tudjon egy szót is erről a nem is jelentős festőről, ezért ha kicsit is elfogadhatóan felelsz neki Malbongból, s kellő lelkesedést mutatsz, biztos hogy fel leszel véve! A többi tanár aki ott lesz a bizottságban, egy szót sem mer majd ellenkezni, mert ez a Lulló igazi méregzsák! Ennek a sikerében egészen biztos vagyok, csak az az egyedüli hátránya, hogy meg kell alkudnod a sorssal: geo-

lógus, talajtanász leszél és nem matematikus! Viszont lesz diplomád. S kicsit később, ha már mérnökként jól keresel, akkor ha tényleg akarod, elvégezheted a matematikusit is!

—Ez igazán nagyszerű tipp, köszönöm szépen! - hálálkodott Tuam. —Csak sikerüljön egy kis pénzhez jutnom, hozok csomagot is, ígérem!

—Ugyan, nem azért tettem! Ha meg hozol is csomagot, csakis olyasmit és annyit, amit itt rögtön meg tudok enni! Úgyis elszednék a többiek a maradékot!

—Milyen „többiek”?

—A cellatársak és az örök. Tehát ne törd magadat. Csak azt kérem, hogy maradj mindig a lányom mellett, és vedd őt, segíts neki!

—De mama! - pirult Tioláj. —Még a végén hozzáadsz feleségül! Felnőtt nő vagyok, ne varrj senki nyakába!

—Ó, nekem igazán nem teher ha a közeledben lehetek és láthatlak! - mosolygott Tuam. —Különben is, ha mamád tippje beválik, azzal rengeteget segített, amit nem is lehet eléggé meghálálni!

—Ne is tiltakozz kislányom! Hiszen tudod, a múltkor is kikezdett veled a házmester! - intette őt az anyja.

És Tioláj nem tiltakozott. Bár a házmester még a legkevesebb. Hanem ha azt tudná anyja, mennyire összeverte őt a varroda vezetője...

De szerencsére Tuam azt már elintézte. Igen, jobb ha ott lakik vele. És jobb, ha így le van kötelezve a fiú. Lakjon csak ott, és legyen hálás. Hiába, néha jó egy gyilkos a háznál...!

Ráadásul valóban ügyes is. Valóban nem vették észre. Ez biztos, másképp már jöttek volna a rendőrök...

* * *

Teltek-múltak a hónapok, és Zocsi mama tippje jónak bizonyult! Tuamot valóban felvették az egyetemre. S rájött, hogy ez még csak nem is unalmas szakma! S hozzá nemcsak hogy nem unalmas, de keresett is! Behnotban az utóbbi években nagyon megélénkült a gazdaság, kelletek az új gépek, szerszámok, minden, ehhez pedig fémek kellettek. A fémekhez pedig ércek. Nagy keletje lett az új bányáknak, lelőhelyeknek, azokat viszont fel kellett kutatni! De a régibe is kellettek bányamérnökök, akik megtervezik az új fejtések irányait, az új tárnák helyét, a biztonságos és hatékony kitermelés megszervezésében segédkeznek... és egyelőre bizony szakemberhiány mutatkozott e téren!

Mások is rájöttek erre. Tuam meglepődve tapasztalta, hogy erre a szakra kilencszeres volt abban az évben a túljelentkezés.

Őt azonban felvették, bár úgy vélte, ama néhány hónap alatt ami a rendelkezésére állt, igazán nem tudta még a legalapvetőbb dolgokat sem megtanulni elfogadhatóan. Szerencsére azonban az első néhány mondat után Lulló professzor már kizárólag Malbong festő különböző korszakairól beszélgetett vele, és a geológia egyszerűen szóba sem került. Igaza volt Zocsi mamának!

Annyi esze pedig volt Tuamnak, hogy felvétele után igyekezzék feltölteni a tudásában mutatkozó nagy tudásszakadékokat. Hamarosan az egyik legkiválóbb tanuló lett. Főleg mert például a matematikával nem kellett megkínlódnia mint a többieknek, mert neki az már jól ment, sőt, a kémia sem okozott gondot. Nyugodtan koncentrálhatott a geológiára.

Nem is ezzel volt a baj, hanem sokkal inkább azzal, hogy miből éljenek meg. Tioláj csak nagynéha kapott valami kis alkalmi munkát, néhányszor például elhívták hogy vigyázzon az egyik szomszédasszony két kisgyerekére. De aztán a szomszédok elköltöztek. Akkor egy idős asszonynál talált munkát, felolvasónőnek kellett, mert az már rosszul látott, hanem két hónap múlva egy irigy szomszéd elmondta a nőnek hogy Tioláj génsérült, az anyja ugyanis ivarművész volt, erre a nő kirúgta „ezt az erkölcstelen cédat”, ahogy mondta. Hiába sírt Tioláj, hogy ő nem kurva, sőt, még szűz, a nőnek többé nem kellett.

—Nyugi! - simogatta meg Tioláj arcát Tuam. —Az a buta liba magával szúrta ki: ezentúl nem lesz aki olvasson neki, vagy ha lesz is, annak nem lesz olyan bársonyos, gyönyörű hangja, mint neked!

—De vajon ki árulkodhatott? Ki volt az az aljas?! - sírt Tioláj.

—Biztos hogy a házmester! Láttam a tekintetén! - felelte Tuam.

—Nincs semmi bizonyítékod!

—Az nincs. De érzem. Álmomban láttam a démonát a vállán. Szörnyen ocsmány volt! Különbén is, mások sosem voltak annyira ellenségesek velünk mint ő! De ne törődj vele, majd utoléri azt is a büntetése!

Nagyobb baj volt ennél, hogy Tuam maga is nagyon nehezen talált munkát. Elégé kevés alkalmi munka volt olyan, amit úgy is tudott végezni, hogy közben maradjon az előadásokra is ideje. Néha, amikor már végképp nem volt semmi pénzük, azt is meg kellett tennie hogy inkább dolgozott nappal, s nem ment be az előadásokra, maga helyett beküldte Tiolájt (Lulló professzortól persze engedélyt kért ehhez), Tioláj persze mit sem értett a geológiához, de jegyzetelni jól tudott, aztán a jegyzeteit otthon áttanulmányozta a fiú.

De igazán nagyon kínos volt az első év, szó szerint koldusszegénységben telt minden napjuk. Teára például nem tellett, ha mégis, az ritka csemege volt, s háromszor is kifőztek minden egyes adagot. Arról meg végképp szó sem lehetett, hogy minden napra friss kenyeret vegyenek. Addig ették a kenyeret, míg csak el nem fogyott. Egyszer meg amikor már végképp nem volt mit enniük, Tuam minden lelkiismeretfurdalás nélkül becsalta a házmester nagy kutyáját a lakásukba, agyonütötte, s megették annak a húsát, bár Tioláj sokáig fintorgott attól, hogy kutyát egyenek. De kiderült hogy nem is rossz a húsa, még talán jobb is mint a marhahús. A házmester sosem tudta meg, hová tűnt a kutyája, pedig fajtatiszta, drága jószág volt, sírt is utána eleget, mert nagy kutyabolond volt. De se Tuam, se Tioláj nem sajnálta, úgy vélték, megérdemelte.

Annyira szegények voltak, hogy meg kellett állapítsák, ki sem bírták volna ezt az időt külön-külön. Így legalább tudták segíteni egymást. És télen nem kellett két lakást fűteni, csupán egyet.

Másfél év telt el így nagy nyomorban, s jött az újabb tavasz. És ekkor következett be az igazi katasztrófa: kitört a sokadik háború Dzidinor és Behnot között!

Még szerencse hogy Tuam egyetemi tanulónak számított, így mentesült a katonai szolgálat alól. De így is valódi katasztrófa volt ez a számukra, mert szünetelt a két ország közt a kereskedelem, s emiatt Tuam legfőbb alkalmi munkahelye, a kikötő, pangott az ürességtől. S most tél sem volt, nem volt tehát hólapátolási munka sem!

Utolsó garasait számolgatták, és már Tuam sem tudott mást kitalálni, mint hogy néhány napra elmegy valahová ahol van valami erdő, igyekszik ehető gombát találni, vagy vadorzani valamit. Végző esetben megpróbálkozik a betöréssel. Valamit muszáj kitalálni ha élni akartak, s bizony még Tioláj is azt mondta, amit Tuam is gondolt, hogy ez valóban kedvére valóbb, mint hogy kurvának menjen.

—Ha egyáltalán lefekszem valaki férfival majd valamikor, akkor az te leszel és nem valami undok járókelő, valami gazdag ficsúr, akinek van pénze rám! - mondta határozottan.

—Nyugi! - simogatta meg az arcát Tuam. —Valami majd csak lesz! Ne feledd: aki legalulra csúszott, annak is van valami jó az életében: az, hogy onnan már csakis feljebb juthat! Lehet hogy ez a válság fordulópontot hoz majd a sorsunkban!

—Miként?

—Nem tudom. De az a lényeg hogy ne csüggedjünk. Aki csüggedt, nem veszi észre a gyémántot még akkor sem, ha belebotlik az úton! Örüljünk annak, aminek lehet!

—Ugyan minek örülhetünk mi még!

—Például annak, hogy mindegyikünknek van egy igaz barátja: nekem te, neked én!

És Tuamnak igaza lett! Valóban bekövetkezett a nagy fordulat! Méghozzá igazán nem várt módon! Egyik reggel ugyanis, amikor Tuam épp kilépett a kapun, hogy elsiessen az előadásra (legalább azt hallgassa ha munkát úgysem kap), azt vette észre, hogy épp ekkor áll meg a ház

előtt egy elegáns, hatlovas hintó, s abból rögvest ki is integet neki egy középkorúnál valamivel idősebb, elegáns úr.

—Hé, fiatalember!

Tuam megtorpant. Igaz, így lehet hogy lekési az első órát, de annyi baj legyen! Sosem szabad semmit elsietni. Lehet hogy pénz áll a házhoz!

—Parancsol az úr? - kérdezte udvariasan.

—Dehogyan parancsolok, ellenben azt hiszem volna egy kis megbeszélni valónk! - válaszolta amaz, aztán kiszállt a hintóból, s kezét nyújtott. Ennek a szokása mostanában kezdett elterjedni Behnotban. —Magadár a nevem!

—Magadár?! A milliomos Magadár?! Hallottam már magáról!

—Én is magáról, fiatalember.

—Az hogy lehet?!

—Majd odabent elmondom. Ha beenged.

—Ó igen, bocsánat! Jöjjön kérem! - és Tuam bevezette Tiolájjal közös lakásába Magadárt. Ott a milliomos azonnal a lányhoz fordult:

—Üdvözlöm, Tioláj kisasszony. Emlékszik még rám?

—Hogyne - mondta megszeppenten Tioláj - ön volt apám ellenfele a választásokon.

Tuam kissé zavarban volt, mert nem volt több helyük két széknél, de ő végül Tioláj matracaira ült, az egyik széket meghagyva így Magadárnak.

—Rövid leszek. - szólt Magadár. —Legalábbis akkor, ha nem jutunk megegyezésre. A lényeg az, hogy alaposan utánanézttem több lehetséges jelöltnek, s ön fiatalember a legesélyesebb! A legreményteljesebb!

—Mire?

—Arra, hogy alkalmazzam. Nekem ugyanis szükségem van egy geológusra.

—Uram, boldogan állok a szolgálatába, csak sajnos az elemi őszinteség kötelez arra hogy bevalljam: én még csak másodéves vagyok!

—Pontosan tudom ezt. Vannak kapcsolataim. Rendelkezem minden geológiaszakos hallgató minden adatával. Tanulmányi eredményeivel, lakhelyével, mindennel. Magáról még azt is tudom, hogy szívesen járja a természetet, s nekem csak jó, ha nem riad meg a sok gyaloglástól! Arról van szó ugyanis, hogy tengeri expedíciót akarok indítani, a hajót ehhez már meg is vettem, már megvan a teljes legénység is, egyedül a geológus hiányzik. Ha vállalja, már holnap indulhat a hajó. Ha nem, az sem baj, akkor felkeresem a következő jelöltet! De előre figyelmeztetem, ez lehet ám hogy világ körüli út lesz, eltarthat egy teljes évig vagy még tovább is! Na és most hogy tudja a legszükségesebbet, nem is mondok többet amíg nem hallom a választát, mert a többi egészen addig titok, amíg alá nem írja a szerződést! - és ruhája belső zsebéből előre elkészített, vaskos szerződésblankettát húzott elő, meg egy elegáns töltőtollat. Ezeket varakozóan helyezte le az asztalra, nem egészen középre, kissé Tuam oldalára, de éppen csak egy kicsit arrafelé. Semmiképp sem tolakodóan. Nem rámenősen.

Tuam zavartan meredt Magadárra.

—Hát nem is tudom... az ajánlat vonzó... igazán... és szívesen is látnék világot...

—Megtudhatnám fiatalember, hogy miért habozik? Fél talán a veszélyektől? Mert ha így van, nyugodtan megmondhatja, eszem ágában sincs eltitkolni, hogy természetesen valóban lehetnek veszélyei ennek az útnak!

—Nem, nem, szó sincs erről, de... hiszen még azt sem tudom, mennyit óhajt fizetni nekem!

—Ez természetesen fontos kérdés, de majd csak azután beszéljük meg, hogy előbb elvi döntést hozott már! Hogy egyáltalán érdekli-e egy efféle munkakör!

—Elvileg érdekel.

—Úgy érti, csak a pénzen múlik hogy elfogadja-e?

—Hát, sajnos nem. A tanulmányaim, ugye...

—Amiatt ne fájjon a feje. Beszéltem Lulló professzorral, aki nagyon kedveli magát. Azt mondta, ha vége az útnak, hajlandó visszavenni magát, ott folytathatja tehát, ahol most abbahagyta!

—Menj, Tuam! Ez rendkívüli lehetőség! - biztatta a fiút Tioláj is.

—Hát igen, a másik probléma te vagy aranyom! Mi lesz veled nélkülem, ha elmegyek?! Éhen halsz! Egyáltalán nem is értem, miért épp mellettem döntött Magadár úr!

—Megmondom. Nekem olyasvalaki kell, aki jól ismeri az érceket. Az ércféleségek felismerését már az elsőévesek megtanulják. A geológusi szak többi tudományára pillanatnyilag nincs szükségem. Ugyanis a hajó azért indul, hogy különböző lelőhelyeket fedezzen fel. Természetesen mint üzletember, igyekszem keveset is fizetni, egy tapasztalt geológus pedig biztos többet kérne mint maga. Minthogy egy ilyen expedíció fáradtságos, különösen a terepmunkák lehetnek azok, fiatal valaki kell. Olyan, aki lehetőleg élvezi is a gyaloglást, a természet közelségét. És persze jó tanuló! Mindezen szempontoknak maga megfelel, sőt, ahogy elnézem a lakásukat, pénzre is jócskán szükségük lehet! Mindezek tetejébe pedig, nos... természetesen tudok róla hogy az élettársa, Tioláj, génsérült. Ez nem éppen vonzó egy fiatalember szemében. Ha mégis vele él, valószínűleg szereti. Én pedig... láttam nemrég egy filmet, ami efféle szerelemről szólt, és hát... megvallom, jómagam is viszolygok ugyan a génsérültektől, de ugyanakkor van bennem valami perverz vágy is, hogy segítsen a rendkívüli szerelmeket! Ha tehát alkalmazom magát, fiatalember, azzal egy szép szerelmet is segíték!

Tuam nagy szemeket meresztett. Eddig még nem gondolt arra, hogy ő szerelmes lenne Tiolájba. De azt rögvést észrevette, hogy Tioláj egy szóval sem tiltakozik Magadár megállapítása ellen! Lehet hogy Tioláj igenis szerelmes öbelé?!

—Épp Tioláj miatt nem mehetek, uram! - válaszolta határozottan. —Bár még most sem tudom mennyi bért kínálna, de valószínűleg valóban vállalnám kevés pénzért is, csak hogy nem hagyhatom magára Tiolájt!

Magadár tűnődve csücsörítette ajkait, maga elé nézett, jobb kezével pedig felemelte a töltőtollat, s azt babrálta. Majd így szólt:

—Jó. És mit szólna hozzá, ha a maga bérének mondjuk a felét, amíg távol van, Tiolájnak küldeném el?

—Mekkora lenne ez az összeg? Meg lehetne élni belőle?

—Fiatalember, én magának négyezer bont szándékoztam adni havonta. Plusz természetesen jutalék siker esetére, de hát amíg nem tudok a sikerről, addig abból Tiolájnak sem adhatok! Becses neje tehát kapna tőlem havonta kétezer bont.

Ez nagyon sok pénz volt! Egy átlagos munkás, akinek tisztességes állása van, az szokott öt-száz bont kapni!

S most Tuam így szólt:

—Jól van uram, beleegyezem, elvállalom az állást, de arra kérem, adja mind a négyezer bont Tiolájnak! A hajón gondolom úgyis teljes ellátást kapok, a pénzt így nem lophatják el tőlem, elköckázni sem akarom, s jobb nekem a tudat, hogy Tioláj semmiben nem szenved szükségét!

—Jól meggondolta fiatalember?

—Igen, uram! És még arra is kérem, ne egyszerre, havonta adja neki a pénzt, hanem hetente. Jobb az ügy, mert esetleg őt is kirabolhatják, s mi lenne vele a következő hónapig?! Maga elég becsületes embernek néz ki uram hogy ezt megtegye, lám, még tisztességesen meg is fizet engem!

—Ne higgye! - csóválta a fejét somolyogva Magadár. —Tudom, az a négyezer nagyon soknak tűnik! Csakhogy először is, elvem hogy a tudást meg kell fizetni! Maga tehát nem kaphat annyit mint egy közönséges matróz, maga tisztnek számít a hajón, vagyis önnek több jár. Másodszor, lehet hogy meg is gondolja magát ha elmondom, mit várok el munkaként!

—Kíváncsian várom a követelményeket, uram!

—A hajó neve, amellyel a jövő héten kéne útnak indulnia, Fergeteg, és feladata az, hogy ismeretlen földeket, azaz főként szigeteket fedezzen fel nekem. Vagyis, olyan területeket kell beköborolnia, amerre még nem jártak a hajósaink. Vagy, olyan szigetek is szóba jöhetnek, amelyek közelében elhaladt ugyan már egyik-másik hajó, de nem kötött ki a partjainál, nem tudjuk tehát, mi van a szigeten! Ezeken a szigetekken ki kell kötni, s magának fiatalember be kell járnia az egész szigetet, keresztül-kasul, s megállapítania, milyen fémek vannak rajta! Engem főként ezüst érdekel és ón. Legesleginkább az ezüst.

—Nem az arany?! - ámult Tioláj is.

—Nem kisasszony, hanem az ezüst! Persze nem mondom, ha talál egy csomó aranyat, az is jól jön, no meg a drágakő, ilyesmi is, igen, de az expedíció célja legkifejezettebben új ezüstlelőhelyek felkutatása! Remélem fiatalember, nagy biztonsággal felismeri az ezüst érceit!

—Igen uram, ezzel nem lesz gond.

—Jó. Ha úgy találja hogy a sziget reménytelen mind az ezüst, mind az ön tekintetében, akkor nem is kell sok időt rászánni, mehetnek tovább. Ha ellenben vannak ilyen lelőhelyek ott, akkor az a dolga hogy ott marad, egyedül, a hajó visszafordul, megviszi nekem a jelentést, majd újra elmegy magáért, de már egy bányászcsapattal, hogy kiaknázzák a lelőhelyeket. Azt hogy hol és hogyan kezdjék a fejtést, maga dönti el, mert azért marad a két út között egyedül a szigeten, hogy a lelőhelyeket részletesen feltérképezze, kiaknázási tervet készítsen, tehát mindent eldöntsön, amit csak lehet, amit csak kell! Előre figyelmeztetem, ez csakis úgy lehetséges, ha jó kapcsolatokat épít ki az őslakókkal. Ami azonban nem biztos hogy sikerül. Elképzelhető, hogy már az első fázis is, a sziget gyors felderítése sem lesz veszélytelen. Lehet hogy a sziget kannibálok által lakott, vagy csak nagyon vadak, hogy mérgezett nyilakkal lőnek magára, vagy tele van az egész borzasztó vadállatokkal, mérgeskígyókkal, mittudoménmégmikkel... vagy ha lakatlan is a sziget, képzelje csak el, hónapokig egyedül lesz, amíg visszatér önért a hajó! Sőt, ha visszafelé a hajó netán elsüllyed, azt sem fogjuk tudni, maga hol van, hol kell keressük – ezért nem is fogom keresni, ezt előre megmondom! Halljuk, még mindig vállalja?!

Tuam töprengett egy sort, majd így szólt:

—Igen. Egy feltétellel.

—Mondja csak, ne kíméljen! - biztatta őt barátságosan Magadár.

—Vállalom, s még több pénzt sem kérek...

—Ez biztatóan hangzik!

—De indulás előtt kössünk szerződést, hogy ha nem térek vissza, akármi miatt is, akkor fizet Tiolájnak százezer bont!

—Micsoda?!

—Életbiztosítás! - vigyorgott Tuam. —Hiszen a fizetésemet nem kapná meg a halálom után, nincs igazam?!

—De még nem beszéltem a jutalékról! Minden felfedezett ezüst- vagy ónbánya első tízéves hasznának az egy százaléka a magáé!

—Ha élek. De ha nem... és én szeretném Tiolájt amennyire lehet, biztonságban tudni! Sokkal nyugodtabban tudnék a munkámra is koncentrálni így!

—Micsoda zsarolás! - forgatta töprengően a tollat az ujjja közt Magadár, majd hirtelen elvigyodott.

—Tetszik a stílusa, fiatalember! Tudja mit?! Legyen ötvenezer!

* * *

Magadár távozása után Tioláj könnyes arccal ugrott Tuam karjai közé.

—El sem hiszem! Nem is tudom, most örüljek-e vagy sírjak!

—Úgy látom már döntöttél, mert érzem hogy javában áztatod az ingemet!

—De még nem tudom, hogy az örömtől folyik-e a könnyem, vagy az elválás miatti bánattól!

—Majd ha eldöntötted, mondd meg nekem is, hogy tudjam! - nevetett Tuam.

—Te nem is bánkódol?!

—Nem én! Mindigis kíváncsi voltam! Most új tájakat látok majd... és még rólad is gondoskodtam, amennyire csak tudtam! Ennél többet igazán nem várhatsz el tőlem!

—Nem... ez igaz... - hajtotta le a fejét Tioláj, majd hirtelen felnézett, de csak laposan, alulról felfelé.

—Fura, mi?

—Micsoda?

—Ez a Magadár úgy nevezett, hogy a nejed vagyok.

—Biztos eltévesztette a szót az öreg.

—Pedig... pedig valóban úgy élünk itt, mint férj és feleség...

—Hát, azért nem egészen! - nézett Tiolájra Tuam, s ettől a lány elpirult.

—Nézd, Tuam, én belátom hogy tartozom neked. És... és inkább veled mint mással. Vagyis... én remélem hogy visszatérsz, de hát... egy tengeri út mindig veszélyes... Ó, bárcsak veled mehetnék!

—Ez nem lehetséges.

—Tudom. De... ha te is akarsz... előtte... végtére bennem is van tisztesség... nem akarom hogy becsapva érezd magadat...

—Tioláj! Életem leghőbb vágya hogy veled háljak. De nem teszem addig, amíg te csak holmi kötelességtudatból nyújtánád magadat énnekem. Majd ha szeretsz, igazán...

—De hiszen szeretlek!

—Úgy látszik nem eléggé.

—Ne mondj ilyet! Életemet adnám érted!

—Életedet. De nem önmagadat. Mindegy, ne is beszéljünk erről! Megértem én, hogy nehéz ez neked! - azzal Tuam karjaiba ölelte Tiolájt, ledöntötte az ágyra, csókolta ahol érte, s így aludtak végül el, egymás karjaiban, de ruhástól. És Tuam nem tudta hogy most tulajdonképpen közel kerültek-e egymáshoz, vagy nemcsak ruha, de egy egész világ választja el őket egymástól lélekben.

4. fejezet: Az esküvő

Kikísérte őt a hajóhoz is, és olyan forrón csókolta meg, hogy Tuam egészen elképedt.

—Ne haragudj rám! Ostobán viselkedtem tegnap este! - súgta a fülébe Tioláj könnyes arccal a mólón.

—Mert felajánlottad hogy szeretkeznél velem? - kérdezte Tuam.

—Nem. Hanem mert szerepet játszottam. Igazad volt, mindig mindenki szerepeket játszik! Úgy hittem, ha nem mondogatok olyasmiket, hogy hálából tenném, meg más ilyen hülyeséget, akkor nem is lennék tisztességes nő, mert nem illik hogy egy nő erről beszéljen, és kimutassa az érzéseit! Ne haragudj rám! Én szerelmes vagyok beléd! Pedig... pedig tudom... De nem baj! Gyere haza és a tied leszek, és nem kötelességtudatból!

—Ne mentegetőzz. Én voltam a hülye mostanáig. Feleségül kellett volna vegyelek. Az én hibám minden.

—Nem vehetsz feleségül. Ha egy génsérült életben is marad, nem szokták feleségül venni. És gyereke sem lehet. Tilos. Tudod jól.

—De ez csak erre az átkozott szigetre érvényes. Temérdek hely van a világon ezen kívül. Most is épp ilyen helyekre megy majd ez a hajó!

—És... és képes volnál értem elköltözni?! Értem, azért hogy velem élhess, és hogy gyereket szülhessek tőled?! - kérdezte álmélkodva Tioláj. S a lány szemében valami furcsa lelkesedés lobogott fel.

—Miért is ne? Hiszen mondtam már, hogy mindig minden újra kíváncsi vagyok! Én inkább azon csodálkoztam, hogy miért nem költöztél el már te is, rég, még mielőtt velem találkoztál volna! Még azt sem mondhatod hogy nem volt hová menned, meg hogy szegény vagy, nem lett az útra – hiszen annyi pénzed volt hogy megvehetted érte a lakást is, abból kitélt volna egy út Osztalúriára, márpedig úgy hallottam, hogy az valami csiszí nevű népé lett! Ezekről ugyan nem sokat tudok, csak hogy baromi nagy hajóik vannak, és hogy nem szeretik a gyerekek le-selejtezését, tehát mindenkit befogadnak – bizonyára befogadtak volna téged is! És mert az el-nők volt az apád, te még nálam is sokkal többet kell tudj róluk!

—Igen, tudok is! Például azt, hogy aki hozzájuk megy, az nem szabad hogy bármi elkötelezettséget is érezzen bárki iránt, aki barbár! Márpedig a csiszík mindenkit barbárnak tartanak önmagukon kívül! S ezért nem mehettem! Mi is lett volna anyámmal a börtönben, ha nem látogatom meg negyedévente! És ha túl is éli, hogyan találhatott volna meg engem a szabadulása után! De megbeszéltük ezt mi ketten, anyám és én, hogy amint kiszabadul, máris megyünk a csiszík közé! Ezt már rég eldöntöttük!

—Erről eddig nem beszéltél nekem!

—Minek is, sok idő eltelik még addig... sajnos anyám szabadulása nem holnap lesz esedékes... és még azt sem tudtam jódarabig, miként is vagyok veled, mit érzek irántad és mit érzel te én irántam... de ha eljönne velem oda... igen, az lenne a legjobb, te meg én, kettesben, vagyis hármasan, anyámmal...

—Az lesz a legokosabb, hogy most, hogy már a kezekben van az első fizetésem, elmenj Osztalúriára, és vegyél ezektől az izé... csiszíktól egy jó szótárat! Meg valami nyelvkönyvet is, ha van! Kezdd el tanulni a nyelvüket, aranyos Tioláj, ez hasznos lesz ha odaköltöazol, s nem is unatkozol majd amíg visszavársz engem! Dolgoznod szerencsére most úgysem kell, van elég pénzed...

Újra megszólalt a hajókört.

—Most már tényleg mennem kell! - bontakozott ki Tioláj karjaiból Tuam. S fel is lépett már a hajóra vezető pallóra, amikor hirtelen szinte berobbant a rakpartra az egyik kis mellékutcából Magadár hintója, a hat tajtékzó lóval. Magadár vadul integetett nekik már a hintó ablakából.

—Megállj, megállj! Állj! Vissza az egész! - azzal alig állt meg a hintó, kiugrott belőle, odaszaladt Tuamhoz, megfogta a kezét, s valósággal leráncigálta a hajópallóról. Ez persze nyilvánvalóan elhalasztotta az indulást, de hát Magadár megtehetette ezt, elvégre az egész hajó az övé volt. A kapitánynak esze ágában sem volt elindulnia addig, míg úgy látja hogy Magadár még szervez valamit.

Magadár pedig odahúzta Tuamot Tioláj mellé, nagy lélegzetet vett, s így szólt:
—Idefigyelj Tuam! Ez a Tioláj egy génsérült. Az anyja pedig nyíltan szólva egy kurva. És bőrtönben is van. Mered azt állítani, hogy mindezek ellenére szerelmes vagy belé?!

Tuam igencsak meghökkent ezen a váratlan kérdőrevonáson! Hogy szerelmes-e Tiolájba?! Az biztos hogy Tioláj inkább szereti őt, mint ő a lányt. Ez talán nem is csoda, hiszen Tiolájnak nagyobb szüksége volt őrá, mint neki a lányra.

—Meg tudod határozni uram, hogy pontosan mi is az a szerelem? Különben is, már meg ne haragudj, de voltaképpen miféle közöd van az érzelmi életünkhöz?

—Ó fiam, mire ez az ellenséges hang?! Tettem én valaha is ártalmatokra?!

—Az imént beszéltél mindenféle csúnyaságot a menyasszonyomról! - válaszolta Tuam, úgy gondolva, ha már Magadár áttért a tegezésre, megengedheti ezt magának ő is.

—Ó, hát azt csak azért mondtam, mert egészen biztos akarok lenni abban, hogy megingathatatlan a Tioláj melletti elkötelezettséged, ezt tudnom kell mielőtt kiadnék annyi pénzt, amennyit szándékozom! De mit is mondtál? A menyasszonyod?!

—Hogyne, az iménti pillanatokban egyeztünk meg, hogy amint visszatérek az expedícióról, feleségül veszem!

—Ah, hát ennél jobb hírt nem is kaphattam volna! Tudjátok meg, én azért siettem ide ki lóhalában, mert rendkívüli lehetőséget akarok ajánlani nektek! Hajlandó vagyok elhalasztani az expedíciót néhány héttel, talán két-három hónappal is! Abban az esetben, ha összeházasodtok! Aminek csak az a feltétele, hogy a lakodalmat én szervezzem. Természetesen minden költséget állok, azt ti úgysem bírnátok. Előre figyelmeztetek benneteket, hogy úgy mondjam az örömapa jogán, hogy arra felkészülhettek: ha igent mondotok, attól kezdve nem lesz egy nyugodt pillanatotok sem, minden lépéseteket figyelik majd az újságírók, mert ország-világ megtudja majd a hírt, lehetetlen lesz eltitkolni, de ez nem is céлом, sőt, elképesztő hírverést csapok a dolognak! Fényes esküvő lesz, olyan, amilyent elnöklány korában legmerészebb álmaiban sem képzelhetett el magának Tioláj! Sőt, veszek nektek egy tisztességes házat is valahol a tengerparton. Pontosabban Tiolájnak. Az ő nevére kerül. Nem lesz palota, de nem is olyan sötét lyuk, amilyenben most él!

A két fiatal levegőért kapkodott. Egy darabig szóhoz sem jutottak a meglepetéstől.

—De hát mire fel ez a váratlan ajánlat?! - kérdezte végül Tioláj. —Hát nem azt mondtad talán Magadár úr, hogy te iszonyodol a génsérültektől?!

—Az kissé túlzás volt, iszonyról szó sincs. Mondjuk inkább úgy, hogy meglehetősen bizalmatlan vagyok velük! De hát szerencsére nem is nekem kell feleségül venni téged!

—Az biztos is, erre itt vagyok én! - karolt azonnal Tiolájba Tuam.

—Úgy vehetem hát, hogy beleegyeztek a javaslatomba? - kérdezte Magadár, és Tiolájra nézett. De a lány csak lehajtotta a fejét, pirult szemérmesen, és csak pislogott laposan Tuam felé.

—Naná, már kezdheti is a szervezést, apuka! - nevetett Magadár képébe kissé szemtelenül. De Magadár nem sértődött meg.

—Jó, akkor pattanjatok be a hintóba, én megmondom a kapitánynak, hogy majd később expedíciózik, aztán otthon a palotámban megbeszéljük a részleteket!

A palotában aztán Magadár így szólt hozzájuk:

—Ne is kérdezzetek, tudom mire vagytok kíváncsiak! Hogy mi ebből az én hasznom! Igazatok is van, nem kenyerem az öncélú jótékonykodás, s elvárom hogy adományaimat tisztességesen megszolgáljátok! Szerencsére ez nem lesz nehéz! Tudjátok, én elnök akarok lenni! Ez sem titok, mindenki tudja hogy jelöltettem magamat a korábbi választásokon is, és egészen kevéssel maradtam csak le Morevi mögött!

Tioláj valóban tudta ezt. Tuam is. Olvastak ők is újságot.

—Egy választási kampányhoz sok pénz kell. - mondta Magadár. —Ezért is indítom el majd a hajót, mert az expedícióról természetesen nem tettem le. Ezüstöt akarok szerezni, mert a csi-szik főleg azt vennék meg tőlem. Kapnék érte mindenfélét, ami náluk szemétszámba megy, de itt drága pénzen eladhatnám, nagy lenne belőle a hasznom. Tudom hogy mik ezek a holmik,

jártam már náluk, amikor ingyen osztogattak ilyesmiket. Néha megteszik ezt, beállnak egy hájjal egy kikötőbe...

—Hallottam már róla! - mondta Tioláj. —De Dajanszünbe sajnos még nem jöttek azóta, hogy itt lakom mint szegény lány!

—Ilyenkor filmet is vetítenek. - folytatta Magadár. —Sok filmjüket láttam. S jobbára olyasmikről szólnak e filmek, hogy milyen szép is egy szerelem, ha a szerelmespár valamelyik tagja génsérült, vagy más ok miatt leselejtezésre ítélték! Bevallom, némelyik filmjükön még én is sírtam! Nem hiszem hogy valaha is beleszeretnék egy génsérültbe, de a filmek olyan gyönyörűek voltak! Nagyon ügyesen kitalálták ezt a csiszík, mert aki csak megnézi a filmjüket, lelkileg állást kell foglaljon hogy minek kibicel a filmben: a szerelemnek vagy a törvénynek, mert a kettő tökéletesen ellentétben áll egymással! S mert nálunk alapelv hogy a szerelem a legnemesebb emberi érzés, ezért nem is hiszem hogy akadt valaki aki ne a szerelemért izgult volna, azok közül akik a filmeket látták! Már csak azért is, mert hiszen azt senki nem kívánta a filmnézőktől, hogy majd valamikor ők is génsérülttel házasodjanak!

Aztán beszéltem Trixmi tekivel is, ő az a csiszí, aki Osztalúria kormányzója. Úgy értem el, hogy majd kereskedjenek velem, hogy megígértem, ha én leszek az elnök, enyhítek a génsérülteket sújtó törvényeken, például a leselejtezendeőket azontúl Behnotból is Osztalúriára viszik, nem a tengerbe hajítják. De ami a leglényegesebb: nekem a te apád, Tioláj, akit gondolom jó alaposan utálhatsz már, az ellenfelem az elnökválasztáson, sőt, inkább ellenségem mint ellenfelem, mert...

—Tudom! - legyintett Tioláj. —Ismerem ezt, hiszen elnök lánya vagyok! A választási kampány mindig igencsak durva szokott lenni, ahol az ellenjelölt mindenmódú lejáratására törekednek!

—Okos kislány, pontosan erről van szó! Újra fel akarom melegíteni azt az esetet hogy ivarművész volt Morevi felesége, ezzel anyádnak semmit sem ártunk, de szerintem rontja majd Morevi népszerűségét. De ennél is lényegesebb, hogy bejelentem, ha én leszek az elnök, olyan törvényt hozok majd, hogy akárhányéves legyen is egy génsérült, nem szabad leselejtezni, ha akad valaki, aki feleségül veszi, vagy, ha fiú, akkor akad valaki, aki feleségül megy hozzá! Azt az elvet követem majd ugyanis, hogy bár a génsérültekre semmi szükség nálunk, ez igaz, de a szerelem mindenek felett álló, csodálatos érzés, a társadalmunk legfőbb értéke, közvetlenül a hűség után! A legfőbb érték tehát a hűség, utána rögvést azonban a szerelem! Az fontosabb, mint hogy valaki génsérült-e!

—De hogyan vehetnének feleségül például egy hatéves kislányt?! - csodálkozott Tuam.

—Úgy, mint egy nem hatéveset! - válaszolta röviden Magadár. —Minden csak törvény kérdése! Összeházasítjuk őket és kész! És engem nem is érdekel hogy lesz-e valaki aki feleségül vesz ilyen fiatalokat. A lényeg az, hogy nagyon szépen hangzik az az elv, hogy a szerelem mindenek felett való érzés, amit nem szabad meggyaláznunk, meggyilkolnunk, és mostanára már számtalansokan látták a csiszík filmjeit, ami ugyanezt mondja, ezeknek igen jelentős hányada azt hiszem rám fog szavazni, ha én bejelentem hogy ezen elv szerint akarok elnökösködni! De akik nem látták a filmeket, azok közül is sokan, mert ez valóban olyan szépen hangzik, és hiszen az iskolákban is azt tanulták hogy a szerelem csodálatos, nemes eszme, érzés, s méltó a tiszteletünkre! Na de hogy egészen biztos lehessen benne mindenki hogy én nemcsak beszélek a levegőbe, hiszen sajnos gyakori, sokszor tapasztalhatták az emberek hogy a politikusok hazudnak, ezért én élő bizonyítékot is akarok nyújtani leendő választóimnak arról, hogy tényleg pártolom a szerelmet! Ma reggel jutott ez az eszembe, de amint eszembe jutott, lóhalálában siettem a kikötőbe hogy még elcsípjelek benneteket. Ugyanis ti lesztek az én élő bizonyítékaim! Ti lesztek igazmondásom reklámtáblái! Elvárom hogy mindenütt csak mosolyogjatok egymásra, csókolgassátok egymást nyilvános helyeken, úgy öleljétek egymást hogy ropogjon belé a derekatok, és legfőképpen minden második szavatok az legyen, hogy ti milyen elképzelhetetlenül szeretitek egymást! Én meg minden hírlapban olyan cikkeket közöltetek le, amik a szerelmet általában, és különösen a ti szerelmeteket népszerűsítik, s olyan cikkeket is, amik arról szólnak, hogy Morevi elnök milyen disznó volt, amiért eldobott téged magától! Mert hogy Zocsi-tól elvált, illetve úgy tünteti fel hogy anyád nem is volt a felesége, az még hagyján. Bár ez is furcsa: mert Zocsi vagy a felesége volt, s akkor igenis egy ivarművész volt a felesége, akitől

nem is vált el szabályosan, s így most Zocsi még mindig a felesége, börtönben ül, ekkor ráadásul Morevi bigámista is, hiszen azóta újránősült! Vagy Zocsi valóban nem volt törvényesen a felesége, de akkor ő évekig szeretőt tartott, ami szintén eléggé elítélendő erkölcsileg! Na de mondom ez még hagyján, habár ezt is megírják majd az újságok! Hanem az semmiképp sem tagadható, hogy valóban Morevi az apád, Tioláj, s te mindent elkövettél hogy méltó gyermeke légy, hiszen majd leközzöltetem az újságban a színjeles bizonyítványaidat is! Nem volt jogos hogy téged is eldobott magától, ez minden evol elv ellen való, hiszen a hűség a mi társadalmunk alapelve, s majd néhány jótollú firkászt felbérelek, akik érzelemdús cikkekben fejtik majd ki, hogy a hűség nemcsak a házasfelek közt érvényes erény és eszme, de a szülő-gyermekek viszonylatban is! Lényeg tehát hogy apád jól le legyen járva, a szerelem pedig felmágasztalva! Erre kiválóbb alanyokat mint ti, nem is találhatnék! Óriási feneket kerítünk a lakodalomnak, mindenkit meghívunk rá aki számít, egyedül apádat nem...

—De, őt is! - szolt gyorsan Tioláj. —Hadd pukkadozzon csak az irigységtől!

—Úgysem jön el! - vetette közbe Tuam.

—Attól még legyünk udvariasak! Az ő udvariatlansága hogy nem jön el, úgyis csak neki árthat!

—Tudod mi? Igazad van! - egyezett bele Magadár. —Az újságok egészoldalas fényképeket közölnek majd rólad, talán még azt is el tudom intézni a csiszíknél, hogy különszámot nyomjanak ők maguk a lakodalmadról, ez azért lenne jó, mert ők olyan furfangosak hogy színes fényképeket tudnak csinálni, képzelj csak Tioláj, te lennél az első nő, akinek színes fényképei jelennek meg az újságban, sok százezres példányban! Igen, ez persze nem biztos, de talán megteszik a csiszík, gazdag nép, s nekik is érdekük hogy itt Behnotban változzanak a törvények!

—Igazán furcsa, a csiszík perverzióinak tartják a szerelmet, s erre ők pártolják majd! - mosolygott Tioláj.

—Hát igen! Szerintem úgy lehetnek vele, hogy ez még a kisebbik rossz! Jobb ha szerelmi örületben él az evol nép, mint ha gyermekeket gyilkolnak! - felelte Tuam.

—Biztos! - bölintott Magadár. —Na, ezt majd persze jóelőre meg kell beszélnem Trixmi teki-vel... természetesen őt is elhívom a lakodalomba. Nem biztos ugyan hogy eljön... De mekkora szenzáció lenne! A csiszí nagykövet vendégeskedik nálam! Megtiszteli a lakodalmadat, Tioláj! Hohó! No persze ha ő jelen lesz, akkor lesz legkevesebb ezer másik csiszí is, mert ők úgy szokták, biztonsági okokból... de annyi baj legyen! Igen, talán belátja hogy a jelenléte még inkább segíthet hogy én legyek az elnök, és megváltozzanak a törvények! Különben nem óhajtok nagyszabású változásokat a törvénykezésben, de annyit igen, hogy a törvényeket enyhítsük annyira, hogy ne kerülhessenek ellentétbe soha a szerelemmel!

—És aztán én néhány hónap múlva elmegyek az expedícióra, messzire az ifjú feleségemtől? - kérdezte Tuam. —Ez nem árt majd a hírverésnek?

—Ellenkezőleg fiatalember, látszik, semmi érzéke a politikához! - mondta ünnepélyesen magázó stílusban Magadár, majd visszatért a tegezéshez.

—Az embereket lenyűgözi a látványos esküvő, megkönnyezik majd Tioláj eddigi szomorú sor-sát, s hogy végül szerencsésen alakult az élete – de beleunnak idővel. Nagyon jó lesz ha elutazol, ekkor újra mindenki Tioláj körül fog leselkedni, mármint például az újságírók, hogy hátha kiderül valami disznóság róla, hogy például távollétében megcsal téged! Persze biztos nem teszi... de azok reménykednek, minden lépéséről írnak majd, és ez jó! Sőt, ő lesz a Bánatos Feleség, aki...

—Na tessék, még egy szerep! - szolt közbe Tuam.

—Igen, s elvárom hogy jól játssza e szerepet! Ő természetesen bánatos, mert messze van a szerelmétől! Az kell hogy emiatt együttérzést váltson ki a népből! A szavazóimból! Én természetesen gyakorta meglátogatom, mint fogadott apukája, aki jószívvel van minden szerelmes felé! Ezt is megírják majd! Ugyanakkor Tioláj természetesen bízik benne hogy sikerrel térsz haza, megállod a helyedet az úton, amire te épp azért mész el, hogy igazi férfiként dicsőséget szerezz neki, a te szeretett feleségednek! Aztán amikor visszatérsz, már épp lejárában lesz Morevi elnöki mandátuma, közeleg az új választás, s megint lehet néhány szívszorító, könnyes riportot készíteni, milyen szép is amikor ti, a szerelmesek újra találkoztok! Pont jó az időzítés!

—Azt hiszem Morevi elnöknek jókora bosszúságot okozna, ha anyám is résztvehetne az esküvőmn! - nézett a messzeségbe elábrándozva Tioláj. —Márpedig úgy tudom, van valamiféle törvény rá, hogy nagy fontosságú rokoni eseményekre, például temetésre, de talán esküvőre is, átmenetileg kiengedhető az elítélt, természetesen rendőri felügyelet mellett!

—Majd utána nézek! Ha lehetséges, ott lesz anyád is! - nyugtatta meg őt Magadár. —Csak aztán kellően szerelmesek legyetek nekem, halljátok-e!

—Bennem nem lesz hiba! - mosolygott Tioláj, de mosolyát nem Magadár, hanem Tuam felé küldte. És Tuam visszamosolygott rá.

* * *

Magadár tartotta a szavát! Hatalmas hírverést kapott Tioláj és Tuam esküvője! Ennek pedig lényegében majdnem mindenki örült, Magadár a már ismert okokból, Tioláj és Tuam magától értetődően, az egyszerű behnoti polgárok is örültek, Zocsi mama is örült a börtönben, már csak azért is, mert a börtönigazgató beleegyezett hogy kiengedi az esküvő idejére a nőt, bár nem több mint huszonnégy órára. És legkevesebb ötfős kísérettel.

—Hiába, több időre nem sikerült! - tárta szét a karját Magadár, mintegy mentegetőzve Tioláj előtt. —Így is alaposan le kellett fizetnem!

—Semmi baj, tudom hogy mindent megtettél ami tőled tellett! - mosolygott rá Tioláj, olyan kedvesen, hogy Tuam csaknem féltékeny lett.

Akadtak persze néhányan, akik nem örvendtek. Például Morevi elnök. Aztán meg Morevi elnök új felesége, Csallurma. Az új nej nagyon jól tudta, érezte, hogy ez az egész főleg a férje lejáratására történik.

No és igazság szerint nem nagyon örvendtek mindezeknek Tuam szülei sem. Az ő egyetlen gyermekük egy génsérültet, egy ivarművész leányát veszi el?! Fűj de undorító!

De ellenkezésük azért meglehetősen lelohadt, amikor meglátták a házat, amit Magadár vett az ifjú párnak. Hiába mondta Magadár hogy ez nem lesz palota, az igaz hogy messze nem volt olyan mint Magadár háza, de hát mégiscsak majdnem palota volt, a vízparthoz közel, külön horgászóstéggel, csónakkikötővel, hat szobával... így már azért mindjárt más volt! S Magadár mondta is nekik, hogy ezt nyugodtan Tioláj hozományának tekinthetik!

És majdnem minden meghívott visszaigazolta a meghívást, azzal, hogy eljön majd a lakodalomra, amit három héttel későbbre tűztek ki. Persze a nem így döntő „majdnemek” közé számított Morevi elnök. Szilárdan kitartott amellett, hogy neki nincs lánya, s így semmi keresnivalója az esküvőn! De mindenki más lényegében eljött. A külföldi követek is. Dzidinor követe (igaz hogy háborúban állt a két ország, de a nagykövetek nem mentek haza) azért ment el, mert tudta hogy Magadár könnyen elnök lehet, s akkor fontos a jó kapcsolat, a barbár országok követei meg ugyanezért mentek el az esküvőre, azokat különben sem érdekelte hogy Tioláj állítólag génsérült, ez a furcsa szokás egyedül Mídel szigeten dívott. Ott volt tehát a lakodalmon Jicsen követe, aztán Lulmannol, Zelimba, Raratónia, Litónia, Kauliana és sok más ország követe, egészen olybá tűnt az egész, mint egy hivatalos elnöki fogadás. Tioláj eredetileg nem akarta meghívni azokat az országokat, akik a születésnapján visszakérték az ajándékaikat tőle, de ebből Magadár nem engedett, azt mondta hogy az ő tekintélye megköveteli mindenkinek a meghívását, s ebbe Tioláj nem szólhat bele; végül Tioláj sem húzta nagyon az orrát, mert szerencsére a két legdisznóbban viselkedő ország, Raratónia és Litónia már nem ugyanazokkal a nagykövetekkel képviseltette magát, mint akkoriban.

És ott volt ezúttal Csisziföld képviselőjében maga Trixmi is, Osztalúria tekije!

Eleinte pedig úgy nézett ki, hogy nem fog eljönni. Egészen határozottan mondta a hozzá elutazó s őt meghívó Magadár szemébe, hogy hajlandó egy színes újságot nyomtatni majd a lakodalomról, egy különszámot, mert ez valóban jó reklám a génsérültek és elárvult gyerekek védelmében, tehát rendben van, ezt megteszi a csiszik saját költségén, mondjuk csekély kétmillió példányban, ez nem nagy gond. De ő nem fog elmenni a lakodalomba, mert nemigen szokták az efféle helyen a csiszik jól érezni magukat, barbár élelmiszert amúgy sem szoktak

fogyasztani, különben is, minek menjen olyan helyre, ahol a csiszíket mindenki csak kurvának tartja, őt pedig csak egy főpuncinak?!

Magadár ezerszer is elátkozta magát hogy akkor régen ezt mondta, de a fiát is, mert visszamondta a szavait Trixminek – a szeretőjének.

—Ennyire azért nem kellett volna őszintének lennie, még ha már csiszí lett is Hariz! - gondolta bosszúsan.

De hát Trixmi most ezt mondta, s így Magadár nem tehetett mást, kénytelen volt közölni Tiolájjal és Tuammal, hogy bizony nem lesz annyira fontosnak tűnő ez az esküvő mint szeretne volna, mert a csiszík nem jönnek el rá!

—Nem számít! - legyintett Tuam. —Még az sem biztos hogy jót tett volna a kampányodnak, ha itt vannak, mert olybá tűnt volna hogy túlságosan barátokozol velük, pedig sokan utálják őket!

—Nono, ez nem így van! A politika nem így működik! - ellenkezett Magadár. —Mert először is, a csiszíket senki nem szereti az igaz, de nem is utálják annyira őket mint néhány éve! Ennek számos oka van! Például ugye, az igaz hogy Osztalúria már az ő szigetük, de azt nem tőlünk foglalták el, hanem Dzidinor adta el nekik. Emiatt az emberek leginkább Dzidinorra haragszanak. Aztán, most épp háborúban állunk Dzidinorral, s egynél többre az emberek nehezen tudnak egyszerre haragudni. Így tehát a csiszíkre kevesebb harag jut. Azt is tudja mindenki, hogy néhány héttel ezelőtt Dzidinor elnöke megkérte Trixmi tekit, hogy a dzidinori hadihajók hadd használhassák menedékként Osztalúria kikötőit, de hiába hivatkozott rá hogy Osztalúria nekik hála lehetett a csiszíké, Trixmi egyáltalán nem mutatott ezért csöppnyi hálát sem, azt mondta, a szigetet megfizették Dzidinornak, és állítólag úgy beintett a dzidinori követnek hogy jobban sem kellett, szó szerint kidobta, s rárivallt hogy többé soha oda ne merje dugni az orrát olyan képtelen marhasággal, hogy megpróbálja belerángatni Csiszíföldet a barbárok háborúiba! Ez pedig nagyonis a behnotiak kedve szerint való tette volt! Aztán meg ezek az állandó ajándékosztogatási és filmvetítési akcióik... szóval, a csiszíket szerintem nem gyűlölik, hanem inkább ellentmondásosan ítélik meg! Olyanok ők a közember szemében, mint valami természeti erő, mint például a víz vagy a tűz: hol jók, hol rosszak, hol halált okoznak, hol élni sem lehet nélkülük, s az ember sosem tudhatja, mire számíton! Ha én csiszíbarátnak mutatkozom, talán még úgy is gondolhatják, jó ha ilyen elnöke van az országnak, elvégre ezzel az erős néppel ajánlatos jóban lenni! Az biztos hogy lesznek néhányan a szavazók közt akik így gondolkodnak majd! De hát Trixmi nem jön el! Kár pedig! Az egész hogy úgy mondjam sokkal látványosabb, előkelőbb lett volna! Végére nem tagadható, hogy a csiszík az egyetlen igazi világhatalom!

—Adj pénzt papus, hogy elutazzam Osztalúriára! Majd én hívom el Trixmit, s az én kedvemért igenis el fog jönni! - jelentette ki magabiztosan Tioláj.

—Ugyan miért is jönne el, én is hiába hívtam!

—Te férfi vagy! Én – nő!

—Hm! Hát valóban, talán... nos igen, a csiszík mindig a nőket pártolják... jól van! Próbáld meg!

Tioláj elment, megpróbálta, s amikor megjött, azt válaszolhatta Magadárnak, hogy Trixmi mégis elfogadja a meghívást, de természetesen csakis úgy, ha erős biztonsági intézkedéseket tehet, mert nem bízik az evolokban...

—Ez nem gond, erre számítottam is! - mosolygott Magadár.

—A másik feltétele pedig, hogy ez esetben kizárólag csiszí élelmiszert szolgálhatnak fel a lakodalmon, még hozzá bontatlan csomagolású csiszí élelmiszert, mert ők nem fogyasztanak bárbar ennivalót! A csiszí élelmiszereket majd az esküvő előtt egy nappal hozzák neked helikopterrel! Természetesen az egész ingyenes, Trixmi megnyugtató, hogy ez olyasmi nekik, amit mi „reprezentációs költségként” neveznénk! Az egyetlen kivétel az esküvői torta lehet, mert ők nemigen esznek tortát, túl édes szerintük és egészségtelen, azt megcsináltathatod te, a mi szakácsaink biztos jobban értenek hozzá, de ők abból sem esznek, tehát ne is kínáljuk őket belőle!

—Tőlem aztán nyugodtan lehet minden így, egy nagy kalap pénzt megspórolok ezzel! Remek, dehogyis ellenzem! Remek kislány vagy Tioláj, hogyan tudtad ezt elintézni?! - kérdezte Magadár gyanakodva.

—Ó, hát én ugyebár nő vagyok, és nő a nővel jobban megérti magát!

—Hm! Ez igaz!

—És persze az is oka lehetett, hogy én nem neveztem úgy, hogy „főpunci”! - mondta nyíltan Tioláj. Magadár erre elpirult.

—A csuda vigye el, hát neked is elmondta?! Hogy is lehettem ennyire ostoba, hogy... hogy megbíztam a saját... - és Magadár az utolsó pillanatban kapott észbe, hogy el ne árulja Tiolájnak, hogy Hariz az ő fia. Abból még baj lehetne, hátha kikotyogja! Hiszen most senki nem tudja róla, hogy ő azonos a szpülbüvürti Magadárral! Ezért inkább így folytatta:

—Mindig úgy tudtam hogy a csiszík magasan ejtenek arra, hogy ki miként nevezi őket, s erre tessék, a hozzánk legközelebbi főcsiszí, az itteni követük, mert lényegében annak mondható, épp egy ilyen sértődős nebáncsvirág! Ennyi idővel később is még emlékszik rá! Na de mindegy, minden jó, ha jó a vége, fő az, hogy sikerült megbékítened!

Tioláj titokzatosan mosolygott, s így szólt:

—Igen, ez a fő!

A lakodalmon tehát résztvettek a csiszík. Mert ezt bizony így többesszámban kell érteni! Nemcsak Behnot, de minden barbár ország véleménye szerint olyan hogy csiszí, mármint egy szál csiszí, olyan egyszerűen nem is létezik, de még párosával vagy hármásával sem! Olyan hogy egy darab csiszí, az egyszerűen olyasféle ritka természeti tűneményként fordulhat csak elő, mint a derült égből villámcsapás, a fehér holló, a nyári hózápor, vagy a hóbuckában kivirágzó barackfa! A csiszík mindenhová csapatostul mennek, nemigen lehet egyszerre valahol hatnál kevesebbet látni belőlük, de ez tényleg a lehető legminimálisabb szám! Többnyire tízen-tízenötten mennek valahová, de a húsz-huszonötös csoport sem megy ritkaságszámba!

Emiatt el is terjedt róluk, hogy igazi csordaszellemű nyájnép, és született gyávák. Hát hogy csordaszelleműek-e ezért, az mindenki szabad véleményére bízható, de hogy nem igazán gyávák, az épp e lakodalmon derült ki!

Mindenesetre Trixmi látogatása a legnemesebb, ősi csiszí hagyomány, a szinte szertartásszámba menő túlbiztosítás jegyében zajlott. Kezdődött az egész a lakodalom előestéjén, amikor egy teherszállító helikopter, amit hat másik, harci helikopter kísért, meghozta az élelmiszereket. Ezután azonban el sem mentek, hanem leszálltak Magadár udvarán, kilépett hetven csiszí kommandós, narancssárga páncéltöltőzékben (a páncél könnyű műanyagból készült csak, de a csiszík szerint ellenállt a legjobb evol gépfegyver tűzének is), és átvizsgálták tüzelésre kész rakétapisztollyal a kezükben az egész házat, a szolgák nem kevés ijedelmére, nem lapul-e mérénylő valahol. Még a ruhásszekrényekbe is beletúrtak, az ágyak alá is benéztek. Ezután mindent fertőtlenítettek. Majd körbevették az egész házat és kertet, s őrt álltak hajnalig, nehogy ezalatt lopózdzhasson be valaki mérénylő. De senkit nem fogtak, csak két kíváncsi riportert, akik bár nem voltak gyáva fickók, de ugyancsak megrémültek, amikor egyszerre csiszíkbe ütköztek! Csaknem agyonlőtték őket. Fülön fogva cipelték őket Magadár elé, aki azonban kegyes volt, és agyonlövés helyett megengedte hogy részt vegyenek a lakodalmon, s mindenről csinálhassanak gyorsírást jegyzeteket, de fényképeket is.

—Jöhettetek volna a bokrokon áthaladás helyett kényelmesen, a kapun át is! - mondta vigyorogva.

Trixmi maga csak akkor érkezett meg, amikor már minden más vendég is egybegyűlt, és Magadár már percek óta kifejezetten csak Trixmire várt. Nem kezdte meg az ünnepséget amíg Trixmi meg nem érkezik. Igaz, a csiszík általában nem finomkodóak, és kutyába sem veszik a legelemibb formaságokat sem, de a fene tudja, ez a Trixmi mintha sértődős fajzat lenne!

Aztán végre megjött. Természetesen helikopterrel. Úgy érkezett meg, mint egy királynő, teljes húsz helikopter zümmögését hallották meg egyszerre, amik még csak le sem szálltak először, hanem alaposan körberepülték a környéket, ki tudja mit kutattak, talán hogy nem rejtettek

nehézfegyvereket a bokrok közé?! Aztán e húsz helikopterből tizenkilenc szabályos kört formázott a ház körül, mindegyikük ajtaján két-két csiszi kommandós hajolt ki, rakétavetőkkel célozva meg a kíváncsian kitolongó vendégcsereget, akik közül többen is sikoltozni kezdtek és a házba menekültek ezt látva, de nem történt semmi baj, a huszadik helikopter a helikopterkör közepére repült, majd ereszkedni kezdett. Aztán hogy leszállt, Trixmi megvárta míg a rotor-szárnyak forgása leáll, nem sietett, nem, ő aztán igazán nem hiszen ő csiszi, errefelé ő az atyaisten, sőt, inkább anyaistennő, várjanak csak rá nyugodtan! Csak amikor már nem kócolhatta össze a frizuráját a helikopter szele, akkor nyílt ki az ajtó a helikopteren, s kilépett belőle. Abban tetszelgett hogy bár nagy biztonsági intézkedéseket foganatosított, de nem fél a barbároktól - ő tehát nem műanyag páncélt viselt, hanem egyszerű selyemköpenyt. Persze ez is narancssárga volt, a csiszik nemzeti színe. Rajta elől is - hátul is a csiszi címer, a két összekulcsolt kéz. Fejét nem viselt, de helyett mindenkit elkápráztathatott hosszú vörös hajával, mely olyan hosszú volt, hogy ha leereszti, bokáig ért volna. Persze most nem leeresztve viselte, hanem egy-egy tányérszerű karikába felcsavarva arca két oldala mellett. Köpenyét derekán citromsárga selyemöv fogta össze. Magas nő volt, nyaka is hosszú, bőre aranybarna, mint a legtöbb csiszié, nem olyan fehér mint az evoloké. És fejét büszkén felvetve, úgy vonult be egy árva szó köszöntés nélkül Magadár házába, mint valami királynő. Sőt: mintha ő lenne itt a tulajdonképpeni ünnepelt!

Ez azonban még mindig nem képesztette el annyira az egybegyűlteket, mint hogy a maradék tizenkilenc helikopter nem száll le, hanem gyűrűt vonva a ház köré, afölött lebeg, és láthatóan mindegyik helikopter alján ott meredeztek fenyegetően a páncéltörő rakéták. Pedig egy helikopter nem épp arról híres hogy kevés üzemanyagba kerülne a levegőben tartása! Ezek azonban úgy tűnt el vannak szánva rá, hogy itt lebegik végig harckészültségben a teljes lakodalmat!

—Ezek úgy tesznek mintha háborús veszélyben lennének?! - ámult az egyik vendég. Magadár meghallotta, s így válaszolt:

—Ugyan! Ez náluk csak a legminimálisabb óvintézkedés!

—Mit tennének, ha valóban háborúra számítanának?!

—Ne tudd meg! - mondta most maga Trixmi, aki úgy látszik meghallotta a beszélgetést. —De azt elárulhatom, hogy nem messze innen a tengerparthoz közel ott úszik a Szörnyeteg, teljes harckészültségben, és ha itt bármi zűr lesz, megindulnak róla a helikopterek és a kételtű járművek, és Dajanszünből nem sok marad! Ezt azonban nem szeretném, ezért is jöttünk ide ennyien, hogy senki kedvet ne kapjon hülyéskedni, mert nekünk nem sok érzékünk van a barbár humorhoz!

Valóban, a lakodalmas terem két oldalán sok-sok csiszi kommandós állt, kiélesített rakétavetőkkel, minden három méterre jutott belőlük legalább egy. Még a sisakjuk is a fejükre húzva.

—Ha te így jössz ide, miként érkezne meg a csiszi királynő?! - kérdezte szemtelenül az egyik vendég.

—Schogy. Törvényeink szerint a csiszi királynő soha de soha el nem hagyhatja Csisziföldet! De nem szokta az elhagyni már Kalderon szigetét sem, sőt, még Nikát sem! És az utóbbi években már azt sem engedjük, hogy Kalderon szigetre olyasvalaki költözzék, aki nem született csiszi, hanem csak barbár befogadott! Elegünk volt abból is amikor egy behnoti megkísérelte a királynőnket! Nem tesszük ki barbárok okozta veszélynek!

Mindenesetre ennek ellenére a lakodalom nem kezdődött komor hangulatban. Trixmi magától értetődő természetességgel foglalt helyet a képtelenül hosszú asztal egyik végén, az ottani asztalfőn, teljesen egyedül, a másik asztalfőn pedig Tioláj ült Tuam társaságában. Közvetlenül Tuam mellett ült Magadár, Tioláj mellett pedig Zocsi mama. Zocsi mama mögött néhány kis széken pedig öt foglár a börtönből, rendőrségi egyenruhában, fegyverrel a kezükben... Magadár után következett Tuam apja és anyja, majd a nagy asztal két oldalán az ünnepeltektől Trixmiig a különböző országok nagykövetei, meg a néhány meghívott behnoti előkelőség, akik ha viszolyogtak is a gondolattól talán, hogy valaki génsérültet vesz el, de eljöttek, és valódi érzelmeiket mosoly mögé rejtették. Hiszen ha távol maradnak, vagy ha most nem mosolyognak,

azzal megbánthatják Magadárt, ami nem volna ajánlatos, hiszen az ilyesmit Magadár megbosszulhatja, ha esetleg elnök lesz!

A nagy asztalon kívül kisebb asztalok is voltak a nagy teremben, mindenféle kevésbé jelentős vendégeknek, többek között az összes újságíró is ott kapott helyet. S ezek bizony legalább olyan gyakran kattogtatták a fényképezőgépeiket Trixmi felé, mint Tioláj és Tuam irányába!

Meg kell hagyni, e jeles napon is, mint előtte mindig, Tioláj maximálisan eleget tett Magadár elvárásainak! Igazi előkelőséggel viselkedett, mindazonáltal barátságosan, minden újságírót igyekezett megnyerni az ügyének, ami úgy általában a génsérültek és a szerelem ügye volt, semmit nem titkolt el abból, milyen nyomorban élt eddig, azóta hogy Morevi elnök elűzte ott-honról. Azt persze nem mondta el, hogy Tuam már gyilkolt is érte... És most is felállt, és váratlan beszédben megköszönte Jicsen követének, hogy a születésnap ajándékot meghagyta neki akkor régen, majd megköszönte a dzidinori követnek is, holott Dzidinor most ellenséges ország volt, hogy ugyanúgy nála hagyta az alumínium étkészletet! Elmondta hogy annak árából vett lakást. Hogy ha az nincs, most ez az egész lakodalom nem jöhetett volna létre, mert ő valószínűleg már nem is élne, megfagyott volna valamelyik télen!

Aztán leült. S úgy volt szokásban, hogy ilyenkor sorra felállnak a vendégek (persze csak a főasztalnál ülők), és elmondják a jókívánságaikat, s természetesen, mint a születésnapon, átnyújtják az ajándékaikat, vagy elmondják hogy mit adnak majd. És úgy illett, hogy a sort Magadár kezdje. Hiszen ő rendezte meg a lakodalmat!

Magadár fel is állt, elmondta hogy vett egy házat a tengerparton az ifjú párnak (erről már régen tudtak az újságírók) és hogy ha a választók akarataából elnök lesz, akkor milyen törvényt fog bevezetni! Igaz, erről is tudtak már rég, de Magadár ajánlatosnak tartotta minél többször kifejezésre juttatni. Az újságírók kissé unatkoztak a hosszas beszéd alatt, szerettek volna valami szenzációt. Alig várták hogy Trixmi kerüljön szólásra, remélték, valami meglepővel rukkol majd elő a csiszi nő. Hiszen a csiszik olyan furák, azoktól bármi is kitelhet...

Kaptak is szenzációt, de az nem Trixmitől indult ki, bár aztán lett neki is tevékeny része benne. Mert most váratlanul felállt Zocsi mama, s így szólt:

—Tioláj az én leányom, én hordtam őt kilenc hónapig a szívem alatt! El sem tudom mondani, mennyire örülök neki, hogy ilyen derék férje lesz mint Tuam, hogy egyáltalán akadt valaki ebben a borzalmas, iszonyú országban, aki észrevette hogy a lányom méltó a szeretetre és szerelemre, hogy akadt valaki, aki védelmébe veszi az elesetteket, gyöngéket, rászorulókat! Kívánom hogy boldogan, békességben, szeretetben és szerelemben egymás mellett, egymást támogatva, hogy soha semmi meg ne mérgezze kapcsolatukat! És nagyon hálás vagyok Magadár úrnak is, hogy ő is segíti az ifjú párt. Tiszta szívemből kívánom hogy Magadár legyen Behnot következő elnöke, egykori férjem, Morevi pedig meg ne választassék!

Ami az ajándékokat illeti, én olyasmit nem adhatok, hiszen eddig börtönben voltam, különben teljesen igazságtalanul, úgy hiszem, mert egy anya köteles a gyereket védeni, hogy is tehettem volna hát meg, hogy a kis Tiolájt a rendőrök brutalitásának szolgáltatom ki, hogy a tengerbe vessék?! Vagy hogy hozzámentem Morevihez, ez lett volna a bűnöm?! Hiszen ő kérte meg a kezemet! Mindazonáltal egy különös ajándékot igenis adhatok leányomnak! Úgy hiszem joggal tételezem fel ugyanis róla, hogy szeret engem, az édesanyját, ezt bebizonyította azzal, hogy szorgalmasan látogatott a börtönben is. Márpedig ha szeret, akkor minden biztonnal örül annak, ha most azt mondhatom neki, hogy immár nem kell visszamennem a börtönbe, büntetésemnek vége, én ugyanis ezennel ünnepélyesen bejelentem Trixmi tekinek, hogy ettől a pillanattól kezdve csiszínek tekintem magamat, olyan pedig nem képzelhető el, hogy egy csiszi valami barbár börtönben senyvedjen! És esküszöm és ígérem, hogy a lehető legjobb, legigazibb csiszi válik majd belőlem nem is sok idő múlva! Mert igenis igaza van a csisziknek, barbárok vagytok ti evolok valamennyien, és én végtelenül megundorodtam a barbárságtól, de nem is maradok itt tovább egy pillanatig sem, pontosabban csak addig maradok, amíg Trixmi teki megtiszteli e lakodalmat a jelenlétével!

Azzal hátrafordult, s végignézett a börtönőrei döbbent ábrázatán.

—Ne bámuljatok már itt tovább, talán nem értettétek volna meg, hogy semmi szükség már itt rátok?! Menjetek a dolgotokra!

Óriási lett a hangzavar e bejelentésre! Mindenki egyszerre beszélt. De végül mintegy varázsszóra, csaknem egyszerre hallgatott el mindenki, mert felállt Trixmi. Természetesen nem akadt olyan jelenlévő, akit ne érdekelt volna Trixmi válasza!

—Egyik legjelentősebb, valósággal legendás királynőnk, Darzsi rendelte el, hogy minden barbárnak alapvető emberi joga bármikor csiszívé lenni, ha még nem ártott soha a csiszíknak. Ez a törvény azóta is érvényes nálunk. Mindazonáltal ha olyan barbár menekül hozzánk, akit valami súlyos bűncselekménnyel vádolnak a barbár hatóságok, akkor nem okvetlenül bizonyos hogy befogadjuk. Megvizsgáljuk az ügyét. El kell azonban mondanom, alig fordult elő olyan eset, hogy ilyenkor ne úgy döntsünk, hogy befogadjuk. Többnyire még súlyosabb bűnök esetén is befogadást nyer a barbár, mert úgy vélekedünk, hogy bűne olyan, ami elő sem fordulhat nálunk, például lopás Csiszíföldön nem lehetséges, mert értelmetlen, hiszen nálunk minden ingyen van! Máskor meg a bűne okozója nem kizárólag önmaga, hanem az a kegyetlen társadalom, amiben élt.

Alapvető elvünk, hogy mindenki megjavulhat, különösen nálunk, Csiszíföldön. Vannak olyan tettek is, amiket kizárólag a barbárok tartanak bűncselekménynek, mi csiszík egyáltalán nem, ilyenkor szóba sem kerül, hogy az illetőt vissza kéne utasítanunk. Efféle „bűn” például a kurvaság is. Elvünk, hogy a testével mindenki önmaga rendelkezik. Az sem bűn, ha pénzért ad gyönyört. A katona pénzért gyilkol meg olyanokat, – tehát pénzért okoz kint olyanoknak – akik iránt nem érez személyes ellenszenvet. A kurva pénzért ad gyönyört olyanoknak, akik iránt nem érez személyes szeretetet. Egyformán megvetendőek vagy felmentendőek. Sőt, miért is ne becsüljük jobban a gyönyör osztogatóját a kín osztogatójánál?! A kurva a csiszík szemében egyszerűen a kék zsoldosa! Zocsi tetteiben egyáltalán semmi olyasmit nem találok, ami a legcsekélyebb mértékben is ellenezhetné a befogadását! Az nem bűn hogy egy barbár hím felesége volt, a mi fogalmaink szerint az sem bűn hogy korábban sokakkal pározott, az sem hogy ezt pénzért tette, az sem hogy szült, az sem hogy nem mondta el a múltját a férjének. Úgy döntöttem hát, hogy befogadást nyert a csiszík kulturált, egymást szerető, civilizált, vidám és boldog közösségébe! Természetesen amint vége e lakodalomnak, alapos fertőtlenítésen kell átesnie, mint mindenkinek.

Az újságírók bőszen jegyzeteltek. Gyorsírással. A magnót akkoriban még nem ismerték.

—Azt már nem! - kiáltotta az őrparancsnok, aki a Zocsit őrzők vezetője volt. —Zocsi a börtön foglya, és felelősek vagyunk a ránk bízott fogolyért! - azzal előkapta a pisztolyát, és Zocsi fejéhez szorította. —Állj fel, és gyere azonnal, visszaviszünk a börtönbe, huszonhetes!

Zocsi meg sem moccant.

—Én már nem huszonhetes vagyok, a nevem Zocsi, és csiszí vagyok! Semmi közöm hozzád, ostoba barbár, és jóindulatúan figyelmeztetlek, ne fenyegezz, mert a csiszík szemében a legnagyobb vétek ha egy barbár férfi egy csiszí nőt fenyeget! Ennél nagyobb vétek már csak az, ha megveri vagy megöli!

—A huszonhetes rab megtagadta a parancsot! Bilincseljétek meg, és vigyétek vissza a börtönbe! - adta ki a parancsot a négy vele jött foglárnak az őrparancsnok.

Azok már előre is léptek, egyikük egy bilincset szedett elő...

Ám ekkor megszólalt megint Trixmi.

—Lassan a testtel! Nem hallottátok tán, hogy Zocsi már csiszí?! Abban a pillanatban hogy bilincset raktok rá, egész Csiszífölddel kerültök szembe! Belegondoltatok már, mit jelent az, letartóztatni egy csiszí állampolgárt?! Akadt már olyan hülye evol, aki megtette ezt, meg is lett az eredménye – ne mondjátok, hogy nem hallottatok Szpülbüvürt sorsáról! Azt hiszitek, megköszöni nektek majd azt valaki, ha nem marad szűz nő Dajanszünben sem?! Pedig még ez a legkevesebb! Nézzetek már kicsit körbe, mielőtt botor fejfel elhamarkodtok valamit! - és körbe mutatott a nagy teremben.

A falak mellett álló csiszí kommandósok mindegyikének a foglárok felé meredt a rakétavetője.

Az őrparancsnok elsápadt, majd kissé remegve ugyan, de Trixmi felé fordította a fegyvercsövet.

—Elengeded a foglyomat, vagy téged lölek le!

Trixmi elmosolyodott.

—Nem tudod hogy mit cselekszel. Igazán ostoba vagy, és egyáltalán nem ismersz bennünket, csisziket! Kevés ideje vagyunk még Behnotban, látom már. Más barbár országokban már rég megtanulták, hogy ha egy csiszí kimondott valamit, utólag már teljesen felesleges fenyegetni, mert olyan eset még nem fordult elő, hogy utólagos fenyegetésre egy csiszí megváltoztassa a szavát! Hová is lenne a tekintélyünk, hogyan bíznának a szavunkban a védenceink, ha betojnánk bármiféle fenyegetésre is?!

—És hová lesz az én jövőm, ha hagyom hogy elvidd a foglyot?!

—Őszintén szólva nem tudom, de nem is érdekel a karriered. Te csak egy barbár vagy, abból is csak egy férfi, Zocsi pedig nő, ráadásul csiszí! Amit mondtam, megmondtam! Ha pedig lelősz, te is meghalsz! A többi csiszí azonnal szitává lő téged is, a többi foglár is!

—De te akkor már halott leszel!

—Úgy van. De te is.

—Nem hiszem el, hogy nem félsz a haláltól!

—Már hogyan félnék! Persze hogy félek! - válaszolta Trixmi mosolyogva. Mintha csak az időjárásról beszélgetne, nem a saját haláláról!

—Akkor engedd, hogy elmenjünk a fogollyal!

Trixmi megrázta a fejét.

—Lehetetlenséget kérsz! Én természetesen félek a haláltól, nem is ugyanúgy mint valószínűleg te, de még sokkal jobban is, épp mert csiszí vagyok, és csiszínek lenni csodálatos dolog, Csisziföld nagyszerű hely, a világ legremekesebb országa, én tehát sokkal többet veszíthetek a halállal mint te, barbár férfi! Ugyanakkor viszont épp mert el sem tudom képzelni hogy más legyek mint csiszí, mindent el is követek azért, hogy csiszí maradhassak! Márpedig abban a pillanatban hogy cserbenhagyok valakit aki csiszí, sőt akiről én magam jelentettem ki az imént hogy csiszí, abban a pillanatban én magam nem lennék többé csiszí! Minden társam akit itt látsz, meg Csisziföldön mindenki aki hall az esetről, úgy megutálna, hogy nem volna hely ott a számomra többé, valószínűleg egyenesen a királynő mondana ítéletet felettem, mert ez olyan komoly ügy, ugyanis amint nálatok a pénz a társadalom alapja, úgy nálunk az összetartás, a szolidaritás, a bizalom! Évszázadok óta nem fordult elő olyan eset hogy egy csiszí cserbenhagyott volna valakit, nem is vitás hogy a királynő mondana ítéletet felettem, s még kegyes volna ha csak halálra ítél, mert ha száműzésre ítélne, az rosszabb, nem bírnám ki a barbárok között, s önkezemmel kéne véget vessek az életemnek! Tehát hiába félek a haláltól, egészen bizonyos lehetsz benne hogy gondolkodás nélkül megkockáztatom a halált, inkább kockáztatom azt, mint hogy ne lehessenek csiszí!

—Nem értem, hiszen ez a nő, ez... ezt nem is ismered! - ellenkezett a foglár. És nem mert löni. Neki is drága az élete!

—Nem értheted. De újra megmagyarázom. Egy társadalom alapja sok minden lehet. Néhol a rabszolga az az alap amire a társadalom épül. Régebben a fizikai erő is ilyen alap lehetett, abban a társadalomban, amit történészeink ösközösségnek neveznek. Ma is sok helyen a föld a társadalmi alap, ezt nevezzük úgy, hogy feudalizmus. Nálatok de sok más helyen is a pénz ez az alap, például Laenorban is, ott ezt a formát kapitalizmusnak nevezték el. Régen volt egy paján nevű nép is, ott a nők birtoklása jelentette a társadalmi alapot, ezt fallokráciának neveztük el.¹ Nálunk Csisziföldön a társadalom a bizalomra épül, ezt mondtam az előbb, ez a szolidaritizmus! Ha én ezt az elvet megsérteném, azzal legkomolyabban vett elveinket rúgnám fel, az egyetlen olyasmit amit mi, vallástalanok, talán szentnek nevezhetünk! Erre képtelen vagyok, de más csiszí is képtelen rá! Ez becsületbeli ügy! Így már érted?

—Aha. Tehát ha most engednéd hogy elvigyem őt - mutatott Zocsira a foglár - akkor gyáva lennél a többiek szemében!

—Ez nem azonos a barbár gyávaság-fogalommal! Ha én egyedül vagyok és elfutok egy nagy kutya elől, senki nem nevez gyávának. Ha egy csiszít megtámad egy oroszláncsapat, és én nem sietek a segítségére, akkor sem azt mondják hogy gyáva vagyok, hanem egyszerűen azt, hogy nem vagyok csiszí! És igazuk van! Akkor többé nem vagyok csiszí! De nem bánom, ostoba barbár, nevezd gyávaságnak vagy bátorságnak, ha akarod! De jegyezd meg, nemcsak a töb-

¹A pajánokról a Tisztelt Olvasó abban a regényben olvashat, melynek címe: A fallokraták szigete.

biek tartanának méltatlannak rá, hogy csiszí maradjak. Én magam is így vélekednék önmagamról. Ez rosszabb lenne mint a halál. Zocsi tehát marad!

Az újságírók ceruzája vadul szántotta a gyorsírásos jegyzetömbök oldalait. Minden elhangzott szót lejegyezték.

—Vissza kell vigyem a foglyot! Másképp kirúgnak az állásomból! Felelős vagyok érte!

—Ez nem fogolyszökés. Nem te vagy a felelős érte. Ez inkább fogolyszöktetés, ha úgy tetszik hát emberrablás! - mondta jóindulatúan Trixmi.

—Akkor is az én nyakamba varrják az egészet. Én leszek a bűnbak!

—Lehetséges, de mást nem mondhatok! És még valami! Golyóálló a ruhám. Természetesen. Tehát csak akkor lőhetsz le, ha ilyen messziről eltalálsz az arcomat. Ami csöppet sem bizonyos!

—Elég jó lövő vagyok!

—Akkor sem biztos a siker. És csak egy lövésre van idő!

Az őrpapancsnok ismét Zocsi halántékához szorította a fegyvert.

—Felállni! És mondd azt, hogy visszavonod, hogy már nem tartod magadat csiszínek!

—Majd ha bolond leszek! A börtönnél a halál is jobb, már azért is mert változatosság lesz, hiszen a halált még nem próbáltam, de a börtönt már igen, és rohadtul nem tetszett! - és Zocsi meg sem moccant.

—Felesleges fenyegetned Zocsit - mondta most Trixmi - úgysem lenne érvényes amit most mond, hiszen látom ám hogy fenyegetve van! - azzal benyúlt a ruhájába, s előhúzott ő is egy kisméretű rakétavetőt. —Azt mondtad, elég jó lövő vagy! Én viszont, örömmel közölhetem, mesterlövész vagyok! Nem „elég jó”, hanem mesterlövész! És csiszí becsületszavamra mondom, ha bántod Zocsit, ha lelővöd, akkor én is lövök, de nem a fejedbe, mert az túl könnyű halál volna, hanem a beleidbe! És aztán nem adjuk meg a kegyelemlövést, hagyjuk hogy órákig kínlódj, de talán napokig is, amíg a gyulladásba bele nem pusztulsz, iszonyú kínok közepe! És mert már unom a vitát, akkor is lövök, ha nem lépsz hátra és nem távozol, amíg háromig számolok!

A foglár nem várta meg a számolást. Leengedte a pisztolyt.

—Jól van! Zocsi a tiétek! - sóhajtott. Majd a vállához nyúlt és letépte a rangjelzését. Oda nyomta az egyik beosztottja markába.

—Nesze, fogd! Már nem vagyok őrpapancsnok! A karrieremnek lőttek! Menj vissza, és jelentsd hogy mi történt! Én ezek után nem merek visszamenni! - azzal Trixmire nézett. —Inkább én is csiszí leszek!

Erre aztán még sokkal nagyobb lett a hangzavar ami kitört a vendégek között! Még Trixmi szavát is alig lehetett érteni, aki természetesen beleegyezett hogy az őrpapancsnok is csiszí legyen, ugyanakkor viszont megkövetelte, hogy a fegyvereit azonnal adja át. Ez meg is történt. A többi őr zavartan botladozott a kijárat felé, semmit nem mertek tenni, a csiszí sokszoros túlerőben voltak. Mielőtt azonban kiléphetek volna, Trixmi még figyelmeztette őket, jelentsék azt is amit ő üzen: ha bárki a városban rájuk támad, az a legkevesebb hogy Dajanszün is úgy jár mint Szpülbüvürt, de valószínűleg rosszabbul is, mert hiszen Szpülbüvürttel már egyszer figyelmeztették a csiszí az evolokat, most tehát komolyabb figyelmeztetés következne!

Ezután a foglárak elmehettek.

Sokáig, nagyon sokáig egyetlen értelmes szót sem lehetett hallani a teremben, mert mindenki egyszerre beszélt. Ám végül Trixmi megint felállt, s mintha csak varázsló lenne, ez mindenkit elcsendesített.

—Két csiszí közt - mondta Trixmi - soha nem lehet harag vagy ellenségesség, mert az efféle meggyöngyöztetné a népünket! Tehát felszólítom Zocsit és téged - nézett a volt őrpapancsnokra - hogy most öleljétek meg egymást, dörzsöljétek össze az arcotokat csiszí szokás szerint, és jelentsétek ki hogy nem haragudtok egymásra, és hogy mindazt megteszitek egymásnak amit egy csiszí úgy általában bármely más csiszítól elvárhat! És a harag tényleg felesleges is, mert Zocsi csak azt tette amit bárki más értelmes ember megtett volna az ő helyében, hiszen ki szeret börtönben élni?! És te őrpapancsnok nyilván magad is csak a munkádat végezted, amikor

a rabokra vigyáztál a börtönben! S ha el is követtél néha valami csúnyaságot, a múlt el van felejtve, új életet lehet kezdeni! Gyerünk, csináljátok, szeretném látni!

Megtették, majd Zocsi ezt mondta:

—Én valóban nem haragszom erre a fickóra, de azért lenne egy kérésem, Trixmi teki!

—Mondd csak, de nem kell hogy tekinek szólíts, mi csiszík csak a legritkább esetben mondjuk ki a foglalkozásunkat! Mert ez hogy „teki”, ez nem annyira rang, cím, mint inkább foglalkozás! És ugye milyen furcsa lenne, ha minduntalan úgy szólítanád például Magadárt, hogy „Magadár kereskedő”, vagy úgy, hogy „Magadár milliomos”? Tehát elég csak annyi, hogy Trixmi! Ez sokkal barátságosabb is!

—Azt kérem Trixmi, hogy bár én valóban nem haragszom rá - mutatott az őrparancsnokra Zocsi - de ne rakj egy faluba vele, mert ha látom, az örökké a múltamra emlékeztetne! Persze ha véletlenül összekerülök vele valahol, nem lesz semmi baj, de így azért jobb lenne nekem! Elég nagy Csiszíföld, lakhat ő akárhol is, nem muszáj épp ott, ahol én! És még valamit kérek, ha lehet! Szeretnék Osztalúria szigeten letelepedni!

—Annak hogy ne légy egy faluban ezzel a férfival, természetesen semmi akadály. Hacsak természetesen ő maga nem ragaszkodik ehhez. Mert alapelv hogy egy csiszí oda költözik, ahová akar, néhány kivétel van csak, ezek főleg Kalderon szigetre vonatkoznak, mert az a királynő lakhelye. De nem hiszem hogy bármi is indokolná, hogy e férfi veled egy faluban akarjon lakni. Ami viszont a második kívánságodat illeti, ezt szomorúan hallom! Nem tudod tán, hogy alapelv, hogy aki közénk áll, az...

—De tudom! Minden barbár kapcsolatát megszakítottnak tekinti!

—Igen. És te biztos hogy azért akarsz itt lakni, hogy találkozgass a lányoddal. Ez nem fog menni! A barbárokkal való kapcsolattartást csakis olyan csiszík végezhetik, akik elvégeztek egy bizonyos iskolát!

—Eszem ágában sincs tartanom a kapcsolatot holmi barbárokkal! És tudomásul veszem hogy nemigen lesz módomban ellátogatni a lányomhoz. De ez nem baj. Azért szeretnék itt élni, mert érdekelnek a Midel-szigetről érkező hírek, és nem hiszem hogy baj lenne, ha egy csiszínek van külpolitikai érdeklődése! És e hírek akkor jutnak el leggyorsabban hozzám, ha a közelben lakom! Aztán meg e sziget itt van mellettünk, tehát az éghajlata megegyezik Dajanszün éghajlatával, s ez sokkal megfelelőbb nekem mint Csiszíföld többi része, mert hiszen az jórészt trópusi ország, s így túl meleg nekem! Harmadrészt pedig én elég jól ismerem az evol állapotokat, mert elnökefesség voltam, így aztán én épp azt az iskolát szeretném elvégezni amiről szóltál, és szeretnék segíteni neked a munkádban jó tanácsokkal meg mindennel amivel csak tudok, s ehhez is itt kell laknom!

—Jó, azt hiszem ez megoldható.

Mindeközben Magadár egyre csak a tenyerébe hajtotta a fejét, és ezt hajtogatta halkan:

—Ez borzasztó! Ez borzasztó!

—Mi a borzasztó, papus? - kérdezte tőle halkan Tioláj.

—Hát ez. Ami történt. Pedig gondolhattam volna, hogy Zocsi megteszi ezt a lépést! Én is megtettem volna a helyében! Lehetett volna annyi eszem, hogy erre számítsak! Most aztán még a karotányok istene sem mossa majd le rólam, hogy előre megterveztem ezt a fogolymenekítést, hogy összejátszom a csiszíkkal!

—Nem a te hibád. Engem szídj!

—Hogyhogy?!

—Hát azt hiszed, a csiszík az én két szememért jöttek el, papus?! Bevallom, amint megemlítetted hogy el szeretnéd hívni Trixmit, rögvest eszembe jutott hogy ez jó alkalom lehet anyám megszabadítására! Emlékezz csak, még én javasoltam neked ezután, hogy hadd jöjjön el anyám is! És aztán amikor neked nemet mondott Trixmi, én elmentem hozzá, s azt mondtam neki, hogy anyámmal már régen megbeszéltük hogy ha szabad lesz, elmegyünk a csiszík közé, és anyám ott lesz a lakodalmamon, ha Trixmi vagy bárki csiszí eljönne, ott biztos kijelenti hogy csiszí akar lenni, s akkor megmenthetnék! Hiszen ő énnekem már mondta is nemegyszer hogy csak legyen szabad, azonnal csiszí lesz, ő tehát a csiszík elvei szerint csiszí is! Ezért jött el Trixmi meg a többi csiszí, ez volt az ára annak, hogy itt vannak! Igaz, anyámnak már nem

tudtam ezt megmondani, mert nem volt már látogatásra lehetőség, de reméltem lesz ennyi esze, s volt is neki látható, de ha mégsem jut az eszébe magától, én kérdeztem volna meg, hogy nem akar-e csiszí lenni!

—Elismerésem! Jól becsaptál! Szép hála, mondhatom!

—Á, mindjárt magamra vállalom mindent, ez illik is! - és most Tioláj állt fel, s elmondta, hogy ő nagyon örül annak hogy anyja csiszí lett, s ha anyja nem mondja ezt, ő maga javasolta volna neki! Ráadásul ő maga hívta meg a csiszíket, Magadár tehát teljesen vétlen benne hogy anyja, Zocsi, lehetőséget kapott csiszívé lenni!

—És ön kisasszony nem megy anyja után, csiszínek? - kérdezte az egyik újságíró.

—Lehet hogy valamikor majd így döntök, ez cseppet sem kizárt, de egyelőre még nem.

Ezt Magadár megkönnyebbülve hallotta. Már csak az hiányzott volna, hogy Tioláj és Tuam kéz-a-kézben lelépjenek Csisziföldre – mi lett volna akkor a terveivel, melyben ő a szerelem lánglelkű bajnokaként szeretne tetszelegni a választók előtt?!

—És ön, Zocsi asszony, úgy gondolja, hogy hamar megszokja majd a csiszí életformát? - kérdezte egy másik újságíró.

—Miért lenne azt nehéz megszoknom?

—Hát mert elnökefeleséggént nemigen kellhetett dolgoznia, ivarművészként meg korábban elég-gé speciális munkakörben tevékenykedett! Ami a nemi dolgokat illeti, ez ugyan könnyen megy a csiszík közt, de abból nem lehet megélni; azt hallottam, ott mindenkinek valami hasznos termelőmunkát kell végeznie...

—Hát nálunk nem is fordulhat elő olyan, hogy munkanélküliség, mindenki tesz valami hasznosat, ezért is fejlődik olyan gyorsan az országunk! - szolt bele a beszélgetésbe Trixmi. —És különben hadd feleljek én Zocsi helyett, bár biztos vagyok benne, nem is mondana mást, mint hogy nem fél a feladatoktól! De elmondom inkább én, hogy ami a munkát illeti, egészen más a csiszí munka, mint a barbár munka! Ti barbárok a munkát valami borzalmas, iszonytató, tetet-lelket gyötrő szörnyetegként képzelitek el, hogy ilyen költőien szóljak, valójában azonban csak azért ilyen a munkátok, mert ilyené torzítottátok! A munka eredetileg azonban a legcsodálatosabb dolog ami csak lehet a világban, ha nem volna, ki kéne találni, komolyan mondom! És most ne arra gondolatok, hogy persze, a csiszík könnyen beszélnek, náluk könnyű a munka, biztos minden gépesítve van! Ez igaz, de nem erről beszélek. Én ugyan teki vagyok, amit ti valami nagy úrnőfélenek képzeltek el, és annyiból igazatok van hogy megtehetném, hogy csakis úgynevezett szellemi tevékenységet végezzek. De amikor az első csiszí falut felépítettük Osztalúrián, nemegyszer beálltam a házépítők közé, úgymond „gyöngye nő” létemre, és bizony jócskán dolgoztam annyit hogy akárhányszor is csurgott rólam a veriték, de komolyan még a bugyimból is facsarni lehetett a vizet utána! Mert néha bizony nálunk is elkél a fizikai erő, a mi gépeink sem mindenhatóak! És nem kötelességtudatból tettem meg ezt, hanem színtiszta élvezetből, mert kell ez is néha az embernek, úgy teljes az élete, ha annak minden tevékenységéből kiveszi a részét, vagy legalábbis minél többfeléből!

—De hát a testedzésre ott a sportolás! - ellenkezett az újságíró.

—Hogyne, ismerjük mi is a sportot, de sokkal jobban szeretjük, ha nem értelmetlenségért fáradozunk, hanem eközben valami értelmes is születik a kezünk alatt! Olyan jó érzés, ha amikor csak elballagunk valamelyik ház előtt például, azt mondhatjuk magunkban, hogy „lám, ennek a felépítésében is részt vettem”! Igazság szerint az ilyesmit nem is nevezzük munkának. Voltaképpen megilletné a munka-név, de ezt ti barbárok már alaposan lejárattátok. Ezért úgy döntöttünk, hogy csak azt a tevékenységet nevezzük munkának, amit nem szívesen végez valaki. A többi, az egyszerűen „tevékenység”, vagy, egy mostani, újkeletű szóval nevezve, „aktiváció”. Olyan munka, ami tehát csiszí fogalmak szerint is munka, ami kellemetlen, az alig akad nálunk. De nálatok sem lenne muszáj hogy akadjon, csak ti mindent a pénztől tettetek függővé, s így elnyomítottátok a munkát is, s ezáltal persze az egész életeteket! Nálunk ritka hogy valaki egyfolytában órák hosszat ugyanazt végezze. Nálatok bezzeg nyolc-tíz óráig, néha még több ideig is ugyanazt kell végezni valakinek, és hozzá napokon-heteken-éveken át, persze hogy beleun, meggyűlöli, nem élvezi! S még kitaláltátok azt a borzalmas éjszakai műszakot is! Meg a váltott műszakokat! Iszonyú! Ezzel szinte megszenstelenítettétek a munka nemes

eszméjét! Nálunk még az iskolás tanulók is dolgoznak, de nem ám muszájból, hanem mert nekik ez szórakozás, élvezik hogy a tanulás után így kikapcsolódhatnak, pihenhetnek, hasznossá tehetik magukat, ez nekik valóban játék, s megismerik így a különböző szakmákat is! Aztán meg nálunk egy csiszí legfeljebb néhány évig végzi ugyanazt. Az már unalmas volna, évtizedekig egyvalamit művelni! Ez inkább csak azokra jellemző, akik barbárokkal foglalkoznak, tehát például rám, a nagykövetnőkre, s persze a királynőre, mert ide nagy tapasztalat szükséges, de nem is egy példa van rá, hogy egyik-másik királynőnk is visszavonult idővel! Volt aki azután postagalambokokat tenyészített, volt aki kaméleonokat, de még olyan királynőnk is akadt, aki azután hogy teljes negyven éven át kiváló királynő volt, előbb gumi óvszereket gyártott, azután málnát és más efféle bogyós gyümölcsöket szüretelt, az iskolában is tanított, aztán element műfordítónak, közben írt néhány kitalált történetet mások és önmaga szórakoztatására, volt úszóoktató és alkoholgyártó, gyöngyragylótenyésztő és csőpostás, de belekóstolt a nyomdászkodásba is, a könyvtárosmesterségbe is, végül kilencvenöt évesen, a mi fogalmaink szerint tehát viszonylag korán érte a halál, amikor gyógynövénygyűjtés közben sziklaomlás végzett vele! Pedig szegény akkor már épp azt tervezte, hogy néhány napon belül azt is abbahagyja és kitanulja az állatorvoslást! De még ezt megelőzően többször elmondta, megírták az újságok is, hogy szerinte azután kezdett el igazán élni, hogy már nem kell királynőnek lennie! Azt mondta, élete legostobább tette az volt, amikor beleegyezett hogy királynő legyen, mert annál unalmasabbat el sem lehet képzelni, ugyanakkor túl nagy a felelősség is! Ennyit tehát arról, hogy a munka Csiszíföldön milyen nehezen megszokható! Mindenesetre Zocsi eleinte még semmit nem kell hogy dolgozzon, egyelőre a tanulás lesz a feladata, méghozzá évekig! Dolgozni persze szabad neki, de csak a szabadidejében, tanulás után!

—Én jó tanuló leszek - mondta Zocsi - de ami a szabadidőmet illeti, azt főleg arra fogom felhasználni, hogy minden valamire való férfival lefeküdjem!

Mintha bomba robbant volna e szavakra a teremben! Ez aztán a hír! Az újságírók megint bőszén jegyzeteltek.

—De ezt nem azért teszem mert ivarművész voltam! - folytatta Zocsi. —Hanem, én még most is Morevi elnök felesége vagyok jogilag, hiszen törvényesen nem is vált el tőlem! És remélem ez rosszul esik majd neki, ha megtudja! Írjátok csak meg, nyugodtan, csak tessék, tessék! Különben is: egy csiszí csakis örülhet, ha örömet okozhat egy másik csiszinek! És például itt vannak ezek a derék csiszí kommandósok, ott a fal mellett állnak, biztos akad köztük jóegypár férfi is, és én nagyon hálás vagyok nekik, mert nélkülük visszavíttek volna a börtönbe! Ott állnak, unatkoznak, a lakomában sem vesznek részt, hát igazán az a legkevesebb, hogy amint csiszí területre érek, igenis lefeküdjek bármelyikükkel, aki csak kéri ezt közülük! Azt hiszem a Barbáriából befogadott újonc csiszik meglehetősen szegénylősök lehetnek még eleinte a nemi dolgokat illetően, hát most azonnal kijelentem, hogy nálam ez nem fog előfordulni, és őszintén remélem, hogy emiatt Morevit jól meggyötri a tehetetlen düh!

Amint kissé lecsillapodtak az indulatok, folytatódott az ajándékozás. Lényegesen szerényebb ajándékokat kapott most Tioláj, mint amiket a nagykorúságára kapott, hanem a legszerényebbet – ki hitte volna! – Trixmi adta! Pedig mindenki azt hitte, hogy a csiszik most aztán alaposan kitesznek magukért! De Trixmi mindössze egy jókora csiszí-evol és evol-csiszí szótárat adott neki, néhány csiszí nyelvkönyvet, csiszí nyelvű hanglemezeket egy lemezjátszóval, csiszí nyelvű regényeket a nyelvgyakorlás céljára, és semmi mást!

—Abban a reményben adom mindezt Tiolájnak - mondta Trixmi - hogy idővel ő is csiszí lesz, s akkor fontos lesz neki a nyelvtudás! Ha pedig csiszí lesz, semmire nem lesz szüksége!

—Ez igazán nagy fukarság! - hallotta a megjegyzést Tioláj. S ezt bizony nem is hagyta annyiban. Felállt most ő, megköszönte Trixmi ajándékát, s így szólt:

—Ezek valóban nagyon fontos és hasznos ajándékok, s ennél jobbat nem is kaphattam volna! S ha valaki ezt kevesli, azt kell mondjam, hogy Trixmi igazán szerény, mert nem szólt arról, hogy ő ezeknél már sokkal többet is adott nekem! Arra kár is szót vesztegetnem, hogy a csiszik állják e lakodalom élelmezési költségeit, mert erre mondhatja valaki azt, hogy ezt nem annyira én, mint inkább Magadár kapja! Hanem azt senki nem tagadhatja, hogy anyám kizárólag Trix-

mi jóvoltából nyerhette vissza a szabadságát, s ez nekem mindennél többet jelent! S arról se feledkezett meg, kedves vendégeim, hogy már jóegypár színes fényképet készítettek rólam a csiszík, s ezek holnapra megjelennek egy csiszík által nyomott lapban, színesben, kétmillió példányban! Ilyen szép ajándékot szerintem még soha egyetlen menyasszony sem kapott!

—Feltehetek egy kényes kérdést? - kérdezte egy újságíró.

—Nyugodtan!

—Nagy élmény lesz ez a nászéjszaka, vagy az már el lett hálva?!

Mindenki levegőért kapkodott ezt hallva. Mit meg nem engednek maguknak ezek a szemtelen firkászok! Még Tioláj arca is kissé hűvössé vált. De udvariasan válaszolt.

—Még szűz vagyok! Nem lettem Tuamé, bár tudom hogy sokan úgy gondolják, hogy egy génsérültnek ez mindegy! Főleg ha ivarművész leánya! De nekem nem volt mindegy. Azután ugyan hogy így elbánt velem az igazságtalan behnoti törvénykezés, kutyába sem veszem az illetet, ezt is nyugodtan megírhatják, de ha nem is tisztelem ezeket a törvényeket, nagyonis tisztelem önmagamat! S megfogadtam hogy csak azé leszek, aki ország-világ előtt vállalja hogy hozzám tartozik, annak pedig egyetlen legális módja a házasság! Remélem kielégítő volt a válaszom!

—Igen, kisasszony! - válaszolta az újságíró.

—Remélem nincs több efféle kérdése!

—Kérdésem nincs, de abban a helyzetben vagyok, hogy engem kért meg Morevi elnök úr, hogy egy általam alkalmasnak ítélt pillanatban felolvassam a levelét! Megengedi ezt most?

Újabb szenzáció! A többi újságíró lélegzetvisszafojtva leste, vajon mit üzen az elnök a lányának!

—Olvassa csak! - legyintett Tioláj.

Még az újságíró sem ismerte a levél tartalmát. Előttük szakította azt fel, s látszott rajta hogy csodálkozik. A levél ugyanis igazán rövid volt. Így szólt:

—Remélem tudod Tioláj, hogy génsérült vagy, s így a törvényeink szerint tilos gyereket szülnöd?!

Ennyi volt az egész levél. Tioláj kissé elsápadt, de jól tartotta magát.

—Tehát Morevi nem akar unokákat. Ez végülis az ő dolga. - szólt legyintve egyet mintegy nem-törődöm módon.

—Ezek után szándékozik gyereket szülni? Megkockáztatja a felelősségre vonást? - kérdezte egy újságíró.

—Azt majd meglátjuk. Nem vagyok jós hogy tudjam, mit hoz a jövő. Egy biztos: ha szülök, a gyermekemet nem fogom Behnotban hagyni, behnotivá nevelni, sokkal egészségesebb lesz neki Csiszíföld éghajlata!

És most megint Trixmi szólalt meg.

—Tudatában vagyok annak, hogy behnoti szokások szerint a nászéjszakára vonatkozó kérdés mennyire sértő, megalázó volt! Attól tartok, Tioláj esetleg különböző támadásoknak lehet kitéve majd rosszindulatú emberek részéről. Ez természetesen az ő dolga, ha vállalja hogy barbárok közt él. De hogy lehetőség szerint megelőzzük a komolyabb bajokat, amik pedig nem kizárhatóak, hiszen tulajdon apja is igyekszik belerúgni ahol csak tud, úgy látom, ezért így utólag adok Tiolájnak még egy ajándékot: kijelentem, hogy ő ezentúl egyike azoknak, akiket úgy hívunk, hogy Csiszíföld Barbár Barátja! S engedtessek meg nekem, hogy elmondjam, ez mit jelent! Akiről ezt kijelentjük, az nem csiszí, hanem csak egy barbár. De barbár és barbár közt különbségek vannak. Az lehet Csiszíföld Barbár Barátja, aki eleget tesz néhány feltételnek. Első, hogy még sosem ártott Csiszíföld egészének, vagy bármely csiszínek. Például nem költötte rossz hírünket, még sosem hazudott rólunk. Aztán, hogy megfogadja, hogy illet a jövőben sem tesz. Azt is kell hogy vállalja, hogy amennyire tőle telik, ha emiatt nem fenyegeti veszély, s nem kerül különösebb anyagi áldozatába, igyekszik a csiszí eszméket, vagy ezeknek legalábbis némelyikét, népszerűsíteni a barbárok között. Kell még hogy ő maga ne akarjon egyelőre csiszí lenni, hiszen aki csiszí, az nem barbár! Az is kell, hogy ő maga akarja ezt a címet, vagy ha felkínáljuk neki, elfogadja. Általában azok szoktak a mi barbár barátaink lenni, akik úgy vélik, hogy tulajdonképpen szívesen lennének csiszík, de valamiért még nem tehetik ezt, mert úgy érzik, hogy még vannak kötelezettségeik a barbárok világában! Aki ezt a címet megkapta tő-

lünk, az Csiszíföld bizonyosfokú védelmében részesül. Ha például megölik, nem állunk ugyan bosszút érte, legalábbis nem okvetlenül, bár ez nem is zárható ki. Az viszont bizonyos, hogy ha tudomásunkra jut hogy életveszélyben van, vagy rabságban tartják, egész Csiszíföld épp úgy megtesz mindent a megmentése illetve a kiszabadítása érdekében, mintha a legigazibb született csiszí volna! Most hát meg kell kérdeznem, Tioláj, akarsz-e Csiszíföld Barbár Barátja lenni?

—Nagyonis, csakhogy nem is vagyok én olyan barbár!

—Ezen ne vitatkozzunk, ennek ez a neve és kész! Majd ha valamikor esetleg csiszí leszel, megtudod akkor, mert átéled és átérzed, hogy mennyire hihetetlenül barbár voltál te korábban, igazán, valóban!

—Ez tehát azt jelenti, hogy ha Tiolájt börtönbe csukják itt Behnotban a hatóságok mert génsérült létére gyermeket szül, akkor Csiszíföld kiszabadítja?! - kérdezte álmélkodva egy újságíró.

—Pontosan! - bólintott Trixmi. —Mármint természetesen csak akkor, ha a tudomásunkra jut. Csiszíföld nem vállalja, hogy állandóan figyelemmel kíséri az ő barbár barátainak a sorsát. Nem érdeklődünk irántuk. De ha a tudomásunkra jut efféle, igenis közbelépünk, s el nem tudom képzelni, hogy épp a nagy hírverést kapott Tiolájáról néhány napon belül hírt ne kapnék itt a közelben, Osztalúrián! Hiszen rendszeresen megkapom az összes behnoti lapot, s minden nap jönnek néhányan csiszínek, azok is elmondják a friss híreket! Amikor például kiderült, hogy Morevi felesége ivarművész volt, s letartóztatták Zocsit, nem is kellett ehhez egy nap hogy megtudjam, órákkal később már mindenről értesültem! Ha Zocsi akkor a mi barbár barátunk lett volna, legfeljebb egy vagy két napot tölt a börtönben, mert azonnal kiszabadítjuk!

—Az háborúhoz vezetett volna! - ámult minden riporter.

—Csak ha Morevi olyan hülye, hogy nem hallgat a jó szóra. Nem bölcs dolog amikor a patkány nem kotródik tovább, ha az oroszlán ráfordul!

—Csiszíföld képes lenne háborúzni egyetlen emberért?!

—Ó ha tudnád, hányszor tették már fel ezt a kérdést a történelem folyamán az őseinknek! És a válasz erre: Igen! Persze nem akárkiért. De ha kijelentjük hogy valaki a védelmünket élvezi, akkor azt szó szerint halálosan komolyan vesszük! Másképp senki nem is bízhatna bennünk!

—És én nem lehetnék szintén a ti Barbár Barátotok?! - tette fel a kérdést az újságíró.

—Ez nem egyszerű. Hallottad a feltételeket. Valamit valamiért!

—Az nem elég, ha én mindent szóról-szóra leközlök ami itt történt?! Mert szerintem ez kiba... akarommondani csudajó reklám nektek! Márpedig ha nem érezhetem úgy, hogy a védelmetekben vagyok, akkor csak súlyos kihagyásokkal közölhetem az anyagot, mert a cenzorok letiltanák úgylis, és ha imprimatúra nélkül közlöm, akkor meg feljelenthetnek!

Trixmi elgondolkozott.

—Na jó, talán! De jó ha tudod, ha valaha egy barbár barátról kiderül, hogy hazudott a csiszíkról, vagy rosszindulatú dolgokat mond, írogat rólunk, például mondjuk valami gúnynevet aggat ránk - és e szavaknál Trixmi Magadárra nézett - akkor azt azonnal kivégezzük! És az sem érdekel ha akármelyik ország lakosa is! Utánamegyünk! Nem azért mert nem tetszünk neki, hanem mert hazudott amikor megígérte, hogy a barátunk lesz! Ha ezt vállalod, lehetsz te is a Barbár Barátunk, de elvárom hogy még azt is megígérd, hogy soha nem ártasz egyetlen génsérültnek vagy leselejtezettnek sem, ha valaki efféle a segítségedet kéri, akkor pedig segítesz is neki abban, hogy eljusson hozzánk, a csiszíkhöz! S még emellé azt is meg kell ígéred, hogy sosem ártasz nőknek, például nem vered őket! Továbbá olyan elnökjelöltekre kell szavaznod, akik úgy általában véve barátságosak Csiszífölddel! Minél „csiszisebb” a jelölt programja, annál inkább rá kell szavaznod!

—Tehát most legközelebb Magadárra.

—Valószínűleg igen. De ha lesz más aki kedvünkre valóbb törvényeket ígér, akkor arra.

—Ez mind nem gond nekem.

—Akkor menj oda hátra őhöz - mutatott egy csiszíre Trixmi - ott felírják a nevedet, címedet, egyéb adataidat, de ajánlom hogy jól gondold meg előbb, mert ez olyasmi ami örökös, ezt nem lehet visszavonni!

Az újságíró mégis felíratta magát, s a csiszi nő azt is elmondta, napokon belül elküldenek majd neki helikopterrel egy hamisíthatatlan műanyag igazolványt, amit bárkinek bemutatthat veszély esetén, hogy úgy köztözködjének vele, hogy ő a Csiszik Barbár Barátja!

S néhány perc tűnődés után egyre több újságíró ment Trixmihez, hogy ők is úgy vélik, hogy ami azt illeti hogy csiszik legyenek, az túl vesződéses valami, az nem nekik való, de ez, ez hogy a Csiszik Barbár Barátja, ez nagyon jól hangzik, ezt ők is kérik, ezt szeretnék!

—Ez mintegy az előszobája annak, hogy csiszik legyetek. - mondta Trixmi. —Meggondoltátok tényleg, hogy ezután egyetlen kötőjelnyi cikket sem írhattok az újságban, ami csisziellenes, csiszígyalázó?!

—Nem baj, majd írok a csiszíkról barátságos cikkeket, a gyalázkodást pedig majd Dzidinorra tartogatom! - legyintett az egyik riporter.

—Figyelmeztetek újfent benneteket, hogy hiába vagytok Csisziföld Barbár Barátai, eszünk ágában sincs közbelépni ha valamelyikötöket kirúgják az állásából, még akkor sem mozdítjuk kisujjunkt sem, ha azért lett kirúgva, mert csiszíbarát cikket írt! Természetesen befogadjuk ha kéri mint csiszít, de ami a közbelépést illeti, az kizárólag akkor esedékes, ha az életét vagy a szabadságát fenyegeti veszély!

—Nem baj, ez így is nagyon jó lesz!

—Na jó, legyen, ha ezt akarjátok! - bólintott Trixmi.

És bár csaknem ötven különböző riporter volt ott a lakodalmon, alig akadt közülük három, aki ne akart volna a Csiszik Barbár Barátja lenni!

S bár Tuam nem volt újságíró, de természetesen ő is kérte és megkapta a Csiszik Barbár Barátja címet.

Ezután semmi különösebben komoly incidens nem zavarta már meg a lakodalmat. A lakoma végeztével táncoltak is a vendégek, Tioláj is, Tuam is, de a csiszik nem. A csiszik Csisziföldön sem szoktak táncolni. Ezt azonban legalábbis az újságírók némelyike nem bánta. Felhasználták a lehetőséget rá, hogy kifaggassák erről-arról Trixmit. Nem túlzás azt állítani, legalább annyit foglalkoztak a tekivel, mint Tiolájjal vagy Magadárral.

—Nem lesz belőle baja, Trixmi teki, hogy ennyi erőforrást fordít barbárookra, mint kétmillió példányban kinyomni egy újságot, amit biztos ingyen akar adni? - kérdezte az egyikük.

—Nem.

—De az újság ingyenes lesz, ugye?

—Igen. - felelte röviden Trixmi.

—És el kell számolnia majd a királynő felé?

—Nem.

—Miféle nyilvántartásban kell elszámolnia ezzel?

—Semmiféleiben.

—Csak úgy joga van a saját hatáskörében ekkora horderejű kérdésben döntenie?

—Nézd, először is ez nem nagy horderejű kérdés! Ez nekünk annyi, mint amikor te veszel a boltban egy doboz fogpiszkálót. Másodszor, amíg nem történik emberhalál, úgy értem csiszi ember halála, addig a királynő nemigen foglalkozik azzal, hogy mit intézkedem és mit nem. Sőt, megharagudna ha olyasfélékkel terhelném, mint jelentések küldözgetése, nyilvántartások, kimutatások és hasonlók. Ezeket te minden valószínűség szerint a kormányzat elkerülhetetlen adminisztrációjának tartod, ami nélkül bármi állam összeomlana, csak hogy mi nem szeretjük a bürokráciát! Természetesen nekem is kell időnként bizonyos jelentéseket és kimutatásokat készítenem, de csakis azokat, amiket a királynő vagy az alkirálynők maguk kérnek! És ilyen ritkán adódik. Nagyjából kimerül az ötévenkénti népszámlálásban. Azért vagyok teki, hogy az aprómunkát levegyem a királynő válláról. Ő természetesen megbízik bennem, hogy jól végzem a munkámat. Miért is ne, minden csiszi megbízik a másokban. Majd ha úgy érzem hogy nem tudok megfelelni a követelményeknek, úgyis lemondok, így gondolja, és igaza van. Nem szégyen nálunk lemondani, visszavonulni. Különben is: nagy hibát nem követhetek el, mert azt mások is észrevennék, a takik, így hívják nálunk a falufőnököket, észrevennék a „köz-csiszik” is, hogy úgy mondjam, és leváltanának! Nálunk minden csiszínek megingathatatlan meggyő-

zódése, hogy egy csiszi úgy általában kizárólag helyesen cselekedhet, feltéve hogy nem örült, nem valami újonc barbárka akit nemrég fogadtunk be, és hogy nem valami éretlen kölyök, mondjuk tíz év alatti, aki még tudatlan az élethez. Ha ezen esetek egyike sem áll fenn, akkor egy csiszi természetesen nem cselekedhet másként, csakis helyesen! Hiszen azért csiszi! Ami meg engem mint tekit illet, én ha akarom, akár háborút is indíthatok a saját nevemben. Csak úgy, a királynő engedélye nélkül. Emlékezzetek csak Szpülbüvürt sorsára! Akkor ott voltam a Szörnyeteg hajón. Most a személyemben pontosan azzal az emberrel beszéltek, aki a leginkább felelős az akkor történetekért, mert éppen pontosan én voltam az, aki elrendelte a szexbomba bevetését! Nem beszéltem meg előtte a királynővel, nem is lett volna rá idő, bár utólag természetesen megírtam neki mindent. De nem részletesen, csak úgy nagyjából. Nem is érdekelték a részletek. A királynő dolga nem annyira az hogy a napi politikával foglalkozzék, az ő dolga a hosszútávú előretervezés! Ha kormányzás alatt azt értitek hogy valaki rendszeresen irányít egy államot, akkor Csisziföldet nem is a királynő kormányozza, hanem mintegy az alkirálynők testülete! Ilyen értelemben a királynőnk inkább afféle tudományos papnőféle, aki a jövővel törődik! Már a Szörnyeteg hajót is azért bocsátotta a rendelkezésemre, azért jelölte ki a bázisául az én szigetemet, Osztalúriát, mert Behnot és Dzidinor veszélyes szomszédok, s az én dolgom, jogköröm, hogy tetszésem szerint használjam fel ezt a hajót! Igazság szerint, barbár fogalmakkal élve, nyugodtan úgy lehet engem tekinteni, mint aki egy Osztalúria nevű ország királynője vagyok, mely ország jó viszonyban van Csiszifölddel!

—És nem érez vágyat rá, hogy ellenkezzék Zigíliával? - kérdezte valaki.

—Ugyan miért ellenkezzem vele?! - tágult ki Trixmi szeme a csodálkozástól. Milyen ostobaságokat képesek kérdezni ezek a barbárok!

—Hát mert tegyük fel, másképp vélekedik valamiről, mint ahogy azt a királynő elrendelte!

—Nálunk a királynő nemigen szokott elrendelni valamit! Ilyesmi az eltelt félezer évben féltucatszor sem fordult elő összesen! Inkább csak tanácsol, javasol! Azt viszont mindenki vita nélkül megteszi, mert hiszen a királynő is kell hogy értse a dolgát, amint tehát ő megbízik bennünk, úgy mi is megbízunk őbenne!

—És Trixmi, maga nem akar királynő lenni? - kérdezte az egyik újságíró.

—Nem gondolkoztam ezen még. Zigília még nem nagyon idős, jelenleg nem időszerű a királynői munkakör üresedése. Különbösen is: én már teki vagyok, nem lehetek a kijelölt utóda!

—Ez nem bántja magát?

—Nem. Ekkor születtem és kész. Ez olyasmi lenne, mintha bánnám, hogy valamelyik nap nem esik az eső! Különbösen is: semmi biztosíték rá, hogy jó királynő lennék! Az biztos hogy Behnot örülhet hogy nem én vagyok a csiszi királynő, mert első teendőm az lenne, hogy meghódítsam Behnotot is és Dzidinort is!

—Miért?! - kérdezte szinte sápadtan az egyik riporter.

—Mert undorítóak a szokásaik, a gyermekgyilkosságok, az ivarművészek megvetése, a nyomornegyedek, minden, az egész életforma! Azon csiszik közé tartozom, akik úgy vélik, hogy Csisziföld a legokosabban akkor tenné, ha minden barbár országot erővel is civilizálna, tehát csiszísítene! Igazán csakis örülhettek, hogy nem én vagyok a királynő!

—De hát akkor miért nem igyekszik népszerűsíteni a nézeteit, miért nem folytat kampányt, hogy váltsák le Zigíliát és maga legyen a királynő, vagy más olyasvalaki, aki így gondolkodik?!

—Ez nálunk nem megy így! - nevetett Trixmi. —Nálunk nincs olyan hogy kampány, s különben is, biztos hogy nincs igazam.

—Nem értem! Hiszen maga mondta hogy így gondolja!

—Én így gondolom, de biztos hogy tévedek.

—Miért biztos ez?

—Mert a királynő tudja hogy így gondolom, sőt hogy nagyon sok más csiszi is így gondolja, ami azt illeti, valószínűleg a csiszik többsége így gondolja, s mégsem rendelkezett így! Örülhettek ti barbárok hogy nálunk nem olyan a demokrácia mint nálatok, mert ha a többség véleménye számítana, már nem is lennétek! Tehát a királynő, s nemcsak Zigília de már az elődei is, sorra megfontolták ezt a kérdést, s újra meg újra úgy döntöttek, hogy a barbárokat hagyjuk élni, természetesen egy bizonyos határig csak, azt meg nem engedve hogy a fejünkre nőjenek!

Márpedig ha a királynő – és nem is egy királynő – így döntött, akkor az úgy jó! Hiszen ők a leg-islegokosabb csiszíki!

—De hát maga másképp gondolja! Vagy nem magyarázta meg a királynő a döntését?

—Hogyne tette volna! És én értem is az érveit, csak éppen úgy érzem hogy nem elég meggyőzőek, és igenis többet nyernénk a barbárok kiirtásával, mint ahogy most állnak az ügyek! Pontosan tudom hogy miért tesz úgy a királynő ahogy azt teszi a barbárokat illetően, de én nem érzem úgy, hogy ez helyes volna! Ez is bizonyítja hogy nem lennék királynőnek való. Máris hibáznék egy ilyen fontos kérdésben!

—Nem értem!

—Sejtettem. Arról van szó, hogy amit a királynő mond, az biztos helyes, hiszen ő a legokosabb. Tudom tehát hogy mi a helyes, azt is hogy miért, mert hisz megmondta, leírta, nem is egyszer. De hogy barbárul fogalmaznak: csak az eszem tudja ezt, nem a szívem! Szívem szerint én mégiscsak kiirtanám a barbárokat, persze csak azt, akit nem lehet átnevelni! Természetesen engedelmeskedem a királynőnek, hiszen ő az okosabb! Ő ért ehhez leginkább, ezt tanulta sok-sok éven át, s az előző királynő is őt tartotta legméltóbb utódának! De sajnálom hogy nem lehet másképp, úgy, ahogy én szeretném! A királynő különben hajszálpontosan ismeri a vélekedésemet, azért is rakott épp engem Osztalúriára, azt mondta amikor ideküldött, hogy ide a közeletbe egy afféle harcias teki kell mint én vagyok, aki nem ijed meg a barbároktól, és kész akár kemény leckét is adni nekik ha pimaszkodnak, csak ügyeljek rá, hogy azért mutatóba maradjon is néhány evol itt, Mídel-szigeten, mire majd valamikor idős koromban visszavonulok a tekiskedésből! Tehát írjátok csak meg hogy Behnot vagy Dzidinor elnöke úgy szemtelenkedjek velem vagy úgy általában a csiszíkkal, hogy alig várom hogy egy kis borsot törjek az undok barbárok orra alá! És messzemenően szabad kezét adott nekem a királynő! De ne értesetek félre: minden tekinek ekkora a szabadsága a maga területén! A királynő legfeljebb arra ügyel, hogy határszéli területekre olyan tekik kerüljenek, akik az átlagosnál is jobban ismerik a barbárokat, és ismerik a szomszédos barbár ország nyelvét. Osztalúria természetesen határszéli területnek minősül.

A következő újságíró azt kérdezte, igaz-e az a hír ami mostanában terjeng Behnotban, hogy a csiszíki helikoptereit alkohol hajtja.

—Azt is megmondom, hogy e hír állítólag Zelimbából származik - szólt az újságíró - mert ez az ország eléggé sok alkoholt termel nektek!

—Bár nem szokásunk műszaki titkokat kiadni, de azt hiszem erre válaszolhatok. A hír részben igaz! - mondta Trixmi.

—Hogyhogy részben?

—Nagyon sok gépünket alkohol hajtja. Hogy hogyan, azt persze nem mondom el. Régen a helikoptereket is ez hajtotta. Már azonban jó harminc esztendeje a helikopterek és a hajómotorok fő üzemanyaga elsősorban nem az alkohol, hanem különböző más folyékony vegyszerek, amik sokkal erősebbek. Ezeket a vegyészeink találták fel, a pontos összetételt nemcsak azért nem mondom el mert titok, hanem mert magam sem ismerem. Annyit tudok, hogy ezeknek a kiinduló vegyülete többnyire ugyancsak alkohol, abból készülnek, de hogy miként, s mi lesz belőlük, azt nem tudom. Az biztos hogy sokkal nagyobb a hatásfokuk mint az alkoholnak, de ezek is széndioxiddá és vízzé égnek el, hogy ne szennyezzük a levegőt! Hiába találjátok fel tehát ti is az alkoholos motort nagy fáradsággal, ha ugyan bírjátok, ezzel nem előztök meg bennünket!

—És miként lesz terjesztve a holnapi újság kétmillió példánya? Van rá cenzori engedély? - kérdezte másvalaki.

—Eszünk ágában sincs kikérni a barbárok engedélyét ehhez! Helikopterekkel elvisszük őket a nagyobb városok fölé, s kiszórjuk őket! - felelte Trixmi. —Aki nem akarja, hát ne olvassa őket!

—S mi lesz ha a behnoti hadsereg lő a helikopterekre?

—Semmi különös. Helikoptereink természetesen olyanok, hogy még az ablakukat sem üti át egy evol gépfegyver lövedéke! Mindazonáltal ha lőnek a helikopterre, hát az is fel van fegyverezve, s azonnal megkeresi hogy honnan lőttek rá, és szétbombázza a merénylőt! Ha meg mégis sikerülne akár egyetlen csiszíki is megölnie a behnotiaknak, nos, akkor ahhoz képest ami akkor kezdődik, mostani ellenségük, Dzidinor egy barátságos szövetséges! Remélem nem akar

Dzidinor mellett még Csiszifölddel is háborúzni Behnot! Mert Dzidinor valóban csak háborúzik, de Csisziföld nem háborúzni, hanem annektálni szokott! Mi nem szeretünk sokáig hadakozni, hanem gyorsan, hatékonyan bekebelezni az ellenünk támadó országot, mégpedig végérvényesen!

Trixmi még sokáig beszélt az érdeklődőknek mindenféléről, majd felállt, mondván hogy unja már itt, s távozik. Természetesen vele tartott Zocsi is, miután elbúcsúzott a lányától, de Magadártól és Tuamtól is.

És másnap valóban szétdobálták mindenfelé a színes újságokat a csiszik, és ebben senki meg nem akadályozta őket. Az újságírók megírták a lakodalmon történeteket is, az ott elhangzott beszélgetéseket is, bár némelyikük kissé rövidítve. Ezek némelyikét a cenzorok letiltották, többségében azonban nem, mert minek is, amikor a csiszik „röpújságja” még sokkal lázítóbb hangvételt ütött meg! Mindazonáltal volt néhány olyan szerkesztőség, ahonnan kirúgták azokat az újságírókat, akik kérték és megkapták a Csiszik Barbár Barátja címet. Ezek azonban többnyire el tudtak helyezkedni más újságoknál.

Magadár pedig bejelentette, hogy amint elnök lesz, eltörli a cenzori rendszert. Ezentúl mindenki írhat majd amit csak akar, akár őróla is!

Ezzel pedig elérte, hogy egycsapásra az újságírók kedvence lett, ezután csakis dicsérő cikkek jelentek meg róla az újságokban. És Morevi elnök bizony egyre veszélyesebb ellenfelének tartotta Magadárt!

* * *

Eljött azonban az újabb búcsúzkodás is, az a nap, amikor újra elindult, de most már tényleg, Magadár ezüstexpedíciója. Újabb búcsúzásukhoz természetesen megint kikísérte Tuamot Tioláj. Sokáig ölelték-csókolták egymást szenvedélyesen, de megint megszólalt a hajókört.

—Indulnom kell! - csókolta meg a nőt Tuam. —Várnak a hajón, drágám!

—Tessék! - nyomta gyorsan a kezébe a tárcát Tioláj. —Tedd el!

—Mi van benne?

—Meglepetés! Majd nézd meg a hajón, nézgesd gyakran, és gondoldj rám!

Tuam nyomott még egy csókot Tioláj szájára, majd felsietett a hajóra.

—Vigyázz magadra szerelmem! - kiáltotta utána Tioláj, és integetett neki. És Tuam nem is ment le a kabinjába, amíg láthatta a lányt a parton, mert tudta hogy ez jólesik Tiolájnak. Addig nézte, míg csak bele nem vezett a reggeli párába Tioláj egyre kisebbedő alakja. És azt vette észre, hogy neki is mintha bepárásodna a szeme... no nem nagyon, de egy kicsit.

Amikor megtörölte, ezt hallotta a háta mögött:

—Hé, nem kell ennyi vizet pazarolni erre a génsérült ribancra!

Tuam meg sem fordult, mert még láthatta Tiolájt, úgy válaszolt:

—Nem tudom ki vagy, de ha mégegyszer ezt mondod rá, úgy váglak szájon, hogy a cápák közt találod magadat! Ő ugyanis a feleségem!

—Ezt nekem mondod, te érzelmős bolond?!

—Ez már sokkal jobban tetszik nekem! Rám mondhatsz akármit, de ne rágalmazd azt, aki nincs jelen, s akit szeretek! - felelte Tuam, és tovább integetett.

—Idefigyelj te érzékeny lélek, tudd meg hogy velem nem beszélhetsz így, mert én vagyok Morevi kapitány, ezen a hajón tehát maga a legfőbb hatalom!

—Akkor ha kapitány vagy, foglalkozz a hajóval, ne a nőügyeimmel! S meg is látszik hogy jó nevet kaptál: mennyire hasonlít a neved az elnök nevéhez, s te ugyanúgy csak a látszatot nézed, nem a valót, azért utálod Tiolájt, amiről ő semmit nem tehet!

—Seggfej! Nem utálok, csak téged akartalak vigasztalni! Micsoda érzékeny faszfej, Magadár is szerezhett volna jobb geológust! De sebjaj, legalább jó társasága leszel a papnak!

—Miféle papnak? - kérdezte Tuam, és most már megfordult, mert nem látszott a part.

—Hát Cumbe „atyának”, akivel együtt laksz majd a kabinban! Hé te - intett az egyik hajós-
inasnak - mutasd meg ennek a picsogó mamlasznak a kabinját!

Az már vezette is Tuamot. A mosolyából láthatta Tuam, hogy egyelőre nem sok tekintélyt sikerült kivívnia magának a Fergeteg fedélzetén.

A kabinban aztán rögtön meglátta a papot, aki ott épp az ágyon heverészett, de amint meglátta, barátságos mosollyal fogadta máris, és ismervén a behnoti szokásokat, kezet nyújtott neki. Tuam nem akart udvariatlan lenni, s erősen megszorította azt.

—Erős keze van fiatalember, férfias a szorítása! - mondta Cumbe. —És érdekes ez a szokás, ez a kézfogás – olyan furcsán bizalmas!

Nem volt akkoriban különösebben kellemes egy gőzhajóval megtett út! Messze nem volt jellemző az evol hajókra a csiszík fantasztikus luxusa! Nem volt elég hogy Tuam kabinja mindössze háromszor három méteres aprócska kis lyuk volt, de még ezt is meg kellett ossza a karotány pappal.

A pap már elfoglalta a földszinti ágyat, amikor Tuam a kabinba lépett, így neki már csak a fölötte levő emeleten jutott hely. A két ágyat ugyanis egymás fölé helyezték el, majdnem mint-ha emeletes ágyak lettek volna, éppencsak ezeket a fémfalra erősítették, és akár fel is lehetett hajtani őket. Ezenkívül a kabinban mindössze egy padlóhoz csavarozott asztal volt, két széssel. Még szerencse hogy a papnak nemigen volt más poggyásza a négy-öt szent könyvével, no meg a nyakában lógó ezüsből készült szent karón kívül. Ez tökéletes művészséggel ábrázolta a karóba húzott Krétoszt. Tuam meglehetősen ízléstelennek tartotta, hogy valaki állandóan magánál hordjon egy efféle kivégzőeszköz-jelképet, rajta egy megkínzott ember ábrázolásával, sőt, ezt még gyakorta szenvedélyesen csókolgassa is. Mindazonáltal a papnak még így is több volt a poggyásza mint Tuamnak. Ő mást sem vitt magával, csak néhány ruhát, két bakancsot, s már ezeket is Magadár vette neki mintegy ajándékba, ezenkívül vele volt egy kis tárcsa, benne Tioláj néhány fényképével, amit a leány búcsúzásakor a kezébe nyomott.

Cumbe nem volt behnoti. Ez a kinézetén is látszott. Bőre sötétebb volt mint Tuam fehér bőre vagy bárki evolé. Amint beszédbe elegyedtek, meg is tudta rögtön Tuam hogy miért van ez: Cumbe egy messzi, Kauliana nevű országból származott, ahol sok néger is élt. Cumbe ősei közt is voltak négerek, bár nem sokan, ezért nem is volt teljesen sötét a bőre.

—És kaul testvéreim elküldtek hogy lélekhalász legyek, s mentől többeket megtérítsek az Igaz Isten kebelébe! - mondta ünnepélyesen.

—Ezt még meg is értem - válaszolta Tuam, aki természetesen találkozott már karotányokkal a városban - de hogyhogy Magadár úr akié ez a hajó, felengedett a hajóra egy papot is? Hiszen mi evolok jobbára vallástalanok vagyunk! Én geológus vagyok, nekem hasznomat fogja venni Magadár úr – de, már bocsásson meg, önnek?! Vagy fizet neki ezért az útért?

—Csöppet sem! - mosolygott Cumbe atya. —Akármennyire is furcsállja majd, de híven az igazsághoz azt kell mondjam, a mi karotány egyházunkat maga Magadár úr kereste fel azzal a szándékkal, hogy papot kérjen tőlünk ide a hajóra! Azt mondta, lehetőséget nyújt ingyen nekünk arra, hogy hittérítőt küldjünk mindenféle messzi tájakra, az ottani vad népek közé, a lelkeket megnyerendő! Egy ingyenes helyet biztosít az útra, küldhetünk akit akarunk! S ez a hittérítő, aki végülis kijelöltetett, én volnék!

—Furcsa! - tűnődött el Tuam. —Nem olyannak ismertem meg Magadárt, akinek kifejezett érénye volna a jótékonykodás! Ugyan mi lehet ebből a haszna?!

—Megmondom! - szólt a pap. —Nekem lesz a dolgom hogy megkönnyítsem a maga dolgát, fiam! Ha a bennszülöttek befogadják a tanításaimat az ő szívébe, akkor te már nyugodtan kutatgathatsz ezüstércet vagy bármi mást, nem kell attól félned hogy megsütnek és megesznek!

—Aha! - gondolta Tuam. —Nem mondom, van némi logika benne – ha a pap magára vonja az őslakók figyelmét, engem talán valóban békén hagynak! Hát jó! Majd meglátjuk ér-e valamit Magadár ötlete! Ártani talán nem fog!

Aztán persze kiderült, hogy ennek az ötletnek vannak árnyoldalai is. Például hogy egy kajütben kell élnie a pappal. Cumbe atya ugyanis vallásos volt, sőt, abból is az egyik legrosszabbfajta fanatikus. Naponta ötször imádkozott, térden állva a fülke közepén, s hozzá

hangosan. És jó hosszan. És le nem mondott volna erről! Néha szent énekeket is dalolt, amik igencsak sértették Tuam fülét, nem szerette ezeknek a jajgató, vontatott dallamát, habár Cumbe atyának szép, bársonyos baritonja volt, amúgy kellemes énekhangja lett volna tehát. Csak hát a dalok, ugye...

És mindemellé Tuamot is meg akarta nyerni természetesen az Igaz Hitnek. Biztatta, hogy olvassa a szent könyveket is amiket magával hozott, de Tuam inkább a tárca tartalmát nézte, a fényképeket, amiket Tioláj magáról adott neki. Ezek még régi, elnökleányi korszakában ábrázolták Tiolájt, azóta biztos nem engedhette meg magának, hogy drága fényképet készíttessen magáról. De így még szebb is volt Tioláj, még üdőbb, mert fiatalabb, szép ruhákban... volt olyan fénykép is, amin lovagolt... nyilván egyetlen megmaradt kincseként őrizgette ezeket, a szép múltból, s most ideadta neki, hogy vele legyen az úton egy kissé, legalább így, képzeletben! Persze voltak ott bőven képek az esküvőjükről is.

És hiába mondta neki Tuam, hogy ne őt térítgesse, tartalékolja az ékesszólását majd az esetleges benszülöttekre, Cumbe csak ezt válaszolta:

—Ugyan miképpen? Hiszen nem is fogom megérteni a nyelvüket! Mármint, természetesen, az első időkben. Mert aztán majd csak megtanulom, mert természetesen veled együtt fiam, én is ott maradok a szigeten amíg vissza nem tér a hajó! - váltott át hirtelen tegezésre. —És illendő volna hogy mi ketten, két civilizált ember, jó barátok legyünk, s megértsük egymást!

—Ezellen nincs is kifogásom. De nem látom be, miként volna szükséges e barátsághoz okvetlenül az is, hogy imádkozzam!

—Fiam, két ember akkor barát, ha szeretet honol lelkeik között! Szeretetet pedig csakis Krétoszon, tehát az Úr Istenen keresztül lehet elérni, másképp az ember áldozatául esik a Sátán csábításainak!

De Tuam csak legyintett ezekre a szövegekre. Egyet azonban el kellett ismernie: Cumbe atya nem játszik szerepet! Ez a férfi, a pap, valóban hitt mindabban amit hirdetett. Ezt az egyet becsülte benne. Mindössze csak nem hitte azt amit hirdet a pap. Főleg azért nem, mert amint elmondta Cumbének: Ha létezne Isten, akkor felelőssé lehetne tenni azért a temérdek szenvedésért, ami a világban van!

—Azt az emberek csinálják. - legyintett a pap. —Isten szabad akaratot adott az embereknek, de az emberek visszaélnék ezzel, és a Gonoszt követik!

—Nem erről beszélek elsősorban. Hanem a természetben levő tengernyi kínról! Láttam gyermekkoromban például egy hattyút, ami belefagyott a tó jegébe. Iszonyatos, milyen kínokat állhattott ki. De még ez sem volt elég, mert egy róka lerágta a fél szárnyát. Nem ölte meg, nem evett annyit belőle, csak a fél szárnyát rágta le. De a hattyú még mindig élt. Nem halt meg. Végül én mentem arra, és én mentettem meg a további szenvedéstől: levágtam a fejét. Aztán haza is vittem és megettük, bár alaposan halszagú volt a húsa, és rágós is mert öreg volt már, de nem is ez a lényeg, hanem hogy pillanatonként milliárdnyi efféle szenvedést okoznak a lények egymásnak, hogy élhessenek! Például a pók a légynek, a békének az embernek, a pióca a hálnak, a tehén a fűnek, s még sorolhatnám... ha isten teremtette a világot, és szándékosan ilyenné, hogy csak egymás szenvedésén át lehet élni, akkor isten egy mocskos szadista, és eszem ágában sincs tisztelnem őt!

—Ne beszélj így fiam, mert elkárhozol! Isten szándékait halandó emberi lény a maga véges eszével fel nem foghatja!

—Márpedig én szeretem érteni a dolgokat. És emlékeztetlek, hogy ellentmondásba kerültél saját tanaitokkal!

—Ugyan miért?!

—Mert ti azt tanítjátok, hogy isten az embert a saját képére és hasonlatosságára teremtette.

—Igen, de ez nem azt jelenti hogy istennek is két keze-lába volna!

—Magam is úgy vélem, nem a külső, de belső lényegre kell gondolni. Tehát ez akkor csak azt jelentheti, hogy értelmi lehetőségeinkben vagyunk hasonlóak istenhez. Ha viszont így van, akkor igenis megérthetjük isten gondolatait, terveit, sőt kötelességünk is fürkészni ezeket! Másképp nem vagyunk méltóak a teremthöz! Igenám, de ha ez így van, akkor ha mégsem tudjuk megérteni az ő szándékait, akkor isten tökéletlenül teremtett bennünket, vagyis hiába

akart magához hasonlónak tenni minket, ez nem sikerült neki! Tehát nem mindenható! Ha viszont nem mindenható, akkor nem isten! Tehát isten nincs! Ha ellenben szándékosan tett olyan bugyutává minket hogy nem érthetjük őt meg, akkor nincs igaza a tanaitoknak, hogy hasonlóak vagyunk hozzá! Viszont ha ebben tévednek a tanaitok, tévedhetnek másban is, akár mindenben is, s akkor minek higgyem el e tanokat?! Ha viszont megérthetjük istent, akkor igaz az amit én értek a világról mint isten szándékáról, s eszerint isten egy aljas, utálatos lény, mely örömét leli az élők szenvedésében, holott mint mindenható, teremthetett volna olyan világot is, ahol mindez a sok szenvedés nincs is!

—Ó fiam, tömény pogányság és káromlás szól a szádból, és teljesen hiányzik belőled az alázat érzése! Ne akarj még képzeletben sem vetekedni és perlekedni az Úrral! Ne feledd hogy a hasonlóság nem jelent egyformaságot!

—Én mindenesetre teszem a tőlem telhető legjobbat, igyekszem szeretni az élőket, márpedig a szeretet szerintetek karotányok szerint is nemes érzés! Márpedig ha szeretem őket, sajnálom ha elpusztulnak, s így lehetetlen nem vádolnom azt, aki miatt pusztulnak! De mert ennek valóban nincs értelme, mert ellenszenves nekem a gondolat hogy egy isten nevű iszonyú tömeggyilkos játékszerei vagyunk, ezért inkább azt hiszem hogy isten nincs is!

S így ment ez egész úton. Cumbe atya egyre csak győzködte Tuamot, de Tuam minden vallási állítására talált ellenérvet, s ez hovatovább már nagyon idegesítette a papot. Főként azért, mert ugyanakkor láthatta hogy Tuam igazán nem gonosz. Találkozott már ő sok rossz, gonosz emberrel, akik nem hallgattak a karotány vallás vigasztaló szavára, nem csodálkozott volna ha Tuam ezért ilyen megátalkodott – de látta hogy Tuam épp ellenkezőleg, igencsak derék, jóra törekvő fiú – s ugyanakkor mégis tökéletesen vallástalan! És a papot nagyon zavarta hogy létezhet egy másik értékrend szerint is jóság, olyan értékrend szerint, ami tökéletesen elfogadhatatlan a karotány vallás szempontjából, sőt bármi vallás szempontjából is, mert hiszen hiányzik belőle Isten. Egy biztos: Tuam nézetei ha nem is voltak azonosak a csiszik nézeteivel, de Cumbe szerint veszélyesen közel álltak azokhoz. Márpedig Cumbe atya szemében a csiszik képviselték a lehető legtöményebben mindazt, ami utálatos, rossz, kiirtandó, ha lehet, akár fegyverrel is!

5. fejezet: A beszélő férfiak

Ítia tanárnő meglehetősen mérges volt aznap. Ennek oka pedig Tiáua volt, aki szokás szerint ismét elkésett az óráról. Amikor végre belépett a pálmaligetbe, már majdnem vége is volt az első órának. Tiáua hiába igyekezett csendben, észrevétlenül odasompolyogni a legutolsó sorokhoz, a tanárnő figyelmét nem kerülte el.

—Megint elkéstél! - szólt hozzá szemrehányóan.

Tiáua nem szólt semmit, csak állt lehajtott fejjel, nem ült le hiszen beszélt hozzá Ítia, ilyenkor leülni udvariatlanság lett volna, de nem is válaszolt. Végül felemelte a fejét, és szinte dacosan nézett Ítiára.

—Elkéstem.

—Megtudhatnám hogy miért?

—Mert... mert a Falnál voltam.

—Megint?

—Megint.

—És mi volt ott olyan roppantul érdekes?

Tiáua nem válaszolt.

—Megint felmáshozál rá?

—Igen.

—Tudod hogy veszélyes. Ha lepottyansz a túloldalra, azonnal elrabolnak, és ha egyáltalán rájövünk hogy hol vagy, a mentőexpedíció sok férfi életébe kerülhet!

—De a fal vastag. Nem pottyank le. És hülye sem vagyok, hogy lemászok oda. Csak... csak... amikor jöttem errefelé, hallottam őt énekelni, és meg kellett nézni!

—Hogyhogy „kellett”?!

—Hát... muszáj volt odamennem! Itt... itt belül, a testemben... éreztem hogy muszáj őt látni!

—De hát az csak egy állat! Ráadásul egy férfi!

—Akkor is! Sőt... épp azért! Én... én megfogadtam, hogy tőle akarok majd gyereket!

—Lehetetlen az ilyesmit előre tudni! Semmi biztosíték rá, hogy épp ő megy majd oda a ketrechez, amikor elmész párizni!

—Pedig egyszerű lenne! Amikor a fal mögé leeresztjük a ketrecet amiben vagyok, hát csak akkor nyitjuk ki az ajtót, ha éppen Éneklő jön arra!

—És ha nem az jön arra? Ha sokáig nem jön arra?

—Akkor sokáig nem nyitjuk ki.

—És napokon át mindig téged eresszünk le oda?!

—Miért ne?! Nekem Éneklő tetszik!

—Nem tudom mi tetszhet neked egy állatban! Hiszen minden férfi csak egy állat, a te Éneklőd is! Hiába nevezted el úgy, hogy Éneklő, megnéztem én is, és nem is igaz hogy énekel, csak ül ott a dombtetőn, néz a tenger felé, és vonyít! Mint a kutya, ha a holdat ugatja!

—De olyan szépen vonyít! Nekem tetszik! Végtére is arról nem tehet hogy másképp nem énekelhet, hogy is énekelhetne igazi dalokat, ha sosem tanították meg beszélni őt a majmok! Bezzeg ha őt is emberi anya nevelhette volna...

—Tiáua, pontosan tudod te is, hogy épp azért neveltetjük majmokkal a fiúcsesemőket, ne-hogy megtanulhassanak beszélni! Az iszonyú veszedelem volna egész népünkre! A férfiak így is erősebbek nálunk, ha még beszélni is tudnának, azonnal a rabjaikká tennének bennünket, nőket! Készítenének fegyvereket is, haditerveket beszélhetnének meg egymás közt, semmi esélyünk nem lenne ellenük! A férfiak ha hatalomra jutnak, azonnal iszonyú kegyetlenségeket művelnek a nőkkel! Úgy látszik túlzott rokonszenvet kezdesz érezni bizonyos férfiak iránt, s ez nem egészséges!

—Csak Éneklő iránt, nem más férfiak iránt!

—Éneklő is csak férfi, ugyanolyan ocsmány, undorító állat mint a többi, akik jobb lenne ha nem is léteznének a világban, kizárólag egyetlen célra tartjuk őket, hogy biztosítsuk népünk fennmaradását, tehát a szaporodás okából! Igazán szomorú hogy ezt nem oldhatjuk meg férfi-állatok nélkül, de ez nem jelenti azt, hogy akárcsak megközelítőleg is emberszámba vegyük

őket! Mondd inkább el, hogy miként szabadultak fel őseink, miként népesült be Maua, mert jó lesz ha eszedbe idézed, mikre is képesek a férfiak, ha emberi értelemmel rendelkeznek!

Tiáua, a fiatal, szép, tizenötöstendős kamaszlány fintorgott egyet, hosszan, szemtelenül, de belekezdett a felelésbe, s Ítia tanárnő bölcsen úgy tett, mintha nem vette volna észre a fintort. Szegény Tiáua! Hej de nehéz a felnőtté válás!

—Réges-régen, mintegy ezerötyszáz évvel ezelőtt - kezdte Tiáua - őseink nem Maua szigeten laktak, hanem egy nagyon-nagyon messzi másik szigeten, melynek Paján volt a neve! Ott azonban nem úgy éltek mint mi itt Mauán, hanem laktak azon a szigeten férfiak is. Ott a férfiakat nem majmok nevelték fel, hanem ugyanúgy emberek mint nálunk a lányokat. Ezért azok is tudtak beszélni, meg mindent, amit a nők. És ott is sokkal erősebbek voltak a férfiak a nőknél. Ráadásul vadak voltak és kegyetlenek. Mindenféle fegyvereket készítettek maguknak, és gyakran megölték egymást, ami még nem is lett volna olyan nagy baj, de sajnos a nőket is sokszor megölték. A nőknek megtiltották a fegyverkészítést, és táborokba zárták a nőket, ahonnan csak időnként jöhettek ki, amikor is egy-egy férfi mellett kellett a nőnek egyedül élnie, és mindenféle módon ki kellett szolgálnia a férfit. A férfi akkor használhatta a nőt páرزásra amikor csak akarta, akkor is ha a nőnek ahhoz épp semmi kedve nem volt, de a nő kellett hogy elkészítse a férfi minden ételét is, a nő végezte a takarítást, mosogatást is, mindent, mert a férfi otthon egyáltalán semmit nem dolgozott, mindamellett a nőket gyakran egyéb fáradságos munkákra is kényszerítették, például szántásra, kertművelésre, és még sok másra. Ráadásul a férfi ahelyett hogy ezért becsülte volna a nőt és megköszönte volna neki, inkább verte a nőjét, és mindenféle módon megalázta, például a hímtagját nemcsak a nő hüvelyébe dugta bele, de a nő fenekébe sőt a szájába is, gyakran bele is pisilt sőt kakilt a nő szájába, a nő csak akkor szólalhatott meg, ha a férfi megengedte azt neki, térden állva kellett várnia a férfi hazaérkezését, és csak a férfi maradékát ehette meg.

Ha a nő fiút szült, azt csak öt éves koráig nevelhette, utána vissza kellett mennie a nőtáborba, s a fiút a férfiak nevelték fel. Ha nőt szült a nő, a kislánnyal kellett visszamennie azonnal a nőtáborba. A nők e táborokban is dolgoztak, például ott szőtték az összes kelmét, ami csak kellett, ebből készült Pajánban a férfiak minden ruházata is. A táborban is, a táboron kívül is a férfiak állandóan csak ütötték-verték, rúgdosták a nőket, teljesen megalázták emberi méltóságukat, mert az volt az elvük hogy ők az erősebbek, s az erőseknek mindent szabad a gyöngékkel!

Mindezeknél is szörnyűbb volt azonban, hogy a nőket a férfiak csak addig hagyták életben, amíg szülni tudtak, tehát úgy negyven és ötven év között minden nőt megöltek, méghozzá úgy, hogy nagy ünnepséget rendeztek, ahol a nőket a legborzalmasabb kínok közepette végezték ki, a férfiak szórakoztatására.

—Láttad e kivégzésekről készült rajzokat a tankönyvekben, Tiáua? - kérdezte a tanárnő.

—Igen.

—Sorold csak fel, hogy miket láttál, és mondd tovább!

—Mindenféle halálnekem előfordultak: kerékbetörés, karóba húzás, keresztre feszítés, elevenen megnyúzás, elevenen megégetés, forró vízben vagy olajban megfőzés, és még sok más, amit csak éppen ki tudtak találni a férfiak! Mindig ügyeltek azonban arra, hogy a nő a lehető legtovább szenvedjen, mert az volt a véleményük, hogy a nők szenvedésének látványától lesz igazán férfias egy férfi! Kivégzés előtt gyakran kikötözték a nőt széttárt lábakkal, és aki férfi csak akarta, párosodhatott vele, akár a hüvelyén, akár a fenekén keresztül, s egy-egy ilyen alkalommal jutott egy nőre akár több száz férfi is, ami igazán roppant szenvedés. S még ezután következett csak a halálra kínzás! Pajánban tehát egyszerűen nem lehetett idős nőt látni. Nem volt idejük a nőknek ott megöregedni.

A nők sokszor fellázadtak e szörnyű sors ellen, de a férfiak mindig győztek, s a lázadó nőket sorra meggyilkolták, természetesen kínhalállal. Történt azonban egy alkalommal, hogy az egyik lázadásnál egy olyan nőtábor lázadt fel, ami a tenger közelében volt, épp mellette, s a lázadás kezdetén átmenetileg a közeli várost is elfoglalták, ahol különben sok nő a lázadók mellé állt. A férfiak persze most is a nők ellen harcoltak, és sorra győztek is, egyre előbbre jutottak, iszonyatos mérszárlást rendezve a lázadó, szabadságharcos nők soraiban, de szerencsére a nő-

tábor is meg az elfoglalt város is egy kis félszigeten helyezkedett el, amire így nehéz volt bejutni. Emiatt eléggé sokáig tudták tartani magukat a fellázadt nők. Napokon át hősies ellenállást fejtettek ki.

Végül aztán egy reggel amikor a férfiak újabb támadást intéztek a tábor ellen, akadálytalanul bejutottak oda, mert már egy nő sem volt ott! Kiderült hogy miközben a nők egy része a keskeny félsziget bejáratát védte, azalatt a többiek amilyen gyorsan csak bírtak, hajókat és tutajokat építettek, aztán éjszaka kiveztek a nyílt tengerre, s elhajóztak. És a férfiak nem mertek utánuk menni, nem is volt hajó a környéken amivel megtehetnék volna, mert ami volt azt mind elvitték a nők, meg aztán Paján környékén volt egy nagyon erős áramlás, s aki abba belekerült, az nem tudott már visszatérni a szigetre. De a nők nem is akartak visszatérni. Azt mondták, ha a férfiak kezére kerülnek, úgyis meghalának, így meg nem biztos hogy meghalnak, mert valahol talán lesz egy olyan hely, ahol jobban bánnak a nőkkel!

Szörnyű sokáig tartott az útjuk, s bár indulás előtt minden fellelhető élelmet felraktak a hajókra, de ez elfogyott, s a tenger olyan sivár vidékeire jutottak, ahol hal is alig volt, sokszor az útközben meghaltak tetemeit ették éhségükben. Vízet is vittek amennyit csak tudtak, de ez is elfogyott, ritka volt az eső, szomjaztak. Már majdnem szomjan haltak amikor végre jött egy nagy vihar, az adott esőt, vizet, de több gyenge hajót és tutajt elsüllyesztett, a megmaradtakról is sokakat a tengerbe sodort a szél, más hajókat meg messzire sodort a többiektől és nem jutottak vissza hozzájuk.

Hanem a vihar elmúltához néhány napra végre feltűnt a megmaradtak előtt a távolban egy sziget, ez, ahol most vagyunk: Maua. Itt e nők partraszálltak, s ők lettek a mi őseink, a mau nép ősei. Az a szó hogy „mau”, egyszerűen annyit jelentett a régi paján nyelven, hogy „nép”.

—De honnan termettek férfiak az ősök közé, ha Pajánból csupa nő menekült? - kérdezte Ítia.

—A szigetre érkezettek közt volt több terhes nő is, és ezek egy része fiút szült. Akkor sok vita volt róla, hogy ezeket megöljék-e, de belátták hogy ha nem akarják hogy ők legyenek a szigetlakók első és egyben utolsó nemzedéke, akkor kellenek férfiak. Végül mert itt láttak kis, barátságos majmocskákat, úgy döntöttek az ősök, hogy a fiúkat csak addig nevelik fel, amíg azok fél évesek lesznek, utána a majmokra bízák őket. Ezek meglehetősen barátságos majmok voltak, sokuk hajlandó volt a saját kölykei mellett a fiúgyerekeket is etetni, gondozni. És ez azóta is így van, emiatt a férfiak nem tanulnak meg beszélni, fegyvert készíteni. Természetesen azt a területet ahol a férfiak vannak, a majmokkal, azt erős, magas fallal vettük körül, ami közelében rendszeresen kiirtjuk a bozótot és a fákat. A majmokra bízott fiúgyerekeknek becslések szerint ugyan legfeljebb tizede éri meg a felnőtt kort, de ez nem számít, mert ennyi férfi is elég a szaporodás biztosításához! - és Tiáua befejezte a feleletet. Majd kis idő múlva határozottan vetette fel a fejét, s így szólt:

—Tanárnő! Úgy döntöttem, hogy ami az ősökre vonatkozik ebből a legendából, hát abból egy szót sem hiszek el! Az egész csak utólag találták ki, magyarázatként, hogy miért bánunk méltatlanul a férfiakkal! Még az sem biztos hogy őseink másik szigetről jöttek ide. De még ha ez igaz is, az lehetetlen, hogy valahol úgy bánjanak a nőkkel, amint azt ezek a mesék mondják!¹

Tiáua lázadó szavaira szinte mindenkiben megállt a lélegzet.

—Ha voltál már a könyvtárban, láthattad, hogy mennyi sok mű tárgyalja ezt a kérdést! Többek közt ott van az ősök mindegyikének a visszaemlékezése! Mert szerencsére volt köztük egy nő, egyetlenegy, aki tudott írni, ő megtanította e tudományt mindenkinek, s mind a százket nő, aki Mauán partralépett, megírta a visszaemlékezését, az élettörténetét!

—Ezeket is csak utólag találták ki! Különben sincs egyetlen ezeröttszáz éves mű sem ott!

—Persze hogy nincs. A papír nem bír ki annyi időt. Ezek csak másolatok.

—Tehát semmi bizonyíték rá, hogy ez igaz!

—Csalódtam benned, Tiáua! Ostoba kölyök vagy, akinek fogalma sincs róla, mekkora veszéllyel játszik, amikor azzal a gondolattal kacérkodik, hogy adjunk értelmet a férfiaknak! Ül le,

¹ Tisztelt Olvasó! Ha kíváncsi vagy rá, milyenek Pajánban a hétköznapiak, s hogy miért alakult ki a furcsa paján társadalmi rend éppen olyanná, úgy efelől részletesen olvashatsz abban a regényben, melynek címe: *A fallakra ták szigete*.

és figyelj inkább, mert most filozófiával foglalkozunk, ami talán segít megélesíteni a gondolkodásodat, amire úgy látom hogy nagy szükséged van!

Ezután Ítia nem is foglalkozott tovább a lázongó Tiáúával, hanem szavait az összes növényekhez intézte:

—Népünk sokat fejlődött azóta, hogy megszabadult a férfiak zsarnokságától! Ez nem is csoda, hanem magától értetődő természetesség, hiszen mindössze arról van szó, hogy a szigetre érkezésünk után végre ki tudta bontani virágait a női ész, szellem, szabadon teremhette meg gyümölcsseit a női gondolkodás, amit korábban rútol elnyomott a férfiak erőszakossága, amint a gaz is elhervasztja a szép virágokat és haszonnövényeket!

Biztos hallott már némelyiktek arról, mi is minden tudomány alapja, a tudományok királynője!

—A matematika! - kiáltotta az egyik lány, akinek neve kissé hasonlított Tiáua nevéhez, mert őt úgy hívták: Tiouá. Valójában persze mau fül számára ezek teljesen eltérő nevek voltak: az hogy Tiáua, azt jelentette: „legszebb nap”, az hogy Tiouá, pedig ezt: „szép virág”. Minden mau névnek volt jelentése. Nevet persze csak a nők kaptak, férfiak nem, hacsak valamelyik nő el nem nevezte őket, mint most Tiáua Éneklőt, de ez perverziónak számított.

—Valóban, minden tudomány alapja a matematika! Logikus hát, hogy ha ez igaz, akkor, amennyiben a filozófiát is tudománynak tekintjük, ennek is a matematika legyen az alapja! Okos őseink belátták ezen állítás igazságát, s biztos állíthatom, hogy sokkal civilizáltabbak vagyunk, mint amilyen ezidőtájt Paján lehet! Alaposan kifejtettük az összes tudományokat, különösen a matematikát, s alkalmaztuk a filozófiára is! A filozófia ugyanis múlhatatlanul szükséges, mert ez az a tudomány, ami a világot mint egészet tanulmányozza, így aztán helyes világlátás nem képzelhető el helyes filozófia nélkül, ha tehát azt helytelenné formáljuk, minden más tettünk is alapvetően helytelen lenne! Megengedhetetlen tehát minden olyan filozófia, ami nem alkalmazza a tudományok királynőjét, a matematikát, hiszen az a filozófia csakis tévútra vezethet!

Ma a filozófia legfontosabb alapkategóriájával ismerkedünk meg, azzal, aminek a neve: *érték*. Azt hiszem különösebb magyarázatok nélkül is világos lehet mindenki előtt, hogy elsőrendűen fontos minden értelmes lény, tehát nő számára az, hogy el tudja dönteni, mi értékes és mi értéktelen, illetve mi az ami értékesebb mint valami más! S itt rögtön segítségünkre siet a matematika! Amint ugyanis vannak megszámlálható és megszámlálhatatlan, továbbá véges és végtelen halmazok, hasonlóan sorolhatjuk be a tárgyakat, sőt még egyes fogalmakat is osztályokba, mégpedig pontosan hét osztályba, bár ezeket a filozófia kategóriáknak nevezi! E hét kategória a következő:

- 1., Pozitív végtelen értékű dolgok, ennek a kategóriának a jele P^∞
- 2., Pozitív meghatározhatatlan értékű dolgok, jele $P^?$
- 3., Pozitív véges értékű dolgok, jele P
- 4., Értéktelen dolgok, jele 0 .
- 5., Negatív véges értékű dolgok, jele N
- 6., Negatív meghatározhatatlan értékű dolgok, jele $N^?$
- 7., Negatív végtelen értékű dolgok, jele N^∞

Az egyes kategóriába eső dolgok mindig kevesebbet érnek, mint a felettük lévő kategória tárgyai. Csakhogy ez még nem az összes amit elmondhatunk. Például a véges kategóriákban a dolgokat egymással is össze lehet vetni, ami ugyanis véges, az megszámlálható, ahhoz hozzárendelhető egy skalár mennyiség, és épp ez a mennyiség lesz az illető dolog értéke! Például ha tudom hogy mondjuk egy kecske annyit ér mint tíz kókuszdió, most persze csak egy képzeletbeli példát mondtam, akkor ezzel a kecskét is, a kókuszdiókat is a véges, persze a pozitív véges értékű dolgok kategóriájába soroltam, épp azért, hogy megfeleltettem egymásnak őket, egyfajta kölcsönösen egyértelmű megfeleltetést, tehát függvényt létesítve a kecskék és a kókuszdiók halmaza között. Na és most rögtön szeretnék feladni nektek egy példát: ha tudjuk

hogya egy pálmafa értéke két kecske, és tudjuk hogy Mauán van mondjuk tízezer pálmafa, akkor mennyi az értéke a tízezer pálmának?

A lányok egymást túlharsogva kiabálták be a választ, hogy húszezer kecske. Egyedül Tiáua nem válaszolt.

—Mit mondasz te, Tiáua? Vagy nem is figyelsz, és még mindig azon a férfiállaton jár az eszed?

—Igenis azon, de attól még figyeltem, és nem is igaz hogy a válasz húszezer kecske! Annyi lenne a válasz ha volna mondjuk harmincezer pálmafa, és ebből kérdeznénk tízezernek az értékét, de ha mind az összes csak ez a tízezer, akkor szerintem a válasz az, hogy a tízezernek az értéke végtelen! Mert ha például mindet kivágjuk, akkor már soha nem lesz ami kókuszdiót teremjen nekünk!

—Ez az! Nagyon helyes! Szépen válaszoltál, kár hogy a férfiakat illetően nincs ennyi eszed! Valóban, Tiáua nagyon jól mondta, vagy legalábbis majdnem jól! Ugyanis az, hogy ha van valamennyi egy bizonyos P-be tartozó dologból, akkor ezek összértékét úgy számolom ki hogy a darabszámmal megszorozom az értéküket, nos, ez csak akkor érvényes, ha e darabszám erősen kisebb mint e dolgok összdarabszáma, ami általában rendelkezésre áll! Ez a képlet tehát csak jó közelítés! Egy bizonyos dolog összes példányának az összértéke mindig végtelen! Amennyiben pedig belőlük mondjuk „k” darabnak az értékére vagyunk kíváncsiak, és tudjuk hogy e dologból van összesen „n” darab, e dolog természetesen a P kategóriába kell tartozzék, akkor helyesen e k darabnak az értékét a következőképpen számíthatjuk ki:

Legyen egy darabnak az értéke „e”, a k darab összértékét jelöljük „s”-sel, ekkor $s = e \cdot k / (1 - (k/n))$, vagy, átalakítva a képletet:

$$s = e \cdot k \cdot n / (n - k)$$

Jól látható ebből a képletből, hogy ha az n értéke nagyon nagy, s ehhez képest k értéke kicsi, akkor e képlet eredménye közelít a megszokott $s = e \cdot k$ képlet eredményéhez. Amint azonban a k közelít az n értékéhez, az eredmény a végtelenhez közelít, tekintve hogy a nevező nulla felé tart. Ily módon e képlet figyelembe veszi valami ásványkincs vagy természeti érték véges voltát, hogy a rendelkezésre álló készletek nem végtelenek, s teljesen logikus is hogy figyelembe vegyük egy értékszámításnál ezt, hiszen ez a képlet a véges dolgok értékszámítására vonatkozik! Tehát: véges számban jelenlevő dolgok egész csoportja, függetlenül egyetlen tagjuk értékétől, összességében mindig végtelen értékű!

Továbbá, a meghatározhatatlan értékű dolgok többet érnek mint bármely véges értékű dolog, úgy érteve ezt, hogy fontosabbnak tartjuk őket, jobban ügyelünk rájuk. Elvégre, épp mert értékük meghatározhatatlan, lehet hogy kevesebbet érnek mint valami véges értékű, de az is lehet, hogy többet! Az ember a pozitív meghatározhatatlan kategóriába tartozik. Maua férfiállatai is. Természetesen mint összesség, a világon levő összes férfi is, bár külön-külön meghatározhatatlan értékűek, de csoportként pozitív végtelen értékűek, hiszen véges számú van belőlük. És azért pozitívok, még ha némelyikük negatívan viselkedik is, mert kellenek a szaporodáshoz. Általában véve a meghatározhatatlan értékű dolgok teljes csoportjai is csoportként végtelen értékűek.

Amit elmondtam a pozitív kategóriákról, ugyanaz érvényes a negatív kategóriákra is, azzal a különbséggel, hogy ezekbe a rossz, kellemetlen, káros dolgok tartoznak. Maua nagy filozófusai évszázadok óta fáradoznak azon, hogy a világ dolgait besorolják az egyes kategóriákba. Érdekes, hogy bár elméletileg kimutatták hogy kell legyen kategóriája az értéktelen dolgoknak, de mindeztideig még nem sikerült olyan dolgot találni, ami értéktelen lenne, mert ha gondoltak is ilyesmire, valaki idővel bebizonyította ezekről sorra, hogy az valójában negatív vagy pozitív értékű, s nemcsak véges, de akár végtelen értékű is! Vagy legalábbis meghatározhatatlan értékű.

—És mi nők miért nem végtelen értékűek vagyunk, hiszen egy nőt megölni borzasztóan negatív tett?! - kérdezte Tioua.

—Azért, mert ha magunkat végtelen értékűnek tartanánk, akkor logikátlan volna, hogy bizonyos körülmények között életünket áldozzuk némely eszméért! Gondolatok csak bele! Ha mondjuk valakinek a csónakja viharos időben elsüllyed, és utánamegyünk hogy kimentsük, ezt azért tesszük, mert eszménk az egymás iránti bizalom! Ha nem sietnénk ilyenkor vagy

máskor a bajbajutott segítségére, nem működhetne a társadalmunk, ami a kölcsönös bizalomra épül! Márpedig aki ilyenkor segítséget nyújt, a saját életét kockáztatja, ha többen megyünk, többek élete lesz kockáztatva! Ha egy mau nő élete végtelen értékű, ez nem lenne megengedhető! De a mi életünk csak meghatározhatatlan értékű. Ellenben eszménk, a bizalom, megbízhatóság, a kölcsönös segítség Maua kialakulásának legkezdetibb idejétől kezdve egyértelműen a pozitív végtelen értékű kategóriába van sorolva, ami azt jelenti, hogy akárhány emberéletnél is többet ér! Nagy a vita már hosszú ideje filozófusaink között, hogy a végtelen értékű kategóriában az egyes dolgok egymás közt azonos értékűek-e, vagy van-e többféle végtelen érték. Én azt hiszem hogy nincs, de ez csak magánvéleményem, mindazonáltal ha van is köztük különbség, abban biztos vagyok hogy a bizalom, egymás segítése, ha úgy tetszik hát szeretése azok közt is a legislegmagasabb értékű!

S e szavakkal Itia tanárnő befejezte az órát. Mehettek a növendékek amerre akartak, mert fél óra szünet következett.

* * *

Körülbelül egy hónappal az indulás után érkeztek el Tuamék Mauához. Természetesen már jóval korábban jártak különböző szigeteken, de azokról hamar kiderült, hogy az ő számukra nem érdekesek. Egyik sem volt lakatlan, de ezüst sem volt rajtuk.

Az hogy nem voltak e szigetek lakatlanok, nem csodálható! Már jócska idővel ezelőtt bekóborolták a csiszik hajói az egész bolygót, nemigen maradhatott olyan sziget aminek a létéről ne tudtak volna. Ellenben nem minden szigetenél kötöttek ki a csiszik: amelyik előtt elhajózva a szigeten városokat vagy falvakat láttak, vagy csónakokat pillantottak meg a sziget körül, azokon többnyire nem szálltak partra, mert nem akartak barbárokkal veszködni, épp elég barbár nép élt Csisziföld közelében, amelyiknek az átnevelésével, civilizálásával kínlódhattak, úgy gondolták. Hanem ha lakatlannak tetszett egy sziget, azon igenis kikötöttek, s ha valóban lakatlan is volt, miután átvizsgálták, csiszi telepeseket költöztettek a szigetre, s kijelentették hogy csiszi birtok! S mert e szigetek többnyire messzire feküdtek Csisziföld fő területétől, ellátták a szigeten lakókat a legmodernebb csiszi fegyverekkel is, hajókkal, helikopterekkel, hogy a barbárok ne merjék zaklatni őket. Azt talán már mondani sem kell, hogy e szigeteket rendszeres hajójárat kötötte össze az egyéb csiszi területekkel!

Lakatlan sziget tehát nem nagyon akadhatott a bolygón, legfeljebb valami zsebkendőnyi földdarabka, ami holmi hanyagság vagy ritka véletlen folytán került el a csiszik figyelmét. Olyan sziget ellenben bőven volt, amiről a csiszik tudták ugyan hogy létezik, nagyjából a partvonalát is feltérképezték, de fogalmuk sem volt róla hogy milyen nép lakja, csak azt hogy valamiféle lakói vannak.

Igaz, létezett egy nagyszabású csiszi program, ami megkövetelte hogy idővel ezeket is felderítsék. A csiszik e program keretében a világ összes növényének a magvait össze akarták gyűjteni, és több különböző helyen folyékony nitrogénben letárolni, egyfajta génbankként. Céljuk volt tehát, hogy idővel a be nem járt barbár szigeteket is felkeressék. De egyelőre ettől még igen távol voltak. Csisziföld területén a növényeket jórészt katalogizálták és „génbankolták” már, Gyoelföld és Gurgulla növényeivel ugyanígy voltak, és sok más szomszédos ország növényeivel is, de azért még messze nem mindegyikkel. És ők rendszeres nép voltak, sorrendben haladtak.

Ami Behnotot illeti, Behnot számára rengeteg sziget teljesen ismeretlen volt, amit a csiszik már jól ismertek, sőt akár laktak is. De voltak olyan szigetek, amelyekkel ők is úgy voltak mint a csiszik: tudták hogy léteznek, de behnoti hajó még nem kötött ki rajtuk. Most elsősorban ezeket kereste fel a Fergeteg. És a kutatók bizony jónéhánynál azt tapasztalták, hogy az már a csiszik által lakott! Ezekről a helyekről természetesen azonnal tovább álltak, itt semmi keresnivalójuk nem volt. Más szigetekeken ugyan nem csiszik laktak, de Tuam néhány óra alatt megállapította, hogy ezek korallszigetek, amiken tehát semmi ércféleséget nem találhatnak, ezüstöt sem, vagyis innen is tovább mehetnek.

S végül elérkeztek Mauához!

Mauáról persze nem tudták hogy Maua a neve, de már a sziget maga is biztatóan nézett ki. Tuam, amint vizsgálgatta a távcsövével, azt mondta, az vulkanikus szigetnek néz ki, amint azt a sziget több magas hegye is mutatja, melyek erősen olyanok mint egy-egy vulkáni kúp maradványai! Márpedig ha vulkánok vannak, akkor lehet itt sok ezüsttelér is. Nem biztos persze hogy van, de legalábbis megéri a fáradságot hogy körülnézzenek egy kissé errefelé!

És nem is lakják csiszik a szigetet. Ez biztos, különben már rég tucatnyi helikopter körözne a fejük fölött, hogy megtudakolják, mit keresnek errefelé! Volt már ilyen fogadtatásban részük nemegyszer.

Az is biztos azonban, ez nem lakatlan sziget. A távcsővel több falut is észrevettek a tengerparton, s távolabb a hegyoldalakon is, a sziget belsejében. A teljes szigetet persze nem tekinthették át, mert ahhoz az túlságosan is nagy volt, legalább száz kilométer hosszú, de lehet hogy több, mert lehet hogy ez csak a szélessége, hiszen nem kerülték meg. Az evol térképek nem tudták megmondani, mekkora sziget ez, csak azt jelezték, hogy százhusz évvel ezelőtt errefelé elsodort egy evol hajót a vihar, a kapitány a távolban szigetet fedezett fel, de nem kötött ki, hanem iparkodott haza. Tehát nem járta körbe a szigetet.

Morecvi kapitány kis ideig tanakodott hogy előbb körbejárja-e a szigetet, de úgy döntött, kiköt előbb. Majd ráér körbejárni akkor is, ha Tuam a közelebbi vizsgálódások után is azt mondja, megéri a sziget a fáradozást. Itt ahol most áll a Fergeteg, közel van az egyik vulkáni hegy, arra felballaghat Tuam, hátha lel ezüstöt. Ha a sziget reménytelen, jobb ha gyorsan továbbállnak. Magadár ezüstért küldte őket, nem térképészkedni!

Olyan közel mentek hát a parthoz, amennyire csak mertek, majd vízre bocsátották a csónakokat. Közben a kapitány is, Tuam is távcsővel figyelték a partot. Közvetlenül a part mellett hangulatos kisváros épült. Ám utcáin teremtetett lelket sem lehetett látni. Pedig olyan közel voltak, hogy a távcsövük egy parton álló ember arcvonásait is kimutatta volna, nemcsak azt hogy férfi-e vagy nő, de még azt is, hogy rémült-e vagy mosolyog!

Most azonban teremtetett lélek sem mozgott az utcán.

—Furcsa! - tűnődött Tuam. —Miért nem látni a lakókat?

—Talán valami primitív bennszülött ünnep van épp a sziget belsejében, s oda mentek a lakók! - fintorgott megvetően Morecvi. Nem becsülte sokra a bennszülötteket.

—Ez nemigen lehet kapitány uram, mert amikor még korábban távcsőveztem a partot, igenis volt itt mozgás, csak akkor még túl messze voltunk, nem láttam jól távcsővel sem a részleteket! Lehet talán hogy megrémültek tőlünk, és elmenekültek!

—Ugyan már! Ha mi alig láttuk őket, ők sem láthattak meg minket!

—De igen.

—Hogyan?

—Teleszkóppal! Ott ni! - mutatott Tuam az egyik hegytetőre. —Az a kupolás épület nagyon úgy néz ki mint egy csillagvizsgáló! És lehet ám hogy nemcsak a csillagokat vizsgálgatják a távcsöveikkel, hanem a tengert is! Sőt, ilyenkor nappal hiába is akarnak csillagokat vizsgálni, a tengert azonban annál jobban láthatják! Magasan vannak, s egy teleszkóp lencséje nem olyan pici mint a mi távcsöveinké, lehet akár tányérnyi is! Már akkor láthatták még az arcvonásaikat is vele, amikor mi még a szigetet sem!

—Ez ostobaság, primitív szigetlakóknak nem lehetnek teleszkópjaik!

—Attól hogy szigetlakók, még nem biztos hogy primitívek! Bátorodom emlékeztetni rá kapitány úr, hogy meggyőződésünk volt korábban, hogy mi vagyunk, evolok, a legfejlettebb nép, a gőzhajóink miatt, aztán hogy orrba vágta a büszkeségünket a csiszik felfedezése! Sőt, nem is mi fedeztük fel a csisziket, hanem azok minket! Helikoptereik is vannak!

—De ezeknek nincsenek.

—Viszont egy jó teleszkóphoz nem is kell akkora technika, mint a repüléshez! Az egész sziget, hogy is mondjam... nem látszik barbárnak! Szinte olyan, mint egy nagy kert! Egy művelt, kellemes liget! - és Tuam körbenézett újra a távcsővel. A kisvárosban nem fűkunyhók voltak, nem is faházak, hanem kőből épült lakhelyek, még egy- és kétemeletesek is. A hegyoldalokban sokfelé szélalmokat látott. Messzebb egy nagyobbacska patakot, ami egy mesterségesnek tű-

nő tóba folyt, a tó kifolyásánál pedig több vízkerék forgott, szintén valami malomszerűséget hajtva. Az utcák nagyon szélesek, kényelmesek voltak, mind kikövezve, többhelyütt látott padokat, körberakva, amik fölé vagy fa, vagy valami napernyőféleség vetett árnyékot. A városka kellős közepébe óriási vízvezeték vezetett, valahonnan a magas hegyekből hozva kristálytiszta, friss vizet. Mindenfelé virágok pompáztak, és gyümölcsadó bokrok meg fák. Vadont tulajdonképpen szinte sehol nem lehetett látni, kivéve az egyik hegyet, s a hegy előtti néhány völgyet és síkságot, de érdekes módon ezt a vad részt legalább négy ember magas erős kőfal választotta el a sziget többi részétől, s ez aztán megszakítás nélkül húzódott valahová a távolba. Elképesztő feltételezés volt, de Tuam nem bírta elhessegetni magától a gondolatot: ez a roppant fal bizony megkerüli a teljes hegyet, egészen körbeéri azt!

—Vajon mi lehet a fal mögött?! - kérdezte tünődve Tuam, csak úgy önmagától.

—Biztos a veszélyes vadállatok! Talán azért nem irtották ki őket a szigetről, mert kellenek mondjuk cirkuszi játékokra, vagy más különleges ünnepségekre! - vonogatta a vállát a kapitány.

Azt azért elhatározta, hogy partra száll. S ő maga az első csónakba szállt bele, nem mintha annyira bátor lett volna, de gyáva sem volt, meg aztán úgysem látott senkit a városkában. Ebbe a csónakba került Tuam is, meg vagy tíz tengerész. De persze nemcsak egyetlen csónak ment a partra, hanem még öt másik is, mindegyikben húszan voltak, így száznál is többen léptek Maua partjára. Természetesen mind csupa férfi, nők nem vettek részt az expedícióban.

A kikötés nem volt nehéz, jól kiépített móló várta a csónakjaikat, mintha csak nekik készült volna, holott persze nem őket várta, s ringatózott is számos mau csónak a móló mellett a tengeren. De mé most sem láttak senkit.

—Ezek aztán a gyáva nyulak, mind elfutottak előlünk! - mondta a kapitány, s a hangja fölöttébb elégedettnek tűnt. Tuam nem is állta meg, hogy ezt szóba ne hozza.

—Ön szerint ez jó jel, kapitány úr? - kérdezte, némi éllel a hangjában.

—Naná, még szép! Nem is lehetne jobb mint ha félnek tőlünk, így nyugodtan végigkutathatja a szigetet ezüst után, ha van ezüst, viszünk is belőle haza egy csomót, aztán Magadár megdicsér bennünket, s megkapjuk a jutalékot is a következő expedíció által nyitott bánya termeléséből! Még szerencse hogy nem valami vad, vérszomjas fajzat lakja a szigetet! Csak tudja meg gyorsan, geológus úr, hogy van-e ezüst a szigeten!

—Ezt máris megmondhatom! - válaszolta Tuam, aki miközben a kapitány beszélt, a kis kalapácsával a móló köveit kopogtatta. —Egészen biztos hogy van ezüst a szigeten, méghozzá sok! E kő ugyanis olyan ásvány, ami legnagyobbbrészt ólmot, rezet és ezüstöt tartalmaz, majdnem egyenlő arányban, némi jelentéktelen szennyeződéstől kísérve! Ami meg e móló cölöpjeit illeti, az aztán majdnem vegytiszta ezüstnek néz ki!

—Mit beszél! Nincs az a hülye nép, ami az efféle oszlopokat ezüstből készítené! Különben is, az ezüst, az ezüstszínű, ez meg fekete, azt hittem valami vasféleség!

—Dehogy, csak már régi a cölöp, és vékony réteg ezüstsulfid vonta be a felületét! Vegyképlete: Ag_2S . De ha jól megkaparja, mindjárt kiderül hogy ezüst! - azzal Tuam előhúzta a kését, s jól megkapargatta a cölöpöt. S valóban, a fekete réteg alól egykettőre kicsillogott az ezüst jól ismert színe.

—Azannyát! - tátotta el a száját a kapitány. —Gyerünk fiúk, nézzünk csak kissé jobban körül ebben a városban! Hiszen akkor itt mázsaszám, sőt, tonnaszám lesz ezüst!

A matrózok lelkendezve, egy emberként indultak meg, sőt, szinte futottak a városba, még a kapitányt is megelőzve. Tuam pedig komoran vonta össze a szemöldökét. Nem tetszett neki ez a roham. De a város, a környék némasága sem. Sajnálta már, hogy megmondta nekik, hogy a móló túlnyomórészt ezüstből van.

A városban a matrózok pedig kezdtek úgy viselkedni, mintha minden az övék volna. Rögvest betértek az első házakba, ha valami fekete, fémes tárgyra leltek, megkapirgálták a bicskájukkal, s majdnem mindig ezüstre leltek. De többnyire nem is fekete réteggel bevont ezüstre, hanem színezüstre. Sok-sok efféle poharat, tányért, kanalat találtak, azt meg maga Tuam fedezte fel, hogy a város házai is olyan sziklákból épültek, legalábbis alapozásuk egészen bizto-

san olyan, ami legnagyobbbrészt különböző ezüsterceket tartalmaz. Ezt a felfedezését azonban már nem közölte a kapitánnyal.

Találtak a matrózok rézszerszámokat is, de azokat persze a helyükön hagyták, hanem a kisebb ezüstitárgyakat haladéktalanul zsebre vágták. A ruhájuk csak úgy dagadozott a zsákmánytól.

Tuam megpróbált beszélni a kapitánnyal.

—Nem tolvajbandának jöttünk! Felderítők vagyunk! Kérem figyelmeztesse a matrózait, hogy nem viselkedhetnek így!

—Ugyan miért nem?! Te akarod megtiltani, kölyök?! - nézett rá a kapitány, áttérve hirtelen a tegezésre.

—Én nem, de hát...

—Akkor fogd be a szádat! - azzal maga a kapitány rakott a zubbonya alá egy szép, mives ezüstitányért. —Ezüstért jöttünk, ez meg ezüst! Te mondtad, különben idővel magam is rájöttem volna! Ezek meg csak bennszülöttek, s hozzá még gyávák is!

—Ez akkor is az ő szigetük.

—Mit érdekel engem a sziget, nekem csak az ezüst kell! Nézd fiú, itt hagyták a várost, elmenekültek, tehát ez itt jog szerint a mienk, hogy úgy mondjam hadizsákmány! Ha te nem akarsz zsákmányolni, a te dolgod, de kotródj az utamból, és hagj békén!

—És ha visszajönnek a lakók?!

—Az már az ő bajuk, puskáink vannak! Na, tűnés innen! - azzal a kapitány összehívta az embereit, ami nem is volt könnyű, mert még nem akarták abbahagyni a zsákmányolást, visszavittette magát a hajóra, partra hívta a többi emberét is, és megparancsolta, hogy egyetlen móló kivételével a többinek a cölöpjeit emeljék ki, mert az színezüst, és cipeljék fel a hajóra!

—Nekünk egy móló is elég lesz, az ezüst pedig sokat ér! - vigyorgott a kapitány.

Akik pedig nem ezzel foglalkoztak, azoknak megparancsolta, hogy járják végig módszeresen a várost, s mindent ami ezüst, hozzanak a hajóhoz. Megint mások kivágtak a kikötő közelében néhány szép fát, nagy tábortüzet raktak, és jól érezték magukat. De mert a friss fa nem égett jól, a tűzre dobtak a házakból kihozott néhány széket, asztalt, felaprított szekrényt is.

—Ez ám az igazi, fiúk! Itt van helyben a színezüst, nem kell hetekig kutyaolgni érte, meg olvasztgatni...

—Azt nem mindig kell, akad színezüst telér is! - mondta Tuam.

—Jó, na és?! Akkor is így a legkényelmesebb!

—Nekünk lehet. De ez akkor is tolvajlás, fosztogatás, és minden bizonnyal így tekintik ezt a szigetlakók is, s hozzá teljes joggal! Úgy viselkedünk itt mint a barbárok, holott én geológusnak jöttem és nem rablónak! - ellenkezett Tuam. —Ez ráadásul nem is bölcs viselkedés, mert ez nagy sziget, s mi kevesen vagyunk!

—Nagyon jók a fegyvereink! Gyáva féreg! - köpött a tűzbe a kapitány.

—Amennyien ezen a szigeten lakhatnak, kövekkel is agyondobálnak minket!

—Ha a közelünkbe érnek! De a puska messzebbre lő, mint ahogy a követ dobni lehet!

—Azért engem érdekelne, mit csinálnak a szigetlakók... - nézett a távolba töprengően Tuam.

A szigetlakók, Maua népe valóban felfedezte már nagyon korán a Fergeteg hajót. S úgy, ahogy azt Tuam megsejtette: a nagy hegy tetején épült obszervatórium teleszkópjaival. Maua népe csodálatosan tiszta üveget volt képes gyártani, s ebből kiváló lencsákat csiszolt. Nagyon jó távcsövek és teleszkópjaik voltak.

S ezekkel azt látták, hogy egy füstölő valami közelít feléjük a tengeren, ami csakis hajó lehet! Először azt hitték, kigyulladt a hajó, de alig valamivel később rádöbbenek hogy nem erről van szó, a tűz csakis egy helyen dől belőle, tehát nyilván valami gép okádja a bűdös füstöt. Igazán nem esett nehezükre e következtetés levonása, Maua lakói ugyanis meglehetősen régóta ismerték már a gőzgépet, valószínűleg régebb óta is mint az evolok, mindössze nem használták, mert úgy számolták ki, hogy a gőzgép által létrehozott értékmennyiség messze elmarad attól, amibe az üzemanyaggal etetése kerül, még ha eltekintenek is a létrehozásával járó fáradságtól, s a zajtól meg a bűztől amit áraszt. Maua szigeten ugyanis nem voltak szénbányák, a fáikat

pedig sajnálták volna elégetni. Maua egyetlen gőzgépe így aztán a sziget múzeumában porosodott. Maua gazdasága a víz- és szélenergiára épült, s mert kevéssel is beérték, nem csináltak felesleges luxustermékeket, ez elég is volt nekik.

Most viszont láthatták, hogy valami nép nem riadt vissza a gőzgép használatától!

Ez azonban még a legkisebb baj volt, hanem hamarosan láthatták azt is, hogy e hajón – férfiak utaznak! Semmi tévedés nem lehetett efelől, nőt egyetlenegy sem pillantottak meg a nagy hajó fedélzetén, kizárólag férfiakat láthattak, ezek a férfiak azonban fel voltak öltözve valami furcsa ruhába, nem voltak vadak, nem ugrándoztak, nem vicsorogtak, és nem is makogtak, hanem láthatóan úgy mozgott a szájuk, s úgy figyeltek egymásra, hogy kétség sem férhetett hozzá: ezek bizony tudnak beszélni! Ezek a férfiak értelmes lények, ugyanúgy, mint ahogyan a legendáikban Paján férfiai!

Ebben az esetben viszont nem valószínű hogy sok jót várhatnak tőlük!

Az obszervatórium csillagásznői a felfedezés hírével azonnal rohantak is a sziget legfőbb irányítójához, Takavaszila királynőhöz.

Takavaszila fiatal volt és szép, szép mint a neve, ami különben ezt jelentette: termékeny, csendes eső. És Takavaszila igazán fiatal volt ahhoz képest, hogy ő volt a királynő: még harminc éves sem, csak huszonkilenc múlt nemrég. Azért választották meg ilyen fiatalon, mert az előző királynő nemrég meghalt, élete teljében, hetvenöt évesen. Maua lakói, mármint a nők, hosszú életűek voltak, de hát Takavaszila elődjének nem volt szerencséje, mert gyümölcszsüretelés közben eltört alatta a faág, lepottyant, és azonnal szörnyethalt!

Azon senki ne csodálkozzék, hogy királynő léte gyümölcsöt szüretelt. Ami a királynő pozícióját, feladatkörét illeti, a mau nép messzemenően hasonlóan gondolkodott mint a csiszik: a királynő legfontosabb feladata, hogy mindenki szeresse őt! Ezután következett, hogy minél okosabb legyen. És egyáltalán nem feladata, hogy parancsoljon! Nem is voltak hát udvaroncái, lakájai, hadserege, őrei, kincstára és kincstárnoka, szobalányai, de koronája sem, és ugyanúgy ki szokta venni a részét minden munkából, mint bárki más. Kötelező munkája persze nem volt, de hol ezt csinálta hol azt, már csak azért is, hogy ne unatkozzék. Mert Mauán egy királynőnek általában véve nem sok dolga akadt.

Amikor a csillagászok (akik azért voltak ott fenn nappal, hogy a tengeren halászókat figyeljék, s ha valamelyiknek segítség kéne mert felborul a csónakja, akkor szóljanak valakinek) amint tehát ők Takavaszilához fordultak, az ifjú királynő nagyon sajnálta hogy ő a királynő, és nem él már tehetséges, tisztelt elődje! Beszélő férfiak közelítenek! Nagy, sebezhetetlen fémhadjóval! Mert biztos hogy a hajó fémből van, másképp elégne a saját tüzeiben! Ó, ti nagy csillagok, ó, te Égi Virágfűzér, mi legyen most?! Hiszen férfiktól semmi jó nem várható! Igazán nagyon komoly feladatot kapott máris, alighogy királynő lett!

—Állapítsátok meg, a szigetünk melyik pontján várható a hajó kikötése, s a környékről mindenki vonuljon el valahová máshová! Űrtsék ki a partmenti településeket! A terhes anyák és gyerekek vonuljanak fel magasan a hegyekbe, a sziget belsejébe, a harcra képes nők pedig gyülekezzenek a Lótuszvölgyben, nagy késekkel és ijakkal-nyilakkal, mintha a férfiak közül kéne kiszabadítani valami a Fal mögé esett társnőnket! Ugyanis sajnos most harc lesz! Beszélő férfiaknak semmi keresnivalója a szigetünkön, tehát el kell kergetnünk őket! Az obszervatóriumból állandóan figyeljétek az ellenséget, és értesítsetek folyamatosan arról, mikor mit csinálnak!

És arra gondolt, ennél nagyobb baj nem is csaphatott volna le a szigetre. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy legalább épp azon a tájon kötöttek ki a beszélő férfiak, ahol ő, a királynő is a közelben volt. Bár kérdéses, elég lesz-e a tudása ahhoz, hogy megbirkózzék a ropant felelősséggel!

Mire a Lótuszvölgyben összegyülekezett mintegy kétezer fő, mert a hír gyorsan terjedt, már meg is tudta a hírt Takavaszila: a beszélő férfiak különböző tárgyakat cipelnek a városból a hajóra, kivágtak néhány szép fát, bútorokat égetnek, és rombolják a kikötőt.

—Ebből is látható hogy semmi jót nem várhatunk tőlük! - mondta a királynő. —Természetesen meg kell védenünk a szigetünket! Nem hiszem hogy tévednék ha azt mondom, hogy bár ezek is emberek mint mi, s így ezek is meghatározhatatlan értékűek, de negatív meghatározhatatlan

értékűek! Legalábbis eddig azoknak tartottam őket! Figyelembe véve azonban a rombolást amit véghezvihatnak, azt hiszem abszolút értékben az ő értékük nagyobb mint a mienk, tehát ha egy mau nő az élete árán elpusztíthat egy efféle férfit, azzal nagyobb negatív értéket semmisít meg, mint ami pozitív érték a mau nő halálával semmisül meg! Vagyis ezeket bármi áron is, de el kell pusztítanunk! Természetesen ügyelnünk kell rá, hogy azért ez a „bármi ár” mentől kisebb legyen! Javaslom tehát, hogy most a ligetek védelmében óvatosan közelítsük meg a várost, és sorra csapjunk le a kóborló csapataikra! Lehetőleg lesből nyilazzuk le őket! Nem kell igrkezni hogy elfogjuk őket mint a Fal mögöl néha kiszökő egy-két férfit, ezek nem a mi férfaink! Pusztuljanak csak el valamennyien!

Így esett, hogy Tuam is, a kapitány is hamar megtudták, miben mesterkednek a szigetlakók! Alig mulatoztak egy órája a tábortűznél, nagy kiabálás hallatszott a városka északi vége felől, majd néhány puska- és pisztolylövés, sikoltások, de még el sem indulhattak hogy társaik segítségére siessenek, amikor előbotladozott egy férfi, egyetlenegy az arrafelé ment legalább harmincből, mind a bal, mind a jobb vállából egy-egy tollas nyílvezző meredt ki, ömlött a vér belőle, s alig bírta erővel hogy odaérjen hozzájuk, máris összeesett.

—Ott, ott! Megtámadtak... csupa nő... - lihegte.

De ekkor már mondanía sem kellett semmit, mert a házak takarásából több nő is kibukkant, és máris repültek a nyilak feléjük, mint valami fém- és fazivatar. Azonnal hárman is felhemperedtek. A többiek tüzet nyitottak a nyilazókra, s azoknak első sora rögvest felbukott. A többi nő behúzódtott a házak és a fák mögé, de időnként váratlanul ki- kihajoltak, s újabb nyílzáport küldtek feléjük.

—Visszavonulás! - adta ki a parancsot a kapitány sziszegve. Egy nyílvezző neki is belefűrődött a combjába, s emiatt csak sántítani tudott, egy másik pedig hajsza! híján került el a szemét, de így is fájdalmas sebet hasított az arcán. A szigetlakók nagyon messziről nyilaztak, de igazán jól céloztak a távolsághoz képest! Majdnem jobban, ahogy ő! a puskaájukkal löttek célba!

No igen: a szigetiek számos sportot űztek, ezek közül egyik legkedvesebb, szinte nemzeti sportjuk az íjászat volt! Mindemellé pedig igazán kiváló íjakat készítettek, olyanokat, hogy a történelemben addig kitalált számos íjféleség közül egyedül a csizik szénszálas műanyagból készült sportíja volt jobbnak mondható a mau íjnal. De hát Maua lakói még nem ismerték a műanyagot. De íjaik tényleg majdnem vitték olyan messzire mint az evolok puskaái, ráadásul annál pontosabbak voltak.

Mindenesetre a lövések dörrenése legfeljebb néhány pillanatra ijesztette meg a nőket. Talán elfutottak volna a váratlan hangra, a derült égből mennydörgésre, de alighogy azt látták, hogy felbuknak a társnők, hogy sebesülten fekszenek a földön és jajgatnak, rögvest eszükbe idéződött a sok évszázados legenda arról, miként kínozták halálra Paján férfiai a nőket. Fogalmuk sem volt róla, ezek a férfiak azonosak-e a pajánokkal, de ez nem is számított. Férfiak, beszélnek, s most előbb rombolnak, azután fájdalmat okoznak a nőknek! Nem is lehet kétséges hogy a jó Takavaszi!a királynő súlyosan tévedett: ezeknek az értéke nem negatív meghatározhatatlan! Nagyonis meghatározható: negatív végtelen! Ami azt jelenti, hogy akár mennyi mau nő halála árán is el kell pusztítani őket!

Aztán látták, hogy a jövevények visszavonulnak, csónakba szállnak. De mindaddig nyilaztak utánuk a part fedezékeiből, amíg csak lőtávolon kívülre nem kerültek.

Bizony a Fergeteg első napja Mauán csúfos kudarc!al végződött! Igaz, aránylag sok ezüstöt zsákmányoltak, de nemcsak nem tudták meg, a sziget melyik pontja ontja ilyen bőségben az ezüstöt, de még csak nem is maradhattak tovább a szigeten, menekülniük kellett! Nekik, a büszke férfiaknak! És legalább negyven társuk maradt mégis a parton, vagy holtan, vagy súlyos sebesülten, akik már nem tudtak a csónakokba jutni, s nem is lehetett kétséges, hogy ezeknek mi lett a sorsa. Akik megmenekültek, azok közül is sokan voltak sebesültek, Tuam ugyan nem sebesült meg, ellenben majdnem meghalt: közvetlenül a nyaka mellett állt be egy

nyílvevessző a ruhájába, a gallérba, ha csak egyetlen centivel arrébb megy, elszakítja a nyaki verőeret!

Cumbe atya rosszabbul járt. Istene védelmében bizakodva a támadás kezdetekor felállt, kezében előre tartotta a szentelt karót, és szent énekeket dalolva megindult a „vademberek” felé, hogy megtérítse őket. Tuam hiába kiabált neki, hogy ne legyen hülye és jöjjön vissza. Hanem sokáig nem mehetett Cumbe atya, mert hamarosan három nyílvevessző is beléállt, kettő a jobb-, egy a bal karjába, egy negyedik kiverte a kezéből a szent karót, aztán mielőtt még rájöhetett volna, hogy Krétosz most valamiért nem védte őt meg, jött egy ötödik nyílvevessző is, ez pedig végképp elvette a kedvét tőle hogy tovább kísérletezzék a megtérítéssel, mert ez a nyílvevessző a bal szemét verte ki, még szerencse hogy valami gyereklány lőhette, s nem volt erő már benne mire hozzá ért, így csak a szemébe került e kaland, s a nyíl nem ment tovább a fejébe, nem fúrta azt át. Mert ha az agyába hatol, neki vége!

Kétségbeesetten sikoltott fel, megfordult, és félvakon botladozott vissza a partra. Számos nyíl repült még utána, de most, késve ugyan, ám megjött istene segítsége, és több nyíl valahogy nem találta el. Cumbe atya fejjel előre bukott bele a csónakba, s ott reszketett az alján, míg csak az a hajóhoz nem ért.

De három csónak a parton maradt, a mau nép hadizsákmányának, és bizony senki nem vállalkozott rá, hogy visszamenjen értük!

Morecvi kapitány tombolt a dühtől. Őt is megsebesítették, sántikálni kénytelen, arcát is eltorzították! És mekkora nagy a veszteség! Ilyesmit egyszerűen nem tűrhet el magát valamire is becsülő férfiember!

Tuam javaslatát, hogy keressenek másik szigetet, megvetően utasította vissza.

—Szó sem lehet róla! Ezek csak nők! Láthattuk! Nem tudom hogy hol vannak a férfiak, de ha most csak nők vannak errefelé, akkor könnyű lesz a győzelem felettük! Nők soha le nem győzhetnek férfiakat!

—A csiszik sem?

—Ne feleselj, kölyök! Ezek nem csiszik! Ezek vademberek, vadnőcskék! Még pisztolyaik sincsenek!

—Ahhoz képest ugyancsak hatékonyak, és gyorsan kellett futnunk! Elölük, nők elől!

—Csak mert váratlanul támadtak. De megálljatok! - rázta az öklét a part felé. —Ez hadüzenet nélküli támadás volt, orvtámadás, ezt megkeserülitek! Így nem lehet bánni békés felderítőkkal, ez minden nemzetközi jog lábball tiprása, de ezentúl én is így cselekszem majd! Ne engem szídjatok a következményekért!

—Morecvi kapitány úr, hadd emlékeztessem önt arra, hogy mi kezdtünk barbárul viselkedni, fosztogatni, rombolni, s amit e nép tett, az csak az, amit mi evolok úgy nevezünk, hogy „a magántulajdon védelme”! - felelte Tuam.

—Kuss! Ne beszélj hülyeséget! - tört ki a kapitány. —Így nem lehet védeni a magántulajdont! Ez semmi más, mint gyilkosság!

—Először is, ne beszéljen velem ilyen hangon! Másodszor, nem ön mondta, hogy ha megjönnek a bennszülöttek, puskával fogadja őket?!

—Először is, úgy beszélek veled te taknyos ahogy akarok, másodszor, én vagyok a kapitány, azt csinállok hát amit akarok, harmadszor pedig, ezek csak bennszülöttek, nem érdemelnek tehát ugyanolyan elbánást, mint a civilizált emberek! - azzal összehívta a legénységet a hajó fedélzetére.

—Akartok bosszút?! - kérdezte a matrózokat. Azok pedig egetverő lelkesedéssel kezdtek éljenezni.

—Helyes! Figyeljeteek rám! Ez a hely tele van ezüsttel! És társainkat is meg kell bosszulnunk! Dobjatok szenet a kazánra, aztán gyorsan haladjunk a sziget partjai mentén előre! Mondjuk északra! Keressünk egy olyan helyet, ahol laknak, de nem túl sokan, mert nem hiszem hogy mindenhová eljutott még a hírünk, aztán partra szállunk, megtámadjuk őket, akit tudunk megölnünk, de ügyeljünk rá hogy legyenek foglyok is! Aztán majd azokat kifaggatjuk amiről csak akarjuk, és lesznek túszaink is!

—Kapitány úr, tiltakozom! Ez orvtámadás, aljasság, és különben is felesleges, mert nem ismerjük a nyelvüket, s ezek sem ismerik a mi nyelvünket!

—Le se szarom, hogy ismerik-e a nyelvüket! Az öklünket biztos megismerik majd! - vigyorgott a kapitány. —Különben is: ők kezdték! Ők támadtak elsőnek!

—Igaza van a kapitánynak! - szólalt meg hirtelen Cumbe. —Nem mi támadtunk elsőnek, s az igazságos háborút Isten és Krétosz is jogosnak ismeri el! Mi azért jöttünk ide hogy kultúrát, civilizációt hozzunk el a vadak közé...

—Hát nem ezüstért?! Mert én azt hittem! - nézett rá ártatlan arccal Tuam.

—Én biztos nem az ezüstért jöttem! S bármit is tettek a matrózok, e vadak kezdték az emberölést! Sokunkat megöltek, másokat megnyomorítottak! A kapitány úr az egyetlen okosat cselekszi! Ha erővel is, de e vad népet meg kell szelídíteni, rá kell kényszeríteni, hogy megtanulja a nyelvüket, hogy befogadhassa a szívébe az Úr Krétosz ígését!

—Csak azért beszélsz ilyen aljasul, mert félvakká tettek! Nem beszélnél így, ha nem sebesülsz meg!

—Nem beszélnél így, ha megsebesültél volna! - vágott vissza Cumbe.

—Semmi keresnivalónk e helyen! Ez az ő szigetük!

—De van keresnivalónk: az ezüst! - kiáltotta az egyik matróz.

—A mi keresnivalónk itt az emberi lelkek megmentése! - mondta Cumbe.

—Lelküket megmenteni, testüket megölni?!

—Nem vitázom veled, vallástalan vagy, pogány, mint egy csiszi!

—Elég ebből! Irány észak! - adta ki a parancsot a kapitány.

—Képes ártatlan embereket ölni a kapzsisága miatt?! - csattant fel Tuam.

—Ostoba kölyök, ezek nem ártatlanok, hanem gyilkosok!

—Ezek nem ártatlanok - mondta Cumbe is - hiszen meggyalázták a Szent Karót!

Tuam belátta, hogy egyelőre semmit nem tehet, félrevonult hát és hallgatott. Inkább, jobb híján, azon törte a fejét, mi lehet az oka, hogy csupa nő támadt rájuk. Hol lehetnek a férfiak?! Nem hitte hogy azok valami barbár ünnepen vesznek részt épp. De akkor vajon hol lehetnek?!

S gondolataiban hirtelen felmerült a Fal. A távcsővel látott hatalmas fal, ami egy egész hegyet vett körbe. Eddig sosem bánta meg ha a megérzéseire hallgatott. A fal mögötti terület vadsága nagyon elütött a sziget többi részének kertjellegétől. Ez legalább olyan furcsa volt, mint hogy most csupa nő támadt rájuk.

Tuam nagyon örült, hogy ő maga nem lőtt e nőkre. Nem is vitt magával puskát. Ezek nem vadak, ezek igenis civilizáltak. Széppé tették ezt a szigetet. Nélkülük az egész sziget olyan lenne, mint a fal mögötti terület. Ami meg a férfiakat illeti, Tuam biztos volt benne, valami köztük van a Falhoz.

Elhatározta, e sejtését nem osztja meg a többiekkel.

* * *

A filozófiaóra után Tiáua úgy döntött, aznapra elég az iskolából. Inkább egy kis iskolakerülésre vetemedik! Ennek jegyében megint a Falhoz sietett, nekitámasztott egy létrát, és felmászott rá. De hiába ült ki most a tetejére, Éneklőt sehol sem látta.

Ott ült a fal szélén, lábait lóbálva, s nem félt az alatta tátongó mélységtől.

—Igazán csúnya amit teszünk a férfiakkal! - morgolódozott. —Nem is igaz amit Ítia mond, hogy „lázádo korszakban” vagyok! Pedig egyszerűen csak használom az eszemet! Ami, szintén Ítia szerint, állítólag kivételesen éles! Lám, most is hogy kitaláltam hogy valami összességnek az értéke végtelen! Igazán, bárki beláthatná, nem méltó a mi kultúránkhöz, hogy a születendő gyermekek felét elállatosítjuk, holmi poros régi legendák kedvéért! Pedig milyen érdekes is lenne egy beszélő férfival találkozni! Nyilván egészen másképp látja a világot mint mi! Lehet hogy még a filozófiánkra is megtermékenyítően hatna a férfiak világlátása!

Újra elnézett a Fal mögötti vadon felé, de Éneklőt most sem látta. Bosszús fintort vágott.

—Igenis Éneklőtől akarok gyereket! Ha már nem lehet magamhoz méltó partnert találni! Végülis gyalázat hogy férfiállatokkal kell párosodni nekünk, gondolkodó lényeknek! Mennyivel méltóbb lenne egy emberrel!

több lenne hozzánk, ha beszélni, gondolkodni tudó férfiakkal párosodhatnánk! Azok nem olyan durván párzanának mint most a férfiállatok, kedvesek lennének, simogatnának, csókolgatnának, mint most mi nők tesszük egymással ha kedvességre vágyunk... milyen érdekes volna mindezt férfiaktól megkapni a párzás közben! De hát hiába beszélek bárkinak, mind csak szörnyülködve néznek rám! Mind elhiszik azt a képtelen mesét, hogy a férfiak ilyen meg olyan durvák voltak! Pedig egészen nyilvánvaló e történetek hazugsága: akármilyen önzőek legyenek is a férfiak – pedig még az sem biztos hogy önzőek! – de még ha azok is, gondolkodó lények, tehát nem lehetnek olyan hülyék hogy megöljék a saját nőiket! Ha megölik őket, kevessebbel párosodhatnak, márpedig a férfiakra az a jellemző hogy állandóan párzani akarnak, így van ez a mi férfiállatainkkal is! Nem lehetnek olyan bolondok, hogy lemészárolják a nőket! Ez mind csak ostoba hazugság!

És még az sem lehet igaz, hogy verik a nőket. Még a mi férfiállataink sem szokták verni a nőt akivel párosodnak. Ha meg több esze lenne egy férfinak, csak még szelidebb, jóra valóbb lehet! Hiszen az ész azért ész, mert belátással párosul! Logikus és értelmes lény nem fogja megverni a nemi partnerét, hiszen ha elcsúfítja annak a testét, akkor neki magának is kevesebb öröme lesz benne! Tökéletes képtelenség, hogy a férfiaktól bármi rossz is kiteljen, mármint nagyobb rosszság mint mitőlünk! Elképzelhető, hogy talán nem olyan serények a munkában, kicsit lustábbak, hiszen nagyobb testet kell mozgatniuk, emiatt lomhábbak tán. Igen, ez talán igaz. De hogy verjék a nőket?! Meg hogy megöldössék egymást?! Legfeljebb akkor ölhetik egymást, ha nincs elég nő, s meg kell küzdeniük a nőért! Akkor igen, akkor talán, az állatok néha küzdenek a nőstényekért... De nem! Hiszen ha a férfinak is van annyi esze mint egy nőnek, akkor nem viselkedhetnek úgy, mint az állatok, akkor küzdelem, verekezés helyett szépen megbeszéli egymással és a nővel a dolgokat! Ez csak logikus! Ekkora eszement ostobaságot! Méghogy halálra kínozták az őseinket! Minden logika ellen való, képtelen nézet ez, amit holmi örült lázálomban talált ki valaki, és azóta sem vizsgálták felül ezt a hihetetlen rémtörténetet a logika világosságával! Pedig egy icipici kis józan ésszel is belátható, hogy értelmes lény szükségszerűen el kell utasítsa az értelmetlen pusztítást, sőt, a pusztítás soha nem is lehet értelmes, csakis értelmetlen!

Éneklő még mindig nem jött. Tiáua lemászott hát a létráról, s visszaindult az iskolába. Nincs értelme itt császkalnia, ha semmi érdekes látnivalót nem tapasztalhat!

Egészen közel volt már az iskolához, amikor rémült kiáltásokat hallott onnan, majd, mielőtt még nekiiramodhatott volna hogy társai segítségére siethessen, a fák és bokrok közül iskola-társai és több tanárnő futott elő, és a nyomukban – férfiak! Méghozzá felöltözött férfiak!

Tiáua semmit nem értett az egészből, csak állt döbbenten, azt sem tudta mit tegyen! Ha egy férfi nagy ritkán kiszabadult a Fal mögül, ajánlatos volt ha mindenki elfut előle, míg csak sok nő össze nem gyűl, hálókka, hegyes botokkal, hogy elfogják és visszavigyék a fal mögé. Aki nő nem fut el, azt a szökött férfi el szokta kapni, s habozás nélkül párosodik vele, általában többször is. És gyakran el is tör mindenféle értékes holmit, ami a keze ügyébe kerül. Ezért ha egy nő ilyenkor nem tud elég gyorsan elszaladni, az volt az ajánlatos ha nem ellenkezik, és tűri hogy a férfi párosodjék vele. Ezesetben a férfi nem szokta bántani a nőt. Persze, a párosodástól olykor terhes lett a nő, de hát ez nem tragédia, még mindig jobb, mint a verés! Legjobb persze elfutni, míg jön a segítség!

Igen, a férfiakat megpillantva Tiáua lábai önkéntelenül is menekülésre mozdultak, de aztán mégis helyben maradt, mert annyira elálmélkodott azon, hogy a férfiakon ruha van! És még különböző hosszú szerszámokat is tartanak a kezükben! És, igen, kiabálnak is, de nem úgy rikácsolva mint a férfiállatok, hanem mintha valami értelmes nyelven beszélnének!

De ha ezek értelmesek – nos, akkor honnan bukkantak elő ilyen hirtelen értelmes férfiak?! És ha értelmesek, akkor miért menekülnek a többiek?! Nem vették volna észre, hogy ezeken ruha van?!

Állt egyhelyben, míg a többiek elfutottak mellette. Az egyik férfi felemelte a kezében tartott hosszú botot, s abból a következő pillanatban nagy füst és láng tört elő, mire Ítia tanárnő fájdalmasan kiáltott fel, és elzuhant, a homokba hemperedett. Tiáua azonnal mellé ugrott hogy

segítsen neki. Még több más férfi is így cselekedett a hosszú botjaival, s a tanárnők és Tiáua osztálytársai egymás után hemperedtek fel.

—Fuss, Tiáua! Ezek meg akarnak ölni minket! Fuss! - nyögte Ítia, miközben a combjából ömlött a vér.

Tiáua teljesen megriadt, nem értett semmit. Mi történik itt?! Nem hagyhatja magára Ítiát, képtelenség, soha elő nem fordulhat olyan, hogy egy nő ne segítsen bárki másik nőnek, ha az megsebesül, vagy akármi kis baja van is! Ez olyan lehetetlenség, mint hogy a Nap északon keljen fel!

Ám ekkor arra is rájött, mindegy hogy fut-e vagy sem, mert hirtelen szemből, az ottani bokrok mögül is felöltözött férfiak ugrottak elő, s így bekerítették a többiekét. Azok riadtan torpantak meg a férfiak között.

Hogy azonban ezután mi történt, azt Tiáua már nem látta. Néhány férfi egészen közel ért hozzá, ő felnézett rájuk, az egyik férfi mondott neki valamit, de Tiáua nem értette hogy mit, erre az felemelte a kezét, fejbevágta valami keménnyel – és Tiáua ájultan esett a homokra.

6. fejezet: A lázadó

Mikor Tiáua magához tért, meglepődve tapasztalta hogy össze van kötözve keze-lába, s valami hidegen fekszik. A feje kegyetlenül fájt, de rögvest eszébe jutott hogy fejen kólintották valamivel. Emlékezetkiesése tehát nem volt az ütés miatt.

Kinyitotta a szemét, s azt látta hogy valami fémből készült nagy padlón fekszik, messze tőle és magasan a feje fölött egy nagy kémény füstöt okád, s a padló remeg alatta. Mellette jobbra és balra sok-sok társnője fekszik, némelyikük pucéran, ami pedig nagyon kényelmetlen és egészségtelen lehetett a hideg fémpadlón, de hát mit sem tehettek ellene, mert ők is meg vannak kötözve. Némelyiküknek igencsak mélyen vágtak a húsába a kötelek. És, ami a legjobban megdöbbentette Tiáuát, az az volt, hogy rengeteg nőnek voltak különböző sérülései, sok volt a sebesült, furcsa sebekkel, mintha valami beléjük fúródott volna, kilyukasztotta volna őket. Leginkább még arra hasonlított a seb, amikor nyíl fúródik egy állatba, s azután kihúzzák azt. Alig akadt nő, aki ne lett volna véres, némelyiküknek törötten lógott egyik-másik végtagja, és Tiáua iszonyodott ettől a látványtól, mert nem szokott hozzá a vérhez. Maua lakói ettek ugyan húst, de inkább csak halat, kagylókat, madarakat, az meg nem sok vérral jár. S még a madarakat is úgy végezték ki, hogy egy csapásra levágták a madár fejét, ne szenvedjen sokat! A kecskéket amiket tartottak, soha nem ették meg, mert a tejük miatt tartották őket, amikor meg már nem tejeltek, nagyon rágós volt a húruk. Az idős kecskéket, s a felesleges fiatal gidákat a Fal mögé rakták, a férfiállatokat etetendő velük.

De még ez is semmiség volt ahhoz, ami épp előtte, tőle alig két méterre folyt. Egy férfi, persze ez is ruhában volt, minden férfi körülöttük ruhában volt, ez a férfi tehát egy vastag kötéllel épp Tiáua egyik osztálytársát verte, akit úgy hívtak hogy Eaoiáa. Neve ezt jelentette: magasan fúvó szél. A leány egy padszerűségre volt kikötözve, hasán fekve, a kötélt nagyokat csattant, s a leány hátán már nem volt ép bőr. Hangosan sikoltzott.

Felsikoltott Tiáua is, és fel akart ugrani, de nem bírta. Arra viszont jó volt a sikolya, hogy a férfi figyelmét elterelje Eaoiááról. Mellé lépett, és hatalmas erővel szájon vágta, hogy a leánynak vérezni kezdett a szája, majd felemelte a kötelet, és le akart vele csapni rá is...

Ekkor azonban egy másik férfi ugrott oda, és elkapta a kötelet, mielőtt még az Tiáua testét érinthette volna. Ez a férfi természetesen Tuam volt, bár ezt Tiáua nem tudta.

—Elég ebből kapitány úr! - kiáltotta Tuam. —Ez a nő semmiről nem tehet, most éledt fel, semmiről nem tud, semmit nem ért...

—Na és aztán?! Mit érdekel az engem?! Hát nem ez a bosszú?! Idefigyelj, ha nem akarod hogy téged is elverjelek, kussolj és tartsd a pofádat!

—Na csak próbáljon elverni, nem is biztos hogy sikerülne! - és Tuam megfeszítette a zsákhordásban megerősödött izmait. —Ha meg mégis megteszi, kíváncsi vagyok, milyen kisfiú lesz a behnoti hatóságok előtt, ha hazaértünk és feljelentem! De akkor is feljelentem, ha még egyetlen nőt is megver ok nélkül! Ő sem érdemelte ki! - mutatott a nyöszörgő, megkorbácsolt lányra.

—Igenis megérdemelte, mert kiverte az egyik matrózom három fogát is!

—Csak védekezett. Jogos önvédelem.

—Ez nem önvédelem, ez már háború!

—Ki engedte meg tán magának, Morecvi, hogy háborút viseljen?! Kapott ehhez elnöki felhatalmazást?! Idefigyeljen, ha nem engedi el ezeket a nőket, feljelentem amint Behnotba értünk!

—Igenis megérdemlik a fegyelmezést! Még azt sem akarják megmondani, miként hívják ezt az átkozott szigetet! Hiába kérdezgettem őket, csak bámulnak értetlenül és makognak hülyén!

—Mert maga bolond, Morecvi! Attól hogy az evol kérdést egyre hangosabban üvöltözi a fülükbe, még nem fogják megérteni! Egy kis mutogatással többre megy az ember! Tudja meg hogy én már meg is kérdeztem az egyiküket, s rögvest elsőre sikerült megtudnom, hogy a sziget neve Maua! A nő nevét is megtudtam, úgy hívják hogy Ítia, s az én nevemet is megmondtam nekik, meg is értették, bár nem bírják kimondani csak úgy, hogy Tuama. A szelíd módszer tehát eredményesebb! Maga Morecvi, kimondom, egy szadista balfasz, ha nem viselkedett volna úgy mint egy elmeháborodott vadbarom, ezekkel pompásan lehetett volna kereskedni, biztos

sok mindenért ami Behnotban olcsó, bőven adtak volna ezüstöt! De maga ellenséggé tette ezeket, és ezzel nagy kárt okozott Magadár úrnak! Ha egyáltalán kicsit is helyre akarja hozni amit elkövetett, azonnal elengedi őket, méghozzá ajándékokkal gazdagon megpakolva őket, hogy legalább kicsike esély legyen a későbbi békés kapcsolatokra!

A kapitány már éppen vissza akart vágni valami goromba szóval, amikor az egyik matróz futott hozzá.

—Kapitány úr, jönnek a bennszülöttek!

—Csónakkal?

—Igen, kapitány úr!

—Lőjétek le őket!

—De, kapitány úr...

—Te is ellenkezel?!

—Nem, nem, de pajzsuk van!

—Miről beszélsz?! - és a kapitány a korláthoz lépett.

A tengeren sok száz csónak közeledett, és mindegyiknek az orra elé magas deszkapalánk volt téve, ami azonban úgy csillogott az alkonyi Napban, hogy biztos lehetett benne: fémmel borították. Egyáltalán nem biztos hát, hogy átütné a puska golyó! Márpedig az evezősök teljesen eltűntek e furcsa pajzs mögött!

És a Fergeteg hajónak nem voltak ágyúi. Ágyúi Behnotban csak a hadihajóknak lehettek. És e sok száz csónakban sokezer bennszülött ült. Ha ezeknek sikerül felmászniuk a fedélzetre, agyonütik mindőjüket!

—Teljes sebességgel hátra, ki a nyílt tengerre! - adta ki a parancsot a kapitány, belátva hogy szegény a futás, de hasznos. Maga pedig mérgesen kezdett járkálni, azon törve a fejét, mitévő legyen. Mert bizony be kellett lássa, nagyon rosszul kezd állni a helyzete! Ebben a második akcióban, a „bosszúhadjáratban” nem veszített ugyan embert, és ejtett is foglyot, nem is keveset, hetvenkét nőt, de ezüstöt csak egészen jelentéktelen mennyiségben zsákmányolt! És bár még talán meglátogathat váratlanul néhány tengerparti települést, de egy-két napon belül biztos hogy mindenhová eljut a hajójának a híre, s ha mindenütt ilyen bátor ellenállással találkozok, nos, akkor nem sokat tehet! A szigetlakók sokan vannak!

—Kapitány úr! - lépett hozzá az egyik matróz. —Ezek a nők itt hadifoglyok, ugye?

—Persze, na és?!

—Hetek óta nem voltunk nővel! És arról volt szó hogy bosszút állunk!

—Tőlem aztán azt csináltok velük, amit csak akartok, de ne öljétek meg őket, mert azt hiszem megpróbáljuk majd a kicserélésüket ezüstre! Tehát ha kiszórakoztatok magatokat, zárjátok be őket a hatos raktárba, az jó nagy és üres is!

—Éljen! - kiáltották ezt hallva a matrózok.

—Hadifoglyokat nem szokás megerőszakolni! - tiltakozott megint Tuam.

—Akkor ne tedd! De nem parancsolsz sem nekem, sem a fiúknak! Lehet hogy ez nem szép, de az sem szép hogy ők meg gyilkolnak minket! Eredj már a pokolba amit Cumbe emleget folyton, és hagyj engem békén, elég bajom van nélküled is!

A többiek eközben már javában válogattak a nők között, néha egy kis pofozkodásra is sor került.

Tuam gondolkodott egy sort, majd így szólt:

—Na jó. Ez végülis nem korbácsolás. Ennyit talán valóban megérdemelnek.

—Végre kezdesz értelmesen beszélni! - enyhült meg a kapitány.

—De akkor nekem is jár nő!

—Tőlem akár kettő is! Elvégre tiszt vagy! Különben is: ha mindenki tartja a száját, ez az egész ki sem derül otthon!

—Úgy van! - mosolygott Tuam. —Megyek és válogatok közülük! De én nem vagyok állat, nem itt csinálom, hanem a kabinomban! - azzal körülnézett a nők során, majd felemelte a sebesült Ítiát, aki bár szép nő volt, de épp a sebesülése miatt eddig még senkinek sem kellett, s bevitte a kabinjába. A nő nem is tiltakozott, halottsápadt volt, részben a félelemtől, részben a vérvesztéstől. Majd Tuam kisvártatva visszatért, s ezúttal Tiáuára esett a választása.

—Hé, neked már van nő! - pattant elé egy matróz.

—Félre innen, nekem kettő is jár, a kapitány úr mondta! - lökte odébb a legényt Tuam.

—Ugyan miért?!

—Hagyjátok már, hadd élvezkedjék, akkor nem ugat folyton a dolgainkba! - szólt a kapitány.

Erre a matróz elkotródott, s mert már nem volt szabad nő, beállt néhány társa mögé az egyik sorba. A fedélzeten mindenfelé orgiasztikus jeleneteket lehetett látni, de legalább most nem sikoltoztak a nők, ez végülis ismerős volt nekik: ez történt volna akkor is, ha a férfiállatok kiszabadulnak! Ez még mindig sokkal jobb, mint a verés!

Odabent a kabinban Tuam pedig egyszerűen megfogta Cumbe atya grabancát, s kipenderítette a folyosóra.

—De hát mit képzelsz fiam, hiszen ez... - kezdett tiltakozni a pap.

—Maradhatsz ám ha látni akarod, miként baszok! - mondta szándékosan ronda szóval Tuam. Erre a pap elpirult, s inkább hanyatt-homlok menekült a kabin közeléből.

Aztán hogy egyedül maradt, Tuam elvágta Ítia lábán a kötelet, s jóddal meg egyéb hozzávalókkal fertőtlenítette és bekötözte a golyó ütötte sebet. Szerencsére csontot nem ért a lövés. S ez lényegesen barátságosabb viselkedés volt, mint amire az eddigiekből a tanárnő számíthattott. Még a jódot is megismerte a szagáról, ezt ismerték Mauán is, különböző tengeri növényekből vonták ki.

Ezután pedig Tuam ismét bemutatkozott, s megkérdezte a két nő nevét is. Így tudta meg hogy őket Ítiának és Tiáúának hívják. Ítia nevét persze már korábban is megtudakolta, de most megint megkérdezte, hogy biztos legyen benne. A két nő kezéről is levágta a köteleket, s azok nem győztek álmélkodni. Főleg Tiáua. Az az igazság, hogy az eddig történetek tökéletesen kivertek minden modernkedő eszmét a fejéből. Az elmúlt órák eseményei mélységesen konzervatívvá tették a gondolkodását, ha eszébe jutottak korábbi nézetei arról, hogy a férfiak is lehetnek jók, akkor csak mélységesen szégyenkezett emiatt. Jelen pillanatban habozás nélkül elhitt minden egyes szót a régi legendákból, és a legnagyobbfokú gonoszságot is kész volt elhinni a férfiakra. Ezt azonban feleslegesnek tartotta a mellette fekvő Ítiával közölni. Most a szabadulás a dolguk, nem a bűnbánat.

Csak éppen nagyon furcsa, hogy épp most, amikor tapasztalatból győződhetett meg a férfiak gonoszságáról, most egy férfi képes és jól tesz velük! De Tiáua már olyan bizalmatlan volt, hogy ebben a tettben is rosszat sejtített, és aggodalmasan figyelte a kést Tuam kezében. Vajon nem a szemüket akarja kiböki vele?! Jaj, csak pározzon már velük mint a férfiak szokták, és menjen innen! Ne verje meg őket!

Tuamnak azonban esze ágában sem volt most a párzás, és a kést is tényleg csak szabadításra használta. Ezután pedig ujját ajkára tette, azt mondta hogy „Pszt!”, majd kiment, és be is zárta maga mögött az ajtót.

Mikor tíz perccel később visszatért, néhány kés volt nála, sőt egy jókora húsvágóbárd is, amit a konyhából csórt el. Valahonnét két pisztolyt is szerzett, ezeket megtartotta magának.

A többi fegyverrel azonban meglepő dolgot cselekedett: megfogta a pengéjénél fogva őket, és Ítia meg Tiáua felé nyújtotta biztató mosollyal. Azok meglehetősen habozva vették el tőle ezeket. Alig akarták elhinni, még Tiáua is, hogy egy férfi a segítségükre siethet!

De Tuam még nem végzett mindennel. Előszedett a holmijai közül egy füzetecskét meg egy ceruzát, s rajzolni kezdett. Leskiccelt előbb két emberalakot, az egyiknek óriási hímtagot rajzolt, a másiknak ilyen nem, de jókora kebleket, majd önmagára mutatott és a férfirajzra, ki-mondva többször is azt a szót hogy „férfi”, aztán a nőalakra mutatott és a két leányra, s azt a szót mondta hogy „nő”. Majd kérdően nézett rájuk.

A lányok meg is ismételték a szavait, de azt hogy „nő”, csak úgy voltak képesek kimondani, hogy „nó”, a „férfi” szóból pedig csak vagy „véli” lett, vagy „vévi”. Tuam ebből rögvést levonta azt a következtetést, nagyon helyesen különben, hogy ezeknek a nyelvében nincs „f”-hang, „r”-hang, de még „ő”-sem. Ezért most inkább a rajzokat böködte, s nézett rájuk kérdően, mutogatott feléjük is, végül Tiáua félénken rámutatott a nő-rajzra, s azt mondta hogy „vomene”, majd a férfirajzra azt hogy „vilo”.

Tuam meg volt elégedve. Ekkor egy újabb rajzot hozott össze. Nem volt nagyon ügyeskező rajzos, de fel lehetett ismerni, hogy egy férfi van középen, kétoldalt egy-egy nő, ezeket a férfi barátságosan átöleli, a nők is és a férfi is mosolyog, majd a férfifigurát Tuam elnevezte úgy hogy Tuam, a két nőt pedig úgy hogy Tiáua és Ítia. Remélte, ebből a nők megértik hogy a barátai.

Aztán most következett a neheze! Több összekötözött nőalakot rajzolt le, egy kis szobába, a szoba elé pedig két férfit. Majd ezek elé egy férfit és két nőt, akiket elnevezett úgy, hogy Tuam, Tiáua és Ítia. Nagy késeket rajzolt ez utóbbi három alak kezébe.

A következő képen e kések már az örök testében voltak, akik a földön feküdtek, de Tuam, Tiáua és Ítia ott állt felettük. Ezután a rajz fölött Tuam úgy tett, mintha a késével elnyiszná a rab nők köteleit. Aztán megint rajzolt, egy olyan képet, ami azt ábrázolja hogy sok nő ugrik be a vízbe a hajóról. A távolban van egy bizonytalan paca is, ami a sziget akart lenni, mert Tuam úgy nevezte hogy Maua, felhasználva a még a fedélzeten megtudott nevet.

A nők tökéletesen megértették. Élénken kezdtek el beszélgetni egymással.

—Igazad volt, Tiáua, nem minden férfi gonosz okvetlenül! - kezdte Ítia.

—Furcsa, én épp itt a hajón döbbsentem rá, mennyire igaza volt a legendáinknak! - szégyenkezett a tinédzser lány.

—És el is hiheted azokat, látható, hogy a férfiak többnyire milyen utálatos fajzat, de nagy ritkán talán akad kivétel közöttük! Ha sikerülne megmenekülnünk, az jó lenne! De hát amit ez a férfi akar, teljesen kivitelezhetetlen, én például, szégyenkezem ugyan, de úgy úszom mint a nyeletlen fejsze, de aki jó úszó, az sem tudna eljutni a szigetre, a hajó már jóideje távolodik Mauától, nagyon messze lehet, és már talán nem is látnánk! Különben is, mielőtt odaérünk, megehetnek a cápák!

—Akkor mit teszünk?!

—Semmi jobbat nem tudok kitalálni, mint hogy igyekezzünk minél több férfit megölni, ha sikerül végezni velük, minddel, ennek a Tuama nevűnek a kivételével, akkor mienk lesz a hajó, s ezzel talán visszajuthatunk Mauára!

—Hogyan mondjuk ezt meg neki?

—Sehogy! Addig amíg kiszabadulnak a többiek, menjen csak minden úgy, ahogyan ő akarja, ő ismeri itt a férfiak hajóján hogy mi hogyan megy, s talán jobb is ha nem tudja hogy mi lesz azután, mert elképzelhető, hogy nem akarná a többi férfi megölését!

—Sokan vannak, félek hogy nem fog sikerülni!

—Én is félek Tiáua, de semmi mást nem tehetünk, mint hogy megpróbáljuk! Muszáj reménykednünk!

Aztán Ítia már nem is beszélt, hanem fogott egy kést, és ment az ajtó felé. De Tuam elé állt, és többször mondta hogy „nem”, majd megint rajzolt. Azt rajzolta le, hogy a Nap miként közeledik a látóhatárhoz. Majd úgy rajzolta le a Napot, mintha az már a láthatár alatt volna, s e rajzot bökdöste, remélve, megértik a nők ebből, hogy sötétben kell cselekedniük. Aztán rámutatott az őrszemek rajzára, majd magára, de úgy hogy leheveredett az ágyra és behunyta a szemét. Többször elismételte azt a szót hogy „alszik”. Úgy tűnt, megértették, bár kizárólag úgy bírták kiejteni, hogy „ali”, vagy úgy hogy „alisisi”, esetleg úgy is mondták, hogy „asziki”. Végül Tuam feladta a kísérletezést, rájuk bökött, kérdően nézve. Erre Tiáua kissé elmosolyodott, s így szólt:

—Tente!

S erre Tuamnak muszáj volt nevetnie, mert e szót ők is ismerték, csak éppen kizárólag kisgyerekeknek mondták. De most lefeküdt, a rajzra mutatott, s így szólt:

—Vilo tente.

A két nő bólogatott. Valóban okos lesz megvárni míg minden férfi tentézik, hiszen sokan vannak, és jó fegyverekkel!

Tiáua még jól megnézegette a rajzokat, majd arra mutatgatott amin Tuam átkarolja őket, mondott valamit, amit persze Tuam nem értett, aztán most ő karolta át a fiút, s végül meg is puszilta. Rámosolygott. Félénken, bátortalanul. De szerette volna ha ez a beszélő férfi megérti,

hogy megtetszett neki. Mert ez volt az igazság: sokkal jobban tetszett neki, mint Éneklő! Jaj, csak sikerüljön megmentenie őket!

Tuam is mosolygott biztatóan, majd rájuk szólt:

—Vomene tente!

—Igaza van! A legokosabb amit tehetünk, ha pihenünk, amíg tehetjük! - sóhajtotta Ítia.

Le is feküdtek a keskeny ágyra, bár majdnem lepotyogtak róla mert nem volt elég nagy ket-tejüknek, de átölelték egymást, és pihentek, bár álom nem jött a szemükre.

Tuam azonban nem aludt. Kiment, bezárta maga mögött az ajtót, s felment a fedélzetre.

—Hé, Tuam, hol vannak a te nőid? Hozd már elő őket, hadd kúrom szét azokat is! - pattant elé az elsőtiszt.

—Még mit nem, még nekem is kellenek!

—Ne viccelj, akkor nem jöttél volna ki tőlük!

—Mindjárt visszamegyek, csak előbb még leviszem oda azt is! - mutatott a megkorbácsolt Ea-oiáára, aki még mindig ott feküdt kikötözve.

—Azt akarod megtoszni?!

—Eszem ágában sincs, csak eszembe jutott hogy ha így hagyom itt, meghalhat, márpedig a kapitány úr azt mondta, hogy ezeket be akarja cserélni ezüstre! Nyilván annál több ezüstöt kapunk, mentől több a foglyunk! Tehát kár lenne hagyni hogy elpatkoljon!

—Jó, hát tőlem aztán leviheted és ápolgathatod, valóban, ez hozzád illik, te vagy olyan érzel-gős, de aztán add vissza a nőket, s nem is kívánom ingyen, mert cserélhetünk ám! Mi itt a fe-délzeten már egész jól belejöttünk a csereberébe, kurva jó buli ám, hehehe!

—Én nem szállok be ebbe a mókába! Majd holnap megkaphatjátok őket, nem bánom, de ma még csak maradjanak ott, különben is azt akarom hogy ők kötözzessék ezt az összevertet, ne én, én majd csak vigyázok rájuk! Csak legyetek nyugalomban, én is tudom hol a hatos raktár, majd beviszem oda, ha már nem kellenek! De különben is: csakis akkor vagyok hajlandó oda-adni a két nőt még akár holnap is, ha megígéritek, hogy odahaza egy szót sem szóltok a fele-ségemnek!

—Tiolájnak?

—Annak hát!

—Mebízatsz bennem, fiú! - szólt barátságosan az első tiszt. —Elvégre férfiak vagyunk!

—Akkor jó! - mondta Tuam, majd elvágta Eaoiáa kötelekeit, s az ájult nőt bevitte a kabinjába. Magában pedig nevetett. A legkevésbé sem érdekelte, mit mondanak róla Tiolájnak a hajósok. Tioláj megbízik benne, meg még ha meg is csálná, mit sem számítana, akkor is kitartana mel-lette a lány. De ezzel a követelésével mennyire elhitette az elsőtiszttel, hogy semmi tartanivaló-ja tőle, hogy ő is javában szórakozik idelent a kabinjában ezekkel a nőkkel! Még véletlenül sem hiszi most, hogy a nők megszojtetését tervezi!

Hogy a kabinba ért, rögvest kiderült, hogy semmi sem lesz a „vomene tenté”-ből, mert hisz Tiáua is és Ítia is azonnal felpattantak, és aggodalmasan vették körül szegény Eaoiáát. Tuam adott nekik kötszereket, jódot is, sebkenőcsöt is, főleg ez utóbbiból kellett sok, és a két nő be is kötözte a sebesültet. A leány magához tért eközben, és kötözői szaporán beszéltek hozzá mindenfélét, amiből Tuam kizárólag saját, kissé eltorzított nevét értette, azt hogy „Tuama”. Úgy vélte, azt mondhatják el a leánynak, hogy mi a tervük, s hogy ez a „Tuama” rendes fickó, aki segít nekik.

Ez valóban így is volt. Az persze hogy Eaoiáa is velük tartson, szóba sem került, annál sokkal betegebb volt most a verés miatt a leány. Nem sokkal a kötözés után le is csukódott a szeme.

—Eaoiáa tente! - mondta Tuam, aki közben megtudta a leány nevét is, bár elképedt a rengeteg magánhangzón. Tiáua bólogatott, hogy igen, a leány valóban tentézik. És mutatta hogy „pszt”, hogy ne keltsék fel. Tuam mosolyogva bólogatott, jelezve hogy dehogyis akarja ő felkelteni!

Aztán teltek-múltak az órák. Tuam látta hogy a másik két nő úgysem bír aludni, no meg hely sem nagyon van nekik. Így aztán különböző tárgyakra mutogatott, hogy megtudja azok szigeti nevét. Olyasmiket tudott meg, mi az mau nyelven hogy kés, takaró, ajtó, hajó, s más egyebe-ket. Közben már nagyon későre járt az idő, s emiatt Cumbe be akart jönni, de kopogására Tuam minden tisztelet nélkül kiszólt, hogy „baszok, ne zavarjon”. Erre Cumbe odakint valami

érthetlent morgolódott, ami majdnem úgy hangzott mint egy elfojtott káromkodás, ami híven tükrözte mennyire mérges, mivel ahhoz már nagy harag kell ha egy pap tesz ilyesmit! De hát nyilván álmos volt már. Végül azonban csak elvonult valamerre. Tuam nem sajnálta. A pap is a bosszúra szavazott, akkor hát úgy kell neki, most viselje el, hogy nem juthat be a kabinjába! Különben meg azt sem tudta neki megbocsátani Tuam, hogy egyetlen szót sem szólt amikor Morecvi kapitány verte a lányokat, de akkor sem, amikor a matrózok sorra erőszakolták valamennyit. Pedig a karotányok állítólag azt hirdetik, hogy minden embertársunkat egyformán szeretni kell...

Hogy még jobb barátságba kerüljön a két leánnyal, előszedte a Tiolájtól kapott fényképeket, és megmutogatta nekik. Azokon sokhelyütt ő maga is szerepelt, amint kézen fogja Tiolájt, vagy éppen megcsókolja, és mindketten szélesen mosolyognak, látszott tehát, hogy a leány igencsak boldog!

A mau nők egészen elképedtek a fényképen. Ismerték már ugyan a fényképezést ők is, rájöhettek könnyen mert sok ezüst volt a szigetükön, de e fényképek némelyike színes volt a csiszík jóvoltából, és színes fényképeket még nem tudtak ők sem csinálni. Elámultak Tioláj csodaszép ruháin is. Igaz, a leány nevét nem tudták rendesen kimondani, csak úgy emlegették hogy „Tiolá”, „Tiolái”, vagy „Tioláji”.

—Ez a nő mindenesetre nem úgy néz ki, mint akit agyonkínóztak a férfiak! - jegyezte meg tűnődve Tiáua, s ebben Ítia is igazat kellett adjon neki.

—Csak azt tudnám, hogy ha tudnak rendesen is viselkedni, akkor velünk miért bántak így, mintha negatív végtelen lenne az értékünk! - értetlenkedett a tanárnő. De erre Tiáua nem bírt válaszolni neki, és Tuam sem, aki persze nem értette a beszédjüket.

Végre aztán Tuam zsebórája éjfél mutatott. Intett a lányoknak, hogy jöjjenek az ajtóhoz, és a késekre mutatott. Azok a kezükbe is vettek egyet-egyét, megértve, hogy kezdődik az akció. Arcukra elszánt vonások ültek ki. Ítia szája széle minden lépésnél meg-megrándult, mert fájt át-lőtt combja, de egy jajszót sem ejtett, mert tudta hogy társnőinek segítségére van szüksége.

Mezítláb mentek, hogy zajt ne csapjanak. Tuam vezette őket előre. Lementek az alsó szintre, és senki nem látta meg őket, a hajón néma csend uralkodott. Még a gőzgépek sem működtek, leállította őket a kapitány, mert minek is pocsékolja az üzemanyagot! A szigetet már nem is látták, ennél messzebbre nem valószínű hogy utánuk jönnek a bennszülöttek csónakjai, távolabb meg nem akart kihajózni, hiszen úgyis vissza kell menjen, hogy a nőket kicserélje ezüstre, ha ugyan rájön, miként értesse meg magát a szigetlakókkal.

A legalsó szinten volt a raktárak folyosója. Tuam kíváncsi volt rá, ugyan hány ór áll majd a hatos raktár előtt. Úgy látta, mindössze egyetlen fő. Ezzel nem lesz nehéz elbánnia!

Felemelte a kezében tartott vastag pokrócot. Ezt a saját ágyáról szedte le. Ítia és Tiáua figyelte is akkor kíváncsian, nem értették hogy mit akar vele, de Tuam persze nem bírta megmagyarázni nekik.

Most intett hogy a nők a késeiket rejtsek a ruhájuk alá. Nehezen, de némi mutogatás árán felfogták hogy mit akar tőlük Tuam, Tuam maga pedig előhúzta az egyik pisztolyt, kézbe fogta, s jó alaposan körbetekerte a pokróccal. Még a pisztoly csöve sem kandikált ki a pokróctömegből. Ezután megbökölte a két nőt, hogy induljanak előre, ő maga pedig kissé mögöttük haladt. Így közeledett a hatos raktár és az ór felé.

—Itt vannak az én nőim is, meghoztam őket! - szólt harsányan már messziről.

—Az jó lesz, már vártam őket! Mit tudtál csinálni velük ennyi ideig?! - vigyorgott az órnek állított matróz.

—Valószínűleg ugyanazt, amit te más nőkkel! - vonogatta a vállát Tuam.

—Mire ez a pokróc?

—Gondoltam, annyit azért megérdemelnek, hogy meg ne fázzanak a fémpadlón.

—Ezek?! Ezek a mocskok gyilkosok?! Fel kéne akasztani valamennyit! - morgolódott az őrszem.

—No jó - szólt a közelbe ért Tuam - ha nem akarod hogy ezen aludjanak, úgy is jó, akkor másra használom a pokrócot! - azzal felemelte a kezét, az ór feje magasságába, s elsütötte a pisztolyt. A lövedék könnyedén átütötte a pokrócot, s átfúrta az őrszem fejét is. Az azonnal meghalt.

A lövés nem keltett nagy zajt. Épp emiatt, hogy csendben végezhesen vele, ezért bugyolálta a pisztolyt pokrócba Tuam. Ítia és Tiáua ámulatlan nézték az eseményt. Ez igazán gyorsan ment, nem kellett a késekkel vitézkedniük, s a férfi még csak nem is kiálthatott! S ezek után tényleg nem kételkedhettek benne, hogy Tuam az ő oldalukon áll.

Tuam elszedte az őrtől a raktár kulcsát, kinyitotta az ajtót, a nők beugrottak oda, követte őket Tuam is, maga után húzva az őr hulláját. Ezután kést húzott elő, s nekikezdett elnyiszalni az odabent egymásra dobált, kényelmetlenül fekvő nők kötelékeit. Természetesen Ítia és Tiáua is segített ebben. S nemcsak a kezük mozgott de a szájuk is, szorgosan magyaráztak a furcsa nyelvükön, melyben oly temérdeksok magánhangzó volt, a társnőiknek valamit, és gyakorta kihallatszott ebből a „Tuama” név. Az egyik frissen kiszabadított nő, miközben elgémberedett végtagjait dörzsölgette, Tuamra nézett, és hitetlenkedő arccal mondott valamit, erre Tiáua hevesen bólogatott, sebesen pörgő nyelvvel válaszolt vissza valamit, Tuamnak úgy tűnt, bizonykodik, majd Tiáua átölelte Tuamot, rámosolygott, és olyan hevesen csókolta szájon, ahogy azt eddig csak Tiolájtól kapta meg Tuam. De ez nem sokáig tartott, mert most Ítia mondott valamit Tiáuának, mire a leány szégyenkezően pirult el, és a csókolódzást abbahagyva újra nekikezdett még megkötözve levő társnői kiszabadításának.

Végre aztán mindannyian szabadok lettek. Tiáuával és Ítiával együtt hetvenegyen voltak, a hetvenkettedik, a megkorbácsolt Eaoiáa ugyanis Tuam kabinjában maradt. E hetvenegy nőnek sem mindegyike volt alkalmas harcra, mert hármuknak is törött volt egyik-másik végtagja. De Tuam nem is gondolt harcra. Előhúzott egy papírt a zsebéből, és gyorsan lerajzolt egy csónakot, majd a nőkre mutatott, aztán a csónakra, elismételve a nő-jelentésű „vomene” szót. Majd a távolba mutatott, így szólva:

—Maua!

És aztán a halott örre mutatott, majd a csónakra, s így szólt:

—Vilo Maua!

Azt akarta ugyanis, hogy az őr hulláját is vigyék magukkal. Akkor nem derülhet ki, hogy lövés végzett vele, és senki nem fog reá gyanakodni.

Annak persze csekély esélye volt, hogy a nők észrevétlenül le tudnak engedni egy csónakot a hajóról. De Tuam nem is nagyon foglalkozott a gondolattal, mekkora a siker esélye. Egyszerűen tette, amiről úgy gondolta, a kötelessége. Aztán meg a fedélzeten legfeljebb egy vagy két őr lehet, talán annyi sem. Ha felfedezik őket, majd azokat is elnémítják. Ha tudják. Ha nem, hát nem! De meg kell próbálni!

A mau nők azonban korántsem voltak ilyen sztoikusok. Ítia nem sok hajlandóságot mutatott hogy gyorsan nekiinduljanak csónakot keresni, ehelyett hosszú beszédet mondott a többieknek, és Tuam hiába türelmetlenkedett, a lányok inkább a tanárnőre figyeltek, holott Tuam teljesen biztos volt benne, hogy pontosan megértették hogy mit akar. De ők sem csónakért mentek, hanem Ítiára figyeltek.

—Figyeljetez rám - mondta Ítia - ez a Tuama elég rendes, főleg ahhoz képest hogy férfi, de éppen ez az: csak egy férfi, tehát ostoba! Teljesen reménytelen hogy észre ne vegyék amikor leeresztünk egy csónakot a hajóról, hiszen az nagy zajjal jár, sőt, szerintem már akkor lelepleződünk, amikor a fedélzetre érünk! És akkor végünk! És még ha sikerülne is a csónakot leeresztetni és beleszállni, a lapátolás zajára felfigyelhetnek, aztán ha utánunk jön a hajó, annak a fedélzetéről egykettőre megölhetnek bennünket ezzel a furcsa, dörrenő fegyverükkel! Ez még akkor is megtörténhet, ha nem veszik észre most éjjel a szökésünket, csak reggel, mert akkor is utánunk jönne a hajó, hiszen könnyű kitalálni, hogy hazafelé igyekszünk, Mauára! Tehát Tuama terve teljesen kivitelezhetetlen!

—Akkor mit teszünk? - kérdezte Tiouá.

—Azt, amit kötelességünk is! Mert gondoljatok csak bele: ha megszökünk is sikeresen, ez a nagy, erős hajó visszatér a férfiak szigetére, hirt visz nekik rólunk, és hamarosan nagyon sokan jönnek Mauára, és mindönket megölnének! Meg kell akadályoznunk! Nincs más megoldás, minden férfit meg kell ölnünk aki a hajón van, kivéve persze Tuamát!

—De hát fegyvereink sincsenek!

—Nálunk van néhány kés, és idefelé jövet azt hiszem rájöttem, hogy hol a konyha! Most menjünk oda, vegyen magához mindenki kést, meg nyársat is, ha van, de csak teljes csendben mozogjatok lányok, aztán sorra be kell menni minden egyes szobába, és aki ott alszik, abba beledöfni a kést, lehetőleg a torkába, hogy ne kiálthasson! És nem kell kapkodni, fontosabb a gyorsaságnál az alaposság és zajtalanság! Sokan vagyunk, hetvenketten, vagyis inkább hatvannyolcan, mert a súlyos sebesültek maradjanak inkább itt, ne jöjjenek, de ennyien is elegenden vagyunk, egyszerre egy szobába mehetünk akár tízen is, elbánunk akkor is a férfiakkal ha azok erősebbek és egy-egy helyiségben többen alszanak! Aztán ha meg idelent mindenkivel végeztünk, csak akkor menjünk fel a fedélzetre! De akkor már gyorsan kell cselekedni, rárohanni azokra akik esetleg ott kint vannak, mert azok nem alszanak, s nem szabad hogy használhassák a fegyverüket! Lehet persze hogy így is lesznek áldozatok közülünk, de ez kötelességünk egész Mauával szemben! Mert ugye senki nem kétli, hogy Maua mint egész pozitív végtelen értékű, ezek a férfiak itt a hajón pedig negatív végtelen értékűek?!

Ezt senki nem kétlette. Erre Ítia intett nekik, mire minden nő megindult a nyomában, némelyik barátságosan megsimogatta Tuam arcát is, amikor elhaladt mellette. Egy Ieáuea nevű leány (neve azt jelentette: hús hullám tajtékja) még azt is megtette, hogy amikor Tuam mellett ellépdelt, megsimogatta Tuam lába közét, és nagyon csodálkozott, hogy Tuam igazán elképedt arcot vágott, s hátra is lépett.

—Érdekes, hiszen a férfiak mindig párzani akarnak! - csodálkozott Ieáuea. —Azt hittem, örülni fog, ha ott simogatom!

—Ne feledd hogy ez nem férfiállat! Ez tud beszélni is! - mondta Ítia.¹

—De hiszen azt tudnak a többiek is, de azok is mennyire csak párzani akartak, énrám is rámásztak nem is olyan régen nyolcan!

—Most a férfiölésen járjon az eszed! És jobb ha csendben maradsz! - figyelmeztette őt Ítia.

Tuam némileg megkönnyebbülten látta, hogy a nők végre megindulnak felfelé. Megkönnyebbülése azonban hamar elpárolgott, amikor azt látta hogy a konyha elé érve Ítia megtorpan, benyit a nagy ajtón, óvatosan körbepillant, a nagy kondérok láttán elégedetten bólint, majd beljebb lép, követik őt a többiek is...

És Tuam el nem tudta képzelni, mit akarhatnak itt a nők!

—Vomene Maua! - mondogatta nekik többször is, a fedélzet irányába mutogatva. De Ítia csak kedvesen bólogatott, megsimogatta őt, csitítóan duruzsolt a fülébe, s a nő is elmondta többször hogy „vomene Maua”, hadd értse meg szegény ostoba férfi, hogy a vomének persze hogy elmennek majd Mauára, nem lesz abban hiba! Csak éppen...

Csak éppen előtte még más dolguk van! - azzal Ítia körbemutatott, széles mozdulattal, mint-ha az egész hajót át akarná fogni a kezével, aztán így szólt Tuamhoz:

—Vilo tente! - majd a késének az élet végighúzta a saját torka előtt.

Tuam elsápadt. Hiába volt szegényes még a nyelvtudása, de Ítia igazán kifejező tudott lenni ezzel a néhány szóval és mozdulattal is! Most értette meg Tuam, mi a nők célja: minden férfit a hajón ki akarnak irtani! Azt akarják, hogy minden férfi aki itt van, tentézzon el örökre!

És tudta, csak arra volt elég ereje, hogy elindítsa a lavinát. Megállítani már nem bírja. Nem képes rá, hogy visszagyömöszölje a majdnem hetven nőt a hatos raktárba. S persze abban sem volt biztos, akarná-e ezt, ha megtehetné. Egyetlen dolgot csinálhatna: ha kiáltana egy jó nagyot, azzal felriaszthatná a Fergeteg legénységét. Talán. Mert ez is csak talán. De akkor is lenne harc, vérontás, mert a nők nem adnák meg egykönnyen magukat, s végeredményben: ugyan melyiküknek van igaza?! Inkább Maua lakóinak, hiszen őket érte támadás, vagy nem?!

Tuam nagyot sóhajtott. Nem így képzelte el a dolgokat eredetileg, de tudta, már tudta, nem fog semmit sem tenni, hogy megakadályozza a nőket a terveikben.

Hamar találtak a nők kellő számú kést. Némelyikük még nagy nyársakat is, mások bárdokat és húsklopfolókat fogtak a kezükbe. Azután felsorakoztak az ajtó mögött.

Ítia tizes csoportokra osztotta őket.

—Most pedig nem a fedélzet felé indulunk, hanem itt a hajó mélyét járjuk végig! - mondta nekik. —Minden kabinba egy-egy tizes csoport menjen be egyszerre, álljatok az ott alvók mel-

¹ Ítia neve ezt jelentette: „kacagás kezdete”.

lé, úgy, hogy minél többen jussatok egyre, de minden férfi mellé jusson belőletek okvetlenül, aztán legyen egy főnök közöttetek, aki szól majd csendesén hogy „most”, és akkor egyszerre szűrjatek! A nyakába is, hogy ne kiálthasson! Egyszerre kell végezni a kabinban levőkkel, mert ha mégis kiált valamelyikük, ne ébredjenek erre fel azok, akiket még nem szűrtetek le, világos?!

A lányok bólogattak.

—Akkor most induljatek! Sok szerencsét!

A hét osztag elindult, sorra benyitva a kabinokba. Mindenesetre ezzel a folyosóval meglepően hamar végeztek: itt ugyanis semelyik kabin nem volt lakott! Csupán raktárak voltak, mindenféle holmikkal.

Néhány raktár ugyan be volt zárva, s a nők nem tudták hogy mit tegyenek. Mauán teljesen ismeretlen volt a zár fogalma. Soha senki semmit nem zárt el mások elől! Miért is tette volna, amikor minden közös volt!

Az első zárt ajtó előtt zavartan torpant meg az a nőcsoport, amelyik azt szemelte ki magának, és élénk eszmecserébe merültek Ítiával. Ennek aztán az lett a vége, hogy Ítia kézen fogta Tuamot, odahúzta az ajtóhoz, megpróbált benyitni, mutatva hogy nem megy, majd kérdően nézett Tuamra. Erre Tuam megkopogtatta az ajtót. Jó erősen kopogott többször is, de senki nem nyitotta ki. Erre a kabinajtóra mutatott, s így szólt:

—Vilo! - közben pedig tagadóan rázta a fejét.

És Ítia meg is értette: ha a kopogásra nem nyílik ki az ajtó, akkor az azt jelenti, hogy odabent nincs férfi.

—Ha tehát nem nyílik egy ajtó, kopogjatek ahogy azt Tuama tette, ha esetleg kiszólnának, ne válaszoljatek csak kopogjatek tovább, aztán ha ajtót nyitnak, azonnal verjétek fejbe egy bárd-dal! - tanácsolta a lányoknak Ítia. —Ha meg sokáig nem nyílik az ajtó, menjetek tovább, akkor nincs is mögötte senki!

Minthogy ez raktárfolyosó volt ahol senki nem lakott, hamar átkutatták a lányok, mindenféle gyilkosság nélkül, majd elindultak a felsőbb szintekre. Tuam nem tartott velük, leghátul maradt, nem mintha gyáva lett volna, de nem akarta legyilkolni azokat, akikkel idáig együtt hajózott.

A lányok nem is igényelték a segítségét.

—Jobb ha Tuama nem kockáztatja az életét! - mondta Tiáuának Ítia, Tiáua ugyanis szerette volna ha az ő csoportjában lesz Tuam. Megfogta a fiú kezét és húzta maga után, de Ítia szétválasztotta őket.

—Jobb ha Tuama itt marad, majd velünk jön Mauára, megtanulja a nyelvünket vagy mi az övét, és akkor mindenfélét elmesélhet nekünk a férfiak népének szokásairól! Sok érdekeset tudhat! De ha megölik, ebből semmi nem lesz! - azzal Ítia hátrafordult, Tuamra mosolygott, s így szólt, a folyosó mélye felé mutatva:

—Tuama tente! - azzal már vissza is fordult, s indult előre harcolni.

—Engem aztán hamar elintézett! Hát azt hiszi, tudok ilyenkor tentézni?! - morgolódott Tuam, habár megértette, a nő nem akarja hogy résztvegyen a küzdelemben. De végtére ezt ő sem akarta. Leült a lépcső egyik fokára, úgy vélt hogy addig legalábbis valóban semmi szükség rá, amíg nem hall lövéseket.

És bizony a nők nagyon ügyesek voltak! Jó fél órán keresztül semmi zajt nem hallott Tuam, és csak tűnődhetett azon, éppen melyik útitársa lehelte ki a lelkét e pillanatokban. Hanem aztán elérkezett az az idő is, amikor a fedélzet felől kiáltásokat hallott, sőt néhány lövést is, bár azt nem tudta, pisztoly vagy puska sült-e el.

S erre már mégiscsak felment maga is a fedélzetre! Mert belátta, az nyilvánvaló hogy az evolukat úgysem mentheti már meg, mert hogy eddig csend volt az azt jelenti, a nők sikeresen meggyilkoltak mindenkit a hajó belsejében. Tehát csak az az egy-két fickó maradhatott egyelőre életben, akik a fedélzeten örködtek. Ha pedig így van, azoknak is végük hamarosan, így is - úgy is, akkor meg már a legokosabb ha mielőbb meghalnak, hogy minél kevesebb mauai áldozat legyen!

Tuam be kellett vallja magának, különben is megkedvelte ezeket a szigeti nőket.

Felment a fedélzetre, s a holdfényben nemsokára meg is látott egy matrózt, aki az egyik kémény mögé guggolva vette célba sorra a nőket. A fedélzeten már három holttestet is felfedezett Tuam, vagy legalábbis olyanokat akik nem mozogtak, s bizony ezekből csak az egyik volt férfi! Hiába, a nőknek nem volt löfegyverük, ezúttal íj sem!

—Jó hogy jössz Tuam, kiszabadultak a nők! Nesze itt egy pisztoly, lödd le őket! - szólt a matróz, örülve Tuam jöttének.

—Köszí pajtás! - vette el tőle a pisztolyt Tuam. —Bocsáss meg! - mondta, azzal máris föbelötte a matrózt.

Ekkor látta, hogy egy nagy kötélcsomó mögül Morecvi kapitány emelkedik fel, és lő. Egy nő a feléje rohanók közül felbukott. Tuam felemelte a pisztolyt, s lőtt. Nem talált. Lőni akart még egyszer, de a pisztoly üresen csattant. Lőszere nem volt hogy újratöltse, s az különben is időbe telik! A kapitány pedig újra tüzelni készült, s egyenesen Tiáuára!

Tuam nem gondolkozott, csak, saját szavaival élve, „tette amit tehetett”. Ugrott kettőt, s épp jókor vetette rá magát a kapitányra. A golyó elkerülte a leányt.

—Ah! Te vagy az?! Te pizszok áruló! - kiáltotta a kapitány, s nagyot ütött Tuam állára.

Most azonban Tuam következett, s teljes erejéből gyomron vágta a kapitányt. Az összegörnyedt és hátralépett. Tuam előrelépett és újra ütni akart, ekkor azonban valami víz- vagy olajtócsán megcsúszott a lába. S ugyanekkor érkeztek oda a lányok is, vadul villogtatva a késeiket, s az egyikük, nyilván véletlenül, meglökte hátulról Tuamot. A fiú teste meglódult, fejével előre a hajó fémfalának zuhant, csillagok szikráztak fel a szeme előtt, de nem azok amik az égen is ragyogtak...

Aztán a következő észlelése már csak az volt, hogy valami ágyon fekszik, fáj a feje, és meglehetősen nehéz kinyitni a szemét.

De tökéletesen emlékezett mindenre. Semmi zavar nem volt a gondolataiban. Amikor rakoncátlan szemét végre sikerült kinyitnia, azt látta, hogy a matrózok nagy, közös szállásán van, az egyik ágyon, körülötte a többi ágyon a szigeti lányok közül azok akik sebesültek, az egyik ágyon még a hason fekvő Eaoiáát is megpillanthatta, közvetlenül mellette pedig Ítia fekszik, biztos mert neki meg a combja volt átlöve.

Ítia is észrevette hogy nyitogatja a szemét, és ezt látva megkönnyebbülten mosolygott.

—Tuama szo io tente, teszu szan jono téoéiua teszusza! - mondta.

—Sajnos fogalmam sincs róla hogy miről beszélsz - mondta Tuam, aki valóban nem tudta, most Ítia azt mondta-e neki hogy sokáig aludt vagy hogy aludjon még - de mondd meg inkább, sokan haltak meg? Hol van Tiáuua?

Ezt meg Ítia nem értette.

—Tiáuua tente? - kérdezte Tuam, a kezét a nyaka előtt elhúzva. Remélte, ebből megérti Ítia, hogy a számára már ismerős és kedvesnek talált lány élete felől érdeklődik.

—Áá, Tiáuua tú tuluju, kekuloi Tuama totoneaé ókoko! - és olyan szélesen mosolygott, hogy Tuam biztos volt benne, nincs a lánynak semmi baja.

Ez aztán annál is biztosabb volt, mert néhány pillanat múlva, épp amikor Tuam a feje búbját kezdte tapogatni, belépett maga Tiáuua, s láthatóan éppen Tuam miatt vetődött erre. Egy táliban friss vizet hozott, és borogatást cserélt a fiú fején.

De ezt nem némán tette, hanem egyre csak duruzsolt mindenféle érthetlent, simogatta is Tuam arcát, de úgy ám, hogy ettől Tuam kissé zavarba is jött. Valószínűnek tartotta hogy ebből vagy az fog következni, hogy előbb-utóbb férfiként viselkedik majd Tiáuúával szemben, megcsalva így Tiolájt, vagy nem tesz ilyesmit, ezzel viszont halálosan meg fogja sérteni a kislányt! Habár, nem is olyan kicsi lány ez már...

—Tonton Tuama, tonton, tunkella, timpa, teleauieáa tinititi tintin telle... - duruzsolta Tiáuua, majd egészen egyszerűen ledobta a köpenyt amit éppen viselt, s kiderült hogy alatta anyaszült meztelen, majd fellibbentette a pokrócot ami Tuamot takarta, bebújt mellé, és Tuam tulajdonképpen csak ekkor vette észre, hogy a pokróc alatt bizony ő maga is meztelen! Amíg ájult volt, a lányok levetkőztették! És itt a pokróc alatt Tiáuua egészen egyértelmű helyekre kezdett el nyúlkalni, s Tuam iszonyatosan zavarba jött emiatt, pirult mint a rózsa, mint a forró zsarát-

nok, s villámgyorsan elkapta Tiáua kezét, majd a takarón kívülre helyezte azt. Nem mintha kellemetlen lett volna amit a leány csinált, de hát jóegynéhányan voltak a teremben más nők, nemcsak azok a sebesültek akiktől korábban tudott, mások is, akik nyilván a harc során sebesültek meg. És mind, mind őket nézték! A legtöbben nevettek is.

—Légy nyugton Tiáua, Tuama még biztos beteg, fájhat a feje! - rőtta meg a lányt Ítia. —Ne légy olyan mohó!

—De én tőle akarok gyereket!

—Most tőle, nemrég még Éneklőtől...

—Éneklő már nem érdekel! Tuama sokkal kedvesebb, és... és... emberibb!

—De még beteg. Hagyd pihenni!

—Nem is igaz, felállt neki, alig értem hozzá olyan kemény lett mint egy vasdorong! Ő is akarja!

—De hát látod hogy nem akarja!

—Ha a férfinak az a része kemény, akkor akarja! Mindenki tudja!

—A férfiállatoknál így van ez, de ő nem férfiállat. Csak férfi, állat nélkül! Ne légy már megint oktondi csitri! Nekik is megvannak a maguk szokásai, mint az őseink Paján nevű szigetén is voltak szokások, mások mint a mieink, tehát szerintem még várnod kell ezzel! Hagyd csak, s majd ő fog talán valamikor kezdeményezni!

—De én minél előbb akarom őt!

—Pedig könnyen lehet hogy várnod kell vele, amíg megtanulod a nyelvüket!

—Az lehetetlen, olyan borzalmas hangokkal van tele amiket ki sem tudok mondani, hallottam amikor beszéltek!

—Akkor Tuama kell megtanulja a mienket! Ha már tud úgy szólni mint mi, megmondhatod neki, hogy mit akarsz!

—De az sokára lesz! - duzzogott a lány.

—Nem is olyan soká! - szólt hirtelen Eaóiaa. —Mert tudd meg hogy én is tőle akarok gyereket, és én is segítek majd tanítani őt, s akkor gyorsabban megy!

—Igen, igazad van, én is így teszek majd! - mondta Tiouá.

—És én is, mert én is tőle akarok kislányt! - mondta erre gyorsan Ieáuea.

—De ne félj Ítia, hagyunk neked is belőle! - nevetett fel az egyik leány.

—Elég legyen a pimaszságból, ha akarom úgyis én leszek az első, mert én vagyok az idősebb, s különben is engem mentett meg először amikor a kabinjába vitt! - kacagott fel Ítia. —Különben meg lehet hogy egyikünk sem lesz az első, mert ilyen különlegesség mint egy beszélő férfi, aki ráadásul képes legalább valamennyire civilizáltan viselkedni, az természetesen a királynőt illeti meg! Csak éadjunk haza, rögvést be kell mutatni őt Takavaszilának!

Tuamnak természetesen fogalma sem volt róla, miket beszélnek a lányok, hogyan tervezgetik az ő sorsát, ellenben azt látta, hogy vidáman beszélgetnek, nevetgélnek, és ebből arra következtetett, hogy a harcnak vége, győztek a nők, és már ők az urak a hajón. Csak egyvalami aggasztotta: a kabin remegéséből úgy érezte, mintha haladna a hajó! Holott azt világosan tudta, hogy alkonyatkor a kapitány leállította a gőzgépeket. De akkor mit jelentsen ez?!

Természetesen ilyen bonyolult dolgot még nem tudott megkérdezni a szigetiek nyelvén, emiatt aztán felült, vállalva hogy kissé erősödik a fejfájása, maga köré tekerte a plédet, hogy a meztelenségét eltakarja, s felállt.

—Tuama ne nolo-koli noki koki, nuku tuki vava szasza! - pattant elé határozottan Tiáua, és az ágyra mutatott. —Tuama tente!

—Tuama most felmegy a fedélzetre és körülnéz! - tolt el legalább olyan határozottan a lányt Tuam, azzal már indult is kifelé.

Odakint azt látta, hogy dél felé jár az idő, számos nő sűrűg a fedélzeten, a hajó teljes sebességgel szántja a vizet, mindkét kéményből dől a füst, egy nő ott áll a hajókormányánál, egy másik a kapitányi hídon, és nagyban távcsövezi a távot. És épp ebben a pillanatban fel is kiált:

—Maua! Maua! Őko szoszi va szasziszi, é tioé a Maua! - azzal mint a bolond, ugrálni kezdett körbe-körbe, jó sokáig, majd újra távcsövezni kezdte a horizontot, ahol Tuam még semmit nem látott, de hát neki még nem volt távcsöve. Mindenesetre egy nő azonnal leszaladt a hajótóműszintre, s nemsokára elapadt az egyik kémény füstje, s a hajó félgözzel haladt tovább.

Ez megnyugtatta Tuamot. Úgy látszik a nők tudják mit csinálnak! Nem fognak zátonyra futni! - és elismerően csóválta a fejét.

—Remélem Morecvi, ha létezik a karotányok túlvilága, a pokolban sülsz és szégyenkezel, amiért barbároknak tartottad ezeket! Milyen egykettőre rájöttek a gőzhajó irányítására! - mormogta Tuam. —*Ezek* aztán bármik lehetnek, éppencsak barbárok nem!

De sokáig nem morgolódhatott, mert a kapitányi hídon álló nő, akinek még a nevét sem tudta Tuam, egyszer csak mellélépett, mutogatott a távolba, egyre csak azt mondván hogy „Maua, Maua”, majd átölelte, csókolta ahol érte, mire még sok más nő is mellélépett, azok is csókolgatni kezdték, majd egyikük Tuam bal, másikuk a jobb kezét ragadta meg, amitől persze lecsúszott Tuam plédje, s ott állt meztelenül, de ez a legkevésbé sem zavarta a nőket. Akik közül különben szintén többen teljesen pucérok voltak, mások csak valami ingfélét kaptak eddig magukra. S most a nők kört alkottak, egymás kezét fogva, e körben volt Tuam is, és ugrabugrálni kezdtek, valami furcsa dallamot énekelve, amiből Tuam csak a „Maua” szót értette. S bár pucér volt, de kénytelen volt résztvenni a körtáncban, mert olyan szorosan fogták a kezét, csak nagyon durva módszerekkel szabadulhatott volna.

Végül amikor mégis elengedték, első dolga volt lerohanni a kabinjába, előszedni egy tartalékruhát, mert amiben este volt azt sehol sem találta, s felöltözött.

7. fejezet: A vademberek

A hajó ugyanott ért partot, ahol legelőször kötött ki a szigetnél – ott hát, ahol a nagy csata volt az evolok és a mauk között. Persze ahogy látták a jöttét, megint mindenki elmenekült – volna! De tényleg csak „volna”, mert az obszervatórium csillagásza ismét alaposan megkukkolták a hajót a teleszkópokkal, s mert így látták hogy most már szinte csupa nő van a hajón, sőt némelyiküket fel is ismerték – így aztán nagy tömeg várta őket, ujjongó tömeg, számos csónak evezett ki a még mély vízben megálló Fergeteg elé, s a csónakos nők egyike-másika még virág-füzéreket is hozott, hogy azokkal ékítsék a hősöket!

Maga Takavaszila királynő is odacsónakázott, felment a hajóra, mindent jól megnézett, és köszönetet mondott a nemrég még foglyoknak, akik megszerezték a mau népnek ezt a nagy hajót, ami még rengeteget kellemetlenkedhetett volna nekik. S mert szinte csupa tanuló lány volt e nők között, az egyetlen kicsit is idősebb valaki közöttük Ítia volt, leginkább hozzá intézte a dicsérő szavakat. Ítia azonban nem győzte bizonygatni, hogy nem annyira őt illeti a dicséret, mint inkább ezt a beszélő férfit – és Tuamra mutatott.

—Igen, hát már kérdezni is szerettem volna, hogy őt miért nem öltétek meg!

—Még hogy őt megölni! Ó, ó, ó! - kiáltotta túláradó érzelmi felindulásában Tiáua, azzal átölelte Tuamot, és ágyékával alaposan hozzá is dörgölődött. Ezt Tuam kissé szemérmetlennek találta, sőt nem is kissé, mert rajta volt ugyan ruha, de Tiáuán bizony csöpp sem! Minek is legyen, amikor meleg az idő! De hát Tuamnak még fogalma sem volt róla, hogy a meztelenség semennyire sem számít szégyennek Mauán. És valóban, még Tiáua „gyerekcsináló” mozdulatain sem háborodtak fel a többi nők, mindössze kacagtak rajta.

—Szegény Tiáuának elvette az eszét a beszélő férfi, amióta csak találkoztak az a rögeszméje, hogy tőle akar gyereket! - mesélte nevetve Ítia a királynőnek.

—Hát akkor párosodjék vele, én ugyan nem bánom! - vont vállat a királynő. —De hogy értitek azt, hogy ezt a férfit illeti a dicséret?

Erre Ítia elmondott mindent a királynőnek, és Tiáua segített neki a mesélésben, ezzel alaposan meghosszabbítván a mesélés idejét, mert e „segítség” többnyire abból állt csupán, hogy gyakran vágott Ítia szavába, a legfontosabb helyeken, ezzel összezavarván a királynőt. De Takavaszila is, Ítia is türelmes volt, s a többiek is akik a hajóra jöttek, s nemcsak türelmesek, de kíváncsiak is. Inkább ötször is elmondattak maguknak mindent, hogy semmi el ne kerülje a figyelmüket.

—Végülis a nagy harcnak - folytatta Ítia kissé szomorúan - részünkről négy halottja van és számos sebesültje, bár utóbbiak valószínűleg túléltek! És persze ennél nagyobbak a veszteségeink, mert amikor elfogtak bennünket a parton, akkor is többeket megöltek! Ellenben itt ez a hajó, gőzgép hajtja, nem volt különösebben nehéz rájönni, miként működik, el is indítottuk, csak attól féltünk, rosszfélé haladunk majd, de hát végül sikerült hazatalálni! Ó de boldog is vagyok! S van itt a hajón bőven az idegenek fegyvereiből is, rá kell jönni, miként működnek, és bizony magunknak is kell efféléket készíteni, mert lehet hogy még sok beszélő férfi jön majd ide ilyen gözölgő hajókkal, hogy negatív módon bánjon velünk!

—Igen, okvetlenül ezt kell tenni - mondta a királynő is - de még fontosabb hogy megtanítsuk ezt a férfit a mi nyelvünkön is beszélni! Aztán részletesen ki kell kérdezni őt mindenről, mondjon csak el nekünk mindent, amit az ő szigetén tudnak – bár lehet hogy nem is szigeten laknak – mert mindazt nekünk is kell tudni! Most láthattátok hogy a férfiaktól semmi jót sem várhatunk, fel kell készülni ellenük!

—Tuama nagyon rendes! - vette a fiút azonnal a védelmébe Tiáua.

—Még lehet, de hát a férfiállatok közt is van szelídebb és vicsorgóbb! Ezen a hajón lehetett férfiból kétszáznál is több, s közöttük csak egyetlen volt olyan civilizált mint ez a Tuama! Nekünk pedig régen rossz, ha minden idelátogató kétszáz férfiból százkilencvenkilenc el akar pusztítani bennünket! Legjobb ha most ti, akik már ismeritek kissé ezt a Tuamát, egyelőre nem is folytatjátok az iskolai tanulmányaitokat, te sem tanítasz, Ítia, hanem mindannyian csak Tuamával foglalkoztok, s tanítjátok őt a nyelvünkre! Persze a szokásainkra is, mert náluk nemcsak sok dolog lehet másképp mint nálunk, hanem talán kivétel nélkül minden! Én is veletek le-

szek amikor csak az időm engedi, vagyis a legtöbbször! Nem hiszem hogy lenne ennél fontosabb feladatunk! Gondoskodjatok róla hogy Tuamának legyen bőséges lehetősége párzásra is, mert tudjuk hogy ha azt nem tehetik kellő gyakorisággal a férfiállatok, akkor azok is kezelhetetlenek, agresszívok lesznek, s annak alapján amit meséltetek ezekről, ha ezek nem is állatok mert beszélnek, de a párzást illetően ugyanúgy gondolkodnak!

—Énrajtam igazán nem múlik! - szólt készségesen sőt inkább mohón Tiáua, azzal Tuam elé térdelt a fedélzetre, Tuamnak háttal, lábait terpeszbe téve, fenekét kissé megemelve, majd egyik kezét felemelve, megpaskolta vele a fenekét, remélve, ebből Tuam megérti, hogy mire gondol. Ez mindenesetre egészen egyértelmű jelzés volt Maua férfiállatai számára.

Tuam tulajdonképpen meg is értette Tiáua szándékát, de mérhetetlenül megdöbbszent rajta. Elképedése az arcvonásaira is kiült.

—Ej-ej Tiáua, néha igazi zseni vagy, néha meg annyi eszed sincs, mint egyetlen szem halikrának! - rőttá meg őt Ítia. —Hát nem láttad hogy amikor meg voltunk kötözve, akkor hogyan csinálta ezt velünk a többi férfi?! Ők azt nem így szokták mint a férfiállatok, hanem így! - azzal most Ítia tanárnő dobta le magáról a köpenyt amiben volt, egyetlen ruhaszerű holmi csak a combján díszelgő kötés maradt, hátára feküdt, ő is széttette a lábát, s kedves mosollyal ajkain a lába közé kezdett mutogatni.

Érthetetlen volt Ítia számára, hogy miért marad sikertelen az ő próbálkozása is! Az eszébe sem jutott, hogy Tuamnak igazán nincs ellenére egy kis bizalmas gyöngédség, tulajdonképpen már régóta fickándozik is a farkincája, csak éppen azt nem akarja mások előtt! De hát ez tényleg nem juthatott Ítia eszébe, hogy is juthatott volna, amikor a többi férfi igazán minden szégyenlősködés nélkül páرزott velük alig egy napja is!

—Nem tudom hogy mi lelte! - vonogatta a vállát még mindig hanyatt fekvő Ítia, értetlen arccal nézve a királynőre.

—Mindegy! - legyintett végül a királynő. —Ez végülis nem sokat számít. Én azt hiszem megértette hogy mit akarunk tőle, legfeljebb valamiért nincs kedve most hozzá! Talán nem is csoda, hiszen egész éjjel fent lehetett, kivéve amikor ájult volt, de hát az ájulás, az nem pihenés! Szerintem hagyjuk békén ezzel, csak amikor mégis rájön a pározhatnék, akkor ne ellenkezzetek!

—Ellenkezni?! Ki az az örült mau nő, aki ellenkezne, ha végre egy értelmes férfi kívánja meg őt?! - csodálkozott Ieáuea. De mások is csodálkoztak ezen a képtelenségen.

—Hiszen ezzel a férfival sokkal jobb lehet mint bárki mással, ez biztos nem fog a párzás közben beleharapni a fülünkbe vagy a vállunkba! - mondta Tiáua is.

—Remélem nem, bár akik tegnap velem páرزottak, azok bizony többször is megpofoztak közben! - szólt félénken Tiouá.

—Eh, Tuama nem olyan! - védte új kedvencét Tiáua.

Mindenesetre a királynő javaslatát osztatlan lelkesedéssel fogadták. Bár Mauán cseppet sem utálták annyira az iskolát a lányok mint valami barbár országban, de mégis: milyen nagyszerű is ez, jódarabig vége az iskolának, helyett ilyen izgalmas munkát kaptak, kifejezetten szórakoztatót: naphosszat csak új játékszerükkel kell foglalkozni!

A derülátóbbak közülük úgy vélekedtek, ez a munka akár húsz évig is eltarthat, hiszen mitől is lenne annyi esze egy férfinak, hogy hamar meg tudja tanulni a nyelvüket!

Mások azonban úgy vélekedtek, hogy ha egy férfi egyáltalán megtanult beszélni, az azt jelenti hogy egy nyelvet már megtanult, akkor tehát már képes akármennyit és akármelyiket is megtanulni!

Javában belemelegedtek az erről folyó vitába, ami nem is volt csoda, mert a mau nép meglehetősen filozofikus nemzet volt, amikor a kissé gyakorlatiasabb Tiáua hirtelen kijelentette hogy ő bizony éhes, biztos éhes Tuama is, tehát jobb ha a partra lépnek, aztán meg szállást is kell találni Tuamának, ami úgy lesz a legegyszerűbb, ha nála lakik!

—Még mit nem, nálam talán! - szólt azonnal Ítia.

—És tulajdonképpen miért nem nálam? - kérdezte erre Takavaszíla királynő.

Erre mindenki elcsöndesedett. A királynőt nagyon tisztelték, de Tiáuán látszott a nagy elkeseredés.

—Ha nem nálam alszik, akkor sosem fogom tudni rávenni, hogy pározzék velem! - morgoló-
dott.

Takavaszi felnevetett.

—Nem akarom kisajátítani! És hidd el, bár tulajdonképpen én is szívesen pározom majd vele, mert érdekel hogy azt hogyan teszi egy beszélő férfi, de egyáltalán nem érdekel annyira az egész, mint téged! Csak azért mondtam hogy nálam is aludhat, hogy elejét vegyem a további vitáknak, és belásd, egyáltalán semmivel sincs több jogod azt követelni hogy nálad aludjon, mint másnak! Hanem javaslom, legyen úgy hogy mondjuk tíz napot aludjon nálad, de aztán a következő tíz napon aludjon például Ítiánál! Aztán azt hiszem igazán beütemezhetem a harmadik tíz napra saját magamat is, és azután jönnek még mások is! Hiszen biztos rengetegen kíváncsiak Tuamára, és tudod jól hogy a szigetünkön lakik legalább egymillió nő!

—Igen, tulajdonképpen miért nem alszik majd Tuama minden este máshol?! - kérdezte egy Uaia nevű leány. Neve ezt jelentette: Hajnal. (Szó szerint: a nap kezdete).

—A saját érdekében tettem így! Tudjuk hogy bizonyos állatok megsínylik, ha sokat abajgatják őket! Nem tudom, miként viselné ezt Tuama, még akkor is ha nem állat! Jobb lesz neki így, ha van ideje hozzászokni egy-egy új helyhez! És különben is, Tiáua: pározni igazán lehet nappal is, sőt az még sokkal kényelmesebb, mert láthatjuk hogy mit csinál a másik! Arról már nem is beszélve hogy éppen a nappal való a pázásra, mert az éjszaka a pihenés ideje! Nem illendő hogy teljesen kifáraszd Tuamát, neki is kell majd aludnia!

Ebben aztán meg is egyeztek, s levonultak a hajóról. Felment azonban a helyükre egy csomó másik mau nő, akik különböző tudósok és mesteremberek voltak, s elkezdtek a hajón levő holmikat számbavenni, átvizsgálni, hogy kiderítsék, mi mire való, különösen ami a fegyvereket illeti, s a hajó gépjeit, mert bár elhozták ide a szigethez a hajót, de azért a gőzgép nem minden funkcióját derítették fel így hamarjában, s például megállapították, hogy valamiről biztos elfeledkeztek, mert az egyik kazán veszélyesen túlmelegedett, holott nem is üzemelt olyan nagyon sokat. Most már persze nem számított mert itthon voltak, s le is állították a gépeket. De mindent tudni akartak.

A királynő, Tuama, Tiáua és a többiek pedig nagy ünnepséget rendeztek a győzelem örömeire, volt tánc is, dalolás is, s természetesen étkezés is, igazán senki sem maradt éhen.

Mindez Tuamnak is örömeire szolgált, mindössze csak egyvalami fúrta az oldalát: a kíváncsiság, hogy ugyan hol lehetnek a férfiak?!

Még meg is kérdezte. Elvégre már tudta, hogy e nyelvben a „férfi” úgy hangzik hogy „vilo”. Mondta hát hogy „vilo”, körbemutatott, s kérdően nézett. És Tiáua erre a magas fal felé mutatott.

—O vilo la aszoko!

Ez egybevágott Tuam megérzésével, hogy a nagy falnak van valami köze a férfiakkhoz, csak éppen azt nem tudta hogy ez a „köz” mi legyen. És persze nem értette Tiáua válaszát sem. Szerencsére nem sokáig tartott ez utóbbi értetlensége, mert a lányok pillanatnyi nyugtot sem hagytak neki, már evés közben elkezdtek a magyarázatást neki, hogy miként hívják az anánászt, a kókuszt, s egyéb ételeket. Némely szó nem okozott nehézséget Tuamnak, kellemes meglepetés volt például, hogy a lilium mau nyelven úgy hangzik: „liliomo”. A tulipán „tulipána” volt, a tea pedig éppenséggel „tea”. A tompa is „tompá”. A kampó, az „kampó”. A majom „majomo”. Az hogy jó, az pedig így hangzott: „jo”. Azt sem volt nehéz megjegyezni, mi a macska mau nyelven, az ugyanis így hangzott: „miau”. A legtöbb szót természetesen mégsem értette. De már alkonyatra eljutott odáig, hogy Tiáua előbbi mondatát megértse. Egyszerűen ennyit jelentett: „A férfiak amott vannak”. A mau nyelvben az „o” ugyanis a többesszám jele volt, az hogy „la”, azt jelentette: van, az pedig hogy „aszoko”, ezt jelentette: amott.

A következő napokon sem volt semmi más dolga mint a nyelvtanulás, és hamar rájött, milyen hihetetlenül egyszerű a mau nyelv. Kivétel nélkül minden szó mindig egyforma alakú volt benne, a hagyományos értelemben vett ragozás nem létezett. Ami egyáltalán kicsit is hasonlított a ragozásra, az csak a többesszám és a tárgyeset volt, ha ugyan ezeket eseteknek lehet nevezni, mert kizárólag előjárószókkal oldották meg. Például bármely főnevet vagy melléknévet mindössze a következő módokon, e példa szerint lehetett ragozni:

jo vilo – jó férfi, egy jó férfi : ha ugyanis nem volt határozott névelő valami előtt, az jelentette azt, hogy határozatlan névelővel rendelkezik.

a jo vilo – a jó férfi

e jo vilo – egy jó férfit

ae jo vilo – a jó férfit

o jo vilo – jó férfik

ao jo vilo – a jó férfik

eo jo vilo – jó férfiakat

aeo jo vilo – a jó férfiakat.

És ez volt a teljes főnév- és melléknévragozás, ha ugyan ezt ragozásnak lehet nevezni! De már például ezt a ragozást is alig használták. Egyszerűbb mondatokban, ahol szigorúan véve kellett volna a tárgyesetet jelző „e” szócska logikailag, azt mégsem tették ki, ha a főnevek közül az alany megelőzte a tárgyat, és egyértelmű volt már a tartalomból is, hogy melyik főnévnek melyik a funkciója.

Az igeragozás ha lehet még egyszerűbb volt: az igéket nem ragozták sem személy, sem idő, sem szám szerint, tehát az igéknek is örökké csak egyetlen alakjuk volt. Egyetlen kivételt a létige képviselte: lan= lenni, la=van, le=lesz, lo=volt, lu=lenne. Lalu=lenne(most, nyomatékostó kifejezés), lelu=lenne(majd), lolu=lett volna, u=legyen. Ennek a kivételnek azonban értelme van, mert ha egyéb ige kapcsán utalni akartak az időre, akkor a létige megfelelő alakjait rakták elé. Tehát: „vilo tente” azt jelentette, hogy egy férfi alszik. De azt is hogy egy férfi aludt, illetve hogy aludni fog, aludna, aludt volna, aludna majd, sőt: aludjon. A mondat értelméből és a szöveggörnyezetből derült ki, konkrétan mit jelent. Ha fontos volt hogy konkretizáljanak, így fejezték ki pontosabban:

Miau la tente : egy macska (most) alszik.

Miau le tente : egy macska aludni fog.

Miau lo tente : egy macska aludt.

Miau lu tente : egy macska aludna.

Miau lolu tente : egy macska aludt volna.

Miau lelu tente : egy macska aludna majd.

U tente tu miau: aludj te macska! (tu=te).

És így tovább.

És mindez majdnem csak elméleti lehetőség volt a nyelvben, amivel igen ritkán éltek, hiszen többnyire úgymint tökéletesen egyértelmű volt, hogy a múltból vagy a jövőről beszélnek, például mert időpontokat mondtak: tegnap, ma, holnap. Ha például Mauán valaki a mondataiban gyakran használt a fentiekhez hasonló szerkezeteket, akkor már azt mondták róla hogy túl aprólékos, szörszálhasogató, bonyolult módon beszél. Nekik egy efféle mondat hogy „vilo lolu tente”, már bonyolultan ragozottnak számított. Mindez persze csak a mindennapi társalgásra volt jellemző, a tudományos írásaikban, főleg a filozófiai művekben szigorúan kitétek minden többesszám-, tárgyeset- és időképzőt, nehogy félreértésnek adjanak helyet. De hát azoktól a művektől senki nem is várt egyszerűséget, annál inkább egyértelműséget!

A nyelvtannal tehát igazán semmi baja nem volt Tuamnak, hamar rájött arra az elenyésző számú szabályra, amire ügyelnie kellett, sokkal inkább meggyűlt a baja a mau hangrendszerrel! Ami igazán furcsa volt, tekintve hogy a mau nyelvnek kivétel nélkül minden egyes hangja szerepelt az evol nyelvben is, külön-külön tehát mindet ragyogóan képes volt kiejteni! Nem úgy mint némely elszántabb mau lány, akik megpróbálkoztak az evol nyelv elsajátításával. A mau nyelvben ugyanis csak 7 magánhangzó volt: a, á, e, é, i, o, u, és a következő mássalhangzók:

p,t,k,l,m,n,sz,j,v

A magánhangzók közül mindig rövid volt az „a” és az „e”, és mindig hosszú az „á” és az „é”. Az i,o,u egyaránt előfordult rövid és hosszú változatban is.

Ezenkívül soha nem kerülhetett a nyelvükben egymás mellé két mássalhangzó, a következő variációkat kivéve:

mp,nt,mv,nk,mk,nsz,nj,nl,

(és az „mk” kapcsolat is nagyon ritka volt), illetve a dupla mássalhangzók:

pp,tt,kk,ll,mm,nn,ssz,jj,vv.

Szó pedig kizárólag vagy magánhangzóra, vagy „n” hangra végződhetett. De már az „n”-végződés is ritkaság volt. Ez volt tulajdonképpen az egyetlen igazi rag a nyelvükben, a főnévi ige-név jelzésére szolgált, tehát: tente=alszik, tenten: aludni. De ezt is ritkán használták, gyakoribb volt hogy a főnévi igenevet is szóösszetétellel fejezték ki, a létige főnévi igenevével, így: aludni = lan tente.

Nem is lehetett kétséges, sokkal nehezebb egy mau nőnek evolul megtanulni, mint egy evolnak mauul. Ennek ellenére Tuamnak nem csekély nehézséget okozott igen sok mau szó, a téméntelensok egymás melletti magánhangzó miatt! Egyszer például így kiáltott fel: —Hiszen ebben a nyelvben csak egyetlen mássalhangzó van, a té!

Ez persze erős túlzás volt, még ha valóban az összes mássalhangzó közül tényleg a tét használták is leggyakrabban a mau lányok a szavaikban. Tuammal is a kétségbeesés mondatta. De hát mit tehetett a szerencsétlen, amikor a mau nyelv hemzsegett az olyan mondatoktól, melyekben valóban csak csupa magánhangzó volt és té!

„A teautu tatatia tetutu a tute tatati” - ez volt Tuam „kedvence”, rémpéldája, és azt jelentette: Az ibolyakék viharfelhő beborítja az egész eget.

A sok té-nél is borzasztóbbak voltak a csupa magánhangzós szavak, melyeket olyannyira kedvelt e nyelv. Tuam például sokáig összekeverte Tiáua és Tiouá nevét. Nehezen jegyezte meg, hogy akit megkorbácsoltak, az volt Eaoiáa, és nem úgy hívták a lányt, hogy Eaieáa, mert az egy egészen más leány, mint ahogy egyikükkel sem azonos egy harmadik lány, akinek a neve Eoiáea. De létezik még Eouáia és Éeáuea is. Állandóan belekeveredett a sok-sok magánhangzóba, ami talán még nem is lett volna baj, ha csak a lányok neveiben van ilyen sok magánhangzó, de sok-sok szó volt, amire ugyanez volt a jellemző, melyeket egymástól csupán egyetlen magánhangzó különböztetett meg, és azt bizony nem is egyszer eltévesztette Tuam. De szerencsére türelmesek voltak vele a tanárai, és nemcsak „Tuama” tanulta a nyelvet, de a lányok is meglehetősen hamar szereztek benne gyakorlatot, miként sejtsek meg a „beszélő férfi” hibás mondataiból, elrontott szavaiból Tuam szándékát, mondanivalóját, az eltévesztett magánhangzók, sőt, a kihagyott magánhangzók ellenére is.

Azt azért Tuam el kellett ismerje, nyelvtanulását jelentősen megkönnyíti a nyelvnek azon sajátossága, hogy gyakorlatilag nincsenek benne kivételek.

Kivételek nem voltak benne. Voltak benne mások. Mikor már egyszerűbb dolgokat meglehetősen folyékonyan tudott közölni a szigetlakókkal, s ezt meglehetősen hamar elérte, alig egyetlen hónap alatt, úgy tűnt, megakadt a nyelvi fejlődése. Ez persze csak látszat volt, nagyon is gyorsan tanult mau nyelven tovább. Nem a nyelvvel volt ugyanis a baja, hanem a mau gondolatvilággal! A nyelv ugyanis igazi filozófusi nyelv volt. Nemcsak a különböző helyviszonyok kifejezésére voltak benne szavak, hogy például „előtt”, „fölött”, „között”, hanem egy olyan egyszerű mondatot hogy például „Kérek egy pohár vizet”, megfűszerezhettek egy olyan szóval, ami kifejezte, a beszélő miként viszonyul egyrészt a vízhez, másrészt a pohárhoz. A mondatból tehát kitünhetett, hogy ő ugyan vizet kér, de általában nem szívesen iszik vizet, csak most kivételesen kéri azt, vagy hogy azért kér vizet, mert ő különben is vizet szokott inni, vagy hogy azért kéri pohárban a vizet, mert ő a poharat kedveli, illetve hogy most kivételes okokból kéri pohárban a vizet, vagy most elfogadja ugyan pohárban is a vizet de jobb szeretné ha nem pohárban kapná, és még sok más apró hangulati árnyalatot ki tudott fejezni a mau nyelv. Továbbá nemcsak a mondatban levő tartalmakhoz való viszonyulást fejezhette ki, de azt is, hogy ezt a mondatot – jelen esetben a vízkérést – a beszélő milyen hangulatban mondta, például reméli-e hogy kérése viszonzásra, teljesítésre talál vagy nem, hogy mennyire fontos neki a teljesítés és mennyire nem, s így tovább. Általában a legegyszerűbb mau mondat is telis-teli volt efféle hangulatjelző szócskákkal. Igazság szerint az egész idő alatt amit Tuam a szigeten töltött, ezeket alig-alig volt képes megtanulni, talán egy-kettőnek a használatára szorítkozott, holott volt belőlük a mau nyelvben legkevesebb kétszáz. Néhány másiknak a jelentését megértette legalább körülbelül, ha a lányok mondták neki, de ő maga sosem tudta eltalálni mikor

kell sőt: illik használni őket, így inkább nem is mondta azokat. Különben is: ritkán használták e kifejezéseket egymagukban a mau nők. Sokszor négyet-ötöt is felsoroltak egymás után, amivel olyasmit akartak kifejezni, ami e kifejezések árnyalataiban közös, vagy ami eredő lényegűket alkotja.

Aztán a mau nyelvben volt a színekre is csaknem százfajta szó, olyan árnyalatokat voltak képesek habozás nélkül megkülönböztetni a mau nők, hogy Tuam nemcsak megjegyezni nem volt képes azokat, de amikor az orra elé tartottak két tárgyat, még akkor sem látta a közöttük levő színek különbségeit. Ugyanez volt igaz a hangokra is, olyan képtelen hangfelosztást használtak a hangskálában a mau lányok, nemcsak fél- és negyedhangokat, de még nyolcad sőt tizenhatod hangközöket is, amit Tuam füle képtelen volt követni, néha tetszettek neki a mau dalok, de meg sem kísérelte utánózni őket, mert tudta, hogy úgylis tökéletes kudarc lenne az eredménye, az ő torka képtelen azokat a hangokat kiénekelni. Nem is beszélve a hajlításokról...

Úgy mellékesen az éneklés külön tudomány volt Mauában, és nagyon becsültek egy-egy híresebb énekest, ezek általában körbejárták a szigetet hogy minden faluba eljussanak, egész életük egyetlen előadókörút volt.

Továbbá, nemcsak hangulatilag eltérő szavaik voltak ugyanarra a dologra. Arra a fogalomra például hogy „vég”, külön szavuk volt attól függően, hogy valami térbeli végre gondolnak, például „a cérna vége”, „az ág vége”, vagy valami időbeli végről van szó, például „élete vége”, „a nap vége”. Volt kétféle „vagy”-szavuk is: egyik jelentette a „beleértő vagy”-ot, tehát amikor valami, például egy tárgy, lehet ilyen „vagy” olyan, vagy akár mindkétféle egyszerre, ilyen is meg olyan is, és egy másik „vagy” szó volt náluk használatos arra, ha valami úgynevezett „kizáró vagy”, ha tehát az a valami lehet ilyen „vagy” olyan, de nem lehet egyszerre ilyen is meg olyan is. Volt két külön szavuk arra is hogy „szabály”, tudniillik a mau nők megkülönböztették egymástól azt a szabály-fogalmat, ahol a szabály egy különben is létező tevékenység megengedett végrehajtási módjait szabályozza, attól, ami olyasféle szabály, ami nélkül egy tevékenység létre sem jöhet. Előbbire példa lehet: „A közlekedés szabályai”, „A kulturált étkezés szabályai”, hiszen mindenki közlekedik vagy eszik amúgyis valahogyan, e szabályok csak korlátok közé szorítják, szabályozzák e ténykedéseket. A másik szabály-fogalomra példa lehet: „E társasjáték szabályai”, „Az összeadás szabályai”. Hiszen ha nem tisztázzuk hogy például miféle szabályok szerint lehet nyerni egy játékban, akkor a játék le sem játszható, nem jöhet létre a szabály nélkül. Hasonlóképp ha nem tudjuk hogy miként kell egy pozitív számhoz egy negatívot hozzáadni, akkor nem ismerjük az összeadás szabályait, következésképpen nem is adhatunk össze! Arra a fogalomra hogy „munka”, volt ötféle szavuk, egy semleges jelentéstöltetű, és négy másik, attól függően hogy a munkát muszáj-e elvégezni vagy sem, és hogy szívesen végezzük-e vagy sem. Az a „munka” tehát például amit nem muszáj elvégezni de ugyanakkor szívesen csináljuk, ez a fogalom tehát éppenséggel inkább a „hobbi” szó jelentéséhez állt közel. És sok más efféle megkülönböztetésük volt Maua lakóinak, mert igyekeztek abszolút pontossá tenni a nyelvüket, ez jellemző volt messzemenőleg erre a filozófuslelkületű népre.

Végősoron tehát Tuam alapvetően egész jól megtanulta a mau nyelvet, ami a kommunikációt illeti, érteni is tudta azt és beszélni is, sőt, írni és olvasni is, a mau betűk ugyanis nagyon hasonlítottak az evol betűkhöz. De ami például a mau költészetet vagy akár csak a prózairodalmat illeti, az a számára valami tökéletesen idegen maradt, sőt, abszolúte felfoghatatlan.

Ő igen, az irodalom... A mau nyelvben egy szónak szinte mindig csupán egyetlen jelentése volt. Szinte kizárt volt olyan szó létezése, mint például az evol nyelvben hogy „szív”, ami testrészt is jelentett meg cselekvést is, vagy például az hogy „nyelv”, ami jelentett testrészt is meg kommunikációs rendszert is. Ellenben egyetlen fogalomra, mint például az hogy „éjszaka”, volt több szavuk is, de ezek egyáltalán nem voltak azonos hangulati értékűek. Ha például valaki azt mondta: „noko”, az éjszakát jelentett, de valami olyan éjszakát, ami rideg, komor, sőt: borzalmas, legalábbis a beszélő annak tartja azt, vagy ha nem is olyan az az éjszaka, de úgy általában a beszélő negatívan viszonyul az éjszakához. Ha ellenben azt mondja: „joluma”, az épp ellenkezőleg hat, azt fejezi ki hogy a beszélő számára valamiért nagyon kedves az az éjszaka! De volt még számos más szavuk is az éjszakára, különböző érzelmi töltettel. És persze

a nappalra is. A Napra is. A virágra és a tengerre. Nem minden fogalomra vagy tárgyra volt több szavuk, de nemegy olyan dolog akadt, amit akár húszféleképp is tudtak nevezni! És szegény Tuam néha egészen elveszettnek érezte nyelvtanuló lényét e fogalomdzsungelben.¹

Meg is állapították róla a lányok, hogy meglátszik: férfi! Egy férfi láthatóan durva, kezdetleges gondolkodású, képtelen felfogni a női gondolatok mélységét, és Tuam szárazon, érzéketlenül, szinte parancsoló rövidséggel beszél, még akkor is ha mosolyog és kedveskedni igyekszik! A mondatai szikárak, és szinte sötétnek, hiányzik belőlük a szeretet melege, az érzelmi árnyalatok színes tarkasága!

Abban azért igazságtalanok voltak a nők, hogy Tuam „kezdetleges gondolkodású” lett volna. Meglehetősen hamar megbarátkozott például a mau filozófiának legalábbis az alapjaival, és nemegyszer kifejtette, hogy mennyire tetszik neki a mau értékelmélet!

—Nálunk például alig vannak már erdők! - mondta. —Senki nem jött még rá Behnotban, hogy a fák összessége végtelen értékű! Pedig ez nagyonis igaz!

Végülis úgy gondolta, egyáltalán nem biztos hogy okvetlenül később tanulja meg egy mau lány az evol nyelvet, mint egy evol a maut, feltéve hogy a cél nem a kezdetleges kommunikáció, hanem a tökéletes, anyanyelvi nyelvtudás. Mert a mau lányoknak ugyan nehezek az evol hangok, de ha azt sikerült kiejteniük, onnantól már nem is olyan nagyon nehéz az a nyelv. Ellenben mire valaki megismerkedik a mau nyelv minden árnyalatával – Tuam szerint arra talán egy egész élet is kevés!

Mondta is egy alkalommal Tiáuának:

—Az evol nyelv nehéz és könnyű. Az első öt év nehéz. Utána már nagyon könnyű! De a mau nyelv... nálatok az első év rendkívül könnyű! A következő húsz már annál nehezebb...

—Igen. Mert nálunk nem nyelvet kell tanulni, hanem gondolkodásmódot! - válaszolta a lány mosolyogva, és megcsiklandozta Tuam mellkasát.

Efféle beszélgetéseket persze nem a megérkezése utáni néhány napban folytatott Tuam.

Az első nap semmi pihenést nem hagytak neki, még amikor kötést cseréltek a fején, akkor is azt taníttatták neki, hogy a víz az „miszu” (bár ez sem volt egyszerű: kiderült, hogy a víz lehet „ototoki” is, vagy „visze”, vagy „jukijojopá”, vagy „ukakó”, és szegény Tuam nem igazán tudta, hogy mikor hogyan kell azt mondani. Később megtudta, hogy ha jólesik a víz amit iszik, akkor „miszu”, akkor is ez, ha jólesik fürdeni benne. Ha kellemetlen, mert például hideg a borogatás, vagy hideg a fürdővíz, de ha akár nagyon forró is, akkor pedig „jukijojopá”. Hogy a többi víz-szó mikor használandó helyesen, arra élete végéig soha nem jött rá.

Megtanították neki ekkor, hogyan mondják azt, hogy „borogatás”, erre szerencsére csak egy szó szolgált (bár ez sem biztos: lehet hogy csak nem akarták terhelni az eszét a többivel, mert ez úgysem olyan nagyon fontos szó). Megtudta, mi az hogy „fáj”, s úgy vélte, rájött arra is, mit jelent az a mau szó hogy „szuszumi”. Ez valami olyasmit jelentett hogy „nyugi”, „nyugalom”.

Aztán eléállt Ítia, teljesen pucéran, sorra rámutatott a különböző testrészeire, s megnevezte őket. Tuam megtudta így, hogy a kéz mauul egyszerűen „te”, a fej „kápo”, de a többi testrész nevét is elmondták neki, és megvárták míg többször is elismételi. Ítia igazán minden szemérem nélkül még nőisége legtitkosabb rejtekhelyét is megmutogatta, alaposan széthúzva a szeméremajkakát hogy tévedésről szó se lehessen, és Tuam meglepődve vehette tudomásul, hogy azon bizonyos testrész neve mau nyelven egyszerűen „pina”, ugyanaz tehát mint evolul, éppencsak az a különbség, hogy ez a szó errefelé úgy látszik egyáltalán nem számít trágárnak. Ezután viszont nem volt menekvés, hiába ellenkezett, az egyik lány lehúzta róla a nadrágot, Ítia kézbe fogta Tuam szerszámát, s megnevezvén azt Tuam megtudta, hogy ennek a neve mau nyelven „kuki”.

De nem erőszakolták meg őt a lányok, hagyták hogy ezután eltegye azt.

¹ Ez a jelenség cseppet sem egyedülálló a mau nyelvben, van rá példa a magyar nyelvben is! Gondoljunk csak például a „megy” szó rokonértelmű megfelelőire! Ballag, sétál, caplat, baktat, blattyog, ódöng, kutyaagol, bókla-szik, lézeng, tekereg, kóricál, kőszál... És biztos hogy csak hangulati eltérés van közöttük, és nem km/h-ban mérhető! Vagy gondoljunk erre: ízes, ízletes, zamatos, aromás... Az ezek közötti különbséget egy magyar anyanyelvű személy sem könnyen tudná megmagyarázni! Na már most képzeljük magunkat szegény Tuam helyébe, ahol ez az elv ami a mi nyelvünkben csak néhány fogalomnál fordul elő, érvényes a leghétköznapibb igék és főnevek túlnyomó többségére!

És Tuam igazán nem tudta mit gondoljon ezekről. Olyan ártatlanul meztelenkednek, mintha egyáltalán nem is éreznének szégyent! És mi az hogy a férfiak a fal mögött vannak?! Miért vannak ott, miért élnek külön a nőktől?!

Mire este lett, tudta mi mau nyelven az, hogy hajó, mi az evőeszközök, a hús, egy rakás gyümölcs neve, tudta a számokat egytől tízig, ismerte az összes személyes névmást, habár zavarta hogy a „mi” szóra van legalább négy különböző szavuk, s nem tudta pontosan, mi rejlik e különbségek között. Megtudta, mi az, hogy „megy” (bár ezen egyszerű szóra is volt úgy vette észre legkevesebb tíz mau megfelelő), mi az hogy eszik, iszik, táncol, és még sok mindent.

Éjszakára egy elegáns kis kőházikóba vezette őt Tiáua. Itt nagyon jó, kellemes hűvös volt, amit főleg a kinti forróság miatt nagyon tudott értékelni Tuam. Tudnivaló ugyanis, hogy az ő hazája, Behnot a mérsékelt égöv alatt terült el, Maua ellenben majdnem pontosan az egyenlítőn. Másnap azonban rájött, mi adja a házikó jó hűvösét: automatikus légkondicionálással volt felszerelve, amit ráadásul sosem kellett karbantartani vagy szabályozni! A ház ugyanis duplafalu volt: kívül kőfal, belül vékony ezüstlemez. Az ezüstlemez és a kőfal között pedig vékony fémcsövek, melyek nagyon mélyen be voltak fúrva a földbe, sok héttel később Tiáua elmondta Tuamnak, hogy legkevesebb öt méter mélyre, oda, ahol már állandó a talajvíz. E csövek miután feljöttek a fal mellett, meggömbülnek és a ház tetejét is beborítják, ahol viszont már ki vannak lyuggatva. A Nap heve így alaposan felmelegíti a csöveket, s elpárologtatja belőlük a vizet, ami eképpen hűsítő hatással bír a plafonra, s az elpárolgó víz helyébe feljön a mélyből a hűvös talajvíz, a hajszálcsövesség elve alapján. S persze a mélyből feljövő víz természetesen hűvös, amíg az tehát a padlótól a plafonig megteszi az utat, szintén hűti a szobát.

Aznap este azonban még nem tudta ezt Tuam, csak hogy idebent kellemesen hűvös van.

—Aszoko tente Tuama! - mutatott egy függőágyra Tiáua.

—Hogy én ott aludjak? Hát te? - kérdezte Tuam, majd eszébe ötlött hogy a lány nem tud evolul, így ezt kérdezte:

—Tu tente ka? - ami olyasmit jelentett hogy „Te hol alszol”. Tuam mondatából ugyan hiányzott a „hol” kérdőszó, de eddigre rájött már arra, hogy a „ka”-szócska valami általános kérdő fogalmat jelent, amit nagyon sok kérdő mondatba beletesznek a szigetlakók. Sokkal később megtudta, hogy ez valóban általános kérdőszó, amit olyankor használnak Maua lakói, ha nincs valódi kérdőszó a mondatban. Például eldöntendő kérdéseknél, ilyesmiben, hogy „Jössze holnap halászni”?

Tuam mondata tehát szigorúan véve helytelen volt nyelvtanilag, de Tiáua azért megértette a kérdést.

—Me tente uiea peasze, aszoko, peasze keasze tu, miti tu, kekeleutuki Tuama, tu, tu putile-utumi, keali lo eokoki mea lita!

Ez pedig ezt jelentette: —Én is ott alszom, amott, ott ahol te, veled, kedves Tuam, te, te aranyos, aki megmentetted az életemet!

De hát egyetlen nap után még a legzseniálisabb nyelvtelhetség sem értett volna olyan jól mau nyelven, hogy ezt mind felfogja.

—Hé, hé, lassabban kislány, mert ezt nem értem! - kiáltott fel Tuam is. S erre Tiáua csak nézett rá sok-sok szeretettel, csendes mosollyal, s így szólt, némileg egyszerűbben:

—Me, tu – peasze! - és az ágyra mutatott.

Eddigre már Tuam tudta, hogy a „peasze” egyike azoknak a számos szavaknak, amikkel a szigetlakók azt tudták mondani, hogy „ott”. Az meg hogy „me”, azt jelentette: én, az hogy „tu”, az pedig azt hogy „te”. Tiáua tehát azt mondta:

—Én, te – ott!

És hogy hogyan képzei Tiáua az alvást, az is egészen egyértelmű volt. Ledobta magáról az egyetlen kis köpenykét amit viselt eddig, nyilván csak a Nap elleni védelemül, s belefeküdt a különben nagyon puhán kibélelt függőágyba teljesen meztelenül. S beszélni kezdett valami hosszú és érthetetlen Tuamnak.

Tuam nagyot sóhajtott. Bár világítást csupán két roppant vastag gyertya adott, de így is nagyon vonzóan nézett ki Tiáua a félhomályban. És nem lehetett sok kétsége afelől sem, hogy a

leány boldogan szeretkezne vele. Eléggé egyértelműen kifejezte e szándékát már a hajón is neki nemegyszer!

És igazán nem volt mégegy függőágy a szobában. Nem is nagyon lehetett. A mau népnél nem volt szokásban hogy többen aludjanak egy szobában. Volt mindenkinek saját szobája, bár e szobák nem álltak okvetlenül külön, gyakori volt az egymás melletti építkezés, ahol két-két szobának közös volt az egyik fala. De azért mindenkinek megvolt a maga külön, igaz, általában picike szobája.

Na de most mi lesz ha befekszik a függőágyba?! Lehet ugyan hogy az kibírja kettejük súlyát is, és az is igaz hogy a trópusokon, ahol gyakori a mindenféle bogár és csúszómászó a talajon, kifejezetten praktikus alvásra a függőágy. Abba nemigen tudnak belemászni és az alvót háborgatni az efféle férgek. De Tuam el nem tudta képzelni, miként lehetne szeretkezni függőágyban!

Igazság szerint ezt Tiáua sem tudta. Soha még nem próbálta ő sem függőágyban. Tulajdonképpen el sem nagyon tudta képzelni másképp a szeretkezést, mint ahogy a férfiállatokkal szokták, az meg a Fal mögé leeresztett ketrecekben szokott történni. Már az is nagy újdonság volt a számára, amikor látta a hajón, hogy az ottani férfiak a barátnőivel miként csinálják: nem hátulról, hanem előlről! Igazság szerint szívesen ki is próbálta volna már akkor is, kíváncsiságból. Egyáltalán nem a párzás ellen volt kifogása, de még Ítiának vagy másoknak sem, hanem a verés ellen. És fel sem merült bennük olyasmi, hogy ők meg vannak becsutélva, vagy ilyesmi. Cseppet sem érezték megalázva magukat. A férfiak párzani szoktak, ezt minden nő tudja! Mindössze abból nem kértek, hogy verjék és megöljék őket.

Tuam közelebb lépett. Tényleg nagyon csinos ez a Tiáua! És milyen kedves lány!

Tiáua most nem szólt. Nem akarta, hogy a szavaira figyeljen Tuam. Úgyis elmondott már mindent neki amit akart! Vajon most mi fog következni?! A lány lélegzetvisszafojtva várakozott.

Tuam pedig ismét felsóhajtott, majd elmosolyodott, és elhatározta hogy él, ahogy tud.

Ez a legokosabb amit tehet. Elvégre még az sem biztos, hogy valaha is visszajut Behnotba!

Másnap Tiáuát izgatottan kérdezték a barátnői, de még maga Takavaszila királynő is, megkapta-e, amit remélt Tuamától.

—Hajaj, de meg ám, jobban sem kellett! Ó milyen férfias férfi! - lelkesedett Tiáua. —És egyáltalán nem állat, valóban nem! Igazam volt, és valóban akadhat férfi, aki képes civilizáltan viselkedni!

—És hogyan pározott?

—Hogy milyen módon? Hát, kiemelt a függőágyból, de igazán nagyon gyöngéden ám, aztán letett azokra a matracokra, amik a függőágy alá vannak téve, tudjátok, arra az esetre ha kipothyognánk belőle, aztán akkor ott úgy ahogy a hajón a többiek! De aztán én megfordultam, mert kíváncsi voltam, tudja-e ő is hátulról, ahogy a férfiállatok, és tudta is, aztán úgy csinálta hogy a lábaimat a vállára rakta, és ez nagyon jó volt, ó, nagyon mélyen belém hatolt ám így, döfölte a méhemet, és csodálatos érzés volt! És, és képzeljétek csak, még csókolgatott is, és nemcsak az arcomat, de ott lent is!

—Micsoda?! - képedtek el a lányok.

—Bizony! És ha jól belegondoltok, ez nem is olyan furcsa, sok hím megnyalja ott a nőtényt, például a kecske is!

—És jó volt?

—Ó, de még mennyire! El sem tudom mondani nektek! De aztán ez a Tuama csiklandozott is, simogatott is, és végül így aludtam el, nem is a függőágyban, de aztán mégis ott ébredtem, Tuama berakhatott oda, és mellette ébredtem, mert végül mégis mellém feküdt! És képzeljétek csak, reggel megint kemény volt neki, és akkor újra csináltuk, és, és... Ó, el sem tudom mondani nektek, de én olyan remekül érzem magamat!

—És neki is jó volt? - kérdezte Takavaszila.

—Minden bizonnyal, legalábbis úgy láttam rajta, meg a lihegése is erre utalt!

—Akkor vajon miért nem akarta a hajón? - tűnődött el Ítia.

—Nem tudom, de talán csak sötétben szereti!

—Majd meglátjuk! Eszembe jutott valami! - azzal Ítia kézen fogta Tuamot, aki épp néhány másikkal női társaságában tanulta most a mau nyelvet, és bevezette Tiáua kunyhójába.

Egy óra múlva jött ki onnan.

—Minden világos! - mondta elégedetten. —Nincs Tuamának semmi baja, és párzani is szeret mint minden férfi, velem is megtette most igazán alaposan! Mindössze nem szereti, ha mások is nézik eközben! Látjátok, még ilyen melegben is felöltözik! Különben jól is teszi, mert nagyon fehér a bőre, lehet, hogy másképp leégne, mint a csecsemők! Emiatt szokott hozzá a ruhaviseléshez, s mert állandóan rajta a ruha, elszokott attól, hogy mások lássák a hímtagját! Mindez teljesen logikus! Valószínűleg olyan szigetről származik, ahol jóval hidegebb van, és nem tűz úgy a Nap! Logikus minden! Tehát szerintem egyszerű a dolog: aki párzani akar Tuamával, az intézze úgy, hogy négyszemközt legyen vele, és meggy majd minden, ahogy annak lennie kell!

—Azonnal kipróbálom, igazad van-e! - szölt Takavaszi.

Ki is próbálta. Valamivel később elégedetten mosolyogva közölte mindenkivel:

—Igaz van Ítiának! Mindössze arra kell ügyelni, hogy Tuama négyszemközt szeret csak párzani!

Ezt kiderítették hát Tuamról, ez rendben is volt, mégis, a mau nép olyan volt, hogy szerette mindennek tudni az okát! Hiába, filozófus nép volt! S így aztán amikor már jobban beszélte a nyelvüket Tuam, mégiscsak megkérdezték, hogy mi az oka e furcsa szokásának! Főleg, mert nem úgy vették észre, hogy a hajón a többi evol szintén így gondolkodna! Azok nem idegenkedtek tőle, hogy mások előtt pározzanak!

—Azok rossz emberek voltak! - válaszolta egyszerűen Tuam.

Ezt a választ el is fogadták a lányok, bár csak részben. Az előttük is világos volt hogy azok rossz emberek voltak, csak azt nem értették, a „jóság”, amivel Tuam rendelkezik, miért igényelné a párzáshoz való egyedülállást!

Mindenekelőtt megérdeklődtek tőle, akadnak-e még hozzá hasonlatos jó emberek a hazájában. Tuam az válaszolta hogy minden bizonnyal akadnak még effélék mint ő, bár attól tart hogy a többség bizony hasonlatosabb a hajón utazó, s már megölt többi matrózhoz mint őhozzá!

Ezen sem csodálkoztak a nők. Annyit már tudtak ekkor Tuamtól, hogy Behnotban – amit csak úgy tudtak kiejteni, hogy „Penoto” – szintén férfiuralom van, bár talán nem olyan szélsőségesen mint legendáik rosszhírű Pajánjában. Hanem ekkor megkérdezték Tuamtól, hogy mindenki így gondolkodik-e a párzásról ott mint ő! Tuam biztosította őket hogy igen, sőt, még a rossz férfiak is, azok is csak itt a hazájuktól távol merték egymás előtt csinálni!

—Végülis azt mindig sejtettük hogy a férfiak nem olyan okosak mint a nők... - dünnyögte Takavaszi. Erre azonban Tuam hevesen tiltakozott, s azt magyarázgatta még korántsem tökéletes mauságával, hogy azt ugyan nem tudja hogy a férfiak vagy a nők okosabbak-e, de ami a párzást illeti, Behnotban a nők éppígy szégyelik ezt a tevékenységet, sőt, még sokkalta inkább!

—Lehet hogy idővel majd engem sem fog zavarni ha néztek közben - mondta nekik - de ami például a feleségemet, Tiolájt illeti - és megmutatta a nőknek Tioláj fényképeit - ő biztos hogy soha életében nem lenne képes arra, hogy mások előtt pározzék! Ilyesmit tudtommal rajtatok kívül egyedül a csiszik művelnek!

Ez a két-három mondata aztán sok-sok magyarázatot igényelt. Először is: a mau nyelvben nem volt szó arra, hogy „feleség”. Vagyis volt, de csak a régi legendákban, mert Pajánban a férfiaknak volt feleségük, akár több is. De hát azt a szót még nem tanították meg Tuamnak, s nem is jelentette volna azt amit az evol feleség-szó, mert inkább a „rabnő” lett volna a megfelelő fordítás. Emiatt Tuam azt hogy „feleség”, csak úgy fordíthatta le, hogy „a hozzám tartozó nő”. A filozófikus mau nők persze rögvest arról kezdtek elmélkedni ennek hallatán, hogy ugyan miként is képzelhető el, hogy egy nő egy férfihoz tartozzék! Vajon úgy mint egy cipő vagy egy ruha? Vagy esetleg mint valamely testrésze, a karja vagy a lába? Vagy mint a haja? De a haját le lehet vágni. Meg lehet-e szabadulni így a nőtől is? Vagy úgy tartozik Tioláj Tuamhoz, mint Pajánban tartozott a nő a férfiakhoz? Egyes mau nők úgy vélekedtek, hogy inkább fordítva kéne mondani: nem úgy, hogy a nő tartozik a férfihoz, hanem úgy, hogy a férfi tarto-

zik a nőhöz, ez ugyanis sokkal jobban jelzi a valóságot, mert a férfi igenis a nőhöz tartozik Penotoban, méghozzá úgy, mint egy különösen kellemetlen, rosszindulatú betegség!

Némelyek megkérdezték, jól bánt-e Tuam Tiolájjal. Tuam bizonykodott, hogy a lehető legjobban.

—Úgysem vallaná be, ha verte volna! - kételkedett némely nő. Mások azonban tiltakoztak. Elképzelhetetlen hogy Tuam olyasmit mondjon ami nincs, hiszen a beszéd létező dolgok közlésére való! Mások úgy vélték, a férfiaktól igenis kitelhet olyan fokú gabszág, hogy szándékosan valótlanságot mondanak! Erre néhány komoly, idős filozófusnő közölte velük, hogy ilyen régen elő is fordult Pajánban, s az olyasmire hogy valaki szándékosan valótlanságot mond, külön szó is van: *hazugság* ennek a fogalomnak a neve!

Ennek ellenére a legtöbben úgy vélték, Tuam olyan derék ember, hogy igazat mond. És Tuam bizonykodott, hogy ő nemcsak jól bánt a hozzá tartozó nővel, de egyedül csak ő bánt jól vele, senki más! Sőt, azt is bevallotta nekik, hogy egy alkalommal meg is ölt egy olyan férfit, aki párizani akart Tiolájjal, amikor pedig Tioláj nem akart azzal a férfival párizani. Elmondta, hogy az ilyesmi, hogy valaki akkor is párizik egy nővel ha az nem akarja, súlyos bűncselekmény náluk, megerőszkolás a neve, és nagyon örül neki hogy Tioláj végülis megúszta az esetet, másképp szégyenében öngyilkos is lett volna a szeretett nő!

Ezzel Tuam azt akarta bizonyítani, hogy az ő szokása, hogy nem akar mások előtt párizni, egyáltalán nem kivételes, és hogy tulajdonképpen a mau nők viselkednek furcsán. Azonban egészen ellenkező hatást ért el vele: a lányok sajnálkozni kezdtek Tuam iszonyú sorsán, hogy neki csak egy örült nő jutott!

—Miért lenne Tioláj örült?! - álmélkodott Tuam.

—Na hallod! Ha egy párizás miatt képes lenne meggyilkolni saját magát! - mondta még Takavasíla királynő is. —Minálunk sem szokatlan az öngyilkosság, sőt majdnem mindenkinek így lesz vége, de csak amikor már vénséges-vének vagyunk, és valami nagyon fájdalmas, gyógyíthatatlan nyavalyában szenvedünk! De te azt mondtad, ez a Tioláj (a nevét csak úgy ejtette ki hogy Tiolájá, vagy Tiolá, vagy Tiolái) teljesen egészséges és fiatal! Akkor pedig ha ilyet tenne, örült lenne!

—A szégyen miatt tenné ezt! - mondta Tuam. De hát ezt is nehezen értették Maua lakói, mert nem is volt náluk szó olyasmire hogy szemérem, emiatt tökéletesen felfoghatatlan volt a számukra hogy valaki szégyellhetné a nemi dolgokat, sőt, ilyesmi még a legendáikban sem fordult elő, mert ez Pajánban is ismeretlen dolog volt. Tuam ugyan tudta már, mi az mau nyelven hogy „szégyen”, csak hogy ez a fogalom nem igazán fedte az evol megfelelőt, mert Maua lakói csak azt szégyellték, ha egy nő nem nyújt segítséget valamely társnőjének amikor az igényelné, ez Mauában ugyanis mindenki alapvető kötelessége volt, vagy ha úgy általában valaki nem teszi meg a kötelességét. És most nem értették, hogy miként szégyenkezhet egy párizás miatt Tioláj vagy bárki más ember, mert hiszen mi köze van ennek a kötelességhez?! A mau népnél tehát rendkívül szorosán, szétválaszthatatlanul összefonódott egymással a szégyen és a kötelesség fogalma. El sem tudták képzelni sem azt, hogy valaki szégyenkezhet akkor is ha minden kötelességét végrehajtotta, sem azt, hogy valaki aki az ő fogalmaik szerint „jó” ember, az ne szégyenkezzék, ha kötelességet mulasztott!

—Még azt is nehezen tudom elképzelni, hogy egy nőnek kötelessége volna párizni egy férfival, és ha elmulasztja azt akkor szégyenkezik - tűnődött Tiáua is - de a fordítottja végképp képtelenség! Ha valaki párizik Tiolájával annak akarata ellenére, akkor ezzel Tiolája semmiféle kötelességet nem mulaszt el, tehát felesleges szégyenkeznie! Ez épp olyasmi lenne, mintha amiatt szégyenkezne, mert megvágta a talpát a strandon egy éles kavics! Tudniillik arról éppúgy nem tehet, mint ahogy arról sem, ha párizik vele akarata ellenére egy férfi! Ilyesmi miatt lehetetlen tehát szégyenkezni! Tuama állítása tele van a legnagyobbfokú logikai képtelenségekkel! Az egész olyannyira zűrzavaros, hogy nem is lehet más, mint értelmetlen agyrém!

Majd megsimogatta Tuam arcát és így szólt:

—Valamit bizonyára rosszul figyelhetél meg odahaza! Mert ilyesmi nincs, sehol sem létezhet! De ne aggódj, én azért így is szeretlek!

Tuam szavaiból azonban mégsem az evol nők képtelen viselkedése ragadta meg leginkább hallgatóinak figyelmét. Amit különben el sem hittek. Szilárd meggyőződésük volt, hogy ha Behnotban is élnek nők – amiben nem kételkedhettek – akkor az lehet ugyan hogy ott a férfiak gonoszak, logikátlanok, sőt ez erősen valószínű is, de ami a nőket illeti, azok kizárólag kedves, szeretetre méltó és logikus lények lehetnek! Még a legősibb legendáik is ezt támasztották alá, hiszen a Pajánról szóló történetek is kizárólag a férfiak és sosem a nők kegyetlenségeiről szóltak, a legendáikban a nők vagy hősök, vagy áldozatok voltak, de mindenképpen logikus, bölcs lények, akik az értelmet képviselték a férfiak barbárságával szemben. Tuam tehát a szemükben valami lehetetlen dolgot állított amikor olyasmiről szólt, hogy a behnoti nők is cselekedhetnek logikátlanul. Ellenben az igenis megütötte a mau nők figyelmét, amikor Tuam mintegy félszóval azt említette, hogy úgy mint Maua lakói, úgy a csiszík szoktak cselekedni! Röggvest meg is kérdezték tőle, kik azok a csiszík? Persze a „csiszi”-szót sem bírták kiejteni, csupán úgy, hogy „tiszi”.

Ekkor Tuam sokat mesélt nekik a csiszíkről, persze csak amit tudott, de azt például tudta, hogy a nemi dolgokat illetően a csiszík és a mauk nézetei rendkívül közelállók, ha ugyan nem teljesen azonosak! Ez pedig nagyon tetszett a mau nőknek. Lámcsak, Csisziföldön nőuralom van, és ott is logikusan élnek a nők!

Ez rendben is lett volna, egyedül azt tartották hihetetlennek, hogy Csisziföldön a férfiak is értelmes lények.

—Nem férfiállatok? - kérdezte már számtalanszor Takavaszi.

—Nem, nem, nem! - ellenkezett Tuam. —Ugyanolyan értelmes lények, mint te, vagy én!

—De hát az nem lehet. Erősebbek mint a nők, ha emellé még észt is adunk nekik, azonnal kegyetlenkedni kezdenek a nőkkel! Vagy ha nem is bánnak velük úgy mint Pajánban tették azt, hát úgy mint nálatok Penotoban, ahol előbb megerősokolják a nőket, azután elvárják tőlük, hogy emiatt még öngyilkosak is legyenek!

—Nem, ez nem így megy! - és Tuam egészen kétségbeesett, mert látta hogy képtelen megmagyarázni a nőknek, milyenek is a behnoti hétköznapiak és szokások. Mindenesetre kitarthatott amellest, hogy Csisziföldön igenis minden nagyon jól megy, sőt az egész világon ott megy a legjobban, és ott a férfiak egyáltalán nem bántják a nőket.

—Ott a férfiak valahogy úgy viselkedhetnek talán, mint én itt nálatok! - mondta végül.

—Minden férfi? - kérdezte a királynő.

—Igen, Takavaszi, minden férfi!

A királynő elgondolkodott, majd így szólt:

—Ez legalább olyan hihetetlen képtelenség, mint amit Penoto nőiről meséltél! Ilyen nincs!

—Pedig mondok még képtelenebb dolgokat is! A csiszík már repülni is tudnak! És akkora hajók vannak, amik tízszer nagyobbak mint a gőzhajó amivel jöttem, sőt, akár hússzor is nagyobbak! - és Tuam mesélt nekik a helikopterekről, amit tudott, meg úgy általában mindent elmondott nekik, amit csak tudott a csiszíkről. Azt hitte, hogy most aztán végképp szemérmetlen hazudozónak bélyegzik, de nem így történt. Épp azt amiről úgy gondolta hogy a legnehezebben hihető, a repülést, a királynő hajlandó volt elsőre elhinni neki.

—Van egy réges-régi legendánk arról, miként pusztult el a világ! Az szól arról is, miként alakult ki Paján. És abban szó van róla, hogy a Régi Emberek tudtak nagy hajókat építeni, amiken repülőszerkezetek is voltak. Ez tehát hihető! Az nem hihető, amit te a férfiak kedvességéről mondasz! Mert azt még készségesen elhiszem, hogy rajtad kívül is akadhat elvéve itt-ott egy-egy kedves férfi. De hogy egy sokmillió országban minden egyes férfi kedves legyen – ez már lehetetlen! A legendáink szerint a Régi Világ pusztulása előtt a férfiak sokkal kedvesebbek voltak a nőkkel, mint utána Pajánban. De még akkor is elnyomták a nőket, igaztalanul bántak velük, ezt is elmondják a legendák. Nem annyira bántak velük rosszul, mint később Pajánban, de azért igenis méltatlanul! S most higgyem el, hogy egyszeriben megjavultak?! Amikor még a te szigeteden sem olyanok?! Ugyan már! Valamit bizonyára félreértettél, amikor Tisziföldről olvastál! De azért ne bánkódj, mi nagyon szeretünk! Be is bizonyítom! Akár azonnal is pározok veled, ha akarod! - mosolygott rá kedvesen a királynő.

Mindazonáltal nehogy azt higgyük, Tuamnak más dolga sem volt a nyelv megtanulása után mint a beszélgetés, a mosolygás és a párzás, no meg az eszem-iszom! Igazán alaposan megdolgoztatták őt a nők. No nem az izmait: senki nem várta el tőle, hogy izzasztó munkát végezzen. Hanem az esztét, azt nem hagyták pihenni! Takavaszi királynő lehet hogy határtalanul naív volt ami a Mauán kívüli társadalmak felépítését illeti, egyvalamit azonban nagyonis jól tudott: ha most Tuam jóvoltából a lányok el nem foglalták volna a Fergeteg hajót, a lehető legnagyobb bajban lenne! Tuam ugyanis elmondta nekik, hogy az ezüst nagyon sokat ér az ő országában. Ezt eleinte nemigen értette a királynő, de aztán Tuam megmagyarázta neki, hogy pénzként használják. S ekkor egyszeriben megértett a királynő mindent! Mauán ugyan nem használtak pénzt, a legtöbben azt sem tudták micsoda az, de a legműveltebb nők, s persze a mindenkori királynő is ezek közül került ki, azok a régi legendákból tudták mi a pénz, mert az volt Pajánban is. Ha tehát a Fergeteg visszatért volna Behnotba, lehet hogy seregestül jöttek volna rossz férfiak, hogy megöljék a mau nőket, az ezüstért!

Fel kell tehát készülni a támadásukra! Így a királynő külön tudóscsapatot szervezett, aminek más dolga sem volt, csak hogy Tuamot minél részletesebben kikérdezzék az evolúció illetve a csiszító tudományok felől, és mentől sebesebben felkészüljenek maguk is a védekezésre. Természetesen a gőzhajó gépezetét is apró darabokra szedték, a legutolsó kis csavarig, mindent lemértek, feljegyezték, majd újra összerakták azt, és bizony be kellett lássák hogy ez jóval tökéletesebb gőzgép, mint amit ők a múzeumban őriznek!

Sajnos azonban ez nem sokat segített rajtuk, mert szén továbbra sem volt Mauán, és fa sem elég ahhoz hogy sok gőzhajót építsenek.

S ekkor jutott eszébe Tuamnak, hogy mit válaszolt Trixmi a lakodalmán az egyik újságíró kérdésére.

—Takavaszi! - szaladt azonnal a királynőhöz. —Eszembe jutott valami! Azt nem tudom hogy most mi hajtja a csiszíkok helikopterét, de régen alkohol hajtotta! Na már most, azt nem hiszem hogy ti egy jóideig képesek lennétek helikopterek gyártására, de hát nem is a csiszíkok fenyegetnek titeket, hanem az evolúció, és helikoptereik azoknak sincsenek! Ami viszont a gőzhajót illeti, ilyen tudnátok csinálni, még jobbat is – ha fa helyett alkohollal tüzelnétek benne!

Azt volt csak nehéz megmondania a mauknak, mi is az az alkohol. Nem is mondta, inkább csinálta. Azaz, alkohol helyett egy kis pálinkát csinált. Ez nem volt nehéz, gyümölcs volt bőven, s pálinkát majd' minden parasztcsalád szokott csinálni Tuam szülőfalujában, tudta tehát hogy miként kell.

—Ezt aztán kissé be kell sűríteni valahogyan hogy töményebb legyen, és készen is van! - mondta nekik.

A nők arca felderült. Akadtak közöttük ügyes vegyészek, rögvést tudták már, mire gondol Tuam!

Sőt, maga Tiáua volt az, aki egyre csak elgondolkodva járkált napokon át a tengerparton, s amikor Ítia megkérdezte, valami baj van-e, ezt válaszolta:

—Van! Van baj! Mert én hiszek Tuamának! És Tuama azt mondta Takavasziának, hogy indítsa el a gőzhajót Tiszífüldre, és beszéljen az ottani királynővel, akinek Szikília a neve vagy valami hasonló, hogy legyünk mi is egy ország amazokkal! Akkor nem kéne félnünk a barbároktól! De Takavaszi azt mondta, hogy ezt nem kockáztatja meg! Pedig én kezdek már hinni Tuamának hogy ez jó dolog lenne...

—És ezen töröd a fejedet?

—Igen. De nemcsak ezen! Hanem részletesen kikérdeztem Tuamát arról, miként néztek ki a tiszíkok szerkentyűi. És úgy vélem abból amit hallottam, hogy azok olyan kicsik, hogy azokban nem lehet külön kazán a tüzelőnek, és külön a víznek! Meg hogy azokban nincs nagy kondenzátor ahol a hőcserélés történik! És különben is, én jó vagyok matematikából, végeztem egy hozzávetőleges számítást, és úgy találtam, hogy ezeknek a gőzgépeknek a hatásfoka képtelenül alacsony, semmiképp sem több mint tíz százalék! Gondolj csak bele, Ítia! A tüzelőben levő kémiai energiát előbb átalakítjuk hőenergiává amikor elégetjük. Ezt aztán átadjuk a víznek, szintén hőenergiaként, de az ilyen átadás sosem százszázalékos! És közben a tartály vasa is sok meleget elvisz haszontalanul! A víz hőenergiáját aztán mozgásenergiává alakítjuk: megint

van veszteség! Nem is kevés, mert a gőz maradék hőjét haszontalanul elvesztegetjük, amikor a gőz lecsapódik hogy a víz visszaáramolhasson oda, ahova kell! Igazi barbár módszer! Én azon töröm a fejemet, hogy ha elég az alkohol, akkor a füstgázok már úgyis mozgásenergiát tárolnak, miért is ne használhatnánk fel ezt közvetlenül?!

—Úgy véled, a víz közvetítésére semmi szükség?

—Pontosan!

—De hát akkor egyszerre nagyon sokat kéne elégetni belőle.

—Persze, vagy egyszerre sokat, vagy egyszerre keveset ugyan, de gyors egymásutánban! Szerintem ha ügyesen tervezzük meg, nem is lesz egy ilyen motor olyan gyenge! Mert hát ismered már te is a barbárok puskáit! Ott is kémiai energia van a lövedékekben, az elég, a füst löki ki a lövedéket – és igazán nagy erővel! Igen, Ítia, én azt mondom hogy semmi szükség a vízre! Az alkohol maga elegendő! Szerintem azok a tisztik is így valahogyan csinálják, és Tuama azt mondja, a tisztik gépei sokkal jobbak is mint az evoloké! Amit nem is csodálok, hiszen jobb a hatásfokuk, nincs annyi energiaveszteség! Figyelj csak, mit találtam ki! - azzal Tiáua leguggolt, és ott a tengerpart homokjában lerajzolta a mauk első kezdetleges alkoholmotorjának a vázlatát.

Ítia rögvést átlátta ennek a jelentőségét.

—Gyere azonnal! Ezt rögtön el kell mondani a királynőnek!

Ez nagyjából fél esztendővel Tuam Mauára érkezése után történt.

Mire újabb fél év eltelt, már át is alakították a Fergeteg hajót a mau nők. Kidobták belőle a két nagy kazánt, az egész hőcserélőt, gyakorlatilag mindent ami gőzgéppé tette a gőzgépet, tulajdonképpen csak a lapátkereket tartották meg, és szereltek a helyébe saját készítésű robbanómotort! Ez nem olyan volt mint a csisziké, ezt indulás előtt fel kellett kurblizni. Pontosabban, egy kisebb alkoholmotort kellett felkurblizni, az aztán indította a nagyot, ami meghajtotta a lapátkereket. S mert két kémény volt a Fergetegen, így két motort raktak bele. Ha az egyik elromlik, ott a másik!

Ki is próbálták a sziget körül, és Tuam elismeréssel nyilatkozott róla: alig füstölt, s még gyorsabb is volt, mint amikor még gőzgép hajtotta. Mindazonáltal valamivel hangosabban működött mint gőzgép korában.

De nemcsak ez történt az elmúlt fél esztendő alatt, amit bizvást „technikai forradalomnak” is lehetett nevezni. Végestelen-végig a sziget partjai mentén fedett ütegállások sorakoztak, bennük számos ormóttan rakétával. Ezek nem olyan elegáns, szép rakéták voltak, mint a csiszik bazukái, hanem jó ötvenkilós lövedékeket lőttek ki, hatótávolságuk pedig mintegy két kilométer volt. De kellett is ez a nagy tömeg, mert Tuamnak természetesen fogalma sem volt róla, mi robban a csiszik bazukáiban. Azt elmondta a mauknak, miként működik a talán legfontosabb, legismertebb csiszí fegyver, a rakétavető, mármint hogy mit lehet látni a működéséből – ez elég volt nekik, hogy elhatározzák, igazi sündisznóvá varázsolják szeretett szigetüket, megtűzdelik rakétákkal! Reszkessen a barbár hajó, ha rossz szándékkal közelít! De mert tényleg nem tudták mi robban a bazukában, az ő rakétaikat egyszerűen lőporral töltötték meg. Ennek összetételét tudta Tuam, különben pedig a mauk is ismerték már régóta, de csak a bányászatban használták.

Márpedig a lőpor nem olyan veszélyes mint mondjuk a dinamit vagy más „kellemes” anyag, amit a csiszik használnak. Több kell belőle. De persze ha egy ötven kilós lőporadag rápottyan valamelyik evol hajóra és ott felrobban, nem köszöni meg a legénysége, az biztos!

—Még hogy ezek vademberek, méghogy ezek primitívek! - mormogta Tuam. —Egyszerűen csak nem szeretnek háborúzni!

De azt tudta persze, nem sok olyan evolt találna, akik ne neveznék vadembereknek a maukat, kizárólag csak azért, mert nem szégyenlősek. Eddigre különben Tuam is eljutott odáig, hogy levetkőzte szégyenlősségét és ruháit, utóbbit persze nem mindig: ha nagyritkán hűvös volt, akkor nem, és akkor sem amikor nagyon sütött a Nap, tehát déltájban. Egyszer tette csak meg, aztán hetekig kenegette gyógyító kenőccsel a leégett hátát Tiáua, aki szinte úgy kisajátí-

totta mintha a felesége volna. Nem mintha féltékenykedett volna, de ha épp más nőnél aludt is Tuam, már korán reggel érte ment és el nem maradt mellőle egész nap.

Érzékeny bőre miatt Tuam tehát inkább csak hajnalonta és késő délután járkált meztelenül, de még akkor is ritkán, a bogarak miatt. De néha már megtette. És belátta hogy ebben valóban nincs semmi rossz, ez egyszerűen kényelmes ilyen meleg vidéken, és senkinek sem árt vele.

Igazság szerint nagyon jól érezte magát Mauán. Itt mindenki szereti, sőt rajonganak érte, élvezi hogy jó ötleteket adhat ennek a tehetséges, életrevaló népnek, szebbnél szebb nőkkel lehet ahányszor csak kedvet érez hozzá, bőségesen és finomakat ehet – mindössze amiatt nyugtalankodott hogy mennyire aggódhat érte Tioláj! Mert ő nem aggódott amiatt, hogy Tioláj sorsa rosszul menne. Magadár gondoskodik a lányról, de még ha fel is tételezzük a legrosszabbat, hogy Magadár teljesen tönkremegy, akkor is, Tioláj a Csiszík Barbár Barátja, tehát a leány akármikor beállhat a csiszík közé, s ez biztos eszébe is jut!

Csak biztos nagyon aggódik Tuamért. Nem tudhatja, hogy Tuam nem fúlt vízbe, hanem szinte a karotányok Mennysországaiba jutott! Sőt, annál sokkal jobb helyre, mert a karotány Mennyben nincs semmi ami csak hasonlítana is a szexre, de még a meztelenségre sem...

Megpróbálta rábeszélni Takavasziát, hogy a hajóval vigye vissza őt Behnotba, de a királynő mereven elzárkózott az ötlete elől, még hozzá egészen kivételesen olyan rideg hangot ütött meg, ahogy még soha nem beszélt. Ebből Tuam világosan megértette, hogy teljesen reménytelen az ügye, Takavaszi soha nem fog beleegyezni ebbe.

A királynő kertelés nélkül meg is mondta neki a véleményét.

—Soha nem mehetsz el a szigetünkről, Tuama! Ne is haragudj, de ha haragszol, akkor sem! Nekem ugyan nem volna kifogásom ellene hogy az a Tiolái nevű nő is itt lakjon velünk, még örvidenek is neki mert biztos ő is tudhat sok érdek esetet, de nem azon az áron, hogy el kelljen menni néhányunknak a barbárok közé! A férfiak közé! Mert azonnal rájönnek hogy ez a hajó az a hajó, amit biztos már régóta keresnek! Vagy amiről azt hiszik hogy egy vihar elsüllyesztette! És ha rájönnek hogy nem az ő népükből valók vannak a fedélzetén hanem mi, megölnének minket! Tapasztaltuk hogy miként viselkednek velünk ha semmi rosszat nem tettünk is, ennél csak rosszabb lehet ha azt hiszik hogy mi öltük meg a társaikat, ami ráadásul még igaz is! Nem hiszem hogy a sok-sok férfi elől el tudnánk menekülni, de ha sikerülne is, megtudnák hogy létezőnk, idejönnének sok-sok hajóval kellemetlenkedni, és ezt nem akarom!

—Idővel úgyis idejön valaki Behnotból újra!

—Ezt nem is kétlem, de az legyen minél később, addig alaposan fel is készülhetünk ellenük! Szerintem nem kell tíz év sem és még erősebbek is leszünk mint Penoto, mert már most majdnem vagyunk olyan erősek, legfeljebb hajókból van nekünk kevesebb, de az nem nagy baj, mert mi nem akarjuk elfoglalni Penotót, megelégszünk azzal, ha azok nem foglalnak el minket!

—De én szeretem Tiolájt.

—Megértem. De mit sem tehetek érted. Sőt, még az sem volna jó neked ha sikerülne partra tennünk téged azon a szigeten, úgy, hogy minket nem vesznek észre. Mert amint felismer téged valaki, megkérdezné, miként tértél vissza, és hol vannak a többiek a hajóról, ha meg azok nincsenek mert meghaltak, te hogyan menekültél meg, ki hozott ide vissza téged! És ha elmondod az igazat, téged megölnének mert nekünk segítettél, és megintcsak lelepleződnenk, idejönne a sok rossz férfi, és nem hiszem hogy el ne mondanád az igazat, mert addig vernének téged amíg meg nem mondod nekik! Nem, nem, Tuama, te maradj csak itt, neked is így lesz a legjobb, mert itt élhetsz, és mi nagyon szeretünk téged!

És Tuam belátta hogy Takavaszi szavaiban sok igazság rejtezik, ha ugyan az nem maga a legteltesebb igazság. Belátta, hogy a visszatérést illetően semmit nem tehet.

8. fejezet: Elnökök és választások

Semmiféleképpen nem tervezett olyasmit Magadár, hogy a hajója egy évnél is tovább elmaradjon, sőt, inkább azt tartotta valószínűnek hogy a hajó legkésőbb hat-nyolc hónapon belül visszatér. Ezért aztán amikor már egy év is eltelt és még mindig semmi hírt nem kapott a Ferge-tegről, igencsak aggódni kezdett! Sokba került a hajó! Ráadásul nem is vette volna jól ki magát a közelgő választásra készülődven, ha kiderül hogy sok-sok matróz és egyéb ember az ő expedíciója miatt veszítette az életét!

Olyannyira nem, hogy mindezzel nemcsak Magadár, de Morevi elnök is tisztában volt, és a kormányhű újságírók lázasan kezdtek cikkezni arról, hogy biztos elsüllyedt a Fergeteg, s egyedül csak Magadár hibájából, mert az spórolhatott egynémely biztonsági berendezéseken! Például ócska, régi hajót indított útnak...

Nem sok újságíró akadt aki nem Magadárt pártolta volna, pusztán mert az megígérte a cenzúra eltörlését, de azért persze voltak újságírói a kormánylapoknak is. Hanem rosszul járt az aki ezt a cikket írta: Magadár beperelte rágalmazásért, hihetetlen véletlenségből ugyanis igazolni tudta, hogy a hajója nemcsak nem volt öreg, de az egyik legújabb típusú hajó volt, vadonatújként került ki a hajóépítőből, legelső gazdája épp Magadár volt!

A bíróság az újságot helyreigazításra ítélte, Magadárnak pedig nagyszögű kártérítést ítélt meg, amit azonban Magadár természetesen soha meg nem kaphatott, mert az újságíró annál sokkal szegényebb volt, hogysen ki tudta volna fizetni.

Mindez azonban mit sem változtatott a helyzeten, hogy egyre többet suttoztak róla, hogy Magadár hajóját baleset kellett érje, és ha vadonatúj volt a hajó, akkor ez annál furcsább, és nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél!

Másról nem is suttoghattak az emberek, mert épp három hónappal ezelőtt újra békét kötött Dzidior és Behnot, most hát Magadár hajója volt a pletykatéma. Igaz, nem múlt el úgy év hogy néhány hajót el ne veszített volna Behnot, persze többnyire valóban öreg és ósdi hajókat, s ezekről senki nem beszélt az érdekelteken kívül, de hát Magadár most hogy elnök akart lenni, nagyon az emberek figyelmébe került!

Igencsak nagy gondban volt tehát Magadár. Egyes közvéleménykutatási adatok szerint Morevi elnök népszerűségben már majdnem utolérte őt! Habár korábban a választók mintegy hatvan százaléka nyilatkozott úgy hogy ha azonnal lenne a választás, Magadárra szavazna, most már csak ötvenkét százaléka mondta ugyanezt!

Márpedig ez még azt is jelentheti hogy Morevi elnök népszerűsége a nagyobb, mert a közvéleménykutatók azt mondták, becslésük szerint e vizsgálat mintegy öt százalékot tévedhet ide vagy oda!

Magadár napokon át járkált ide-oda a palotájában, aggodalomtól súlyosan barázdált arccal, mert nem tudta, mitévő lehetne. Egyetlen lehetőséget látott, hogy újra felmelegíteni próbálja a nagy eszmét, hogy ő a szerelmesek lánglelkű védelmezője, ehhez az kéne hogy Tioláj jól eljátssza a bánatos özvegy szerepét, akit ő, Magadár segít és vigasztal, de hát ezt sem kezdheti el, egyrészt mert Tiolájnak nem kell a bánatosat játszani, bánatos ő igazából is, hetek óta csak sír és zokog, de annyira hogy az már nem is jó Magadár terveinek, nemegyszer szinte hisztériás rohamot kapott, s egy *ennyire* bánatos özvegy nem jó alanya a riportereknek! Ilyen özvegyvel nem lehet interjút készíteni!

Másrészt meg olyankor amikor mégsem potyognak Tioláj könnyei, olyankor egyáltalán nem a Bánatos Özvegy szerepét játssza, sokkal inkább a Reménykedő Feleség szerepét, mert többször kijelentette Magadárnak is, újságíróknak is, hogy ő hisz abban, hogy Tuam nem halt meg!

Ebben a hitében viszont Magadár nem osztozott.

Végül a kérdést mégis Tioláj oldotta meg. Amikor újabb közvéleménykutatási adatok láttak napvilágot, és Magadár esélyeit már csak negyvennyolc százalékra saccolták, Tioláj felkereste Magadárt.

—Papus, volna egy ötletem!

—Mire?

—Hogy miként kaphatom vissza az én drága Tuamomat! - azzal Magadár reagálását meg sem várva, már folytatta is:

—Én azt hiszem hogy ő még mindig él. De nem élhet a tengerben, sem a víz felszínén sem a fenékén. Valami szigeten kell élnie, amin vagy kikötött a hajó, vagy ahová Tuam partra vetődött egy hajótörés után! És ez a sziget semmi más nem lehet, csak valamelyik azok közül, amelyiket a Fergeteg felkeresett az útja során! Kérlek szépen tedd meg, hogy elindítsz egy másik hajót ugyanazon az úton mint a Fergeteget, hiszen az útiterv megvan, keresse fel mindazokat a szigeteket ahol a Fergeteg járt vagy ahol kellett volna járnia, és egészen biztos hogy valamelyiken megtalálja Tuamot!

—Képtelen agyrém, már ne is haragudj! Azt sem tudjuk melyik szigeten él, ha él ugyan, amit már eleve nem hiszek!

—Tudom hogy nem hiszed. De én igen!

—De én nem! Mégegy hajót indítani, amikor nincs is hajóm, kéne vegyek egy újabbat, eszméletlenül sok pénz, a legénység bére meg minden... s mindezt csak egy álom miatt...

—Nekem ő sokkal fontosabb mint egy álom.

—Tioláj, kedvellek, főleg ahhoz képest ahogy egy génsérülttel szoktak bánni, mert végülis az vagy, nem tagadható! De kedvellek, és kedvelem még Tuamot is. Eddig is rengeteget tettem értetek. Jó, jó, nem egészen önzetlenül ez igaz, de akkor is! Hanem egy tökéletesen reménytelen tervre ennyi pénzt áldozni...

—Már hadd szóljak közbe, de megintcsak az a helyzet mint korábban: az én érdekem a te érdeked is! Rengeteget nyerhetsz ezzel, még akkor is ha meg sem találod Tuamot! Mert én is olvasok ám újságokat, tudom miként vélekednek az esélyeidről a közvéleménykutatók! De most képzeld csak el, ha kiállsz ország-világ elé, hogy te milyen rendes vagy, mert a saját pénzeden újabb hajót indítasz, ezúttal azonban már nem is ezüstért, kizárólag azért, hogy felkutasd az esetleg még élő expedíciósokat! Azokat a derék hajósokat, akik talán vad bennszülöttek fogságában senyvednek! Hohó! Mindjárt megugrik a népszerűséged, azt hiszem! Rögvest nem azt a férfit látják majd benned, akire ugyan nem lehet rábizonyítani hogy miatta halt meg egy hajó teljes legénysége de azért gyanús, hanem azt, aki egészen biztos hogy ártatlan a katasztrófában, mert hisz lám, most is bár nem kötelessége, de temérdek pénzt áldoz rá, hogy megmentse azt, aki még menthető! Bizony! Én meg közben leszek a Reménykedő Feleség, ami nem is esik nehezemre, hiszen a lehető legőszintébben remélek, és így te nemcsak a Fergeteg legénységének megmentőjeként mutatkozhatasz, de újra a szerelem harcosaként is, hiszen ezzel a mentő-expedícióval megintcsak pártolod a szerelmet is, amikor Tuamot, a szerelmesemet igyekszel visszahozni nekem!

—Amindenségit! Te lány! Ez valóban sok pénzbe kerül, de... de igazad van! Ez tényleg nagyot lendítene a népszerűségemen!

—És most, a legkritikusabb időben! Hiszen néhány hónap van már csak hátra a választásokig! Morevi már nemigen tudna bármi váratlan húzással előrukkolni, amivel lekörözhetne téged!

—Igazad van! És a legszebb az egészben hogy mindegy is, sikert aratok-e, sőt, biztos a kudarc, de az sem számít, csak hogy kimenjen a hajó, hogy elindítsam!

—Én bízom a sikerben.

—Ugyan már, úgysem kutathatunk át minden szigetet kellő alapossággal!

—Ez nem is szükséges, elég ha figyelmesen körbehajózza a hajó őket, hiszen ha Tuam vagy bárki más él, biztos hogy a parton telepszik le, hogy jelezhessen az arra vetődő hajóknak!

—Én akkor sem hiszek a sikerben.

—Én igen.

—Jó, jó, mondtad már... de akkor is az a lényeg, hogy még sikertelenség esetén is sikert aratok, ami a választást illeti! Pompás terv! Csodálom hogy nem nekem jutott az eszembe, hanem neked!

—Elnök leánya voltam valaha. - vonogatta a vállát Tioláj, komor arccal nézve a távolba.

Akinek volt pénze, nem esett nehezére hogy hamar találjon eladó gőzöst Behnotban. Egyetlen héttel e beszélgetés után kifutott az újabb hajó, aminek ezúttal Siker volt a neve. E nevet Magadár adta neki, átfestetve a hajó korábbi nevét, mert ez azért nem vadonatúj hajó volt hanem egy jó tíz esztendősen építésű, tehát viszonylag öreg teknő, s úgy hívták, hogy Cápa. E nevet azonban Magadár túl komornak találta. S mert nem akart olyan nagyon sok pénzt áldozni apadó vagyonából, azért vett idősebb hajót, de ügyelt rá, hogy indulás előtt szakértőkkel átvizsgáltassa, akiktől írásbeli nyilatkozatot követelt, hogy a Siker tőkéletesen biztonságos!

A Siker elindult, sorra járta a Fergeteg útitervében szereplő szigeteket, s persze ahol olyan szigetre bukkant amin már csiszik laktak, onnan ő is azonnal tovább állt. És már alig három hónappal azután hogy elindult, vissza is tért, újra ott állt Dajanszün kikötőjében, s jelenthette a kapitánya Magadárnak, hogy a Siker bizonyos értelemben sikerrel járt!

Ezen Magadár, aki valóban nem hitt a sikerben, igencsak elálmélkodott, bár természetesen nem lett volna kedve ellenére, ha valóban sikerül megmentenie néhány matrózt, akkor még nagyobb hős lenne a választók szemében! Mindössze a kapitány megfogalmazását furcsállotta. Mi az hogy „bizonyos értelemben” jártak csak sikerrel?! Hiszen vagy megtaláltak legalább egyetlen túlélőt, s akkor az már határozott siker, vagy nem találtak senkit!

De a kapitány megmagyarázta.

—Annál a szigetnél leltünk nyomra, aminek a jele a térképeinken ZL7336. Ez egy mostanáig felderítetlen sziget, sőt még a partvonala sincs feltérképezve. És még csak körbe sem kellett hajóznunk, szinte egyenesen belefutottunk a hajójukba!

—Megtaláltátok a Fergeteget?!

—Bizony ám! S úgy tűnik, nincs is semmi baja, ott ringatózik békésen a kikötőben, mert van ám azon a szigeten rendes kikötő, meg nagy házak, meg minden... Lakott sziget! De a lakói egyáltalán nem békések. Alig értünk közelebb, máris valami villanások suhantak felénk, aztán máris robbant a hajónkon minden! Rakétákkal lőttek ránk, böhömnagy rakétákkal, pedig meg sem támadtuk őket! Még szerencse hogy a rakéták maradványai alapján ezeket úgy tűnt csak löporral tömködték meg, mert ha valami olyan trutymó lett volna bennük mint a csiszik rakétáiban, akkor megnézhattuk volna magunkat! De így is romboltak a rakétáik ugyancsak sokat, mert igaz hogy nem mindegyik talált el minket, de amelyik igen, az vitt magával akár fél hora való löport is! Az egyik kéményünket például teljesen rombadöntötte egy ilyen rakétalövedék, sürgősen le is kellett állítanunk azt a gőzgépet, mert felrobbantunk volna, a hajó jobb oldalán egy másik akkora léket ütött, hogy be sem tudtuk foltozni mostanáig tisztességesen, s egész úton hazafelé azért fohászkodtam, hogy ha netán létezik valami isten az égben, nehogy egy kiadósabb vihart küldjön ránk, mert akkor végünk, a léken bejön a sok hullám és elsüllyedünk! Egy harmadik lövedékük épp a matrózaim közé pottyant le, akiből nyolcat is megölt, s még három másik örökre eltűnt, biztos azok is meghaltak, csak hogy a darabjaikat sem találtam meg!

—És akkor maga mit tett?

—Mit tehettem volna, sürgősen megparancsoltam, hogy azonnal meneküljünk minél távolabb, mert ha egy újabb rakétájuk a második kéményt is tönkreteszi, akkor nekünk végünk, örökre ott ragadunk annál a szigetnél, amit igencsak nem szerettem volna, mert nem kifejezetten barátságosak! Nem vagyok én hadihajó, nem harcolni küldtek csak felderíteni, és a lényegét úgyis megtudtam már, hogy hol érte baj az előző hajót! Hiszen láttam a Fergeteget! A nevét is el tudtam olvasni a távcsővel! Nem hiszem hogy bárki is életben lenne a rajta utazók közül, ezek a vérszomjas bennszülöttek biztos mindegyiküket kiirtották! És igazán nem mehettem közelebb a Fergeteghez, a parttól jó egy kilométerre voltam, amikor lőttek ránk a rakétákkal, a távolsághoz képest meglepően pontosan céloztak, egészen biztos hogy ha közelebb megyek, akár csak még kétszáz métert is, ripityára lövik szét a hajómat, s elsüllyesztenek! A távcsövön át úgy láttam, az egész partot végestelen-végig sűrűn szegélyezik a rakétáik kilövőállásai, semmi esélyem nem lett volna ellenük!

Magadár eltűnődött, majd kissé szomorúan kezdte vonogatni a vállát.

—Most legalább tudjuk, hogy biztos végük van! Mi mindenesetre megtettünk minden tőlünk telhetőt értük!

—Így igaz, uram! - válaszolta megkönnyebbülve a Siker kapitánya, örülve, hogy Magadár semmiért sem hibáztatja őt.

* * *

Magadár népszerűsége valóban megnőtt a mentőexpedíció okából, még hozzá nem is kevéssel: az újabb közvéleménykutatások már azt mutatták, hogy a biztosan szavazók hetvenkét százaléka adná rá a voksát! Ez pedig több mint elég volt a fényes győzelemhez, még akkor is, ha úgy számolja, hogy a bizonytalankodók túlnyomó többsége az utolsó pillanatban Morevire szavazna. Ami persze kizárt. Azoknak legfeljebb a felét számíthatja Morevi pártolójául.

Magadár tehát fölöttébb elégedett volt, de Tioláj bizony annál szomorúbb! Az a kevés reménye is elpárolgott, ami eddig volt! Sírt, zokogott egész nap, Magadár már attól félt, a leány megőrül! Vigasztalgatta amennyire csak tudta, még azt is javasolta neki, hogy menjen a csiszíkhöz, ott talán megnyugszik, jobb ott az élet, mert kedvesen bánnak a nőkkel, finomak az ételek, Tioláj anyja is ott él, sőt, Tioláj már viszonylag elfogadhatóan beszél csiszíül, messze nem tökéletesen ugyan, de eléggé érthetően hiszen szorgalmasan tanulta ezt a nyelvet az utóbbi esztendőben, más dolga nem is akadt...

De Tioláj csak a fejét rázta.

—Szó sem lehet róla egyelőre! Nem akarok udvariatlan lenni ott senkivel, márpedig nem lennék rá képes, hogy egyelőre bárki férfival is lefeküdjek!

—Tioláj, az élet nem áll meg, ha valaki meghal! Csak annak az élete múlik el, másoké folytatódik!

—Az igaz. És egyszer majd talán én is megvigasztalódom. Amennyire Tuamot ismerem, ő sem kívánná hogy bánatomban öngyilkos legyek, még azt sem, hogy soha többé ne érezzem senki szeretetét, azt pedig mint génsérült, valóban csak Csiszíföldön kaphatok. De ezt nem tehetem csak akkor, ha egészen biztos vagyok benne, hogy Tuam meghalt!

—Miféle bizonyíték kellene még neked?!

—Nem tudom. De a Siker kapitánya szerint a Fergeteg teljesen épnek látszott! Vagyis nem úgy lett vége, hogy a szigetlakók szétlőtték rakétákkal! Lehet tehát hogy a legénysége is ép, úgy értem hogy elfoghatták őket, s akkor Tuam is élhet még!

—Hagyd már ezt a képtelenséget Tioláj, nem volt még elég a képzelődésből?!

—Bátorkodlak emlékeztetni rá, hogy amikor a mentőexpedíciót javasoltam, még abban sem hittél, hogy egyáltalán bármi nyomra is bukkan majd! - vetette oda csípősen a lány.

—Jó. Elismerem, mindazonáltal a lényegét illetően a Siker mégis kudarccal járt! Senkit nem mentett meg!

—De már tudjuk, hogy hol keressük őket.

—Ugyan miként?! Ha azt hiszed hogy odaküldök még egy hajót hogy szétlőjék azt is, hát nagyon tévedsz! Ha el is tekintek a hajó javíttatási költségétől, ami pedig szintén jócska pénz ám, kockáztassak további emberéleteket?! Különben is, mit tehetne egyetlen hajó egy egész sziget ellen?! Amiről még azt sem tudom, hogy pontosan mekkora! De tudom róla hogy nem ám holmi közönséges vademberek, ha egyszer rakétaik vannak! Ha bárki is él még a Fergeteg legénységéből, az biztos hogy örökre ott marad, mert nem tudom kiszabadítani! Sem én, sem más! Rakétafegyverek! Huh! Amik visznek legalább egy kilométerre!

—Nem olyan nagy dolog az, visznek olyan messzire az evol ágyúk is!

—Az igaz, még messzebbre is, csak hogy nekem nincsenek ágyúim! Pénzem sincs ilyesmire! És még akkor is legalábbis kétesélyes volna egy efféle csetepaté! Aztán meg gondoltál-e arra te lány, hogy ha kitör a harc, akkor még győzelem esetében is megölhetik a szigetiek a te Tuamodat, már ha él még egyáltalán, amit erősen kétlek?!

—Jobb a biztosat tudni a bizonytalan helyett.

—Térj már magadhoz Tioláj, és lásd be hogy én semmit nem tehetek! Nem én vagyok Behnot elnöke, itt meg legfeljebb egy komoly háború hozhatna sikert, még az is csak kétes sikert! De nem vagyok elnök, s nem hiszem hogy még elnökként is tennék ilyesmit!

Magadár valóban nem volt elnök, elnök volt ellenben Morevi! És Morevit igencsak aggasztotta a legutóbbi közvéleménykutatás. S nemcsak őt aggasztotta, de feleségét is.

—Igazán csinálhatnál már végre valamit - pörölt vele nemegyszer Csallurma - mert ha csak ücsörögsz itt szép nyugodtan a régi sikereiden, akkor ez a Magadár egykettőre leköröz téged, sőt ezt már meg is tette! Vagy nem akarsz elnök lenni jövőre is?!

—Akarok, persze hogy akarok...

—Akkor pedig tégy valamit!

—Micsodát?!

—Én mondjам meg neked, a nő?! De jól van! Megmondom! Meg én! De csak akkor, ha teljesíted egy kívánságomat!

—Bolond beszéd, láthatatlanban nem ígérek semmit!

—Aha, még akkor sem ha megmondom, miként fogd ki a szelet Magadár vitorlájából?!

—Aztán honnan tudjam hogy jó lesz-e az ötleted?!

—Megelégsem azzal, hogy akkor teljesítet a kívánságomat, ha te magad elismered, hogy jó ötletet adtam!

—Jó, így már mindjárt más, de csak ha én magam is elismerem! És csak ha nem kérsz lehetlent!

—Helyes! Na figyelj csak! Magadár most a szerelem bajnokaként tetszeleg mindenki előtt, sőt még azzal is henceg, hogy mennyire a szíven viseli minden behnoti polgár sorsát, mert lám, még mentőexpedíciót is szervezett! Mi lenne, ha te meg bosszúhadjáratot szerveznél?!

—Én?! És micsodát, bosszúhadjáratot?! A világ túlfelére?! Elment az eszed, asszony?!

—Csöppet sem! Figyelj rám! Lehet hogy a tengerészek a Fergetegről még mindig élnek! Az újságok naponta írnak arról, hogy a lányod...

—Tioláj nem a lányom! Nincs lányom!

—Jó, jó, persze, mindegy. Szóval írnak arról, hogy Tioláj még mindig reménykedik benne, hogy az a Tuam él!

—Bolond.

—Én?!

—Nem, hanem Tioláj! Hogy is élhetne ennyi idővel később! Miért is tartották volna életben! Tioláj beleőrült a szerelembe, de ez nem is csoda egy génsérültnél!

—Hogyne, ez biztos így van, de te ezt meglovagolhatnád! Képzeld csak el, felszerelsz egy csomó hadihajót, és kihirdeted, hogy azok a vademberek ott a szigeten ilyen meg olyan kegyetlenek, hadüzenet nélkül támadtak, ez becstelenség, és te nem tűrheted hogy így bánjanak a derék behnoti hajósokkal, s megbünteted őket! Egyben ez mentőexpedíció is lesz, igen, az, a te részedről is, mert reméled hogy igaza van Tiolájnak, és ha él még valaki a Fergeteg legénységéből, azt kiszabadítod, ez kötelességed is mint jó elnöknek! És te már nem egy nyamvadt kis kereskedelmi hajóval mész mint Magadár, mert te tényleg nem sajnálsz a pénzt ha Behnot biztonságáról van szó, hanem mondjuk mész tegyük fel tíz hatalmas hadihajóval...

—Elment az eszed, asszony?! Annyit nem küldhetek el a világ túlfelére, amikor bármikor támadhat Dzidinator!

—Most béke van.

—De csak mert egyforma erősek vagyunk. Ha én tíz hadihajót elküldök innen...

—Jó, legyen akkor három. Még úgy is rögvest te leszel a hős az emberek szemében és nem Magadár, mert az erőt mindig mindenki tiszteli! Főleg ha még nagy sikert is aratsz a szigetenél... sőt, egy kudarc kész katasztrófa lenne! De hát nem hiszem hogy nagy baj történhetne, a Siker jelentése szerint a szigetlakók valószínűleg jóval gyengébbek mint mi! A robbanóanyaguk sem valami jók, ha a rakétaikat löporral töltik meg! Most még könnyű zsákmány az a sziget! Ami nem is jönne rosszul Behnotnak, ugyebár! De ha nem is sikerül elfoglalni, ti politikusok nagyon értetek hozzá hogy a kudarcaitokat is nagy sikernek tüntessétek fel! Végülis a választási győzelmedhez elég, ha mondjuk néhány ezer bennszülöttet lekaszabolsz, megölsz, feldűlsz néhány partmenti települést, aztán visszatérsz hogy kész, bosszút álltál, nem hagytad Behnot méltóságát sárba tiporni! Én azt hiszem nem kockáztatasz sokat, elég ha a hadihajók a lövegekkel szétlövik a sziget partmenti rakétaállásait, aztán már szabad az út a sziget belsejébe! A ha-

dihajóink pedig páncélozottak, nem hinném hogy végzetes bajt okozhatna bennük néhány mindössze lőporos rakéta!

—Hm! Tudod mit?! Nem is adtál rossz tanácsot! Elismerésem!

—Jó, akkor most halld a kívánságomat! Én is veled akarok menni a hadjáratra!

—Micsoda?!

—Úgy ám! Végre már igazi csatát akarok látni, háborút, diadalt! Azt akarom hogy úrnőnek nevezhessenek azok a mocsos bennszülöttek! Hódítást akarok, diadalmenetet, melletted akarok állni, mint a győztes hadvezér felesége!

—Hagyj már békén, hát miről beszélsz te, én el sem akartam menni oda, nem az én dolgom az ilyesmi, én elnök vagyok, tényleg nem hadvezér!

—Csakhogy én hadvezérnek akarlak látni téged! Különben is úgy lesz igazán nagy a népszerűség! Ha csak a hajókat küldöd és a parancsot adod ki, az tizedannyit sem ér, mintha te térsz haza diadalmasan!

—Ebben van valami... - gondolkodott el Morevi.

—És Magadár már nagyon megelőzött! És én utazni akarok, messzi tájakat látni, és azt akarom, hogy mindenki előtttem hajbókoljon azon a szigeten! Tiszteletet és alázatot akarok látni az emberek szemében! Tudd meg, hogy mindig irigyeltem a barbár királynőket!

—Na jó, nem bánom, végülis elég nagyok azok a hadihajók, néhány polgári utas elférhet rajtuk...

—Úgy van! Nemcsak én megyek, elhívom majd a barátnőimet is!

—Miről beszélsz?!

—Hallottad, nem?! Vagy azt hitted, egyedül fogok unatkozni a hosszú úton?! Meg aztán, ha én, az ország Első Asszonya megyek, biztos más is hozza majd a feleségét! Persze nem az egyszerű katonák, de a vezérkar!

—Ez igaz... De hát egy komoly hadjáratban...

—Eh! Most nem Dzidinor ellen megyünk, hanem sokkal gyöngébb az ellenség, és ez a jó, az izgalmas! Igazi szórakozás a javából!

—Na jó! Te jöhetsz, végtére tényleg te adtad a jó tanácsot, bár elvárom hogy ezt ne hangoztasd! Aztán hogy ki jön még nő, majd meglátjuk! Sok biztos nem, mert ez akkor is hadjárat, komoly, férfias vállalkozás!

—Ó, nem gondoltam én sokra, csak öt-hat jó ismerősömmel!

—Annyi helyet talán szorítunk nektek! - veregette meg Csallurma vállát Morevi elnök.

* * *

Efféle nagyobb vállalkozás persze nem megy egyik napról a másikra, no meg arra is jó egy kis időt hagyni, hogy az emberek érdeklődése felcsigázódjék! Így aztán Csallurma javaslatától számítva egy hónap is eltelt, mire három hatalmas hadihajó nekivágott az óceánnak, fedélzetén Morevi elnökkel és Csallurmával. És Csallurma néhány barátnőjével, természetesen. Magától értetődően mind előkelő nők voltak, roppantul előkelők, fontos beosztást betöltő férfiak, jobbra miniszterek feleségei, mint például a vezérkari főnök felesége, a külügyminiszter felesége, az Állambiztonsági Hivatal vezetőjének a felesége, a Legfelsőbb Bíróság elnökének a felesége, a Legfőbb Ügyész felesége, az Összevont Behnoti Véderők Egyesült Főparancsnoksága Hadászati Főtanácsadójának a felesége, az Erkölcstisztasági Hivatal Elnöknője, s más hasonló prominens személyiségek. Végülis tizennyolc nő utazott a hadjáratra, természetesen nem harcolni csak nézelődni, mind szívesen láttak volna egy igazi csetepatét, hadjáratot, természetesen csak amolyan kirándulásféle hadjáratot, ahol az ellenség gyöngé, Behnot katonái pedig diadalmasak!

Ez a hónap úgy tűnt, meghozta a sikert Morevinek, és végleg sírba tette Magadár elnöki reményégeit. A legutolsó, közvetlenül az indulás előtti héten tartott közvéleménykutatás szerint a biztosan szavazóknak már csak huszonegy és fél százaléka szavazna Magadárra! Ez még akkor is kevés, ha az ötszázalékos hibahatár Magadárnak kedvezne, azzal együtt is csak huszonhét százalék körüli lenne a támogatottsága!

Magadár gyakorlatilag már le is mondott minden reményről. És kissé meg is haragudott Tiolájra. Ha Tioláj nem javasolja a mentőexpedíciót, most sokkal jobban állna, mert akkor nem tudják meg, melyik szigeten csalták törbe a Fergeteget, és akkor most Morevi sem indíthatna háborút! Akkor nem változtathatta volna át Morevi igazi hadjárattá a választási hadjáratot!

Morevi tehát győztesnek érezhette magát a közvéleménykutatási adatok szerint, az elnökválasztást illetően, de nem feledhette, hogy ennek ára van, mert ez csak mintegy megelőlegezett választási győzelem! Ehhez még valóságosan is győzelmet kell aratnia! Mert Magadár nagyon veszélyes ellenfél volt, mint a szerelem lovagja, és csak úgy győzhette le, ha ő maga mint Behnot Hőse, a behnoti polgárok elszánt védelmezője indul útnak, szintén mintegy lovagként, de a szerelem helyett a behnotiak életét megvédelmezve! Be kell tehát tartsa az ígétét, még ha semmi más választási ígétét nem is fogja betartani, de ezt az egy ígétét, hogy elmegy a szigetlakók ellen és győz, ezt mindenképpen be kell tartania!

Elvégre még ténylegesen nem szavaztak őrá, addig még hátra van néhány hónap... Muszáj tehát sikert aratnia!

És Magadár semmit nem tehetett ezellen. Egyáltalán semmit! Legfeljebb cikkeket irathatott volna az újságokba, mely cikkeben kétségbevonja a hadjárat igazságosságát – ez azonban népszerűtlenné tette volna, s ugyan miként is érvelhetne, amikor valóban váratlanul támadtak rá a szigetiek az ő hajójára?! Vagy kételkedhetett volna e cikkeben a sikert illetően, mert hisz még azt sem tudják mekkora az a sziget, de mindenesetre eléggé nagynak tűnik, ezellen nem biztos hogy elég lesz három hadihajó! No igen, csak hogy ez meg úgy tűnne, mintha ő nem Behnotnak, de a vadembereknek kibicelne, egy ilyen cikk tehát többet ártana, mint használna!

Vagyis Magadár befogta a száját, s egyelőre csöndben maradt. Nem tehetett mást, igazán nem!

Különben is, nem olyan biztos hogy nem elég oda három hadihajó! Mert bár valóban csak három ment, de ezek igazán a legújabb építésű, legmodernebb hadihajók voltak! Most nem spórolt a pénzzel Morevi elnök, persze nem a saját, hanem az Állam pénzét költögette. Mindegyik hajó kis híján száz méter hosszú volt, mindkét oldalán nagy lapátkerekekkel, mindegyiknek négy kéménye volt, ugyanennyi kazánnal, s mindegyik hajón volt pontosan száz messzehordó ágyú! Hajónként pedig összesen hétszáz hivatásos katona utazott, a tengerészeken kívül, mindegyik a legelitebb ezredek közül lett kiválogatva, tehát igazán értették a dolgukat, a pusztítás mesterségét!

És természetesen mindegyik hajó páncélozva volt, tetőtől-talpig, ha ugyan szabad ilyesmit mondani egy hajóra. Morevi, talán mert féltette a bőrét, ki is próbálta e páncélok erejét, három hordó puskaport robbantatott fel egyszerre az egyik hadihajó páncélozott fedélzetén. Az eredmény: a faburkolat a robbanás helyén megsemmisült, a fedélzet pedig jócskán behorpadt.

Behorpadt. Ennyi, nem több! A szigetlakók tehát legalábbis a hajóknak nem sokat árthatnak!

Most már el mert menni a hadjáratra Morevi, fel mert szállni a hajóra. És azzal hengegett, hogy itt aztán tényleg nem történhet semmi baj, ez az akció igazi „csiszi alapossággal” van megtervezve!

Még arra is volt gondja, hogy minden hajóra két újságíró is felvegyen, egyet a kormányhű lapok valamelyikéből, egyet pedig, pártatlanságát bizonyítandó, valamelyik ellenzéki lapból, hogy legyen a hadjáratnak krónikása.

* * *

Nyugodtan elmondható, hogy Behnotban mindenki a hadjárat sikerének szurkolt, kivéve Magadárt, aki titokban tartotta ugyan az érzelmeit, de örült volna ha Morevi vagy otthagyja a fogát, vagy legalábbis csúfos kudarccal tér haza! És más okból, de igazság szerint Tioláj sem örült Morevi vállalkozásának, pedig azt hinné az ember, örül, hogy végre alaposan fel lesz derítve a sziget!

Hogy azonban mennyire másképp gondolkozott Tioláj, azt híven bizonyítja, hogy aggodalmait még Magadárral sem osztotta meg, hanem egy szép napon csak levelet hagyott neki hátra,

hogyan elment Osztalúriára, meglátogatni az anyját, aztán valóban el is utazott csak úgy, váratlanul.

De legelőször nem Zocsit kereste fel, hanem egyenesen Trixmi tekihez vezetett az útja.

Természetesen nem kereshette fel csak úgy akármelyik barbár a sziget tekijét, de Tioláj esete más volt, lévén hogy ő a Csiszík Barbár Barátja! Azokat pedig szívesen látták Csiszíföldön, persze bizonyos határok között. Például a királynőhöz még egy Barbár Barát sem nyerhetett könnyedén bebocsáttatást. De Trixmi mégsem volt a királynő, és Tiolájt is ismerte. Persze magától értetődően a látogatás előtt Tiolájon is elvégezték a szokásos rövidített egészségügyi vizsgálatokat, ami ezért alig vett igénybe többet mint három órát. Ez ugyanis lényegesen felületesebb vizsgálat volt, mint ami a befogadást előzi meg.

Ennek végeztével azonban Trixmi ugyancsak barátságosan fogadta a lányt, még át is ölelte, sőt, csiszi szokás szerint arcát Tioláj arcához dörgölte, pedig a csiszík ezt csak egymással szokták, nem barbárokkal, még Barbár Baráttal sem. De Trixmi kedvelte Tiolájt.

—Mi szél hozott erre, Tioláj? - kérdezte tőle.

—Hát, kíváncsi voltam rád!

—Ugyan miért? Hiszen ti barbárok azt szoktátok mondogatni, hogy Csiszíföldön semmi fontos nem szokott történni, mert Csiszíföld az örök nyugalom és változatlanóság hazája! Hej, pedig ha tudnád...! - szólt Trixmi, és legyintett egyet.

—Ha mit tudnék? - kérdezte Tioláj, és tényleg kíváncsi lett.

—Hát csak azt például, hogy mi történt épp a királynővel, alig néhány hete!

—Csak nem megint egy merénylet?!

—Az nem, de felmerült a gondolat, hogy leváltják! Képzeld csak el!

—Micsoda?! - ámult Tioláj. Ez valóban rendkívüli hír!

—Erről egy szót sem írtak azok a csiszi újságok, amiket néha kapni szoktam tőled!

—Persze hogy nem, azokat kifejezetten a barbárok számára szerkesztjük, és ügyelünk rá, hogy mi kerül bele! Tekintheted cenzúrának is! Csiszíföldön belül persze nincs cenzúra, de hát a barbárok mások, és különben is, sok hír van amit egy barbár egyszerűen nem is lenne képes megérteni! De neked el merem mondani, mert meglehetősen intelligensnek tartalak. Képzeld csak, nemrég népszavazás folyt Csiszíföldön!

—Arról, hogy leváltsák-e Zigiliát?!

—Arról ám! Tudd meg, hogy ez az első népszavazás több száz év óta nálunk, ezt megelőzően a legutolsó akkor volt, amikor réges-régen az őseink arról döntöttek, hogy elköltözzenek-e Zsixiből a Füzér-szigetekre, tehát Nornúda királynő korában! Azóta más népszavazás még nem volt!

—De hát mit csinált Zigília, hogy bizalmatlanok lettetek vele szemben?!

—Az azért túlzás, hogy bizalmatlanok lettünk volna vele szemben... sőt tulajdonképpen az egész népszavazást a királynő kezdeményezte!

—Végképp nem értem!

—Na figyelj csak, az úgy volt, hogy még régebben élt nekünk egy Darzsi nevű királynőnk...

—Olvastam róla a történelemkönyvekben amikor csisziül tanultam.

—Ez szerencse, akkor nem kell sokat mesélnem róla, elég annyi, hogy Nornúda után ő a leg-tiszteltebb királynőnk, ő tette igazán nagygyá Csiszíföldet! Szinte minden mondását feljegyezték. Na és ez a Darzsi, ez, amikor lemondott, erről írt természetesen egy cikket az újságokba, mintegy búcsúbeszédéként. Különben nem azért mondott le mintha nem lettek volna vele megelégedve, ellenkezőleg, mindössze megunta a királynősködést. És ebben a búcsúbeszédében azt fejtegette, mennyire fontos egész Csiszíföld érdekében, hogy a csiszi királynők élete átlátható legyen, nyitott könyv legyen mindenki előtt, a királynőnek nem lehetnek titkai, még az is mindenki előtt közismert kell legyen mikor kivel párizik, milyen pozíciókban szeret párizani, milyen ételeket szeret és miket nem, és így tovább, tehát a királynőnek egyszerűen nem lehet magánélete! Mert a királynőnek mindenki engedelmeskedik, így a csiszi királynő hatalma korlátlan, tehát korlátlan kell legyen az ellenőrizhetősége is, a legszélsőségesebb mértékben! Mindezt különben már Nornúda királynő is így látta helyesnek, Darzsi csak megerősítette ezt a véleményét. És azt írta, ez olyannyira így kell legyen, hogy amelyik királynő megteszi akár-

csak azt is hogy azt mondja, reggelire tejet ivott amikor pedig nem azt ivott hanem bodzaszörpöt, az a királynő méltatlan a nép bizalmára, méltó ellenben a legborzalmasabb kínhalálra!

—Tényleg elég szélsőséges vélemény!

—De Csisziföldön mindenki egyetért vele, mert a csiszí társadalom a bizalomra épül, ez teszi erőssé, ellenben a bizalom igen sérülékeny valami! Gondolj csak bele, mennyire nem bíznak a ti politikusaitokban az emberek, nem úgy, mint a csiszik a királynőjükben! Na és most majdnem pontosan ugyanez történt Zigíliával, amivel Darzsi példálódzott! Estefelé Nika utcáin sétált, az egyik alkirálynőjével, és valamelyik níkai ember megkérdezte tőle, csak úgy a beszélgetés kedvéért, hogy mit ebédelt! És a királynő rávágta, hogy sült csirkét. Különben ez az egyik kedvenc étele is a királynőnek. És az alkirálynő akivel sétált, döbbenten meredt rá, s azt kérdezte, hogy mondhat ilyet a királynő, amikor pedig nem is sült csirkét evett, hanem sült kacsát!

—Na és? - kérdezte csodálkozva Tioláj.

—Hát nem érted, Tioláj?! Hazudott a királynő!!! A csiszí királynő! - fejtegette Trixmi. —Persze te nem vagy még befogadott csiszí sem, nemhogy született csiszí, nem nevelkedtél nálunk, de próbáld megérteni, hogy ez a mi számunkra valami olyasmi, ami egy karotány számára az lenne, ha megjelenne az Apokalipszis négy fekete lovasa, és egy angyal szállna át a városok felett, megfújva a Végítélet harsonáját! Hiszen hová is jutna Csisziföld, de az egész világ is, ha már a csiszí királynő szavában sem lehetne megbízunk!

—De hát olyan fontos, hogy mit ebédelt? És még majdnem igazat is mondott, mert a csirke is és a kacska is szárnyas! És mindkettő sült volt!

—Nem az a fontos hogy mit evett, hanem hogy nem mondott igazat!

—Na jó, jó, és mi történt azután?

—Természetesen nem maradt meg ennyiben az ügy, és hidd el, a királynő maga is alaposan átértékelte az ügy jelentőségét, mert amint az alkirálynő rászólt, úgy elsápadt, hogy talán akkor sem volt ilyen sápadt, amikor a barbár merénylő évekkel ezelőtt megkéselte! És villámsebesen elterjedt a hír, hogy Zigília nem mondott igazat! És összeült az összes alkirálynő, hogy megtárgyalják az ügyet, most mi legyen! Megkérdezték Zigíliát, miért hazudott. És Zigília azt mondta, nem akart hazudni, egyszerűen csak gyorsan rávágta az első választ a kérdésre, ami az eszébe jutott. És kiderült, hogy a királynő valóban sült csirkét kért ebédre, úgy is volt hogy azt kap, de aztán valamiért úgy adódott hogy a csirke nem sült meg időben, Zigília meg már nagyon éhes volt, az egyik alkirálynő ellenben elrontotta a gyomrát, nem kellett neki a kacska amit neki sütöttek, Zigília pedig azt mondta amikor megérezte a kacsaillatot, hogy jó lesz neki az is, és így esett hogy sült kacsát ebédelt! De amikor megkérdezték hogy mit evett, akkor valamiképpen nem a kacsára emlékezett amit evett, hanem a csirkére, amit nem evett de szeretett volna enni! Így történt az ügy!

—Jó, de hát olyan fontos ez? Mert én hiszek a királynőtöknek. Van így néha, hogy az ember emlékei összekeverednek! A történet teljesen hihető.

—No igen, persze, csakhogy a királynőnél ez nem megengedhető! Ha nem biztos valamiben, ne szólaljon meg, vagy jelentse ki, hogy neki ugyan ez a véleménye, de ez nem biztos! Nem lett volna semmi baj, ha azt mondja: —„Úgy emlékszem, csirkét ettem!”, mert ebben benne van a bizonytalanság, nem azt mondta hogy csirkét evett, csak hogy ő úgy emlékszik rá! De Zigília nem ezt tette, hanem egészen határozottan kijelentette, hogy ő csirkét evett! Márpedig Csisziföldre az a jellemző, hogy ha a királynő azt mondja hogy holnap nem fog felkelni a Nap, akkor mindenkit mély kétségbeesés fog el, mert egészen biztosak benne, hogy a Nap tényleg nem fog felkelni, hiszen a királynő nem hazudhat! Bárki másnak összekeveredhetnek az emlékei, de a királynőnek nem, legalábbis nem annyira, hogy emiatt hazudjon is!

—De egy ennyire jelentéktelen dologban!

—Akkor is hazugság. A gáz is akkor kell kitépni, amikor még kicsi, és elbírunk vele! Nehézkes is lenne minduntalan méricskélgni, hogy ez vajon elég komoly ügy-e ahhoz, hogy már ne szabadjon hazudni benne – legegyszerűbb ha úgy döntünk, hogy egy csiszí egyáltalán semmiben

sem hazudhat! Pláne nem hazudhat akkor a királynő! Törvényeink szerint a királynő még a barbároknak sem hazudhat, hogy is hazudhatna hát a saját népének!

—Na jó, és mi lett aztán?

—Hetekig erről cikkeztek az újságok Csiszíföldszerte! És Zigília is nemegyszer kijelentette, szóban is és írásban is, hogy mélységesen röstelkedik, szégyelli ami történt, elhamarkodottan válaszolt, kéri hogy ne haragudjanak rá! Végül az alkirálynők úgy döntöttek, hogy bár Darzsi ilyen esetre kínhalált javasolt, de ők nemcsak nem akarják Zigiliának még a kínmentes halálát sem, hanem még királynőnek is meghagyják, mert úgy vélik, ez csak szándéktalan tévedés lehetett, és Zigília igazán nem óhajtott félrevezetni senkit sem az állításával, márpedig ahhoz hogy kimondjuk hogy valami hazugság, még Nornúda szerint is szükséges a félrevezetési szándék, Nornúda szerint ugyanis a hazugság nem az igazságnak az ellentéte, hanem az őszinteségnek! Az igazság ellentéte ugyanis a valótlanosság! Zigília amikor azt mondta hogy csirkét evett, nem mondott igazat, ez tény, valótlan állított, ellenben őszintén beszélt, mert azt mondta, amit abban a pillanatban hitt! Más lett volna a helyzet ha Zigília szándékosan akarja megtéveszteni a kérdezőjét, de ilyesmit nem lehet rábizonyítani, és értelme sem lett volna, különben pedig mindeztideig Zigília remek királynőnek bizonyult!

—Tökéletesen igazuk van szerintem is! - bólogatott most Tioláj.

—Igenám, csak hogy most már Zigília nem hagyta annyiban a dolgot! - mesélt tovább Trixmi.

—Megírta az újságban, hogy neki egyáltalán nem tetszik az alkirálynők érvelése! A döntésük tetszik, mert ő mindigis szívesen volt királynő, szívesen lesz továbbra is, de az érvelésükkel nem ért egyet, mert úgy véli, nagyon bizonytalan talajra tévedtek, amikor a felmentését azzal indokolták, hogy bizonyíthatatlan az ő félrevezetési szándéka! Zigília véleménye szerint nem megengedhető, hogy Csiszíföldnek olyan királynője legyen, akit csak azért nem váltottak le, mert nem volt ellene bizonyíték!

Tioláj nagyot sóhajtott.

—Ne is haragudj Trixmi, de ugyancsak jól megy nektek csiszíknak, hogy ennyit problémáztok ilyesmin, ami véleményem szerint vihar egy kanál vízben! Már azt hittem megoldódik ez a bizalmi válság, erre maga a királynő bonyolítja tovább!

—Azért megy nekünk olyan jól, mert ügyelünk minden apróságra, ami megingathatná az általános bizalmat! Érdekel tovább?

—Persze, mondd csak!

—A királynő azt mondta, belátja hogy iszonyú nagyot vétkezett, mert nem gondolta meg jól a válaszát, és tényleg nem akart senkit becsapni, ilyen értelemben tehát nem hazudott, csak valótlanosságot mondott, mert a hazugság szándékos valótlanosság, és valóban hiányzott nála a szándékosság. Mindenesetre úgy érzi, hogy ezek után nem lehet tovább Csiszíföld királynője, tehát lemond! Hajlandó azonban újra magára venni a királynői felelősséget, de csak akkor, ha egész Csiszíföld népszavazást tart, és megválasztják újra királynőnek, méghozzá úgy, hogy a szavazásra jogosult tizennégy év felettiek között ne legyen több mint egymilliomod rész, aki ellenzi, hogy ő legyen újra a királynő! Ő igen, és persze azt mondta, ezen a népszavazáson ne legyenek részt azok a csiszí, akik Barbáriából lettek befogadva, és még nem éltek Csiszíföldön legalább öt esztendeje, mert azok nem érzik át teljes mélységében e probléma súlyát!

—Micsoda?! Lényegében egyhangú szavazatot akart?!

—Dehogya! Csiszíföld felnőttnek számító lakosai vannak valami nyolcvanhárommillióan, tehát Zigília nem kért osztatlan bizalmat, mindössze hogy ne legyenek többen nyolcvanhárom főnél azok, akik ellenzik az ő újbóli királynővé levését!

—Remek! Nem egyhangú szavazatot követelt, csak hogy az egész gigászinagy Csiszíföldön mindenki őt támogassa, nyolcvanhárom kivételével!

—Pontosan! És részletesen kifejtette, hogy ő igazi csiszí, neki nem olyan fontos hogy királynő legyen mint a barbár uraknak a hatalom, és nem tudna nyugodtan munkálkodni a csisziség érdekében, ha úgy érezné, nem áll mögötte bizalommal az egész ország!

—Eléggé elképesztő, hogy az alkirálynők már megengedték neki, hogy királynő maradjon, s erre megkockáztatja újra, hogy esetleg nem választják meg, bizalmi szavazást kér önmaga

ellen, még hozzá ilyen képtelen feltételek mellett! Ha csak egy fő is ellene szavaz minden egy-millióból, már nem lehet királynő!

—De hát épp ez a lényege az egésznek, hogy Csisziföld egésze menti-e fel őt a hazugság vádja alól, nemcsak az alkirálynők kis csoportja! Azt persze megígérte, hogy ezentúl még sokkal jobban ügyel majd mindenre, mert belátja hogy egy királynőnek minden megnyilatkozása fontos, és nem szabad hogy lanyhuljon a figyelme!

—Na és mi lett a végeredmény? Felmentették, mi?

—Igen. Minden taki lebonyolította a népszavazást a falujában, aztán összesítették az eredményeket, és kiderült, hogy egész Csisziföldön mindössze négyen szavaztak a királynő ellen! Ez pedig bőségesen belül volt a királynő által határnak megjelölt nyolcvanhármon! De el kell mondanom neked, hogy szinte választási kampány folyt most Csisziföldön is, egyre-másra cikkeztek az újságok, és mindenkit meghatott, hogy a királynő maga mennyire komolyan veszi ezt a dolgot, elismerően nyilatkoztak róla hogy nem ragaszkodik a hatalomhoz, holott az alkirálynők végülis felmentették, no igen, maga az hogy az alkirálynők már büntetlenek találták, szintén a királynőt segítette, és az is hogy évekkorábban megkéselte egy barbár, akivel szemben Magadár fia, Hariz mentette meg a királynőt, most hát sokat írtak róla, hogy a királynő milyen hősiesen viselte azt a megpróbáltatást is...

—Csak nem annak a Magadárnak a fia, aki megrendezte az esküvőt nekem és Tuamnak?! - kiáltotta döbbenten Tioláj. —Ő lenne az a Magadár, aki Szpülbüvürtből eltűnt az események után?!

—Na tessék, most én jártam úgy, mint a királynő! - csóválta a fejét Trixmi. —Csak beszélek meggondolatlanul, pedig nem akartam elárulni... de ha már így esett, nem tagadom le! Viszont ugye belátod, jobb ha nem szellőzteted az ügyet?!

—Még szép! Azonnal végeznének vele, és nem akarom a temetőbe küldeni az egyetlen pártfogómat!

—Na, azért nem ő az egyetlen pártfogód! Itt vagyok én is! - mosolygott rá barátságosan Trixmi.

—Ha ez igaz, hadd kérjek rögtön egy szívességet tőled! - szolt rögvést Tioláj.

—Aha. Helyben vagyunk hát! Sejtettem én, nem volt egészen önzetlen a látogatásod, nemcsak a pusztá kíváncsiság vezérelt ide!

—Bevallom! Ugyanis Tuamról van szó.

—Szegénykém! Sajnálom ami történt, hallottam róla, hogy nem tért vissza a hajója!

—Én azt hiszem hogy él. Álmodtam vele!

Trixmi megcsóválta a fejét.

—Mi nem vagyunk babonások, kedveském. Nem hiszünk holmi álmokban.

—Akkor legalább azt lásd be, van bizonyos alapja annak, hogy esetleg csak fogságban van! Ki kell szabadítanunk!

—Miért kéne?

—Ő a Csiszik Barbár Barátja!

—Ki is szabadítaná, ha fogságban volna. Ehhez azonban biztosan kéne tudnunk, hogy fogságban van-e!

—Trixmi, kérlek ne vitatkozz! Felesleges is, úgysem tudsz meggyőzni! Mint barátnőmtől, úgy kérem tőled azt a szívességet, hogy menjünk el ahhoz a szigethez, és kutassuk át!

Trixmi szomorúan rázta meg a fejét.

—Igazán sajnálom, de még ha emiatt megharagszol rám sőt meg is gyűlölsz, akkor is azt kell mondjam hogy nem!

—De hát miért?! Hiszen semmiből nem állna nektek az egész! Ti csiszik nem vagytok olyan fősvények, hogy sajnáljátok az üzemanyagot amibe egy hajóút kerülne, vagy...

—Ne is folytasd! Egyáltalán nem az üzemanyaggal van a baj! Ha nem kell csúcssebességgel hajóznunk a tengeren, akkor még mindig a jó öreg alkohol hajtja a motorjainkat, abból meg van bőven, amióta felfedeztük, hogy bizonyos tengeri moszatokból is képes kiváló alkoholt gyártani némely baktériumfaj! Tudod meg, hogy már majdnem mindent baktériumokkal termeltetünk, ez olcsó, és nem fáj értük a szívünk sem, mint az állatok után, ha meg kell ölni őket! Tehát nem a fősvénység miatt mondok nemet! De gondolj csak bele, azok a szigetek...

igazán nem nevezhetők az eddigi hírek alapján barátságosnak, már elpusztítottak egy hajót, egy másikat pedig majdnem!

—De hát épp ez az, hogy az első hajó ép, lehet, hogy akkor a hajósai is épek!

—Ezt majd eldönti Morevi. Hallottam hogy háborúba megy ellenük. Mi csiszik nem szeretünk háborúzni.

—Csak nem a hajóitokat félted?! A Szörnyeteg egymaga elég volna, és kötve sem hiszem hogy ártanának neki a lőporos rakéták!

—Persze hogy nem ártanának. A hajónak nem. A rajta levőknek viszont nagyonis elképzelhető, hogy ártanának! Nem kockáztathatok csiszíket egy meglehetősen irreálisnak tűnő vállalkozás kedvéért! Egy emberért, hozzá egy barbárért, sokak életét! Majd Morevi kiszabadítja Tuamot, ha ugyan még él. Nem kellünk mi ehhez.

—De értsd már meg Trixmi, én nem bízom Moreviben!

—Milyen értelemben nem bízol benne?

—Semmilyen értelemben!

—Kicsit konkrétabban, ha lehet.

—Olyan értelemben, hogy hiába az apám, de amióta megtudta hogy anyám ivarművész volt, azóta gyűlöl engem! És gyűlöl Tuamot is, mert ha Tuam nem vett volna engem feleségül, akkor Magadár nem szorongathatta volna meg azzal, hogy a szerelem védelmezőjeként igyekszik kitűrni őt az elnökségből! Szerintem ha Tuam még él, és Morevi rátalál, akkor igyekszik majd suttyomban elpusztítani a férjemet! Hát nem érted?! - nézett rá kétségbeesetten.

—Tioláj, én kedvellek, és sajnállak is. De nem osztozom a képzelődésedben, hogy Tuam él még! Ami a szigetet illeti, egyszerűen semmit nem tudok róla, csak hogy nem barátságosak az idegenekkel. Nem látom be azt sem, hogy ha mégis élne Tuam, amire pedig fikarcnyi kis esélyt sem adok, de ha mégis élne, akkor ugyan miként találhatnánk meg! Ha a szigetlakók el akarják rejteni előlünk, könnyedén megtehetnék. Azt a szigetet mi csiszik ismerjük, mármint a partvonalát, és bizony igazán jókora sziget ám az! Nem kutathatjuk végig minden négyzetméterét. A lakókat sem kérdezhetjük meg, egyrészt mert ellenségesek, másrészt mert a nyelvüket sem ismerjük, harmadszor mert ha mindezen nehézségeket le is küzdenénk, simán hazudhatnának nekünk! És még ha Csisziföld háborút is indítana ellenük, bár nem látom be hogy ugyan milyen jogcímen tehetnénk, akkor is, az sok véráldozatba kerülne, s ha nem is lenne a hadműveleteknek csiszí áldozata, undorodunk a barbárok megölésétől!

—Trixmi, te mondtad hogy a barbárok kiirtását pártolod!

—Igen, de akkor is undorodom ettől, és a királynőink nem így gondolkodnak, márpedig én tiszteletben tartom a véleményüket! Zigília is így vélekedik! És én nem voltam azon négy csiszí között, akik Zigília ellen szavaztak! Nem tudom, mit tehetnék Tuamért! A lakodalmon kihangsúlyoztam, hogy a Csisziföld Barbár Barátja cím nem jelenti azt, hogy okvetlenül megbosszujuk a Barbár Barát halálát! Ha csak annyiból állna az egész, hogy egy lakatlan szigetet kéne végigkutatni, azt is feleslegesnek tartanám, de azt még valószínűleg megtenném a kedvedért. De így – így nem! Szeretném ha nem haragudnál és megértenél, de ha haragszol és nem értesz meg, akkor is ez van! Bevallom neked, boldogan tennék a kedvedre, de ez nem olyasmi, amit mindössze érzelmi alapon el lehet dönten! Találj nyomós logikai érveket, észérveket, hogy mi keresni valónk van nekünk csiszíknak egy ellenséges sőt meglehetősen fejlettnak tűnő barbár szigeten, s nem bánom, akkor elrendelem az odamenetelt! De nem egyetlen nő ködös álmaiért!

—Tisztán láttam Tuamot, nem volt ködös az az álom, és nem is egyszer álmodtam vele!

—Mert szereted. De ezek akkor is csak vágyaid képei, bizonytalan képzelgések, Csisziföld pedig mindig a legszigorúbb logika parancsainak engedett csak! Ez az elv tett bennünket erőssé, s ezt nem szeghetem meg! - azzal Trixmi megsimogatta Tioláj arcát.

—Eredj és pihenj le a szobámban, szegénykém!

Csisziföldre az volt a jellemző, hogy ha egyáltalán engedélyt kapott egy barbár a belépésre, akkor azon belül többnyire már oda mehetett, ahová csak akart. Így történhetett, hogy Tioláj akadálytalanul sétálhatott fel a mólón a kikötőben ringatózó Szörnyeteg hajó fedélzetére, s ott

az első csiszi akit megkérdezett, rögvest megmondta neki, hogy a hajó kapitánya, Hariz, éppen a kabinjában van, ami logikusan az egyes számot viselte.

—Azt hiszem épp lepkézik, de nyugodtan bemehetsz hozzá, mert nem mondta hogy ne zavarjuk! - mosolygott rá Tiolájra barátságosan a megkérdezett nő. Biztos azt hitte, Tioláj valami nemrég befogadott barbárka, elvégre csisziül szólt, ugyanakkor viszont hibás kiejtéssel, még ha a nyelvtanban nem vétett is hibát.

Tioláj pirult, de azért elment az egyes kabinhoz, viszont nemigen akarta zavarni Harizt ilyen fontos elfoglaltságban, ezért a fülét az ajtóra tapasztotta, hogy megtudja, mi folyik odabent. De nem hallott kéjes lihegést, csak szapora csiszi beszédet, ami olyan gyors volt hogy meg sem értette, bár ebben az is közrejátszhatott, hogy az ajtó eltorzította, tompította a hangokat. Végül aztán döntésre szánta el magát és benyitott.

Hariz, akit fényképről már ismert, valóban odabent volt, s még csak nem is meztelenül. Körülötte ült három legjobb barátnője, akik ráadásul mind jól tudtak evol nyelven, mert Tuliána és Darbilla nem is született csiszik voltak, hanem Behnotban születtek, a harmadik és talán legszebb nő pedig, akit Jojindának hívtak, született csiszi volt ugyan, de tolmács a szakmája, és nem is akármilyen tolmács volt, hobbija volt a nyelvtanulás. Mindhárom nőt ismerte fényképről Tioláj, gyakran szerepelt a behnoti újságok rovataiban Hariz fényképe, s bár nem olyan gyakran, de leközltek legjobb csiszi barátnőinek a fényképeit is, nemcsak e háromét de még néhány másikat is. És Tioláj, mielőtt eljött volna most Harizhoz, előre készült is, tanulmányozta e fényképeket. S azt is tudta, Jojinda egyik hobbija a pázrás, választékos csiszi kifejezéssel tehát a lepkézés, a másik pedig éppen a nyelvek, olyannyira, hogy tizenhárom nyelvet is beszél, a csiszi nyelven kívül, ebből pedig legalább hetet anyanyelvi szinten! E hét volt az evol, a tlapantluai, kaul, jicseni, dafnar, laenori és gurguj. E hétből hat „élő” nyelv volt, csak a tlapantluai számított holt nyelvnek. De hát logikus is, hogy egy tolmács főleg olyan nyelveket tanuljon meg, amiket sok ember beszél! De jól beszélte, ha nem is anyanyelvi szinten, a gyoel, csia, zelim, trogg, rilgent és gүнүл nyelveket is.

Tioláj tehát nyugodtan megszólalhatott evol nyelven, biztos lehetett benne, hogy mindenki érteni fogja őt, aki a kis kabinban van.

—Tioláj a nevem! - mutatkozott be, alighogy belépett. A csiszik nem sokat törődtek a barbár fogalmak szerinti udvariassággal, de azt még ők is el szokták várni, hogy egy ismeretlen látogató mielőbb megmondja a nevét.

—Tioláj?! Csak nem az a Tioláj, akiről annyit írtak a behnoti lapok, de néha még a csiszi újságok is?! - ámult el Hariz.

—Valószínűleg én vagyok az, akire gondolsz! Engem vett feleségül Tuam, és én lakom Magadárnál! Akiről már tudom, hogy a te apád! - mondta reménykedő mosollyal Tioláj, majd leült. Igaz csak a földre ülhetett le, másutt nem volt hely, de ez nem volt baj. A csisziknél mindenütt tisztaság volt. És azt is tudta, nem kell a leüléshez engedélyt kérnie.

—Hát igazán meglep a látogatásod, nem számítottam rá! Elárulod, hogy miért kerestél fel? - kérdezte Hariz.

Ez pedig kifejezetten csiszi beszédstílus volt: gyors, határozott tárgyra térés! És Tioláj sem kertelt, így szólt:

—Úgy tudom, egy kapitány olyasmi a hajón, mint egy taki a faluban. Igen nagy a cselekvési szabadsága. Emiatt bátorkodlak megkérni rá, légy olyan kedves és tedd meg nekem, ki egyike vagyok a Csiszik Barbár Barátainak, hogy elviszel a Szörnyeteggel ahhoz a szigethez ahol a Fergeteget megtámadták, és ott segíts nekem megkeresni Tuamot, ha még él, mert Tuam is a Csiszik Barbár Barátja!

—A legnagyobb örömmel, amint Trixmi is azt mondja, hogy ezt tegyem! - felelte készségesen Hariz.

Tioláj kissé elsápadt.

—Az az igazság, hogy vele már beszéltem...

—És nem járult hozzá?! De akkor hadd kérdezzem meg, tulajdonképpen miért jöttél ide hozzám?! - kérdezte gyanakodva Hariz.

Tioláj még jobban elsápadt.

—Én... én... - hebegte, és nem szólt semmi egyebet.

—Mondd, Tioláj, te tényleg azt hitted, hogy ha akármiért is, de Trixmi úgy döntött hogy nem jó ötlet odamenni, akkor majd én ellenére cselekszem?! - nézett elképedve Tiolájra Hariz.

—De hát... na de hát...

—Tioláj! Megrendítő a tragédiád, olvastam róla én is, milyen szép volt a szerelmed Tuam iránt, sőt, inkább Tuam szerelme teirántad. S ellentétben a csiszík többségével, én, mert Behnotban születtem, pontosan tudom, hogy egy szerelem milyen szép is lehet, tudom tisztelni és értékelni azt! Csak hogy nem tudom, mennyire van fogalmad róla, de a Szpülbüvürtben lezajlott események, aminek a mellettem levő Darbilla különben szenvedő alanya is volt, azok azért történtek meg, mert én egy ostoba dicsekvési rohamomban ellentmondtam a világ legokosabb nőjének, a csiszí királynőnek, aki bár határozottan ellenezte hogy eljöjjek Níkából, vissza Behnotba, de én mégis eljöttem, mert hencegni akartam egykori iskolámban, mennyire világhíres személy is lettem! És ekkor megfogadtam, hogy többé soha de soha az életemben, érted Tioláj egyáltalán semmikor sem ellenkezem soha egyetlen nővel sem, ha az csiszí nő, és bármilyen formában is, de a főnökömnek tekinthető! Én ugyan valóban a hajó takijának vagyok tekinthető, s emiatt a hajón levő nők is engedelmeskednek nekem, de semmiképp sem akkor, ha egy teki mást akar mint én; és én sem akarok mást mint egy teki! Hirtelenjében nem is tudom, egyáltalán szabadna-e mást tennem, nem hiszem hogy volna törvény rá Csiszíföldön hogy muszáj engedelmeskednem a tekinek, de ha nincs erre törvény, csak azért nincs, mert még soha senkinek nem jutott az eszébe a legvadabb rémálmában sem, hogy másképp is lehetne, mint ahogy egy teki akarja! Nekem is megtilthatta volna a királynő hogy visszatérjek, de még ő sem tiltotta meg. Csiszíföldön nem szokás parancsolgatni! De én engedelmeskedem Trixminek, a saját szabad akaratomból, mert szilárd meggyőződése, hogy úgy a jó, úgy a helyes, ahogyan ő gondolja! Mert ő teki, és mert ő nő! No és mert született csiszí, sőt, valószínűleg sokkal okosabb is mint én! De még ha nem is lenne okosabb születésétől fogva, veleszületett képességeinek köszönhetően, akkor is okosabb, mert éveken át ezt tanulta, ezt, az irányítást, a tekiskedést, erre készült, ez a szakmája! A fogamat sem magam húznám ki ha fájna, hanem szakemberre bízám, fogorvosra, gondolván hogy úgy járok a legjobban, s emiatt az irányítást is szakemberre bízom, mert meggyőződése, hogy úgy járok a legjobban, mind én személyemben, mind egész Csiszíföld! S e szakember jelenleg Trixmi!

—Minek vagy te egyáltalán, ha nincs egy önálló gondolatod, ha mindent a teki intéz helyetted?! - tört ki dühösen Tioláj.

—Ne veszekedj! Ha Trixmi úgy dönt hogy induljak el arra a szigetre vagy akárhová máshová, akkor ő valószínűleg nem jön velem, hiszen ő Osztalúria tekije. Akkor már a hajót én irányítom, én irányítom a helyszínen az akciókat is, mert ez a dolgom. De hogy egyáltalán elinduljon-e a hajó, azt Trixmi dolga eldönteni. Ő a teki, és azért teki, hogy az ilyesmit el tudja dönteni, ezt tanulta éveken át! Kérlek tényleg ne veszekedj, Csiszíföldön a vitákat nem érzelmi, s főleg nem indulati alapon szokták eldönteni, s ha te velem mint csiszíval beszélgetsz, tartsd ehhez magadat, különben is az amúgysem sok esélyedet csökkented ha veszekedel, mert akkor nem is tartunk Barbár Barátnak, csak simán barbárnak, „barát” nélkül!

—Semmiféle esélyemet nem csökkentem ha veszekszem, hiszen te mondtad hogy nem indulsz el a hajóval Trixmi szava nélkül! Pedig a Szörnyeteg biztos hogy egymaga szétlőné annak az átkozott szigetnek az összes rakétáját!

Hariz semmit nem válaszolt, csak sajnálkozva nézte Tiolájt, akinek még a könnyei is kibugygyantak. Hariz volt az utolsó esélye a leánynak, s igazán nem tudta, mi mást is tehetne még. De végül türelmetlen mozdulattal letörölte a könnyeit, majd felállt. Hariz már azt hitte, elmegy, ám ekkor meglepő dolog következett: Tioláj kibújt a papucsból amit eddig viselt, levetette a selyemköpenyét, majd következett az ing is, aztán a nadrág, a harisnyanadrág, végül a bugyi is... és ott állt előttük teljesen meztelenül! Bár a három nő nem is érdekelte, csak Harizt nézte elszántan. Pirult hogy jobban sem kellett, mélyeket lélegzett, a szája remegett, látszott hogy még mindig a könnyeivel küszködik, végül csak kibökte:

—A tied leszek, ha akarod! Lefekszem veled, nem is egyszer, a szeretőd leszek az egész úton, ha... ha... - és nem folytatta, csak megint megtörölte egy türelmetlen mozdulattal a szemét, és nézett elszántan Harizra.

—Ő te szegény! - szólalt meg végül nem is Hariz, hanem Tuliána. De Tioláj nem is nézett a lányra, egyre csak Harizt figyelte.

Hariz lehajtotta a fejét, megdörgölte a homlokát, alulról felfelé Tiolájra nézett...

S mert Tioláj megijedt hogy Hariz kedvezőtlenül fog válaszolni, sietve kibökte:

—Nyugodtan lefeküdhetsz velem, a nőid nem féltékenykednek, Csiszíföldön az nem szokás!

—Persze hogy nem. - mondta nyugodtan Hariz, azzal felállt, Tiolájhoz lépett és átölelte. De nem úgy mint egy szerető, inkább barátian. Majd lehajolt, felemelte a bugyit és Tioláj kezébe nyomta. —Vedd fel!

—Most... most mi lesz?! - kérdezte aggódva Tioláj.

—Szegénykém! Nem fogadhatom el kétségbeesett ajánlatodat! Én mint olyasvalaki aki egykor behnoti voltam, pontosan tudom, hogy mennyire nagy érzelmi tusakodással tetted meg ezt az ajánlatot, s hogy miként marna belül a szégyen téged amiatt! És nem is gondolsz rá talán, hogy mit szólna ehhez Tuam, ha valaha még találkoztok?!

—De. De ha nem él, neki már mindegy! Ha meg él... nem hiszem hogy elhagyna emiatt... úgy fogná fel, élek ahogy tudok... de ha elhagyna is, az sem számít, akkor is kötelességem ez érte, meg kell mentenem, csak ő volt jó, egyedül ő, énhozzám, és ez nagy szó, fogalmatok sincs róla, mit jelent az, génsérültként élni Behnotban...

—Na, talán egy kicsit mégis van fogalmam róla! - mondta Hariz.

—Sőt, engem be is dobtak a tengerbe, a csiszik onnan halásztak ki! - állt fel Tuliána, és átölelte Tiolájt.

—Tehát nem fogadhatom el amit ajánlottál - mondta Hariz - mert én ugyan nagyon szépnek talállak, és boldogan lepkéznék veled, csak hogy nem akkor, amikor tudom hogy te csöppet sem kívánsz engem, és csak iszonyatos önuralommal tudnád elviselni az ölelésemet! Mocskos gazembernek érezném magamat! Ez a szememben nem sokban különbözne a nemi erőszaktól! És felesleges is, mert gyönyörű lányokat bőségesen lelek Csiszíföldön is! Tehát öltözz csak fel nyugodtan, mert értékelem ugyan amit ajánlottál, ékes bizonyítéka ez a szememben annak, mennyire szereted Tuamot, de így nem tudunk megalkudni! Nemcsak amiatt amit mondtam, de milyen csiszí lennék én, hogy egyetlen vagy akár néhány ölelésért elárulom a meggyőződésemet, s ezáltal bizonyos értelemben Csiszíföldet is?!

—Ráadásul a csiszik nem szoktak barbárokkal párizni! - szólalt meg Jojinda is.

—A halálba küldötök. Hariz! Ha Tuam vissza nem tér néhány hónapon belül, én öngyilkos leszek!

—Ne zsarolj, Tioláj!

—Nem zsarollak, ez így igaz! Ha tudnám hogy halott, talán el tudnám viselni, de a bizonytalanság megőrjít!

—Őszintén sajnállak, de csak azt tudom neked javasolni, hogy próbáld meggyőzni Trixmit!

—Persze, persze, ő is azt mondta hogy találjak logikai érveket... de hát én nem tudom hogy mit mondhatnék, én csak azt tudom hogy megőrülök Tuam nélkül, nekem vissza kell őt szeretnem, azt el tudnám viselni ha elhagy valami más nőért, de nekem kötelességem hogy megpróbáljak segíteni rajta, én ezt nem bírom így, nem, nem, nem, és azt hittem hogy megértetek engem, ti hárman evolok voltatok, ti tudjátok hogy mi az a hűség, és mint csiszik is tudhatjátok hogy akit a társunknak tartunk azért mindent meg kell tennünk, hát miért nem segítetek?! Semmiből nem állna az egész, ha meglátják a szigetiék a Szörnyeteget, észtvesztve menekülnének, hát még ha a helikopterekkel fölibük repültök! Nem tudok érveket, nem tudok mit mondani, adni sem tudok semmit, amim volt, a testemet és becsületemet felajánlottam már, semmit sem mondhatok, csak könyöröghetek, segítetek!

—Na várj csak egy cseppet! - emelte fel a mutatóujját Hariz. —Trixmi tehát nem mondott határozottan nemet, csak azt, hogy találj jó érveket?!

—Határozottan nemet mondott, de ezt is! Nem értem hogy mire gondolsz!

—Hohó! Ez már azért mégis mindjárt más! Jó lenne ha tudnám, miért mondott nemet neked Trixmi!

—Azt mondta, szerinte semmi keresnivalója a csiszíknek egy barbárok lakta, ellenséges szigeten, amikor még az sem biztos hogy Tuam él, sőt szerinte valószínű hogy nem él! Nem akarja csiszík életét kockáztatni! De azt is mondta, találjak észérveket, hogy mi keresnivalója van ott a csiszíknek, s akkor elrendeli az odamenetelt, előbb nem! De hát mit is mondhatnék én, mindent elmondtam amit tudtam!

Hariz mosolyogva nézett végig három barátján.

—Ugye ti is szeretnétek segíteni Tiolájon?

—Igen. - bólintott azonnal Tuliána.

—Olyan megható a szerelme! - felelte Darbilla is. —Tudjátok, én már csiszí vagyok néhány éve, de ami a szerelmet illeti, nos, nem osztom mindenben az ezzel kapcsolatos csiszí nézeteket! Nem hangoztatom ugyan az ellenvéleményemet, nem futok a szerelem után, de ha most így magától kopogtat a szerelem az ajtómon bebocsátást kérve, hogy költői legyek, akkor szívesen beengedném, szívesen segítenék neki!

—Én ki nem állhatom a szerelmet! - vélekedett merőben ellentétesen Jojinda. —Talán mert igazi csiszí vagyok! Született csiszí! Ki nem állhatom, mert én imádom a pázást, márpedig a szerelmesek meggyalázzák a pázrás nemes eszméjét, ugyanis csak egymással akarják azt csinálni, sőt, képesek megtiltani a partnerüknek, hogy az mással is egyesüljön! Ugyanakkor viszont nem bírnám elviselni hogy ez a szép nő, Tioláj, annyira besavanyítsa magát Tuam iránti bánatában, hogy senkivel se pározzék ezentúl, mert azt hiszi hogy Tuam még mindig él, csupán messzire tőle! Nem hiszem hogy Tuam él, de menjünk el és nézzünk körül arrafelé ha lehet, mert jobb Tiolájnak ha kigyógyul a szerelméből, erre meg legkönnyebb módszer, ha elhízi végre, hogy Tuam meghalt! Tehát én is a segítség mellett vagyok!

—Akkor pedig meg kell győznünk Trixmit, természetesen logikai érvekkel, hogy oda kell menni, mert ebben igaza van: ez kockázatos akció lehet, teljesen természetes hogy érveket kíván, rossz néven sem lehet venni ezt tőle, ez a dolga hogy ezt kívánja, ezért teki! Tehát gyereink lányok, ti vagytok a nők, az okosok, találjatok érveket!

—Nem hiszem hogy találnánk olyasmit, ami elkerülte volna Trixmi figyelmét! - szólt bizonytalanul, szerényen Tuliána.

—Ugyan már kiscsibém - ölelte át őt Hariz, és a leány rögvést hozzásimult cicásan, majdnem dorombolt - ugyan már! Trixmi nem is kutatott érvek után. Nem tartotta elég meggyőzőnek Tioláj érveit, s ezzel el is intézte a kérdést a maga részéről. Ő teki, van számos fontos másik ügye, s nem is érdekelte különösebben ez az egész. Ráadásul jogosan vélekedett úgy, hogy ha Tuam él egyáltalán, Morevi majd kiszabadítja.

—De én nem bízom apámban, ha él még Tuam és megtalálja, meg fogja ölni! - sikoltotta Tioláj.

—Ez is egy érv. - bólintott Hariz.

—De ezt már mondtam Trixminek!

—De Trixmi nem is hiszi, hogy Tuam él. Próbáljunk elvonatkoztatni Tuam sorsától, és más szempontokat is figyelembe venni, amire eddig se Trixmi, se Tioláj nem gondolt!

—Jó, akkor én rögvést mondok egy érvet! - szólt Jojinda. —Természetesen nem hazug érvet, nem ürügyet, mert arról szó sem lehet, csiszík vagyunk nem barbárok! Ha Morevi elfoglalja azt a szigetet, valószínűleg kiirtja az őslakosság túlnyomó többségét, s ezzel megsemmisül az a nyelv is amit azok beszélnek, márpedig engem minden új nyelv nagyon érdekel, sőt régóta szeretnék valami olyan nyelvet megtanulni, amit Csiszíföldön senki nem ismer, aminek egyetlen ismerője lennék, vagy legalábbis az első néhány ismerői közt lennék! S még abban is biztos vagyok, hogy Morevi és az evolok, nos, azoknak eszük ágában sem lesz feljegyezni az őslakosság nyelvét, tehát az tényleg teljesen megsemmisülne, még történelmi feljegyzések sem maradnának róla!

—Igen, ez lehet egy érv. - mondta Hariz.

—Másik érvem lehetne hogy biztos azok közt a vademberek közt is vannak néhányan, akik szívesen lennének csiszík, de Morevi ezeket is megölné! Holott bevallom, szívesen lepkéznék

néhány olyan férfival, akik valami még ismeretlen embertípus képviselői, persze csak ha ezek is csiszíkok lesznek!

—Ez utóbbi viszont már nem komoly érv, megemlíteni is felesleges! - nevetett Hariz.

—Tudom én is, de az előző érvem már komolyabb!

—No igen, igen, az ártatlan áldozatok ugyebár, akik csiszíkok lehetnének...

—Azon a szigeten - szólt Tuliána - biztos temérdek növényfaj van, amit mi csiszíkok szeretnénk elmenteni a génbankba, de az evolok ezek közül sokat kiirtanak, hiszen a saját szigetük élővilágát sem becsülik sokra! És Morevi ellenséges velünk, nem engedné meg a kutatásokat!

—Igen, és állatokat is irtana ki! - szólt Darbilla is.

—És még valami! - szólt hirtelen Tioláj. —Nézzétek, tudom hogy most megint Tuamról fogok beszélni nektek... de nekem gyanús, hogy az első hajót nem lőtték szét rakétákkal, a másodikat pedig majdnem! Miért nem fogadták rakétasortűzzel már a Fergeteget is?! Márpedig a Siker kapitánya szerint az teljesen épnek látszott! Ha a szigetlakók annyira agresszívek, hogy minden idegen hajót el akarnak süllyeszteni, akkor így jártak volna el a Fergeteggel is, hiszen biztos voltak már akkor is rakétáik! Szerintem a Fergeteget hagyták kikötni, csak aztán történt valami, ami miatt úgy döntöttek, hogy több hajónak nem engedik a kikötést!

—Ugyan mi történt volna? - kérdezte Hariz.

—Nem tudom, mit tudom én, talán megsértettek valami vallási szokást ott, valami tabut, annyi ilyesmiről hallani hogy a primitív törzsek mennyi vallásos bolondságban hisznek...

—Hát nem is tudom, de amelyik nép rakétafegyvereket ismer, azt én nem merném kifejezetten primitívnek nevezni, még akkor sem, ha a rakétafegyverük tényleg kezdetleges! - tűnődött Jo-jinda. —Azt hiszem, olyasféle szinten lehet a rakétatechnológiájuk, mint a csiszíkok rakétatechnológia volt a kaul-ritt háború idején, Darzsi korában! Tehát mondjuk úgy ötszáz évvel vannak elmaradva tőlünk! Ez jó nagy idő, de azért ez már nem primitívség, ne mondja nekem senki azt, hogy a csiszíkok primitívek voltak Darzsi korában! Na jó, mondjuk a robbanóanyagiparuk is fejletlen lehet mert csak a löport ismerik, de azért ez akkor sem primitívség!

—Akkor is lehet valami vallásuk, amit megsértettek a hajósok! - makacskodott Tioláj.

—Vagy inkább a hajósok megerőszkoltak egypár csinosabb nőt, akiknek ez persze nem tetszett... - morfondírozott Hariz.

—Igen, az is lehet! - bólogatott sietve Tioláj. —És ezt csak azért mondtam, mert eszerint a szigetlakók nem ostobán gonoszak és ellenségesek mindenkivel! Vagyis nem ők a hibások, hanem az első expedíció legénysége, természetesen az én Tuamomat kivéve, vagyis ha valamilyen képp sikerül megértetnünk magunkat velük, akkor nem is lesz okvetlenül veszélyes a csiszíkoknak odamenni hozzájuk!

—Nekem meg az jutott eszembe, hogy talán azért építették azt a sok rakétavetőt a sziget partjára, mert félnek valami erős ellenségtől, s ezzel tévesztették össze a Siker nevű hajót! - mondta Darbilla.

Kis ideig még beszélgettek, s mert más ötletük nem volt, Hariz javaslatára mindannyian felkerekedtek, s elmentek együtt Trixmihez. Ott aztán elmondták az újabb észrevételeiket a tekineknek.

Trixmi mosolyogva hallgatta őket.

—Igazán megható, hogy ennyire a védelmetekbe vettétek Tiolájt és ezáltal persze Tuamot is! - mondta. —Azt kell mondanom azonban, ami azt illeti hogy az evolok kiirtanak majd néhány növényfajt, nos, ez nem érv, mert az nem megy olyan gyorsan, és ha Csisziföld akarja, akkor egy ellenséges evol elnökre is rá tudja kényszeríteni majd a megfelelő időben a hatalmát ahhoz, hogy engedélyezze a maggyűjtést! Aztán, még az sem biztos, hogy Morevi elfoglalja azt a szigetet! Ami azt illeti hogy lennének a szigetlakók közt olyanok akik csiszíkok állnának, ez sem érv, mert ilyenek bármelyik barbár szigeten akadhatnak, még békéseken is, mégsem megyünk oda! Nem játszhatjuk el mindenütt a világ csendőrének a szerepét! A barbárok időnként háborúznak egymással, ez sajnálatos és undorító, de épp mert undorító, ritkán avatkozunk közbe! Az hogy egy nyelv esetleg eltűnik, engem nem érdekel, bár tűnne el mindegyik, a csiszíkok kivéve, könnyebb lenne a világon a kommunikáció! Különböző is, ha az evolok meghódítják azt a szigetet, nem irtanak ki mindenkit egyszerre, s a meghódítottak közül is biztos akadnak

majd sokan, akik csiszík lesznek, azoktól meg lehet tanulni azt a nyelvet! Az valóban lehet hogy az első expedíció követett el valami hülyeséget ami felingerelte a szigetlakókat, de ez mit sem változtat azon a tényen, hogy *most* morcosak, és ezért veszélyes odamenni a csiszíknak! Ezek tehát nem jó érvek!

Tioláj lehorgasztotta a fejét. Arca vörösre vált és majdnem kibuggyant a könnye. Már ismét reménykedni kezdett, s erre tessék! Megint hiába!

Trixmi megcsiklandozta az állát.

—Hé, fel a fejjel! Ezek ugyan nem jó érvek, de van azért egy jó érv, és azt *én* találtam meg! Már kerestelek is mindenütt, épp csak az nem jutott az eszembe, hogy Hariznál lehetsz!

—Tessék?! Ez igaz?! - ámult Tioláj.

—Jaj kicsikém, hát mikor hazudtam én neked?! Ó, ó, ó! - és Trixmi cuppogni kezdett a legjobb ősi, csiszí szokás szerint. —Én tényleg szerettem volna segíteni neked, és rosszul is éreztem magamat amiért nemet kellett mondanom, ráadásul egyre az motoszkált bennem, ha tetszik tekintsd akár megérzésnek is, hogy *most* tulajdonképpen segítenem kéne, csak nem találom meg rá az okot! Ezért aztán lefeküdtem ide az ágyra, behívtam egy férfit hogy alaposan csiklandozza végig a hátamat, tudod nekem ilyenkor szoktak jó ötleteim támadni, ha csiklandoznak, közben, a férfi meg is csiklandozott, igaz pározott is velem, de sebaj, aztán megint csiklandozott, megint lepkézett, megint csiklandozott, és így ment ez vagy háromszor, és aztán amikor épp a fenekemet csiklandozta, beugrott a megoldás! Méghozzá a fenekemről! Azért mondtam el ilyen részletesen neked az egészet, mert a fenék, az fontos! Pontosabban a segg! Azért kell elmenni arra a szigetre, mert apád, Morevi, egy nagy segg! Seggfej!

—Micsoda?!

—Hát nem az?! Hogy is lehetne más, ha kitagad egy ilyen nagyszerű lányt mint te vagy! Mondhatom, élete egyetlen sikeres alkotása te magad vagy, te vagy az egyetlen munka amit nem baszott el, már ne haragudj hogy csúnyán beszélek! Na és hogy mekkora párját ritkító seggfej, azt az is mutatja, hogy nem enged csiszí nagykövetséget az országba, és a génhibásokat sem viteti ide Osztalúriára, hanem a tengerbe akarja dobni őket mindenáron, meg hogy nem engedi hogy génhibásoknak is lehessen gyereke, meg még sok másféle ilyesmiben nem enged nekünk! Magadár sokkal jobb elnök lenne a szemünkben mint Morevi, bár meg kell mondjam Magadárral sem vagyunk megelégedve maradéktalanul, de ő azért mégis sokkal normálisabb, ugyanis kedvünkre valóbbá tenné kicsit a behnoti törvényeket! Na és most ha Morevi elfoglalja azt a szigetet, vagy akárcsak annyit elér hogy diadalnak nevezhető győzelmet arat, akkor annyira megnövekszik a népszerűsége, hogy Magadár nem lesz elnök, és újra Morevit választják meg az evol választók, akik éppoly seggfejek mint maga Morevi! Vagyis nekünk most el kell menni a szigethez, úgy értem a Szörnyetegnek, és el kell zavarni onnan Morevit, lehetőleg békésen, de ha nem megy békésen, akkor erővel is! Ha lehet, békés kapcsolatokat kell kiépíteni a szigetlakókkal, mert akkor azt mondhatjuk Morevinek, azért kell eltakarodjon onnan, mert az a sziget a csiszí érdekövezet része! Tudniillik nem mondhatjuk ezt másképp, mert mi csiszík nem hazudunk! Ha azonban ez nem lehetséges, akkor is el kell zavarni onnan Morevit, ezesetben ha megkérdi hogy miért ragaszkodunk a távozásához, azt a választ kell kapja, hogy „csak”! Rövid és velős válasz! Ezután viszont azt hiszem nem lesz nehéz békés kapcsolatot kiépíteni a szigetlakókkal, mert ha Morevi már elkezdett ott kellemetlenkedni nekik, de mi elűzzük onnan, ez biztos jólesik majd a szigetlakóknak! Ha pedig már kialakult a jó kapcsolat, biztos megmondják ha náluk van Tuam, és kiadják nekünk! Bár meg kell mondjam, még most sem hiszek abban, hogy él!

—Ó Trixmi, hogy én mennyire szeretlek téged! - ölelte át őt Tioláj, és még meg is puszilta, sőt, csókolta ahol érte, s most is folytak a könnyei, de most az örömtől.

—Jól van, jól van, akkor a háládat kifejezheted azzal, ha én most azonnal ledobom a ruhámat s te órák hosszat csiklandozol, ez bőséges fizetség lesz, tudod nekem ez a perverzitásom, aztán meg fekjüdj le aludni, mert holnap indul a Szörnyeteg, s feltételezem hogy te is rajta akarsz lenni! - mosolygott Trixmi, de nemcsak ő hanem Hariz, Jojinda, Darbilla és Tuliána is. Mindannyian nagyon szerették Tiolájt.

Morevi elnök három hajóját úgy hívták, hogy Hódító, Bosszú és Megtorlás. Ez is mutatta mennyire másként éltek és gondolkoztak az evolok mint a mauk népe: a mau nyelvben egyetlen szó volt csak ami kifejezte a bosszút és megtorlást, s még azt is csak a nagyon művelt nők ismerték, sőt, közülük is csak azok, akik gyakran bújták a régi legendákat. Mert e szó tulajdonképpen nem is a mau, hanem az ősi paján nyelv része volt. Azt meg nemigen tanulták meg a mau lányok! Az evolok ellenben annyira fontosnak érezték azt a fogalmat, hogy két szót is kitaláltak rá, a bosszút is és a megtorlást is. És persze gyakran éltek is vele, a szóval is és a cselekedettel is. Ők erre a nemes eszmére gyártottak két szót, nem a vízre mint Maua lakói, biztos mert ők fontosabbnak érezték a bosszút, mint a vizet.

E nemes eszme jegyében közeledtek Mauához, s amikor mintegy másfél kilométerre lehettek a parttól, felugattak a messzehordó ágyúk, és ontani kezdték a tüzet a partmenti rakétaállásokra.

—Ez az, ez az! Adjunk a piszkoknak! - ujjongott a Bosszú fedélzetén Csallurma. A Bosszú volt ugyanis a vezérhajó, ezen utazott Morevi elnök is, meg a felesége, a felesége barátnői, no és természetesen az egész vezérkar. —Lőjétek szét őket, megérdemlik! - kiáltotta izgatottan Csallurma, aki, ha épp nem a tenyerét dörzsölgette lelkesedésében, a partot figyelte távcsővel. —Ez az! Igen! Megint kilőttetek egy ütegállást! Csak így tovább!

Rengeteg lövedékbe került az evoloknak hogy elpusztítsák a mau rakétaegységeket, mert nagyon messziről lőttek, így nem volt nagyon pontos a célzásuk. De hát közelebb nem mehetek, mert akkor őket is megtámadják rakétákkal! Maua lakói így is lőttek a hajóra rakétákkal, de az nagyon messze volt, ilyen messzire a legtöbb rakétájuk nem repült el. Igaz, a rakétafegyver előtt nincs olyan elvi akadály a lőtávolságát illetően mint az ágyúk előtt, egy jó rakétafegyver akár a bolygó túloldalára is képes elhatolni, de hát az egész mau rakétatechnika még alig volt félesztendő, nem volt módjukban olyan tökéletesre kikísérletezni. Hiába volt a rakéta elvileg jobb fegyver mint az ágyú, az evolok több évszázada fejlesztették az ágyúikat, így jelen pillanatban azok még tökéletesebbek voltak mint a mau rakéták, még ha nem is sokkal.

Néhány rakéta azért még így is elérte a hajókat. Főleg a Hódítót és a Megtorlást, mert azok előrébb jöttek valamivel; Morevi elnök ugyanis óvatosságból kissé hátrébb maradt. És ezek a rakéták sem sok kárt tettek a hajókban, jobbra csak a korlátot görbítették el, a hajó díszítő-elemeiből pusztítottak el néhány darabot, de hát ezek tényleg páncélozott, erős hajók voltak. Egy rakéta viszont épp a Bosszú fedélzetére zuhant, s ott megölt két matrózt és három katonát is, azonkívül majdnem megsüketítette a robbanásával Csallurmát. Az egyik halott matróz leszakadt feje ráadásul egyenesen a robbanás lökésétől földrezuhant elnökfeleség ölébe repült, aki sikítva ugrott fel.

—En inkább lemennék a kabinomba amíg ez végetér! - rebegette végül, miután magához tért.

Úgy is tett, lement, követte a példáját az Erkölcstisztasági Hivatal elnöknője, a Legfőbb Ügyész felesége, s a többi előkelő nő is. Aztán mindaddig ott várakoztak, jó három órán át, míg csak maga Morevi nem ment értük, közölve hogy előjöhetnek, mert már tiszta a levegő.

A fedélzetre lépve Csallurma beleszimatolt a lóporfüstös levegőbe, s így szólt:

—Azt mondtad, hogy tiszta a levegő!

—Úgy értettem, hogy már minden rakétájukat kilőttük, ami a közelben volt!

Csallurma körülnézett. A hajó immár a parthoz egészen közel állt, egy nagy móló végében. Nem messze tőlük ringatózott a Fergeteg. De milyen furcsán! Az evolok néhány lövedéke úgy látszik e hajót találta el, mert félig a tengerbe merült a bal oldala. Ez bizony azt jelentette, hogy nem vihetik haza Magadárnak, mert nem tudják kijavítani a sérüléseit itt a helyszínen. Morevit persze nem is nagyon búsította el, hogy nem csökkentheti Magadár veszteségeit!

A móló egy kisvároska kikötőjéhez tartozott. Csallurma hangulatosnak találta a virággal és gyümölcsökkel dúsan borított fák és bokrok között futó utakat, s mellettük a házikókat. E házakból azonban sok rombadőlt, természetesen az evol ágyúk miatt, s itt-ott égett is valami. A pusztítás sávja a part mentén mindaddig elhúzódott, ameddig csak Csallurma ellátott. A negyven-ötven méterenként álló rakétaállások is rombadőltek, némelyikük mellett holttestet is le-

hetett látni, olyik helyen nem is egyet. Ahogy ezeket Csallurma megszemlélte a távcsövével, meglepve látta, hogy mindegyikük nő! Férfihalottat egyszer sem látott.

Megtávcsövezte a várost is, ami teljesen elhagyottnak látszott. A gyomra majdnem felfordult a látványtól: az egyik lerombolt ház egyik törött gerendáján női hulla lógott, a gerenda átfúrta a testét, elől a hasán bukkant ki, s rácsavarodtak a belek. Egy másik nőnek leszakadt a fél arca, de a homokban vonszolásnyomok jelezték, hogy a szerencsétlen ezután még jó tíz méteren át vonszolta magát, menekülni próbált, nyilván a vérveszteség végzett vele. Másutt egy talán hatéves gyerekhez tartozó kart fedezett fel a házak között. Mást nem, csak a kart. A gyerek nyilván elmenekült, és él még. Kar nélkül...

Csallurma minden előkelőség nélkül hirtelen elokádtta magát, s a lábai remegni kezdtek.

—Ez... ez iszonyú... - mondta végül.

—Ez a háború! - mondta keményen Morevi. A férje ott állt mellette, s elégedetten nézte a közeli házakból lett romhalmazt.

—Én... én nem gondoltam rá, hogy ez lesz belőle...

—Ugyan már kicsikém, az egész a te ötleted volt! Te mondtad hogy jöjjünk ide, ne add nekem most az ártatlant! Különbén meg fogadd elismerésemet, mert ragyogó ötletet adtál! Ezek a vademberek csak azt kapták amit megérdemeltek, emiatt tehát „ne furdaljon a lelki”, ha megengedsz egy kis tréfálkozást hogy így beszéljek, ami meg a lényeget illeti: nem is mertem remélni, hogy ilyen könnyedén sikert aratok! Kiváló volt az ötleted, de tényleg! Ezután már biztos hogy nem rúg labdába ellenem az a rohadék Magadár!

—De... de hát hogy ennyi halott, mindössze az elnöki címért... - és Csallurma lábai még mindig remegtek az idegességtől. Még nem tudta elfelejteni a matróz fejét sem, ami az ölbe hullott, s most amit látott eddig a parton... pedig csak kis részét vizsgálta át távcsövel... de inkább nem is fogta a kezébe azt újra.

—Aranyoskám, azt hitted ezek a mocskok vademberek majd szép szóra ideengednek minket?! - kérdezte gúnyosan Morevi. —Te diadalmenetet akartál, dicsőséget, s az meg is lesz, de a hadi sikerekhez bizony vértengeren át vezet az út! Hogy megint költőien fogalmazzak: a diadalt jelképező hegyet vérrel teli árok veszi körül, s így e hegy csúcsára csak az hághat fel, aki azon keresztül mer gázolni! - majd a partra nézett, szemügyre vette újra a romokat, s így szólt:

—Igazán nagyszerűen alakult idáig minden, de tényleg! Most aztán alaposan ráijesztettünk erre a szemétnépségre! Megsemmisültek a rakétaik, a házaik egy része, ott valami magas fal húzódik, annak is leomlott egy része... nyilván valami természetvédelmi terület lehet mögötte, úgy látom, másképp nem hagyták volna meg vadonnak... de ez nem érdekes. Legalább lesz hol vadászni a katonáknak! Most hát azt hiszem kiküldök egy felderítő osztagot, és ha nem jeleznek kóborló vadakat a közelben, akkor kimegyek és birtokba veszem az egész területet, mint Behnot integráns részét! De nem hiszem hogy kóborolna errefelé valaki. Biztos sokkal jobban megijedtek annál, hogy a közelben mertek volna maradni!

Ebben nem is tévedett Morevi, a mau nők alaposan megijedtek. Visszavonultak, jó mélyre a sziget belsejébe. Maga Takavaszi királynő rendelte el ezt, amikor látta, hogy a rakétaik alig ártanak e hajóknak.

—Felesleges fokoznunk az emberáldozatokat! - mondta. —A hajóik nagyon erősek. De ne feledjétek, csak addig ilyen erősek, amíg az ágyúik védik őket! És Tuama mondta is, hogy erősek az ágyúk, erre tulajdonképpen számíthattunk volna! Hanem amint beljebb akarnak jönni Mauára, már nem vihetik magukkal az ágyúkat! Azok nagyon nagyok, nagyon nehezek, csak a hajók tudják elcipelni őket, tehát még a sík vidékekre sem vihetik magukkal őket, legfeljebb valami egészen kicsike ágyút, ami nem nagyon veszélyes! És Maua legnagyobb része ráadásul hegy! Ha pedig ágyúk nélkül jönnek beljebb, már mi leszünk előnyben, és lesből támadunk majd!

Aztán a királynő megkereste Tuamot, s így szólt hozzá:

—Most már mindegy, Tuama, most már mindenképpen tudnak rólunk a te népedből valók, és ide is jöttek, hogy negatívan bánjanak velünk! Elengedlek, s ha akarod, menj csak le a partra, térj vissza a „hozzád tartozó nőhöz”, Tioláihoz!

Tuam szomorúan ingatta a fejét.

—Tioláj hozzám tartozik, de már ti is hozzám tartoztok! Hogy én térjek vissza – *ezekhez?!* Azonnal megölnének, azt mondanák, hogy áruló vagyok!

Nem volt a mau nyelvben szó arra, hogy „áruló”, ezt csak hosszas körülírással tudta kifejezni Tuam, azt mondta, „azt mondanák, olyat tettem a népem ellen, amit nem lett volna szabad”.

—De én azt hiszem Tuama - mondta erre kis gondolkodás után a királynő - hogy neked mégsem eshet olyan nagyon nehezedre szándékos valótlan-ságot mondani, ha akarod! Mondd nekik hogy mi elfogtunk téged, s te most megszöktél! Még hős is leszel a szemükben!

—Igen, ezt mondhatnám - ismerte el Tuam - de az nem lenne jó akkor sem, mert akkor velük kéne élnem amíg itt csinálják Mauán a sok negatív tettet, s azokban is részt kéne vennem, vagy legalábbis sok-sok negatív dolgot kéne mondanom rólatok, amit még ki is tudnék találni, de nem akarom! Ti jók voltatok velem, és nagyon kényelmetlen volna nekem ezért az ilyen beszéd! Nem, nem, Takavaszi, én maradok inkább! Maradok, sőt, ha bántani akarja valamelyikteket egy evol férfi, és én a közelben vagyok, akkor nektek segítek és nem nekik!

—Igaza volt Tiáuának, ha férfi vagy is, de igazi kultúrlény! - ölelte át őt mosolyogva Takavaszi, s a fiatal királynő hajába tűzött hibiszkuszvirág megcsiklandozta Tuam orrát.

Minthogy a mau nők jó messzire húzódtak vissza a tengerpartról, kiűritették az egész várost, és csak a hegyekbe felvezető ösvény mentén álltak őrt, bár itt nemcsak ijakkal de a Fergetegről elhozott löfegyverekkel is, ezért a várost átfésülő evol katonák semmiféle ellenállásba nem ütköztek. Ellenben kiderült, hogy itt temérdek az ezüst!

Hatalmas ujjongás tört ki a katonák között, de még Morevi is szélesen mosolygott, igyekezett ugyanakkor méltóságteljesen is viselkedni.

—Lámcsak, Magadár fedezte fel az ezüstszigetet, mégis enyém lesz ez a sok ezüst, az én nevemhez fűződik majd a behnoti államkincstár gazdagodása! S persze az én gazdagodásom ellen sem lehet senkinek sem kifogása! Azt hiszem nyugodtan megtehetem, hogy a családi kasszát is alaposan megtömködöm, jópár tonna ezüsstel! - azzal egy szép nagy színezüst tálcát rakott a felesége elé, amit valamelyik házban talált.

—Tessék drágám, ezt neked hoztam!

—Nem kell! - lökte el magától azt Csallurma, és elfordult.

—Mi ütött beléd asszony, miért nem kell?!

—Véres.

—Hülye vagy, teljesen tiszta!

—Én látom rajta a vért.

—Megbolondultál?!

—Ellenkezőleg, most jött meg az eszem.

—Inkább elment, de teljesen! Figyelj, ez egy remek hely, gyere ki, és nézd meg a várost! Tele van mindenféle szép cuccal...

—A hullákat nézegessem?!

—Most mi bajod van?

—Szégyellem, hogy erre a bűnre biztattalak.

—Idefigyelj, mi ez a későn jött bűnbánat?!

—Sajnos tényleg későn jött a bűnbánat!

—Ostoba vagy, igazi asszonyállat! A bűnbánat sosem jöhet „későn”, szükségszerűen mindig a bűn után jön, mert ha nincs bűn, nincs mit megbánni! De meg azt sem értem, mi volna itt a bűnöd! Sem te nem követtél el bűnt, sem én, ezek először is maguk kezdték az ellenségeskedést, nem mi kezdtük, tehát csak azt kapták amit megérdemeltek, különben is, a vadember, az nem is igazi ember, nem is képes a jó és a rossz megkülönböztetésére még, mert fejletlen a morális érzéke! Sőt, még a fájdalmat sem úgy érzi mint mi!

—Ezt erősen kétkem!

—Figyelj, ne viselkedj úgy, mint egy vallásőrült karotány nő, jó?! Gyere és nézd meg a várost...

—Nem! Nem akarok hullákat látni!

—A katonák már eltakarították a piszok nagyját.

—Ne beszélj róluk így, ezek emberi lények!

—Piszkok. Piszkok disznók. Szemétnépség.

—Nem azok! És kevés hullát sem akarok látni! Egyet sem!

—Jó, hát akkor figyelj ide, itt a parton már nincs egy sem, gyere, aztán nézzünk körül ott a nagy fal mögött! Ott biztos nincs egy hulla sem, csak csupa vadon, az valami természetvédelmi területe lehetett ezeknek! Tele van mindenféle érdekes növényvel! Már küldtem oda egy osztágot hogy vizsgálják át, jódarabig bementek oda, de ellenségnek nyoma sincs, azt mondták ellenben hogy minden pompásan illatozik, veszélyes állatoknak sincs nyoma, se kígyónak, se tigrisnek, semmi ilyennek, minden tele van gyümölcssel, kedves kis majmok ugrándoznak a fákon... Gyere tehát, ott majd megnyugszol! Hiszen te mondtad már Dajanszünben, hogy szeretnél messzi tájakat látni!

Azon hogy nem találtak veszélyes állatokat a fal mögött kutató katonák, nem kell csodálkoznia. A Mauára érkező nők sem sok veszélyes állatot találtak, mindössze néhány mérgeskígyó jelentette a legnagyobb veszélyt, de ezeket kíméletlenül kiirtották. Mauán a legnagyobb veszélyt jelenleg a macskák jelentették, mert azok karmolni tudtak, volt aztán egy kis, mindössze húszcentis marmagasságú törpe kutya fajta, ez tudott harapni, a legkellemetlenebb viszont egy szúnyogfajta volt, de az is csak alkonyatkor jelentkezett, és szerencsére nem terjesztett maláriát. És ezellen is könnyen lehetett védekezni, egy bizonyos fa kérgének a füstjével.

—Nincs már sötét egy efféle kiránduláshoz? - kérdezte habozva Csallurma.

—Ugyan már, most későn sötétedik, és még kora délután is alig van! És nem is megyünk messzire!

—Figyelj Morevi, én jobb szeretném ha inkább hazamennénk! Ne gyilkoljunk tovább! El sem tudom mondani neked, mit érzek, ha arra gondolok, hogy ez az egész az én ötletem miatt történt!

—Nem a te ötleted miatt, ők kezdték, ezek a nyavalyás vademberek!

—Ezt itt és most mi kezdtük.

—Ez kötelességünk volt a Fergeteg utasai miatt!

—Ezt nem kötelességből tetted Morevi, hanem a választási kampányod miatt, kérlek, legalább nekem ne hazudj! Ez tényleg nem bosszúhadjárat hanem választási hadjárat, szó szerint az, egy igazi fegyveres hadjárat a választásért, de már nem is tartom jó ötletnek, nagy bűn megölni ennyi embert, kérlek, menjünk haza! Már tettél itt annyit hogy elmondhasd odahaza, hogy bosszút álltál!

—Ne legyél már megint hülye, asszony, bolond leszek hazamenni most, amikor itt még a móló cölöpjei is színezüstből vannak! Majd ha pukkadásig tömöm mindhárom hajómat ezüsttel, akkor igen, előbb nem! Bolond lennék elmenni, amikor ezek a gyáva vademberek elmenekültek, és sehol semmi nyoma az ellenállásnak!

—Morevi, én attól félek ugyanígy jártak a Fergeteg emberei is! Meglátták a sok ezüstöt, a szigetlakók elmenekültek előlük, aztán valahogyan mégis az lett a vége, hogy híre-hamva sem maradt a legénységnek!

—Mi katonai expedíció vagyunk! - vetette oda megvetően az elnök. —Tehát ne félj semmitől! Különben is, még egyetlen foglyot sem ejtettünk, márpedig úgy igazi a diadal, ha foglyokat is viszünk haza, akiken aztán ünnepélyes külsőségek közepette példát statuálhatunk!

—Te vagy a bolond Morevi, mit akarsz te példát statuálni, amikor azok a foglyok sem a nyelvünket nem értenék, sem a szokásainkat nem ismerik?! Azt sem tudják valószínűleg, milyen egy bírósági tárgyalás, mi történik velük!

—Az engem nem érdekel, nem őmiattuk csinálom majd, hanem a választóim miatt! Azok miatt kellene a foglyok, és miattad is, hiszen te akartál alázatos pillantásokat látni a legyőzöttek szemében, vagy nem?

—De igen, de már nem akarom!

—Már nem akarod királynőnek érezni magadat?

—Már csak haza szeretnék menni!

—Nem vitatkozom veled! Állj fel és gyere, megyünk sétálni, az való most neked! Indulj, ez parancs!

—Félek.

—Kétszáz katona kísér bennünket, élesre töltött fegyverekkel, mi baj történhetne?! Gyere már, majd ott a szép vidéken megjön a jókedved!

Csallurma a vállát vonogatta, de mert valóban szeretett volna megszabadulni a háború borzalmas képeitől, elindult Morevivel, mert jobbat nem tudott. És persze nemcsak ő ment, hanem mind a tizenhét barátnője is, akik nem is éreztek akkora lelkiismeretfurdalást mint Csallurma, sőt, semekkorát sem, biztos mert nem az ő ötletük volt ez a „választási hadjárat”. Ellenben valóban szívesen néztek meg közelről egy trópusi szigetet.

A tengerparton már valóban nem látott hullákat Csallurma, de az összedőlt házakat látva éles késként mardosta a lelkiismeret. Olyan komor arccal ballagott a katonák no meg barátnői között, hogy inkább senki nem is szólt hozzá egy szót sem, legalábbis azután nem, hogy elmondta, nem tetszik neki a háború, a pusztítás. Barátnői nem osztották e nézetét, ők nagyon örültek neki, hogy idejöhettek erre a csodaszép szigetre.

—Hiszen itt minden olyan szép, mint a karotányok mennyországában! - kiáltotta az egyik nő.

Amint beléptek a Fal mögé, nemsokára keskeny ösvényre lettek. Valami állatok taposhatták ki korábban, de még az előttük haladó korábbi felderítők is kiszélesítették itt-ott, ahol egyes kanyarokat jobban benőttek a liánok. A kétszáz fős kíséret vékony sorra keskenyedett, mert egyszerűen nem lehetett két-három főnél többnek egymás mellett haladni egyszerre az ösvényen, sőt, gyakran libasorban tudtak csak előrejutni. Amint oldalra tértek, rögvést a legkülönbözőbb folyondárok akadtak a lábukba, s bár a sziget szép volt, de olykor még tüskék is nőttek e növényeken, s azokat senki nem szerette. Megmaradtak hát az ösvényen. Elöl ezért katonák mentek, legalább ötven fő, középen haladtak a nők és Morevi elnök, a legfontosabb katonai vezetőkkel együtt, mögöttük a többi katona.

De a sziget tényleg csodaszép volt. A virágok is. Számtalansok olyan növényt találtak amit nem ismertek, virágokat is, némelyik nagyobb volt mint egy-egy levesestányér, de akadtak ismeretlen gyümölcsök is, olyasmik, amikkel még a csiszik hajóin sem találkoztak azok akik odamentek a filmvetítésre és az ingyenlakomára. Némelyik gyümölcs zamatosnak, lédúsnak tűnt, de egyelőre még nem merték őket megkóstolni.

Csallurma jókedve azonban nem tért vissza, továbbra is komoran taposta az ösvényt. Egyre csak az a nő járt az eszében, akit látott a távcsövön, akinek a fél arcát elvitte az ágyúgolyó, de aki még sok-sok méteren át próbált elkészni a homokban, nyilván borzalmas kínok közepette, míg végül eljött érte a megváltó halál. Ez az ő bűne. Egészen biztos, hogy az ő bűne. Ha ő nem javasolja Morevinek, hogy eljöjjenek ide hadakozni, amilyen ostoba a férje, soha eszébe nem jut ez! És még az sem számít, ha a szigetlakók megölték a Fergeteg legénységét. Amióta megtudta Csallurma hogy e sziget tele van ezüsttel, azóta élt a gyanúval, hogy a Fergeteg legénysége itt valami óriási disznóságot követett el. Hogyisne tették volna, amikor már eleve ezüstért mentek! Nem biztos hát hogy a szigetlakók a hibásak! De még ha azok is a hibásak, az teljesen valószínűtlen, hogy a büntetés most éppen a bűnösöket érte utól! Az a kisgyerek akinek leszakadt a karja, egészen biztosan ártatlan volt!

És mindez egyedül csak az ő hibája. Ő, Csallurma a vétkes. Ez egészen bizonyos! Minden egyes halott az ő vétke, őt terheli!

Csallurma nem volt vallásos, de egészen szilárd meggyőződésévé lett, hogy okvetlenül utol is fogja őt érni ezért a büntetés. Mert kell hogy legyen valami a világban, ami nem engedi bűnhődés nélkül maradni az ilyen iszonyú bűnöket!

Nem is kellett hogy soká várjon erre. Mintegy két kilométert haladtak előre már a dzsungelben, igazán alaposan figyelve mindenre, amikor megtörtént a hihetetlen: támadás érte őket! A hihetetlen ebben nem is annyira a támadás ténye volt, mint inkább a mód, ahogyan elkövették azt ellenük.

Eleinte semmi különös nem történt, csak egyre gyakrabban hangzott fel valami furcsa rikácsolás és füttyögés a dzsungelben. Előttük, mögöttük, körülöttük... Némely nő össze is rezzent félősen, de Morevi nevetve nyugtatgatta őket, hogy nem kell félni, mert ezek csak különböző egzotikus madarak lehetnek, vagy legfeljebb a majmok amiket láttak. De a majmoktól nem kell félni, a legnagyobb is legfeljebb akkora, mint egy talán tizenéves gyermek!

Aztán egyszer csak nem fütttyentés hallatszott, nem is távoli rikoltozás, hanem közeli, s e közeli sem rikoltás volt hanem vad, vérszomjas üvöltés, és egyszeriben legalább százötven vadember tört rá az evol felderítőkre az ösvény bokrai mögül. És ezúttal nem nők, hanem férfiak!

Nem ám tizenéves gyerekek. A majmok akik felnevelték őket, valóban akkorkák voltak, csak-hogy neveltjeik, e férfiak jócskán nagyobbra nőttek, akadt amelyikük elérte a két méteres magasságot is. És csupa izom volt. Nem is lehetett másmilyen, amelyikük nem volt erős, életben sem maradt! A trópusokon sok a gyümölcs, de azért itt sem egyformán sok minden évszakban, néha bizony vadászni is kell, már amiatt is, mert nem lehet kizárólag gyümölcsökön élni! Jól értettek hát e férfiak a lopakodáshoz, ha értelmük csekély volt is. Nem is vették észre őket a katonák a támadás kezdetéig! Ráadásul némely férfi egyenesen a fák tetejéről pottyant a katonák nyakába, aztán máris elharapta a torkát, mielőtt az bármit tehetett volna, vagy egyszerűen kitörte a nyakát. Nagy, csomós izmai voltak ezeknek a férfiaknak, egyáltalán nem hasonlítottak az „erős ember” evol ábrázolásaihoz szobrokon vagy festményeken. Ezeken semmi esztétikus nem volt, semmi sportos, végtelenül messzire voltak az elvont szépségideáloktól! Semmi de semmi nem tükröződött a testükön, kizárólag a nyers, vad, kiméletlen erő, leginkább még talán a gorillákra hasonlítottak, de persze nem voltak olyan erősek.

Hanem az biztos hogy sokkal de sokkal erősebbek voltak, mint akár a legislegerősebb evol katona is! Némelyikük egyetlen ökölcsapással palacsintává lapította a katonák fejét. A katonák persze, már akik életben maradtak a támadás első hulláma után, lőttek, lőttek rájuk ha tehették, de mert az ösvény keskeny volt, s kanyargós, nem sokan támadhattak a vademberekre. Mert ezek tényleg vademberek voltak, ezek aztán azok, a legszintisztább, legvadabb vademberek! Tehát a támadás után alig öt másodperccel alig volt élő katona az ösvénynek azon a környékén, s ezek ha lőttek is, nem mindig találtak. Néhány vadember felbukott ugyan, az igaz, de nem sokan, s egy katonának legfeljebb egy lövésre maradt ideje, azután máris a nyakán termett egy vadember, egyetlen mozdulattal kitepte a puskát a kezéből, aztán lehet hogy annak a tusával verte pépessé a koponyáját! Nem használták lövésre a zsákmányolt puskákat, csak husángként, de úgy aztán igazán sikeresen! Igaz, előfordult olyan is, hogy amikor lecsaptak a puskával, az elsült a rázkódástól, aztán a lövedék telibe találta a vadembert, de azokat úgy tűnt legkevésbé sem érdekli, hány társuk marad holtan az ösvényen.

Aztán amilyen gyorsan jött ez a támadás, olyan gyorsan abba is maradt. Mire lélekszakadva a helyszínre érkeztek az előrébb és hátrébb haladó katonák, már csak azt állapíthatták meg, hogy az ösvényen szerteszét jó nyolcvan társuk fekszik holtan, némelyik szörnyű pózban, mert egyiknek-másiknak tövestől tépte ki valami iszonyú erő a karját, másnak úgy átharapták a torkát, hogy félrebicsaklott a feje, Morevi elnök is halott, mert teste az ösvény bal oldalán van, de agya nagyrésze a jobboldalon, oda spriccelt valami elképesztő ütéstől, halott a vezérkari főnök is, a külügyminiszter, az Összevont Tábournoki Kar Helyettes Vezetője, halott a Hódító és a Bosszú kapitánya, s még sok jeles személyiség – valamint eltűnt minden egyes nő! Semelyik nőnek nem találták meg a hulláját, egyetlenegyét sem, ellenben élve sem kerültek elő. Kivétel nélkül mindegyiket elrabolták a vademberek!

Az igazi vademberek. Mert nem is vitás, hogy ezek az igazi vademberek, és nem azok, akikre eddig ágyúztak! Megtalálták néhány vadember hulláját az ösvényen vagy amellet. Szőrös, nagy lényeket, akiknek a csuklója is vastagabb volt talán, mint egy evol férfi combja! És a körmeik is úgy elcsontosodtak, hogy inkább voltak karmok mint körmök!

Az egész csoportban, sőt az egész expedícióban immár a legrangosabb személyiségnek a Megtorlás kapitánya számított.

—Hiszen ha egy ilyen vadember hasbarúg, eltöri még a hátgerincemet is! - kiáltott fel elképedve. Majd gyorsan visszavonulást vezényelt, s lövésre kész puskákkal, rettegő szívvel igyekeztek vissza a tengerpartra.

Már egyáltalán nem találták olyan szépnek a trópusi vadont, s főleg nem vonzónak!

De nem érte támadás őket visszafelé. S ezen is elgondolkozott a Megtorlás kapitánya. Nem hitte hogy megijedtek volna a támadók. De akkor...

S hirtelen elképesztő gondolata támadt: ez az egész a nők miatt történt! Hiszen azokat rabolták el! A vadembereknek a nők kellettek! Azért épp a csoport közepére támadtak, ahol a nők

voltak! S ezért halt meg Morevi elnök, s mindazok a jeles behnoti vezetők, akik a nők közelében haladtak, amit a legbiztonságosabb helynek véltek, igen, azért haltak meg, mert ott voltak a nők mellett!

Ez nem is lehetetlen. Az evol nők többnyire szőkék voltak, azok a női hullák akiket a kikötőben találtak, azok főleg feketék, néha lehetett csak találni köztük egy-egy barnát, még vörös sem akadt köztük. Szőke sem. A vadembereket biztos megbabonázta a szőke nők szépsége! Elrabolták hát őket!

A kapitány még azt is valószínűnek találta, hogy a nagy falat azért építették a sziget egyéb lakói, hogy e vadaktól védve legyenek. Nem értette ugyan, hogy miért nem irtják ki inkább őket a fejlettebb fegyvereikkel, de nem is gondolkozott ezen. Reászakadt az egész expedíció vezetésének felelőssége, ami kínos feladat volt, mert nem akarta hogy valami rossz döntéséért hadbírótság elé állítsák Behnotban!

Márpedig el kell döntenie, megkísérli-e a fogoly nők kiszabadítását vagy sem.

Meghánnya-vetette magában a dolgot, majd úgy döntött, hogy nem. Óriási területet kéne átkutatnia, vad dzsungelt, s közben temérdek lenne az emberveszteség! Az sem biztos, hogy megtalálná őket, sőt lehet hogy nem is élnek már vagy hamarosan meghalnak! Mindeközben ki lenne téve a fejlettebb szigetlakók hátbatámadásának is! Aztán meg az is kötelessége, hogy az elnök haláláról mielőbb megvigye a hírt az otthoniaknak, hiszen Behnot nem maradhat sokáig elnök nélkül!

Ezért aztán ezt parancsolta:

—Szedjétek össze a városból ami ezüstöt csak tudtok, alkonyatig van erre időtök, aztán amint a Nap a horizont alá süllyed, azonnal indulunk haza!

Vagyis az evolok bosszúhadjárata nagyon hamar végetért: Mauát ezúttal a vad férfiállatok mentették meg. S valóban a nők miatt. Azért, mert az ő primitív agyuk állandóan csak a párzáson járt...

* * *

Csallurma az egész támadásból alig látott valamit. Vad üvöltést hallott, valami nagy és szőrös melléjeugrott a fáról, kikapta a puskát Morevi kezéből, majd a csövénél felemelve iszonyút csapott a férje fejére, azután már meg is ragadták őt az ellenállhatatlan erejű karok, a lény a vállára kapta, s már vitte is. Csallurma hiába sikoltozott, hiába könyörgött, hiába verte öklével a szőrös valaki hátát, ez mit sem használt, a vadember csak vitte egyre befelé a sűrűbe, közben pedig nem szólt semmit, csak néha makogott valami érthetlent, nem is emberi hangokkal. Közben Csallurma fenekéről, ami kényelmetlen cipelése közben a legmagasabbra került, mindenféle tüskés ág szinte teljesen leszaggatta a nadrágot és a bugyit, véres csikokat is martak e tüskék Csallurma jobb sorsra érdemes ülepébe. A vadember a combjait fogta, csontrepesztő erővel, Csallurma úgy gondolta, minden ujja helyén kék foltos lett a bőre. S még amikor a legtávolabb volt a feje a vadember testétől, akkor is érezte az iszonyú bűzt ami annak a testéből áradt: tömény ürülék- meg izzadtságsszag.

Jó negyed órán át hurcolta őt a vadember, és Csallurma már sikoltozott mert úgy törte a mellét a vadember vállcsontja, amikor végre egy kisebb tisztáson megállt, a legcsekélyebb gyöngédség nélkül egyszerűen ledobta őt a földre hogy Csallurmának majdnem csontja törött, majd még szemügyrevenni sem volt ideje elrablóját, az azonnal megfordította őt, négykézlábra kényszerítette, megszimatozta rajta a bugymaradványokat majd letépte azokat. Csallurma eközben rémülten nyöszörgött, s már sikoltozni sem mert. Ezután a vadember fölébe kerekedett, belényomta a hímtagját, igazán minden finomkodás nélkül, nagyokat hörgött közben a kéjtől, Csallurma érezte hogy folyik a férfi nyála a hátára, aztán csak döfölte és döfölte őt, jó sokáig. S hozzá olyan erőseket lökve, hogy Csallurma térdén alig maradt ép bőr.

Aztán hogy ezzel megvolt, s láthatóan kielégült a férfi, felállt. Csallurma is felállt. Tétován nézett a bokrok felé, azon gondolkodva, próbáljon-e elszaladni, de a férfi mintha megsejtette volna a szándékát, megragadta a kezét.

—Uha-huha! - bugyborékolta iszonyú mély hangon, és kedvesen mosolygott Csallurmára. De Csallurma iszonyodott a durva, szőrös arctól. A férfi szakálla szinte nemezes volt, csimbókokban lógott, a haja is, mindegyik fejszőrzete tele volt kis gallyacskák maradványaival, Csallurma még egy dögölt bogár kemény páncéljának a maradványát is felfedezte benne. És persze még most is émelyítően bűzlött az egész férfi, még jó két méterről is alig bírta elviselni.

—Izé... nem tudom mit jelent az „uhahuha”, de... engem Csallurmának hívnak... - mondta bizonytalanul.

—Uha-huha! - dörögte a férfi vigyorogva, és már meg is indult előre, húzva maga után Csallurmát.

—Csallurma! - mondta hangosabban a nő, és magára mutatott. Csak kell legyen annyi esze a férfinak, hogy legalább a nevét megértse!

—Uha-huha! - mondta megint a férfi. És csak ment tovább, nem mutatott Csallurmára, hogy jelezné, szerinte ezentúl „uha-huha” lesz Csallurma neve, de magára sem mutatott, hogy ez az ő neve lenne.

Csallurma azt sem tudta, merre mennek és miért. Útközben azonban egy nagy kő előtt álltak meg. A férfi könnyedén felfordította, s a kő alatt tekergőző giliszták sokaságára bukkant. Gyorsan felmarkolta őket, s csak úgy nyersen sőt minden tisztítás nélkül azonnal a szájába gyömöszölte valamennyit. Ezután elégedetten böfögött, megsimogatta a hasát, s így szólt:

—Uha-huha! - s eközben bárgyún vigyorgott.

Csallurma félrefordította a fejét, és okádni kezdett.

A férfi nem is törődött vele. Mikor Csallurma ismét ránézett rabtartójára, óvatosan, félve, azt látta, hogy a férfi hugyozik, de csak úgy egyszerűen, hogy ehhez meg sem ragadja a pisilőjét. Aztán még szinte véget sem ért a vízfolyam, máris megindult előre, attól sem zavartatva magát hogy az utolsó cseppek a combjára csöpögnek. És persze Csallurmát is húzta maga után.

Kisvártatva egy barlanghoz érkeztek, ahol már vagy harminc másik férfi várakozott.

Csallurma férfija kilépett a tisztásra, és ordítani kezdett:

—Uha-huha! Uha-huha! - de most nem kedvesen, mosolyogva, hanem vérszomjasan, szinte vicsorgón. Azzal maga után húzva Csallurmát, a barlang felé indult.

A többi férfi érdeklődve, mohó pillantásokkal figyelte a jöttét. Egyikük egészen közel sündörgött, de Csallurma férfija ezt meglátta, nagy pofont kevert le neki, és rávicsorgott, közben megint az „uhahuhát” mondvá.

Aztán betért a barlangba. Ott már több másik nő is volt, Csallurma felismerte a társnőit, bár tizenharcukból csak heten érkeztek egyelőre még ide.

—Csallurma! - kiáltotta felé a Legfőbb Ügyész felesége kétségbeesetten. Épp akkor pározott vele hátulról egy minden eddiginél nagyobb, vadabb arcú hím.

Csallurma nem válaszolt, semmi kedve nem volt beszélgetni. Ráadásul alig léptek be, őt is elkapta a férfija, ami azt jelentette hogy váratlanul óriási erővel lökte hátba hogy hanyattesett, aztán máris térdre rángatta, és azonmód be is nyomta neki, és megerőszakolta ott a többi nő szeme láttára, s persze a többi férfi szeme láttára is.

S ha Csallurma azt hitte, ennél rosszabb már nem történhet vele, tévedett. Mert most a Legfőbb Ügyész feleségétől ellépett a nagy darab hím. S most ő mondta hogy „uha-huha”, ráförmedve Csallurma férfijára.

Az ijedten kotródott arrébb. Erre a nagyobb férfi kapta el Csallurma derekát, s most ő pározott vele. Azután otthagytá, erre visszatért hozzá az első férfi, megint pározott vele, aztán jött egy harmadik, de az már nem volt sokkal erősebb mint Csallurma elrablója, s ezért nem ment el mellőle. Elkezdtek egymásra vicsorogni, végül ölre mentek, villogtak a karmok és a fogak, tépték egymást ahol érték, közben pedig egy negyedik férfi lett a nevető győztes, mert amíg azok egymással voltak elfoglalva, addig ő hágtá meg Csallurmát.

Végül a jelenetnek a legnagyobb hím, a főnök vetett véget, uha-huhát üvöltve a verekedők között termett, jobbra csapott - balra csapott, repültek is erre meg arra azok, azután ő erőszakolta meg Csallurmát. De nem kivételezett a nővel: Csallurma látta, hogy sorra valamennyi társnőjét végiglátogatja!

S ilyesféle jelenetek zajlottak egyfolytában késő estig, miközben sorra megjöttek a még hiányzó barátnők. Csallurma hamar észrevette, hogy azért a látszólagos összevisszaságban bizonyos rendszer uralkodik: a horda vezére, a legerősebb férfi akármikor egyesülhet bármelyik nővel, s rajta kívül van még néhány hím, akik ezt szintén megtehetik, persze nem úgy, hogy zavarják a vezérhímet. Ezenkívül bizonyos más hímeknek mintegy közös tulajdona lett egy-egy kiválasztott nő, közösen használták, de csak akkor, ha épp sem a vezér, sem a magasabb rangúak nem tartottak arra igényt. Voltak olyan, gyöngébb hímek is, akiknek nem jutott ilyen állandó nő, de amikor valamelyik nő mellett nem voltak ott annak a férfijai, és semelyik magasabb rangú férfi sem használta, akkor párosodhattak vele. Végül a legalacsonyabb rangúak azok a hímek voltak, akik ezt az egészet csak nézték sóváran, mert amint a nők közelébe merészkedtek, a többiek azonnal elmentek őket onnan.

Mire lement a Nap, Csallurmát már legalább hatvanan meghágták, persze valamennyi barátnőjét is. Végül aztán a horda nyugovóra tért, egyetlen szőrös kupacba összezsúfolódva a barlang mélyén, a nőket pedig legbelülre terelték. Csallurma gyomra felfordult az odabent uralkodó émelyítő bűztől, s észrevette azt is, hogy nem is egy vadember szörnyen tetves. Érezte, hogy a tetvek már az ő hajába is belemásztak.

Elrablója megragadta a kezét, és maga mellé húzta. Kényszerítette hogy a fejét a hasára hajtassa. Így egészen közről szívhatta be a férfi ágyékának a szagát, ami nem volt kellemes, de a férfi szorosan fogta a kezét, és el nem engedte.

Csallurma aludni próbált, de nem bírt. És ráadásul csodálkozva észlelte, hogy hiába olyan undorító itt minden, mégis éhes. Éhes! Megkordult a gyomra!

Ezt a férfi is hallotta. Megtapogatta Csallurma hasát. Laposnak találhatta, mert vonásaira némi aggodalom ült ki.

—Uha-huha! - motyogta bizonytalanul, majd felállt és eltűnt.

Jó egy óra múlva tért vissza, és Csallurma nem tudta hogy merre járt. De azután visszatért, melléje lépett, és kedvesen kezdett el mosolyogni.

—Uha-huha! - vigyorogta. Majd jó erősen megragadta Csallurma állát, kemény, kíméletlen mozdulattal lerántotta azt, Csallurma ki kellett nyissa a száját, másképp eltörte volna az állkapcsát, ekkor a férfi még szélesebben kezdett el mosolyogni, szőrös arca csupa szeretetet, figyelmes gondosságot, gyöngédséget, törődést árasztott, megint elmotyogta az ő „uha-huháját”, azzal Csallurma szájába tömött egy nagy rakás tekergőző gilisztát, meztelencsigát, s mindenféle egyéb lárvát és bogarat.

* * *

A Szörnyeteg sietett. Sietett, mert Hariz is sietett. Minél előbb a szigethez akart érni. Ezért amikor másnap hajnalban indultak, előbb csak kikormányozta azt a kikötőből, majd így szólt Tiolájhoz:

—Most figyelj, most megmutatja ez a hajó, hogy mit tud!

A parton igen sokan figyelték az indulásukat. És nemcsak Trixmi, de még olyanok is, akiket alig egy-két napja fogadtak be a csiszik. Többnyire Behnot és Dzidinor „génsérültjei”. A leselejtezettek. És ezek is nagyon szerették volna, ha Morevi nem hódítja meg azt a szigetet. Utálták egykori hazájukat, mely kivetette őket magából.

—Vajon utoléri az elnököt? - kérdezte tünődve egyikük.

—Ez?! Hogyne, még le is hagyja, ne viccelj! - válaszolta neki a barátja.

—De Morevinek már majdnem egy hónapos előnye van!

—Legrosszabb esetben vele egyszerre érkezik oda! - bizakodott egy harmadik néző is.

Most azt látták, hogy a Szörnyeteg kitarja két roppant „szárnyát”, azok alatt bekapcsolódnak a légpárnafúvó motorok, a Szörnyeteg ennek hatására csaknem teljesen kiemelkedik a vízből, majd hirtelen mintha világítani kezdene hátul a „fenekén” két szem: bekapcsolódtak a sugárhajtóművek!

Egyelőre még csak alig-alig, kis terheléssel. De néhány másodperc múlva az történt, amit Hariz így nevezett: „ráadni a szuflát”. Hát ráadta, s hozzá még csak nem is a teljes terhelést,

csak amolyan hetven százalékosat. A sugárhajtóművekből bömbölő lángcsóva tört elő, jó tíz-méteres, és a Szörnyeteg roppant teste meglódult előre. Még csak nem is lomhán, inkább úgy, mint amikor egy fiatal csikó kivágtat a friss rétre, zsenge fűvet legelni. Pillanatok alatt már eszeveszetten száguldott a tengeren, s hamarosan már csak aprócska pont volt a távolban. Aztán az sem.

Kilencvenöt másodperc alatt gyorsult fel a háromszáz kilométeres óránkénti sebességre.

—De örülök hogy csiszí lettem! Csodálatos érzés olyan néphez tartozni, amelyik ilyen hajót képes építeni! - lelkesedett az egyik újonc barbárka. Egy fiatal génsérült lány volt, két napja fogadták be.

—A csiszí technika csúcsa ez a hajó! - lelkesedett mellette egy szintén újonc csiszí, ő férfi volt ugyan, de őt meg tegnap fogadták be csiszínek.

—Hogy ez lenne a csúcs?! - nézett rá Trixmi. —Ugyan kérem! A Szörnyeteg öreg hajó, nagyon öreg, mert már öt évesnél is idősebb! Tudd meg, hogy azóta már olyan hajtóművet fejlesztettek ki a tudósaink, amiről ugyan azt sem tudom miként működik, eszik-e vagy isszák, ők valami olyasmit mondogatnak, hogy „utánégetéses rendszerű”, de hogy ez mit jelent, arról fogalmam sincs! Az a lényege, hogy lehet ugyan hagyományosan is működtetni, amikor takarékoskodik az üzemanyaggal, de ha kell, akkor átkapcsolhatják erre az „utánégetéses” üzemmódra, s ekkor ugyan zabálja és pazarolja az üzemanyagot, de a teljesítménye legkevesebb megháromszorozódik! Azt mondják, tudnának ezzel olyan helikoptert építeni, ami túlszárnyalja a hangsebességet is! Állítólag ezzel a hajtóművel gyorsabban lehetne haladni, mint óránként ezer kilométer! Még hogy a Szörnyeteg mint csúcstechnika! Az a hajó lenne csúcstechnika, amit ilyen hajtóművekkel szerelünk fel!

—Akkor miért nem építünk olyan hajókat?! - kérdezte a férfi, mintha már ki tudja mióta csiszí lenne.

—Mi a csudának?! - nézett rá Trixmi. —Mire tudnánk használni?! Mi nem szenvedünk sebeségmámorban, mint a barbárok! Aki gyorsabban halad, az csak annyit ér el, hogy hamarabb keni rá az agyvelejét egy sziklafalra! A barbárok csak azért sietnek örökké, hogy le ne késsék a Halállal megbeszélte találkájukat! De mi nem szeretünk meghalni, tudod! Különben a barbárok ellen a Szörnyeteg is bőven elég. Á, mi az hogy elég: a Szörnyeteg negyede is elég lenne a fölényünk bizonyításához!

Végignézett a tengeren. A Szörnyeteg ekkorra már úgy eltűnt, hogy távcsővel sem pillanthatta meg.

Viszont ekkor érkeztek meg az első hullámok amit vetett. Akkora hullámok, mint egy ház. A rakpart ugyan jócskán ki volt kövezve és igazán magasan volt, de most egészen Trixmi lábához csaptak fel, és tajtékkal permetezték be a ruháját.

Trixmi megfordult és visszasietett a házába. Nem szeretett átnedvesedett ruhában sétafikálni.

Nem érte utol mégsem a Szörnyeteg Morevi hajóit, hiába haladt gyorsan. Majdnem utolérte őket, de csak majdnem! Egyetlen nappal azután ért a szigethez, hogy Morevi három hajója visszaindult onnan. És még csak nem is találkozott velük, elkerülték egymást.

Nem pontosan oda érkezett ahol Moreviék kötöttek ki, hanem mintegy két kilométerrel távolabb. De azért így is észrevették a hegytetői obszervatóriumból, és így sem volt messze Takavaszila királynő házatól.

A királynőnek nagyon elege lett a férfiak világából, a külvilágból az utóbbi hónapok során. Mekkora pusztítást végeztek most legutóbb is! Bizony sok halottat sirattak meg a három gőzhajó távozása után, amikor összeszámolhatták a veszteséget. És még a rengeteg sebesült, nem is beszélve a rommá lett házakról!

Aztán ha mindez nem lett volna elég, még a leomlott Falat is újjá kellett építeni, még hozzá azonnal, hogy a férfiállatok ki ne szökjenek onnan. Ezt eddig nem tették meg, ami hihetetlen volt, mert különben minden alkalmat meg szoktak ragadni a szökésre, hogy nőket hajkurászsanak, de most nyugton maradtak. Nem értették a mau lányok hogy miért, de örültek neki.

Szerencse volt ez, nyugodtan felépíthették újra a Falat, de ez volt az egyetlen szerencse a szerencsétlenségben.

Aztán alig kezdtek neki a helyreállítási munkálatoknak, máris megjelent a szigetük előtt egy újabb hajó, igazi szörnyeteg, minden eddig látottnál hatalmasabb!

De ez olyan távol állt meg, hogy teljesen értelmetlen lett volna rakétákat lőni ki ellene. Mindenesetre a királynő elrendelte, hogy a tengerparti településeket újra ürítsék ki, haladéktalanul, vonuljon mindenki a hegyekbe.

—Azt hiszem azt érzem a barbárok iránt, amit a legendáink utálatnak neveznek! Vagy talán gyűlöletnek, nem tudom biztosan! - morfondírozott. —Az kétségtelen, hogy nagyon negatív érzélem, kényelmetlen, és ezért nem szeretem ezt az érzelmet! Miért nem hagynak már békén minket?!

Aztán kiderült, hogy hiába mennek a hegyekbe. Furcsa zaj hallatszott, s azt látták, hogy a roppant hajóról óriási rovarok szállnak fel, nagy szitakötők, és ide-oda röpködnek a sziget felett. Fűlsértő volt a zümmögésük.

S ekkor Tuam így kiáltott fel:

—Hiszen ezek helikopterek! - és már rohant is Takavaszíla királynőhöz. És lelkesen magyarázgatta, hogy ezektől nem kell félniük, mert ezek egészen biztosan a csiszík, mert mindössze három olyan nép van az egész világon, amelyiknek vannak helikopterei, de a másik kettő a gurgujok és a gyoelek, de a gurgujok sehová sem szoktak menni, a gyoelek pedig mennek ugyan ide meg oda, de nem a tengeren, mert nem hajós nép! Ezek a csiszík, sőt, ez biztos is, mert a helikoptereiknek a színe is narancssárga, ami a csiszík nemzeti színe!

—És miért jó nekünk ha ezek csiszík, akkor sem mauk, és te azt mondtad, hogy élnek köztük férfiak is, akik nem is férfiállatok!

—De olyanok mint én! Nem kell félni tőlük! - bizonygatta Tuam. —Nézd Takavaszíla, ezek nagyon erősek, ezek biztos hogy sokkal erősebbek mint akik tegnapelőtt voltak itt, úgysem állhatnátok ellen nekik, látod te is mekkora a hajójuk, és ezek nem is akarnak pusztítani, látod, még egyet sem lőttek! Még az is lehet hogy megtudták, hogy a múltkori férfiak idejöttek hozzátok negatívan viselkedni, s ezért jöttek ide ők is, titeket megvédeni! S lehet hogy most a rossz férfiakat keresik a levegőből, mert onnan felülről mindent jól lehet látni! Jelezzünk nekik, ezek nagyon rendesek, igazi pozitív nép, és ha nem bántjátok őket, ők sem bántanak titeket! Higgy nekem Takavaszíla, a csiszík olyanok, hogy már egyetlen csiszí értéke is pozitív végtelen!

Azzal a királynő válaszát meg sem várva máris kiszaladt egy tisztásra, fogott a kezébe egy színes lepedőt, melynek egyik fele piros volt a másik citromsárga, s lengetni kezdte, remélve, hogy észreveszik valamelyik helikopterből.

E reménye teljessé lett is, mert nemsokára leszállt mellette egy helikopter. Ketten ültek benne, két nő, de ki sem szálltak, csak az ablakot eresztették le az egyik oldalon, és így is egy rakétavető bukkant ki a nyíláson legelőször, csak azután az egyik csiszí nő arca. A leszállt helikopter fölött tizenöt másik körözött figyelmesen. Harci helikopterek, kiélesített fegyverekkel.

A csiszí nő mondott valamit, de hát Tuam nem tudott csiszíül. Mindazonáltal biztos volt benne, a csiszík hajóján kell legyen olyan ember, aki tud evolul. A csiszík mindenhová úgy utaztak, hogy vagy megtanulták az ottaniak nyelvét, vagy vittek magukkal egy nagy csomó tolmácsot. Azt meg ő is tudta, e hajó kapitánya Hariz, az meg ráadásul maga is evol születésű, sőt még az evol nyelvnek is ugyanazon tájszólása az anyanyelve, mint neki, Tuamnak!

De ez a csiszí nem értett evolul, hiába mondott neki üdvözlést Tuam. Ez azonban nem zavarta. Zsebébe nyúlt, s elővette onnan azt a műanyaglapot, amit nem sokkal a lakodalma után kapott. Ez olyan műanyagból készült, amit csak a csiszík ismertek, ugyanolyan hamisíthatatlan technikával mint a csiszík pénzei, a buznyákok, a belsejében háromdimenziós írás hirdette egyszerre két nyelven, csiszíül is és evolul is, hogy ő Tuam, a Csiszík Barbár Barátja! Benne volt még a születési ideje is, és hogy mikor vált a Csiszík Barbár Barátjává.

—Tuam! Ó, ó, ó! - kezdett el cuppogni álmélkodóan a helikopter vezetője, majd hirtelen felpattant a helikopter ajtaja, s intett neki hogy szálljon be.

—Vissza fogok jönni Takavaszi, ők a barátaink! - kiáltotta a fák felé Tuam, ahol a jelenetet figyelte elrejtőzve a mau királynő. Aztán már be is mászott a helikopterbe, s az felemelkedett, víve őt a Szörnyeteg fedélzetére...

Tioláj természetesen a Szörnyeteg legfelső fedélzetén, a napfény-szinten várta a helikopter visszatértét. Nem mintha azt remélte volna hogy azonnal Tuam nyomára bukkannak, de hát érdekelte minden friss hír, például hogy megtalálták-e valahol a környéken Morevi flottáját. Annyit máris megtudott, hogy Morevinek fikarcnyi kis nyoma sincs, ellenben a Fergeteg innen nem messze hever egy öbölben, de egyáltalán nem épen, hanem félig elsüllyedve! Valamint nagyon úgy néz ki, hogy Morevi igenis járt itt, mert arrafelé az épületek jelentős hányada rommá lett!

Aztán leszállt egy újabb helikopter, kinyílt az ajtaja - s azon át magát Tuamot pillanthatta meg! Tioláj előbb nem hitt a szemének, majd nekiiramodott, és túláradó boldogságában egészen biztosan a még forgó helikopterlapátok közé veti magát, ha Hariz el nem kapja a karját az utolsó pillanatban.

Aztán végre megállt a helikopterrotor, Tioláj futásnak eredhetett, futott Tuam is, és öleltécsókolták egymást.

—Úgy aggódtam miattad! - pityeregte Tuam vállán Tioláj.

—Nem volt miért. Az az igazság, hogy az itteniek a szigeten, a mau nép, nagyon rendes fickók! Majdnem csiszík! Sőt, biztos is hogy azok, ami a nemi dolgokat illeti. Szóval...

—Értem! Éltél ahogy tudtál, igaz?

—Bevallom! Bizony nem maradtam hű! Errefelé az nem nagyon lehetséges.

—Én nem teszek neked szemrehányást, Tuam! Jó voltál velem amikor senki más, és ezt semmi nem feledtetheti! Én örülök neked így is, sőt, boldog vagyok inkább hogy jól érezted magadat, sokkal jobb ez mintha valami börtönben tartottak volna téged, ahol csak szenvedsz! Ó, én annyira örülök neked! - azzal újra ölelte és csókolta. —Semmi sem számít, csak hogy újra megtaláljalak!

Aztán persze a csókolódzást is abba kellett hagyni valamikor, és Tuam elmesélte nekik, tehát nemcsak Tiolájnak de Hariznak, Jojindának, Tuliánának, Darbillának és még sokan másoknak is, akik tudtak evolul, hogy miként is történt minden. Semmit nem hallgatott el a történetből, nem hazudott, és a saját szerepét sem kisebbítette, s nem is nagyította.

—Attól félek ha mindez kiderül, engem árulónak fognak tartani! - mondta végül. —Ez ugyan nem nekem jutott eszembe, hanem Takavaszi királynőnek, de igaza van! Nagyon okos nő! Én tehát nem akarok már visszatérni Behnotba, csak még azt nem tudom, hogy csiszí legyenek-e, vagy maradjak itt Mauán! A csiszík lényegesen jobban élnek, de itt igazán nagyon szeretnek és becsülnék engem, sőt, afféle kultúrhős lettem! Remélem hogy te Tioláj, te velem maradsz bármiként is döntök!

—Persze hogy követlek bárhová, szerelmem!

—De azellen sincs kifogásom, ha segítesz nekem dönteni! Ám előtte persze jó lesz azért megismerned a mau népet is, mert most még csak a csisziket ismered!

—Hihetetlen dolgokat állítasz, Tuam! Itt minden férfi *állat*?! - kérdezte Jojinda.

—Pontosan! És ha jól belegondolok, ez szinte isteni büntetése a férfinépnek, hogy kissé karóányosan fogalmazzak, mert a férfiak gyakran beszélnek úgy a nőkről, hogy „asszonyállatok”, holott még soha sehol nem voltak állatok a nők, itt viszont igazi állatok a férfiak, láttam is őket amikor elvittek megmutatni, hogy hogyan megy errefelé a párosodás, még beszélni sem tudnak, csak hörögnek és vicsorognak!

—Na Jojinda, különlegességre vágytál, egy újfajta férfitípusra, hát itt van! Most igazi különlegességben lehet részed, ha akarod! - nevetett Hariz.

—Ugyan már, ez még viccnek is rossz! Még barbárokkal sem, nemhogy állatokkal! Én csakis csiszíval lepkézhetek, de egy állat, az sosem dönthet úgy, hogy csiszí lesz! - és Jojinda szinte sértődötten húzta ki magát. —Ellenben másik kívánságom teljesült: ha ez a Takavaszi királynő kellően barátságos lesz, azonnal hozzákezek a mau nyelv megtanulásához!

—Ha különleges nyelvet akarsz, akkor jobb helyre nem is csöppenhetnél volna! - biztatta erre Tuam is, azzal elmondta Jojindának, a soknyelvű tolmácsnak a mau nyelvben szerzett tapasztalatait. Jojinda szerfelett figyelmesen hallgatta.

—Ezzel rengeteget segítettél nekem most a tanulás kezdetén, köszönöm! - azzal így szólt Tuamhoz, huncutul nézve közben Tiolájra:

—Ha úgy döntesz hogy nem mau leszel hanem csiszí, akkor szívesen lepkézem ám veled is! Persze csak ha megígéred hogy emberien bánsz velem, és nem úgy csinálod ahogy itt Mauán a férfiak, mert nem kell ám eltanulni tőlük a rossz példát!

—Hagyd már ezt Jojinda, ne cukkold szegény Tiolájt, hiszen ő még barbár, vagyis féltékeny! - szólt azonnal Tuliána.

—Én nem cukkolom, arra az esetre mondtam, ha Tuam csiszí lesz! Márpedig ha csiszí, akkor szabad neki velem is! Akár csiszí lesz Tioláj is, akár nem, sőt ha az lesz, akkor nem is szabad féltékenykednie!

—Igenis féltékeny vagyok - mondta erre Tioláj - de nem annyira, hogy megtiltsam Tuamnak, hogy jól érezze magát! Ő az én férjem, és elvárom hogy a feleségének tekintsen mindhalálig, még akkor is ha ő is és én is csiszík leszünk, de annyira szeretem, hogy nem bánom ha lesz veled is vagy másokkal is, én csak azt kérem tőle hogy mindig térjen vissza énhozzám, és szeressen örökkön-örökké! - és olyan rajongó arccal nézett Tuamra, hogy Darbilla nem tudta megállni, és így sóhajtott fel:

—Ó milyen szép is ez a szerelem!

Mire persze Jojinda is közölte a válaszát, ami mindössze egy undorodó, gúnyos fintorból állott.

—De vajon lesz-e Tuam csiszí – avagy inkább mau? - kérdezte Tuliána.

—Én azt hiszem ez merőben elméleti kérdés, és nincs is jelentősége, mert e kettő lehet hogy ugyanazt jelenti! - válaszolta erre Hariz, azzal felállt. —Ha hihetünk Tuam elbeszélésének, márpedig én hiszek neki, akkor itt Mauán lényegében véve csiszík élnek, mindössze más nyelvet beszélnek, és technikailag elmaradottabbak! Minden alapvető szempontból csiszík, hiszen mi is a csisziség lényege? Ugyebár a nőuralom, itt pedig biztos hogy a nők az urak, ha egyszer a férfiak állatok! Aztán egymás segítése, és Tuam szerint el sem tudják képzelni, hogy másképp is lehetne, mint hogy segítsék egymást! Nem használnak pénzt, amint mi csiszík sem! Teljesen vallástalanok, amint mi is! Ugyan mi kéne még hozzá, hogy csiszík legyenek?! Mindössze az kell hogy belássák, a férfiakat nem kell okvetlenül állati sorban tartani ahhoz, hogy jól viselkedjenek! Vagyis azt hiszem, én most azonnal felkeresem ezt a Takavasíllát, és beszélek vele. Tuam lesz a tolmácsom. Beszélek Takavasíllának arról, milyen is Csiszíföld, Tuam is beszélt neki már róla, én is ezt teszem, talán jobban elhiszi hogy ott jók a férfiak, ha ezt én, egy csiszí férfi mondom neki! És láthat rendes férfit eleget a hajón is! Felajánlom tehát Csiszíföld képviselőjében Takavasíllának, hogy csatlakozzon Csiszíföldhöz! Természetesen ilyen fontos feladatot nem rendezhetek le én magam egyedül, ezt tudom, de azt is tudom hogy Zigília királynő is ezt szeretné a helyemben, én tehát felajánlom ezt Takavasíllának, s meghívom hogy jöjjön el Níkába, elviszem oda a Szörnyeteggel! Majd ott aztán lebonyolítják egymással ők, a két királynő, a csatlakozási tárgyalásokat!

—Hű de hivatalos beszéd! - mosolygott Tuam. —És ha Takavasíla nem lesz rá hajlandó? Mert eddig hiába mondtam neki majdnem ugyanezt én, nem hallgatott a szóra!

—Azt hiszem eléggé megijedhetett Morevi hadseregétől! Márpedig csakis akkor lehet igazán biztonságban a barbároktól, ha Csiszíföld megvédelmezi!

—És ki védi meg egy újabb flottától addig, amíg te elviszed őt Níkába, ami eléggé messzire van Mauához? - kérdezte Jojinda.

—Nem kell ám ahhoz az egész Szörnyeteg!

—Az elvívéshez?

—A megvédelmezéshez! Itt hagyok véderőül mondjuk kétszáz helikoptert és néhány tucat két-éltű járművet! Ez bőven elég ahhoz, hogy nem három, de akár háromszáz evol csatahajót is ripityára lőjön semmi perc alatt! Ezeknek már nem löporosak a rakétaik! Na de ne is húzzuk az időt mert Takavasíla már biztos nagyon aggódik, máris repülök hozzá!

Egész Csiszíföld másról sem beszélt hónapokig, csak arról, hogy valahol a világban második Csiszíföldet fedeztek fel!

Beszélhettek erről nyugodtan, mert a „csatlakozási tárgyalások” hónapokig elhúzódtak. Takavaszila királynő már eleve nem nagy buzgalommal ment el Níkába, nem bízott a férfiakkal való együttélésben. Végül azonban mégis a látogatás mellett döntött. Egyrészt mert Tuam anynyit mondta neki már korábban is meg Harizzal együtt is hogy ezek jó barátok, és Tuamban azért bízott valamennyire. Aztán az is segített, hogy Jojinda szorgalmasan tanulta a mau nyelvet, bár amikor elindultak Níkába, két héttel a Szörnyeteg megérkezése után, akkor még igazán nem érte el Jojinda Tuam mautudását sem. De Takavaszila úgy gondolta, aki el akarná őket pusztítani, azok közül senki nem venné a fáradságot, hogy megtanulja a nyelvüket. Reménykedett is kissé, hátha valóban barátokra leltek a csiszíokban, mert azt belátta, sokáig nem állhatnak ellen egyedül az evol hajók erejének, ha azok rendszeresen idejárnak majd kellemetlenkedni!

A végső segítséget döntéséhez egy Tiolájjal folytatott beszélgetés hozta meg, természetesen Tuam tolmácsolásával. Egy este Takavaszila elmondta nekik, hogy úgy néz ki, gyermeket vár!

—Valamelyik férfiállattól? - kérdezte Tuam.

—Dehogy! Természetesen tőled!

Ezen aztán elképedt kissé Tioláj, s bizonyos mértékig mardosni kezdte a féltékenység. Lám, ő még nem szült gyereket Tuamnak!

Kiderült azonban, hogy nemcsak a királynő az egyetlen, legkevesebb hetven másik mau nő lett már állapotos Tuamtól, némelyik épp mostanában érkezett a szülés előtti utolsó napokba, tehát Takavaszila még tulajdonképpen későn is fogant meg! És mindezt eddig nem is említették Tuamnak, mert eszükbe sem jutott, hogy azt ez érdekelheti, a szülés mindigis a nők dolga volt Mauán.

S erre Tioláj kijelentette:

—Ezek ugyan nem az én gyermekeim, de Tuam gyermekei, és én nem akarom hogy ha valamelyikőtök fiút szül, akkor azt állattá tegyétek! Tuam fiai nem válhatnak állatokká!

—Mi nem nevelhetünk fiúkat. Csak fél éves korig. - mondta határozottan Takavaszila.

—Jöjjön már meg az eszed királynő, és gyere el Zigiliához! A csiszík megvédenek titeket, s értenek a férfiakhoz is! A legkezdetibb időtől kezdve mindig a nők javáért munkálkodtak!

—Nem bízunk a férfiakban.

—Eredetileg a csiszík sem bíztak bennük, náluk sem voltak férfiak, ezt világosan leírják a történelemkönyveik! Aztán mégis megváltoztatták a nézeteiket, és ezt nem is bánták meg! Vagyis ti is nyugodtan így dönthettek!

—Náluk sem voltak férfiak? Értelmes férfiak? Ez érdekes! - kapta fel a fejét Takavaszila.

—Semmiféle férfiak nem éltek náluk! - azzal Tioláj, aki csiszí nyelvtanulmányai során alaposan megismerkedett Csiszíföld történelmével is, elkezdett erről mesélni Takavaszilának, még-hozzá, mert rendszerető lány volt, a legislegősibb időtől kezdte el a csiszík történelmét mesélni, az Ősi Birodalom, Tlapantlua pusztulásától kezdve, hogy volt akkoriban egy Nőszövetség nevű csoport...

S alig mondta el, hogy ezek a nagy háború során miként menekültek meg, Takavaszila izgatottan kiáltott fel:

—Igen, igen, ez az! Hát hiszen pontosan erről szólnak a mi legrégebb legendáink is!

—Talán bizony ti is attól a régi Nőszövetségtől származtok?!

—Nem, mi máshonnan eredeztetjük magunkat, de mi is hallottunk arról a régi Nőszövetségről!

És ezután Tioláj és Takavaszila soká-soká beszélgetett egymással, egészen hajnalig, és szégyén Tuam már dadogott, már minden baja volt, úgy kimerült a sok tolmácmunkától.

De megérte! Takavaszila bizalmát nagy mértékben fokozta hogy megtudta, a csiszík állítólag ama régi Nőszövetség utódai. És hogy eredetileg ők sem bíztak meg a férfiakban. És hogy Pajánt, a nőkinzók hazáját ahonnan a mau ősök származtak, a csiszík már évszázadokkal ezelőtt

elfoglalták, épp azért, mert ott a nőkkel a férfiak komiszul bántak, s a csiszík a paján férfiak jelentős részét kiirtották, másik részét elűzték, ellenben kivétel nélkül minden paján nőt befogadtak, csiszívé, és azok boldogan éltek azután! Ez nagyon tetszett neki.

Emiatt döntött úgy, hogy lesz ami lesz, de mégis elmegy Níkába, és találkozik Zigíliával. Azután majd meglátja hogy mi lesz, hogy lesz!

Zigília királynőt mérhetetlenül érdekelték a Mauáról szóló hírek. Nem győzte hallgatni amiket Tuam mesélt neki, nem is egyszer elmondott mindent a fiúval, akit egészen úgy kezel, mint-ha Tuam is csiszí lenne. Tuam különben úgy döntött, hogy végülis nem csiszínek tekinti magát hanem maunak, de csak jobb híján, mert igazi boldogsága az volna, ha mauként csiszí lehetne, mert Maua lakói úgy döntenének, hogy csiszínek tekintik magukat!

Természetesen Zigília is nagyon szerette volna ezt. Ez tényleg olyasmi volna, amivel örökre beírná magát a csiszík történelmébe, s nemcsak olyan kissé „negatív” értelemben, hogy az ő akaratlan hazugsága miatt kellett népszavazást tartani, hosszú idő óta először! Ha Maua csiszí lenne, még hozzá önként, az szinte példátlan eset volna! Tudomása szerint amióta Csisziföld létezik, egyetlenegyszer történt csak hasonló, amikor a Mollah szigetiek megkérték Darzsi királynőt, hogy hadd lehessenek csiszívé, feltéve ha Darzsi meg tudja védeni őket a kalóztól. Na de hát Maua egészen más eset, Maua sziget jó húszszorosa Mollah sziget területének! És a lakói is sokkal fejlettebbek! És kétségtelenül szellemi rokonok.

Zigília megértette, hogy Takavasziła bizalmatlan. Nem is lehet más, a külvilág igazán nem a vonzó oldaláról mutatkozott be eddig neki! Ezért azzal kezdte, hogy Takavaszilát Csisziföld sok részébe elvitette, megmutogatta neki a helikoptereket, amikben utazott is a mau királynő, elmondta hogy ha Maua csiszí terület lesz, kapnak ilyen helikoptereket bőségesen, meg nagy hajókat is, mindent, amije csak van a csiszíknak!

—És mit kértek ezért cserébe? - kérdezte gyakorlatiasan Takavasziła.

—Semmit, csak azt, hogy ti is csiszínek tartsátok magatokat!

—Véletlenül nem lennének akkor kötelesek az ezüstünket mind Csisziföldnek adni?!

—Ó de bizalmatlan vagy! Te, Takavasziła, azt hiszem nyugodtan tekinek számíthatnál Mauán, sőt, nem is tekinek, inkább kánnak, mert Maua illik hogy önálló régió legyen! Egy kán pedig nálunk úgy irányítja a területét, ahogy neki tetszik, természetesen az általános csiszí értékek figyelembevételével. Itt főleg eszmei, szellemi, világnézeti értékekre gondolok.

—Konkrétan miféle értékekre? - kérdezte Takavasziła, aki mint királynő, igen jól ismerte a mau filozófiát, annak értékrendszerét is.

—Nálunk csiszíknél a legfontosabb érték a megbízhatóság, egymás szeretete, az igazmondás, és egymás segítése!

—Csakúgy mint nálunk!

—Na látod, akkor minden rendben van! Csisziföldnek kevés az ezüstje. Illik, mert logikus, hogy az a terület ahol sok az ezüst, küldjön annak a területnek, ahol abból kevés van! De azt senki nem fogja megszabni neked hogy mikor mennyi ezüstöt küldjél, mert azt te tudod hogy Mauán épp mennyi az ezüst! Hogy mennyit lehet küldeni belőle! Ez épp olyan, hogy mi tudjuk most hogy Mauán kevés a helikopter, kevés nálatok a jó hajó, mert ezek száma pontosan nulla, meg sok egyéb mindenféle sincs nálatok ami nálunk bőséggel található, tehát küldünk nektek! Ingyen, nem ezüstért, csak mert csiszík vagytok! Te meg küldesz nekünk ezüstöt, mert te is csiszí vagy! Nem méricskéljük hogy minek mennyi az értéke, mert egy nép vagyunk! Nálatok is így megy ez az egyes falvak közt, vagy nem?

—De igen. - bólintott Takavasziła, elgondolkozva.

—Mi nem tetszik? - kérdezte Tuam, aki természetesen résztvett e tárgyalásokon, mint az egyetlen tolmács.

—A férfiak! - mondta makacsul Takavasziła.

Hanem aztán apránként mégiscsak felengedett a merevsége. A döntő lépést ehhez megint Tioláj szolgáltatta.

Megkérdezte Takavaszilát, hogy hányszor pározott Tuammal. Takavasziła azt válaszolta teljesen őszintén, hogy a számát sem tudja.

—És más nőkkel hányszor pározott Tuam?

—Azt sem tudom. Amikor csak képes volt erre Tuam, mindig pározott valamelyik mau nővel, de senki nem számolta hogy hányszor! Csak nem baj ez?

—Nem. Hanem akkor arra válaszolj kérlek, azóta hogy Tuam a szigetre került, te Takavaszíla hányszor pározottál a férfiállatokkal?

—Egyszer sem.

—Úgy hallottam, él ott Mauán egy Tiáua nevű lány, aki nagyon szeretett volna gyereket Tuamtól! Sikerült neki?

—Igen, épp akkor szület meg, amikor elindultam onnan a Szörnyeteggel, és szerencsére kislány lett!

—Ő pározott férfiállattal azután, hogy Tuam hozzátok került?

—Nem. Legalábbis nem tudok róla.

—Ugye nagyon valószínű, hogy akik megismerték Tuamot, azok már soha többé nem akarnak férfiállatokkal pározni, mert Tuam sokkal tisztább, civilizáltabb, vele a pázás sokkal kellesebb? Ugye te is azért nem pározottál azóta férfiállatokkal?

—Azt hiszem igen.

—Hát akkor miért nem akarsz jót a népednek, hogy éljenek benne elegendő beszélő férfiak, s jusson minden nőnek elég, hogy mindenki értelmes lényhez méltó módon pározhassék?! Hiszen láttad, hogy a csiszí férfiak milyen rendesek!

A királynő elgondolkozott, majd egy nap felkereste Zigíliát, s azt mondta, elvileg már nem zárkózik el a gondolat elől, hogy a két ország egyesüljön, de meg kell beszélni a részleteket!

Ezt hallva Tioláj örömtől repeső arccal szaladt Tuamhoz.

—Úgy örülök neki hogy olyan nagy kan vagy szerelmem, és annyiszor megcsaltál Mauán! Igazad volt, élni kell ahogy az ember tud, mert abból csakis jó származhat!

—Tioláj, én örvendek annak hogy nem haragszol rám, ezt tulajdonképpen reméltem is, bíztam is benne előre, de hogy még te örülj ennek, nos ez hihetetlen!

—Pedig így van! Mert ha nem cselekszel így, akkor a mau nők és Takavaszíla királynő nem tudja meg milyen remek dolog egy rendesen viselkedő beszélő férfival szeretkezni, és akkor soha nem dönt úgy, hogy legyenek csiszívé! Te kellettél hozzá, ha úgy tetszik az én megcsalásom, hogy ez megtörténhessen, hogy egy néppé legyenek a csiszik és a mauk! És ezért nem is nagy áldozat, hogy azzal a tudattal kell élnem, hogy hűtlenkedtél egy kicsit! Most én is kicsit hősnek érezhetem magamat, mert úgy érezhetem, kicsike mértékben az én érdemem is ami itt történik! Az én áldozatom!

Tuam nem válaszolt, csak megcsókolta a feleségét.

S nekikezdték a „csatlakozási tárgyalásoknak” ők, a két királynő. Végre! Mert ez bizony soká tartott!

A legfontosabb kérdés természetesen a férfiak ügye volt. Zigília a legelszántabban ragaszkodott hozzá, hogy soha többé ne bizzanak egyetlen fiúcsécsemőt sem a majmok nevelésére, ne állatosítsák el őket, holott Takavaszíla átmeneti időt szeretett volna kérni. Végül megegyeztek, hogy nem lesz átmeneti idő, mert Csisziföld küld a szigetre számos csiszí férfit, akik elegendően lesznek ahhoz, hogy a mau nők ne szenvedjenek férfihiányban ha lepkézni óhajtanak. Mennek csiszí nők is a szigetre, akik felnevelik a fiúgyerekeket, mert azokkal nem akarnának majd foglalkozni a mau nők, mármint ez az első generáció.

—Ez nem gond nálunk - mondta Zigília - hiszen mi csiszik úgyis mások gyerekeit szoktuk nevelni, nem a magunkét! És kell is hogy csiszik menjenek a szigetre, mert meg kell tanulnotok csiszíül!

Ez volt a második legnehezebb kérdés! És bizony itt aztán végleg megkötötte magát Takavaszíla! Az nem lehet, hogy ők csak úgy elfelejtsék a gyönyörű mau nyelvet, amikor az az alapja a mau filozófiának, értékelméletnek, gondolatgazdagságnak, egyebeknek!

Zigília királynő viszont kénytelen volt azzal érvelni, hogy Maua lakói mégiscsak töredékét tesszik ki csupán Csisziföld népességének, nem várhatják el, hogy a csak felnőtteket figyelembe véve is nyolcvanhárommillió Csisziföld egyszerűen feladja a nyelvét Maua kedvéért!

Másrészt az tagadhatatlan, hogy mau nyelven számos értékes alkotás született. Például a mau filozófia, már amennyit Tuam tolmácsolásában megismerhetett belőle a királynő, határozottan tetszett neki. A mau értékelmélet is.

—Roppantul figyelemre méltó, roppantul figyelemre méltó! - mondogatta. —Hiszen mi csiszík magunk is nagyon tiszteljük a matematikát, s itt úgy látom, Maua lakói matematikai bizonyítását adták annak, hogy miért kell épp azokat tartani a legfőbb értékeknek, amiket mi csiszík is annak tartunk, miért kell épp úgy élni, ahogy mi élünk!

Végül azt mondta, semmi baj. Az első nemzedék Mauán, akik úgy nőnek fel hogy született csiszík és született mauk is élnek körülöttük, szükségképpen kétnyelvű lesz. Még buzdítani is kell őket, hogy mindkét nyelvet tanulják meg anyanyelvi szinten. S rengeteg műfordítót kell kiképezni közülük. Ezek pedig egészen egyszerűen fordítsák le csiszí nyelvre a mau irodalom, költészet, filozófia minden egyes művét, vagyis minden írásos anyagot!

Ez roppant munka, de megéri.

Mégis akadtak további problémák a nyelvvel. Takavaszíla királynő szerint egy átlagos mau nő jószerivel képtelen arra, hogy megtanulja a csiszí hangokat!

—Ez egyszerűen nem igaz! - mondta határozottan Zigília. —Van már ebben tapasztalatunk. A ti nyelvek őse a paján nyelv, s onnan régebben rengeteg nőt fogadtunk be. Természetesen életük végéig érezni lehetett a kiejtésükön, hogy nem anyanyelvük a csiszí, de azért meg lehetett érteni úgy öt-hat év után a szavaikat! És úgysem az a lényeg, hogy ti akár kicsit is jól beszéljeteek csiszíül! Majd utódaitok, akik ezt születésüktől kezdve megtanulják az ott letelepedő csiszíktől!

—Hát igen, igen... de akkor is sajnálatos, hogy az a rengeteg szépség, ami van a mi gyönyörű nyelvünkben, mind elvész! - sóhajtotta Takavaszíla.

Zigília akkor nem szólt erre semmit, de egy napon egy furcsa tervezettel állt Takavaszíla elé. Tuam fordította ezt le Takavaszílának. Lefordíthatta, mert e tervezetet nemcsak csiszíül, de evolul is megírta a királynő, akivel Tuam természetesen evolul beszélt. A csiszí királynő ugyanis nagyon jól beszélt az evol nyelvet. A tervezet így szólt:

Tervezet
a csiszí és mau nyelv összeolvasztására,
Csisziföld és Maua egyesülésének megkönnyítésére!

Vizsgálódásaink szerint a mau nyelv, amit alapvetően nők fejlesztettek ki, a férfiak torzító hatásaitól mentesen, a női bölcsesség számos ragyogó virágát tartalmazza, amit kár volna veszni hagyni azáltal, hogy Maua lakói áttérnek a csiszí nyelvre! Ezt Csisziföld, aki a női szellem alkotásait nagyra értékeli, nem engedheti meg magának! Javaslom tehát Csisziföld lakóinak, hogy a csiszí nyelvet alakítsuk át a következő elvek szerint:

—A régi irodalmi alkotások s általában az írásos anyagok továbbra is maradjanak érthetőek a számunkra, tehát a nyelv ne szegényedjék, csak gazdagodjék.

—A mau nyelvből minél többet vehessünk át az előző szempont megsértése nélkül!

Úgy vélem e két szempontot a következő módon érhetjük el:

1. A csiszí nyelv is a nők terméke, tehát nem veszélyeztethető. S mert Csisziföld lakói vannak többségben, ezért a csiszí nyelv kell hogy elsőséget élvezzen, vagyis nem hajthatók végre olyan változtatások, amik például szavak vagy nyelvtani struktúrák megsemmisülésével járnának. A csiszí nyelv összes szava és nyelvtani kategóriája tehát a változás után is használható marad.
2. Nem vehetők át a mau nyelvből olyan szavak, melyeknek hangalakja csiszíül már valami mást jelent, mert nem helyes logikus nyelvünkbe kétértelműségeket belevinni.
3. Korlátozás nélkül átvehető a csiszí nyelvbe minden olyan mau szó, amely valami olyan fogalmat, növényt, állatot, ásványt, zenei szakkifejezést, színárnyalatot, hangulati kifejezést vagy bármi egyebet jelent, amire a mostani csiszí nyelvben még nincs semmiféle szó.
4. Ugyanez vonatkozik az igékre is, nemcsak a fő- és melléknevekre.
5. Minthogy a mau nyelvnek nincsenek ragjai, ezen átvett szavak a csiszí nyelvtan szabályai szerint ragozhatóak lesznek.

6. Tekintve azt a végtelen szerencsét, hogy csiszí nyelven semmit nem jelentenek az „e”, „o”, „ae”, „ao”, „eo”, „aeo” szócskák, ugyanakkor pedig az „a” szó csiszíül is pontosan ugyanazt jelenti mint mau nyelven, javaslom, hogy a csiszí nyelvbe változtatás nélkül építsük bele a mau főnév- és melléknévragozást, ami ezekre a rövidke előjárószavakra épül! Természetesen úgy, hogy továbbra is használni lehet és szabad a megszokott ragozási szisztémánkat. Ez a nyelvünket nem szegényíteni, hanem gazdagítani fogja!

7. Azoknál a tárgyaknál, fogalmaknál, színeknél, hangoknál, igéknél, ahol van ezekre csiszí megfelelő is és mau szó is, és nyilván ezek vannak túlnyomó többségben, helyesnek látom úgy dönteni, hogy, figyelembe véve a csiszí nyelv sérthetetlenségére vonatkozó alapelvet, maradjon meg az összes csiszí szó. Ellenben rokonértelmű szavakként emeljük bele a nyelvünkbe az összes olyan mau szót, aminek a hangalakja nem jelent valami egészen mást a mostani csiszí nyelven! Például az a hangsor hogy „tinta”, azt jelenti csiszíül hogy „tinta”, ellenben mauul már azt, hogy „kényelmes”, ez tehát nem használható, mert egészen mást jelent a csiszí és mau nyelvben ez a hangsor. Itt a csiszí értelmezés marad meg. Ellenben a mau nyelvben van vagy hatféle elnevezése a víznek, s egyik sem azonos a semleges érzelmi töltetű csiszí „víz” szóval. És egyik mau víz-jelentésű szó hangalakja sem jelentett eddig semmit csiszíül! Javaslatom lényege az, hogy ezentúl mind a hat mau szó is jelentse az új csiszí nyelven azt, hogy „víz”, megtartva a régi „víz”-szavunkat is! Ehhez persze a mau nyelv igen alapos feltérképezése szükségeltetik, ami óriási munkát ad a nyelvtudósainknak, készíteniük kell ugyanis egy óriási nagy értelmező szótárat, ahol a mostani csiszí nyelven részletesen elmagyarázzák a temérdek új szavunk jelentését, árnyalatait, hangulatát, hogy mikor használatosak jelenleg a mau nyelvben! Javaslom tehát a nyelvek iránt érdeklődőknek, hogy mielőbb kezdjenek el mauul tanulni, ehhez a legegyszerűbb módszer, ha jelentkeznek Mauóra telepeseeknek!

8. Amit fent mondtam, vonatkozik az összes előjárószóra is, például azon szavakra hogy „előtt”, „alatt”, „fel”, stb.

9. Új szavaink elterjesztésénél elsősorban az irodalom és költészet művelőire számítok, s mert a csiszí nép nagy könyvbarát, azt hiszem így mindenki hamar megtanulja őket, s ezáltal nyelvünk kifejezőereje gazdagodik, s nyelvünk árnyaltabb lesz. Valamint Maua eddigi alkotásait is túlnyomórészt eredetiben élvezhetjük, bennük mindössze elvétele kell csak majd egy-két szót átírni!

10. Mindezekben felül pedig úgy érzem, népünk meghozhat ekkora áldozatot új testvéreinkért, főleg mert ez csupán némi kis tanulást illetően áldozat, maga a csiszí nép, nyelvét illetően is, inkább előnyét láthatja csak!

Takavaszi, e javaslatot olvasva, majdnem könnyezni kezdett a meghatottságtól.

—De hiszen ez... ez... - hebegte.

—Ez igazán nagyvonalú javaslat! - mondta Tuam.

—Az, az, nem is vitás! Hiszen ez azt jelenti, hogy lényegében a teljes mau nyelv megmarad, néhány elenyésző számú szó kivételével, amik már mást jelentenek csiszíül!

—Igen, ez pontosan azt jelenti - bólogatott Zigília királynő - és csodálkoznék, ha e szavak többet tennének ki, mint a mau szókészlet egy százaléka, de szerintem nem lesz ez annak az egy ezreléke sem! Ebből a szempontból tehát kifejezetten szerencsés, hogy a mostani csiszí nyelv a számotokra oly fölöttébb nehéz a fonémái miatt, tehát mert tele van olyan hangokkal, amik a mau nyelvben nem léteznek, például az „ö” és „ü” magánhangzókkal, meg a rengeteg sok mássalhangzóval! És a mau nyelvben nem létező mássalhangzókapcsolatokkal és szóvégződésekkel! Lám, azt szokták mondani, minden rosszban van valami jó is, és most e bonyolultság nagy előny nektek! Emiatt ugyanis alig akad olyan csiszí szó, amiben ne szerepelne egy vagy több olyan fonéma ami nincs a mau nyelvben, ezért egészen elenyésző lesz az olyan szavak száma a mau nyelvben, amik már foglaltak a csiszí nyelvben valamilyen fogalomra! Tehát gyakorlatilag a teljes mau szókészletet át lehet menteni, és mert minden nyelvtani vonatkozást előjárószavakkal fejeztek ki, ezért tulajdonképpen a teljes nyelvtant is! És valóban nem árt ha átveszünk tőletek néhány szót, mert van egypár nem túl kellemes és szerencsés csiszí szó, például az hogy oszlop, az úgy hangzik csiszíül, hogy „dzshocchrerdzs”, mennyivel egyszerűbb

ehelyett azt mondani mauul, hogy „kolono”! Mindez azt jelenti, hogy a leendő új, egységes nyelvet illetően mi csiszík ismerjük az egyik felét, ti pedig a másik felét, mielőbb meg kell tanulnunk mindönknek a hiányzó fél nyelvet! Persze a mi nyelvünk a nagyobbik fél, nektek nehezebb lesz a dolgok egy kissé!

—Ebben én nem lennék olyan bizonyos... - mondta sokat sejtetően Tuam.

Most hozakodott elő Takavaszi azzal a javaslattal, ami úgy sejtette, a legtöbb ellenkezést fogja kivívni Zigília részéről.

—Én nem akarok kán lenni Mauán! Úgy érzem mégis jogos a részemről némi kis bizalmatlanság! Legyen más a királynő helyettem Mauán, kán, ahogy ti mondjátok, akit majd én kijelölök, én pedig alkirálynő akarok lenni itt melletted Nikában!

—Tőlem! - vont vállat Zigília. —Ez igazán nem akadály, kívánságod máris teljesült, sőt, tulajdonképpen szerettem volna én magam valami hasonlót kérni tőled, mert jobb nekem is, ha van egy Mauát jól ismerő személy mellettem! Épp kértelek volna hogy küldj ide valaki született mau nőt, s ki is lenne alkalmasabb erre nálad, az ottani királynőnél?!

—Ho... hogy?! - hápogott Takavaszi, aki azt hitte, iszonyú ellenállást kell majd leküzdenie.

—De hát ez csak természetes! Egy nép vagyunk: te is csiszí, én is csiszí! - ölelte át a mau királynőt Zigília.

S bár szigorúan véve Tuam e pillanatban még csak egy barbár volt a csiszík szemében, most így szólt:

—Hadd fejezzem ki a kételyeimet királynő, mert ez ugyan valóban igazán nagyvonalú javaslat a részedről, s még el is hiszem, hogy te megtanulod a mau nyelvet – de hogy az egész csiszí nép?! Nagyon jól tudom hogy nyelvet tanulni iszonyú nehéz, én magam is még csak egyetlen nyelvet tanultam meg, a mau nyelvet, azt is csak úgy-ahogy, pedig állandóan közöttük éltem, s az átlagcsiszít erre semmi sem ösztökéli!

—Dehogynem! - húzta ki magát hirtelen Hariz, aki maga is jelen volt.

—Ugyan mi?

—Az, hogy a királynő azt mondta, hogy ő így látja helyesnek!

—Így van Tuam! - bólintott Zigília. —Nem tudom hogy tudsz-e róla, de nemrég népszavazás volt Csisziföldön...

—Igen, tudok róla, bizalmi szavazást kértél magad ellen! Tioláj elmesélte! És azt is elmesélte, hogy nem igazán érti, mire volt jó ez, ha az alkirálynők már jóváhagyták hogy lehess továbbra is királynő!

—De hiszen itt a válasz rá, Tuam! Ezért kellett nekem a bizalom! Igazság szerint amikor megrendeztettem a szavazást, majdnem biztos voltam benne, hogy nyerek, hogy így beszéljek, evol módra, mert persze nem a nyelés volt a lényeg. Biztos voltam benne, hogy a népem elég okos hozzá hogy belássa: épp azért vagyok alkalmas királynőnek, mert nem akarok mindenáron az lenni! Maga a tény hogy meg mertem kockáztatni hogy esetleg nem tesznek meg újra királynőnek, kellő bizonyosság lehetett a szemükben rá, hogy igenis nagyon jó királynő vagyok, még ha egyszer el is követtem egy bosszantó figyelmetlenséget! De én tényleg szívfájdalom nélkül mondtam volna le a királynőségről, ha úgy dönt a csiszí nép, mert valóban meggyőződésem, hogy Csisziföldnek csakis olyan királynője lehet, akinek habozás nélkül engedelmeskedik mindenki! És azért, mert a királynő néha nagy horderejű kérdésekben kell döntsön! Mint most is! Nem semmiség ez, Tuam! Mindenáron meg kell nyernünk a mau nép bizalmát, nem az ezüst miatt, hanem mert valóban testvéreink ők, és az nem engedhető meg, hogy aki csiszí, csiszí módra gondolkodik, ne egy országban éljen! És emiatt a nyelv nem választhat el minket egymástól! Nagy, baráti gesztus ez, hogy ezen a rögzös úton óriásit lépünk feléjük! És igaz hogy ezzel gazdagodik is a nyelvünk. De bonyolultabb is lesz. Más barbárok nehezebben tanulják majd meg. Nehéz tehát a döntés. De én úgy látom helyesnek, hogy akik először csatlakoznak Csisziföldhöz, azok megérdemelnek némi előnyt, kedvezést. A később jövők vessenek magukra! Ám ezt nem rendelhetném el, ha nem élvezném népem osztatlan bizalmát! Sőt, semmit sem rendelhetek el, de javaslom, ám csak azt érdemes javasolnom, aminek hiszek a megvalósíthatóságában! Én hiszek abban, hogy a népem követ engem ezen az úton! Én mindenesetre Takavasziától azonnal elkezdem majd tanulni a nyelvüket, amint Takavaszi ideköltözik alkirály-

nőnek, mert most még vissza kell térnie a népéhez, hogy értesítse őket a döntéseinkről! Természetesen rengeteg hajó kíséri majd, Csisziföld ajándékait víve Mauára!

Így esett hogy Csisziföldön kitört a mau divat, és mindenki mauul szeretett volna tanulni, de egyelőre csak ahhoz a soványka szótárhoz juthatott hozzá bárki is, amit Tuam segítségével szerkesztett Jojinda ezalatt a néhány hónap alatt. Ebből mindenki könnyen kiválaszthatta, melyik szó lesz része a közös nyelvnek: amelyik még semmit nem jelentett csisziül! Ez majdnem mindegyik szóra igaz volt.

Mindazonáltal ez nem vette el a csiszik kedvét. Nagyon fellelkesítette őket, hogy itt a nagy lehetőség a nyelvüket gazdagítani! És mindenki élvezettel olvasta Tuam útjának krónikáit, amit részletesen közöltek a csiszí újságok. Persze csiszí nyelvre lefordítva. Ebből kiderült, milyen kedves, szeretetre méltó lények a mau nők, s emiatt senki nem kétlette, hogy Zigília királynő helyesen döntött. A költőket, s a szavak egyéb művészeit pedig kifejezetten sóvárgó vágyakozás töltötte el, hogy mielőbb megismerjék az új közös, kibővült nyelv lehetőségeit, és soha még nem volt új, nagyszerű művekkel kápráztassák el embertársaikat!

Erre azonban még várni kellett. Várni, mert pillanatnyilag az egyetlen valaki aki Csisziföldön igazán ismerte a mau nyelvet, az maga Takavaszila királynő volt, aki viszont mintegy hat hónappal azután hogy odaérkezett, vissza is tért Mauára, a Szörnyeteg vitte vissza, de vele tartott kétszázötven csiszí hajó, némelyik hatalmas, a Szörnyeteghez mérhető nagy hajókoloszsus, de mind fegyvertelen, a fegyveres kíséretet a Szörnyeteg biztosította a számukra. E hajókon nyolcvanháromezer csiszí utazott akik Mauára akartak költözni, közöttük volt Csisziföld nyelvészeinek színe-java is. Természetesen mind csupa önként jelentkező! Igazság szerint jelentkező volt bőségesen, Csisziföld nyolcvanhárommillió felnőtt lakosából majdnem tízmillió szeretett volna Mauára költözni, de hát ezt nem lehetett, és szigorúan meg kellett szabni, hogy egy faluból csak egyetlen jelentkező mehet, legalábbis egyelőre, amíg Maua lakói meg nem állapítják, hogy még hány született csiszínek van ott hely! Azt az egyet a falu takija kellett hogy kijelölje. Csupán néhány kivétel akadt, akik rendkívüli lehetőségként utazhattak, például aki nyelvész volt, az mind mehetett ha akart. Majdnem minden nyelvész akart is menni.

E nyolcvanháromezer fő persze nem volt sok a kétszázötven csiszí hajónak, de hát azok nemcsak embereket vittek, hanem szétszedhető házak anyagait, gépeket, helikoptereket, munkagépeket, motorokat, fegyvereket Maua partjaira a barbárok ellen, üzemanyagot, egy óriási teleszkópot a mau csillagászok legnagyobb örömére, nyomdagépeket, mert a mau nyomdákban a csiszí nyelv legtöbb betűjére nem volt jel, sok ezer tonna tartósított csiszí élelmiszert, csupa olyan finomságot amit Maua női még nem ehettek, utaztak velük csiszí biológusok is, akik nem akartak örökre letelepedni Mauán, de be akarták gyűjteni a csiszí génbankba Maua flóráját, egyáltalán tanulmányozni akarták azt, s még rengeteg mindent vittek e hajók Mauára. Persze mindet mintegy ajándékba. Sőt, maguk a hajók is ajándékok voltak: a Szörnyeteg kivételével mind mau tulajdonba kerültek, már amennyire Csisziföld területén belül, aminek már Maua is része volt, beszélni lehetett magántulajdonról.

Aztán alig voltak már talán egyetlen órai hajókázásra Mauától, belefutottak egy evol flottába! Húsz nagy hadihajóból állt, természetesen csak evol fogalmak szerint nagy hajókból, mert a legnagyobb is legfeljebb közepes méretű hajócskának számított a gigászi csiszí óceánjárók között.

Behnoti lobogó alatt hajóztak, így Hariz élt a gyanúperrel, hogy ezek nem véletlenül vannak ám épp itt, mert ezek bizony Maua ellen készülődnek!

Azt nem hitte hogy már hadakoztak volna ott, s visszafelé mennének. Nemcsak a hajók útiránya mutatott ugyanis Maua felé, ahelyett hogy onnan elfele jöttek volna, de ha ezek elmentek volna Maua partja elé, és ott csak egyetlen lövést leadtak volna, akkor a Hariz által otthagyt harci helikopterek gondoskodtak volna róla hogy egy se hajókázhasson most itt. Mind ócskavas lenne már a partmenti sekélyesben, a korallpolipok és kis, fészekkereső halak legnagyobb örömére.

De Hariz nem is akarta, hogy ilyen súlyossá fajuljon a helyzet. Ismerte az evol zászlójelzéseket, megállásra szólította fel a hajókat, majd tiszteletre méltó egyszerűséggel átrepült a vezérhajóra egy helikopterrel. A vezérhajót könnyű volt felismerni, mert legelől haladt és a legnagyobb is volt.

—A főparancsnokot keresem! - szólt, amikor kiszállt a helikopterből, és még csak be sem mutatkozott. Felesleges lett volna. Nyilvánvaló hogy ha egy csiszí egy barbárt keres, annak komoly oka van, és joga is van beszélni a barbárral. A csiszik sosem hazudnak! És attól sem félt, hogy ottmarasztják a hajón. Nemigen mernék megtenni azt a behnotiak! Tudják már hogy mi egy túszedés következménye, mindenki hallott Szpülbüvürt tragédiájáról! Különben is ismerték a csisziket, tudták hogy ha a csiszik nem tudnák kiszabadítani Harizt vagy bármely társukat, akkor sem hajlanának engedményre, elsüllyesztenék inkább mindenestül az egész hajót!

S már jött is a főparancsnok! Akiben Hariz nem minden meglepetés nélkül ismerte fel saját apját, Magadárt!

—Hát te?!

—Hát te?!

—Hogyhogy most itt látlak?!

—Hogyhogy most itt látlak?!

—Én több joggal kérdezem, mert én kapitány vagyok, az meg akárhol is kóborolhat, de úgy tudom te már elnök vagy, mert megválasztottak Behnotban, ami különben nem is csoda, hiszen még Nikába is eljutott a híre, hogy Morevit jobblétre szenderítették Maua férfiállatai!

Beléptek Magadár kabinjába, s immár négy szemközt folytatták a beszélgetést.

—Fogalmam sincs mi az hogy férfiállat, de tény, hogy valami vademberek megölték Morevit! És nem teszek úgy, mintha sajnálnám, sőt, bevallom, hogy örülök neki! De úgy látszik mégsem tökéletes a csiszik hírszolgálat, mert akkor ha azt tudod hogy elnök lettem, azt is kell tudnod, hogy Behnot népe nagyon felháborodott hogy oly sok emberünket megölték e sziget lakói, nem is beszélve róla hogy sok nőt elraboltak, előkelő nőket, számszerint tizennyolcat azok a szőrös vademberek! És én bizony csak úgy lehettem elnök, minden érdemem dacára is, ha nemcsak megígértem hogy a szerelem érdekében hozok jó törvényeket, de meg kellett ígérnem azt is, hogy minden eddiginél nagyobb bosszúhadjáratot indítok, és kiszabadítom a szerencsétlen nőket, már ha élnek még egyáltalán!

—Sajnálatos hirt kell közölnöm veled, apám! Persze csak neked sajnálatos, nekem nem! E sziget neve Maua, és ez a Maua, nos, ez olyan hely, ahol te egyáltalán semmiféle hadjáratot nem folytathatsz, Maua ugyanis már néhány hónapja csiszí felségterületnek számít! Maua királynője, Takavaszila, járt már Zigília csiszí királynőnél is, és ünnepélyesen szerződést kötöttek, már ha lehet nálunk csiszíknél azt a szót használni ilyesmire, hogy „ünnepélyesen”, de mindenesetre a lehető legkomolyabban megegyeztek, hogy Maua, az Csisziföld szerves része!

—Morevi már korábban kijelentette, hogy ez a Maua vagy mi, ez Behnot része!

—Csakhogy Maua lakói inkább Csisziföldet választották, ezenkívül pedig mi vagyunk az erősebbek! - és Hariz eléggé tiszteletlenül vigyorgott e szavaknál apjára. —Tudod mit papus, gyere, átviszlek a Szörnyetegre a szitakötővel, beszéljessünk ott egy jót!

Magadár nem kérte magát, s átment oda, de aztán csak elkeseredetten ingatta a fejét.

—Belátom hogy nem ellenkezhettek veletek mert sokszoros túlerőben vagytok, de nekem ez az elnökségembe fog kerülni! Minek is jöttetek éppen most!

—Örülj neki hogy összefutottunk, mert már régóta erős csiszí fegyveres őrség vigyázza Maua nyugalma, s ha odatoltátok volna a képeteket úgy, hogy azonnal lőni kezdetek, nos, akkor ők is azonnal lőni kezdetek volna, s hogy annak mi a vége a számotokra, azt gondolom nem kell részleteznem!

—Hát igen, igen... de ha én nem állok bosszút és nem szabadítom ki a nőket... hej, hej!

—Bosszúról szó sem lehet! Ha érdekel, itt van velem Tuam, s ő elmondhatja neked, hogy mi történt a Fergeteg hajón! Az meg világosan mutatja, hogy itt benneteket nemhogy bosszú nem illet meg, de még inkább kártérítés illetné meg a szigetlakókat! De rögvést megjegyzem nagylelkűen, hogy Maua nem tart igényt kártérítésre, mert semmi pénz fel nem támasztja a halot-

takat, a szeretteinket, gépekre vagy egyéb ócskaságokra meg úgysincs szüksége Mauának a barbároktól, mert kap sokkal jobbat mindenből Csisziföldről!

—Tuam?! Tioláj szerelmese?! Hát él még?! És hol van Tioláj?! Mert úgy eltűnt mint a kámfor, azt hittem Csisziföldre ment bánatában, anélkül, hogy elbúcsúzott volna tőlem!

—Tioláj természetesen Tuammal van! Elment hogy megkeresse őt, és meg is találta!

—Hihetetlen!

—Na gyere akkor, Tuam mindjárt elmond neked mindent!

S Tuam úgy is tett. Közben Tioláj is ott ült végig a fiúval, s egyre a kezét fogta.

—Hát nézzétek, én hiszek neked Tuam - mondta végül Magadár - de akkor sem fog tetszeni Behnotnak, hogy nem állhatunk bosszút azokon, akik mégiscsak sok behnotit öltek meg!

—Ezen nem segíthetek! - tárta szét a karját Hariz. —Nyomatékosan ki kell jelentenem, hogy én, aki ugyan semmiféle rangot nem viselek, de attól még nyugodtan tekinthetsz akár Csisziföld honvédelmi miniszterének is, szóval hogy én nem engedem, hogy egyetlen fának is baja essék Mauán az evolok hibájából, érted apám, nemhogy mau nőnek, de még a fáknak sem! Senkinek sem! Kénytelen vagyok azt követelni tőled, hogy forduljatok meg, és teljes sebességgel hajózzatok vissza Behnotba, és soha többé a tengernek erre a részére ne jöjjetek!

—Juj de barátságtalan beszéd ez a saját fiamtól! Mélyen sérti apai érzésemet!

—Nekem meg az sérti a gyermeki érzésemet, hogy bosszút akarsz állni azokon, akiket szeretek!

—Legalább azt engedd meg hogy megkeressem a nőket, akiket elfogtak azok a férfiállatok!

Hariz elgondolkozott.

—Nem hiszem hogy Maua női szívesen látnának benneteket! Hanem ami a nőket illeti, segíthetek neked apám! Ne mondd hogy nincs bennem könnyörület! Különben meg e nőket is sajnálom! Nem gondoltunk arra, hogy nők is voltak Morevi támadó expedíciójában, arra meg pláne nem gondoltunk, hogy a férfiállatok elfoghatták őket. Iszonyú lehet a sorsuk! Tudod mit, maradjatok a tengernek ezen a pontján, ne menjetek közelebb Mauához, még látótávolságba sem! Én most Mauához megyek a hajóimmal, s első dolgom az lesz, hogy megkeresem a nőket! Altatógázt vetek be a Fal mögötti területen, elaltatok mindenkit ott, aztán a mau nők bemennek oda gázálcban, s aki nőt találunk ott, azt kihozzák! Idehozom őket helikopterrel a hajóra, mind a tizennyolcat, vagy akik élnek még, azokat, jó? Így legalább a megmentésre vonatkozó ígéretedet betarthatod!

S mert Magadár tudta hogy ennél többet igazán nem várhat Hariztól, ebbe beleegyezett.

* * *

Mind a tizennyolc evol nő élt, amikor a mau nők kimentették őket a Fal mögül. Éltek, ha ugyan ezt életnek lehet nevezni! Csontsoványak voltak, tetvesek, némelyik rühes is, kivétel nélkül mind bélférges, koszos, mocskos, bűdös. Annyira szerencsétlenül néztek ki, hogy Hariz nélkülük repült vissza Magadárhoz, s azt mondta apjának, maradjanak ott még legalább három napot, mert egyszerűen nincs bőr a képén ilyen állapotban „visszaszolgáltatni” a nőket! Előbb kissé rendbehozzák őket!

Hála a csiszi orvostudománynak, kihajtották a nőkből a bélférgeket, megszabadították őket a tetvektől – ez volt a legegyszerűbb, mert mindössze szőrteleníteni kellett őket – ellátták a sebeit, meg is fürösztötték őket – és aztán hogy e legfontosabb vizsgálatokkal végeztek, s következett a kissé alaposabb, hát kiderült, hogy a tizennyolcból tizenhárom állapotos! Némelyik már az ötödik hónapban van, mások még csak az elsőben – a csiszik ilyen hamari terhességet is meg tudtak állapítani – bár még a legrégebbi idő óta várandós nőn sem látszik ez kívülről, mert annyira soványak!

Legtöbbjük nem is tudott erről, mert igazán nem figyelte ezt ott a férfiállatok közt. Most persze megtudták, a csiszik elmondták nekik.

És váratlan fordulattal úgy esett, hogy egyetlen nő sem akart visszatérni Behnotba! Kivétel nélkül mind kijelentették, hogy csiszik akarnak lenni, nemcsak azok akik már állapotosak voltak, de azok is akik nem!

Ugyanis tudták, mennyi gúnynak és megvetésnek lennének kitéve hazájukban, ha kiderül, hogy min mentek keresztül.

Szegény Magadárnak persze nem tetszett hogy még megmentetteket sem vihet haza Behnotba! Végül addig-addig könyörgött a fiának, míg Hariz meg nem tette azt, hogy mind a tizen-nyolc nőt elvitte helikopterrel Magadár hajójára, ahol sok-sok tanú előtt egyenként, ünnepélyesen jelentették ki, hogy ők lemondanak a behnoti állampolgárságról, mert csiszík akarnak lenni! Ezt még le is írták egy-egy papírra, alá is írták tanúk előtt, s ezen papírokat vihette haza Magadár a nők helyett, a sok tanúval. Így legalább arra volt bizonyítéka, hogy ő mindent megtett, és a nők valóban megmenekültek.

Csallurma is a várandósok között volt.

—Biztos hogy nem Morevitől van, biztos hogy nem tőle... - zokogta. Mindazonáltal bánatánál sokkal nagyobb volt az öröme. Végtelenül boldog volt, hogy végetértek a megpróbáltatásai.

De már egyetlen nappal később újra elfogta a lelkiismeretfurdalás. És egy nap odaállt Hariz elé.

—Te vagy itt a szigeten a legfőbb csiszí, ugye? - kérdezte tőle.

—Tulajdonképpen nem. A legfőbb csiszí itt, az maga Takavaszíla, Maua kánja, aki korábban a királynő volt itt. És voltaképpen most is az. Én igazság szerint még csak csiszí megfigyelő sem vagyok, mindössze az, aki voltam korábban is: a Szörnyeteg kapitánya! És nem is akarok más lenni. Ennyi bőven elég nekem!

Csallurma elgondolkozott, majd így szólt:

—Mégis veled beszélem meg amit akarok. Te legalább tudsz evolul. Takavaszíla nem. És... és hát nem is szívesen néznék a szemébe...

—Miről van szó?

—Én vagyok az okozója mindennek! - lehellte sápadtan Csallurma.

—Miféle mindennek vagy az okozója?

—Annak a borzalmas háborúnak! - és elmondta Hariznak, hogy ő adta az ötletet Morevinek, hogy a választási hadjáratot változtassa át igazi hadjáratá! Elmondta azt is, hogy mennyire megbánta a tettét, amikor látta a mau halottakat, de ez már késő volt.

—Én igazán csak a jogos büntetésemet kaptam amikor a vademberek elfogtak - mondta - és ezért szeretném, ha nem is büntetnétek meg őket!

—Nem büntetjük meg őket. Nem is volna értelme ennek. Úgy beszéltük meg Zigíliával és Takavaszízával, hogy egyszerűen hagyjuk, hogy odabent megöregedjenek és meghaljanak, még élelemmel is ellátjuk őket, mindössze ezentúl senki nem párzik majd velük! Élnek ahogy tudnak majd, mint eddig is, ugyanaz lesz tehát a sorsuk, ami lett volna a csiszí-mau egyesülés előtt! Nem öljük meg őket, mi csiszík nem szeretünk gyilkolni!

—Most már én sem! - suttozta Csallurma, aztán így szólt:

—Szeretném ha nem kéne hazugságban élnem, Hariz! Nem bírtam magamba fojtani a titkomat! Arra kérlek hogy vagy öljetek meg, vagy szabjátok ki a büntetésemet, de azután bocsászatok meg nekem! De Behnotba nem akarok visszatérni! És még nem is kizárólag azért, mert megvetnének, de undorodom az ottani élettől is, a politikától, ami képes szemérmetlenül játszani milliók életével és boldogságával a hatalmi küzdelem kedvéért, néhány ezer nyavalyás szavazat kedvéért! Büntessetek meg, azután bocsászatok meg nekem, és fogadjatok be, ezt kívánom, vagy legyen vége gyorsan mindennek!

—Csallurma, én már meg is bocsátottam neked, máris, most azon nyomban, de az a baj, hogy ebben nem én vagyok az illetékes! Ugyanis nem ellenem vétkeztél! Hanem gyere, és mondd el mindent Tuamnak is, aztán ő majd tolmácsolja a szavaidat Takavaszílának! Az ő népe ellen vétkeztél, döntsön ő!

Csallurma elsápadt. Olyan fehér lett, mint a kréta. De azért így szólt:

—Mehetünk!

Takavaszíla nagyon figyelmesen nézte Csallurmát.

—Aha, tehát ez a nő azt mondja, az ő ötlete volt, hogy a hozzá tartozó férfi meg a többi férfi negatívan viselkedjék velünk?

—Igen. - mondta Tuam.

—És én még azt hittem, hogy a nők a barbárok közt is logikusan viselkednek! - sóhajtott a királynő.

—Ez nem így van. - mondta Tioláj, aki maga is itt volt a tanácskozáson, és neki Jojinda fordította Takavaszila minden szavát. Jojinda meglepően hamar egészen jól megtanult mau nyelven, mostanára már kissé jobban is beszélt e nyelvet mint Tuam, bár még nem tökéletesen.

—Ez - mondta Tioláj - úgy van királynő, hogy a nők mindenütt jobban, logikusabban gondolkodnak szerintem mint a férfiak, de éppencsak egy kicsikével. Ahol a férfiak nagyon ostobák, ott a nők is azok, csak nem annyira!

—Különben pedig régi csiszi megfigyelés az - szólt közbe Jojinda is - hogy a férfiak elképesztő mértékben képesek megzavarni a nők tiszta eszt! Van például egy Zassen nevű ország, ott nemrég még a nők követelték, hogy ha a hozzájuk tartozó férfi meghal, akkor őket elevenen égessék el ugyanazon a máglyán, amin a férfi testét is elégetik! Ezt akarták a nők, mert a férfiak ezt tartották helyesnek! Alig lehetett kibeszélni a fejükből ezt az ostobaságot!

—Ebben az esetben Csallurma nem is olyan vétkes! - szólt tűnődve Takavaszila. Aki persze Csallurma nevét csak úgy tudta kimondani, hogy „Talluma”. —Biztos a férje zavarta meg az eszt!

—Nem! - mondta határozottan Csallurma. —Magamtól jutott az eszembe ennek a borzasztó bűnnek az ötlete!

—Ugyan már! Amennyire ismerem Morevit, - mondta Hariz - annak is eszébe jutott volna ez az ötlet, legfeljebb egy-két hónappal később, hiszen az esze állandóan azon járt, hogy miként szerezhetne még egy kis népszerűséget, s a bosszúhadjárat gondolata igazán kézenfekvő volt, mert a behnotiak és dzidinoriak gondolata állandóan a háborúkon, hadjáratokon és a bosszún jár!

—Köszönöm hogy védelmezel, de akkor is én mondtam ki ezt az iszonyú ötletet, tehát ez az én vétkem! - jelentette ki határozottan Csallurma. —Mondjátok ki hogy mi a büntetésem, kérlek benneteket ne hagyjatok bizonytalanságban tovább!

Szegény Tuam nagyon nehezen tudta lefordítani Csallurma szavait mau nyelvre. A mau nyelvben ugyanis egyszerűen nem volt szó arra, hogy *büntetés*! A régi paján nyelvben természetesen volt erre szó, de az eltelt sok-sok évszázad alatt kikopott a mau nyelvből, elfelejtődött, mert ők nem szokták büntetgetni egymást. Tuam kénytelen volt úgy magyarázni e szót, hogy „negatívan viselkedni, mert ő is negatívan viselkedett”.

—Furcsa dolgot akar ez a nő! - nézett rá Csallurmára Takavaszila. —Azt akarja, hogy tegyünk neki rosszat, kellemetlent, csak azért, mert ő már egyszer kellemetlen dolgokat tett nekünk, sőt, nem is tett, csak erre biztatott valakit?!

—Igen, Takavaszila, ő épp ezt akarja! - bólintott Tuam.

—De hát miért? Mitől lenne jó nekünk az, ha most negatívan viselkedünk vele, mit használnánk ezzel magunknak, mit hoznánk helyre vele? - és egészen értetlenül meredt Csallurmára.

—Mi a baja a királynőnek? - kérdezte ezt látva Csallurma.

Tuam megmagyarázta neki.

—Nem érti, miért kéne megbüntetnie téged! Azt mondja, az nem volna hasznos, mert semmi nem jönne helyre tőle!

—De hát bosszút állhatna!

—De Csallurma, értsd meg, hogy a mau nyelvben egyszerűen nincs is szó arra, hogy bosszú! Persze ki lehet fejezni ezt mau nyelven is, de csak hosszas körülírásokkal! Az olyan érzelmek és fogalmak mint bosszú, megtorlás, büntetés, sőt akár az, hogy igazságszolgáltatás – tökéletesen idegenek a mau gondolatvilágtól, ezekre szavuk sincs, sőt, már azt sem tudtam tisztességesen lefordítani neki, hogy „bűn”; amikor bűnről beszéltem, kénytelen voltam úgy fordítani, hogy „kötelességmulasztás”, mert még ez a fogalom állt a legközelebb hozzá, és hosszasan kellett magyarázgatnom, mert nem értette mennyiben szegted meg a kötelességedet, amikor negatív viselkedésre buzdítottad Morevit, hogy ekkor milyen kötelességet mulasztottál el megtenni! Végül csak úgy értette meg, hogy azt mondtam, minden nőnek kötelessége a hozzá tartozó férfinak jó tanácsokat adni, hogy az pozitívan viselkedjék másokkal, te nem ezt tetted, te

hát súlyos kötelességmulasztás terhel téged emiatt! Ezt végre megértette a királynő. De ezt is csak nehezen, mert még rajtad sajnálkozott, hogy annyi sok férfi közt amennyi közt ti evol nők éltek, irtózatosszellemi teher lehet állandóan a férfiak viselkedését irányítgatni, amikor azok olyan vadak és ostobák!

—De hát nem lehetnek olyan nemes jellemek, hogy fogalmuk sincs a bosszúállásról!! - kiáltotta elképedve Csallurma.

—Pedig ezek olyanok, Csallurma, és szerintem a királynőnek egyszerűen halvány fogalma sincs róla, hogy mit akarsz tőle! A leghaloványabb kis fogalma sem! Ha fegyverrel támadnál rá, persze védekezne és igyekezne megölni téged. De nem bosszúból, hanem hogy ő meg ne haljon. Ám egyszerűen nem érti, hogy most mit nyerne azzal, ha megölné téged, vagy akárcsak megpofozna. Ők, a mau nép, minden tettet egy erősen filozofikus, bonyolult matematizált értékrendszer szerint ítélnék meg, és szerinte amire te biztattad Morevit, az nagyon negatív volt. Az erre biztatás is negatív tett volt, ez nyilvánvaló. Tehát a szemében a te értéked is erősen csökkent, ez biztos. Ha azonban most ő, a királynő veled szemben egy másik negatív tettet hajtana végre, azt amit te büntetésnek nevezel, akkor ezzel nem csökkenne a világban a negatív értékek mennyisége, hanem nőne, vagyis ő rosszat tenne ezzel! A szemében az, hogy te Csallurma önmagad megbüntetésére biztatód őt, majdnem ugyanolyan negatív viselkedés, mint amikor Morevit biztattad arra, hogy negatívan viselkedjék Maua népével!

—De hát ez lehetetlen! - képedt el Csallurma.

—Bizony hogy így van pedig! Az ő szemükben a bűn és a büntetés bizonyos értelemben ugyanolyan tett, nincs közöttük minőségi különbség, legfeljebb fokozati és időbeli, amennyiben a büntetés mindig a bűn után következik be!

—Micsoda nemes jellemek! És én ezek ellen vétkeztem! - tört ki Csallurma, miközben folytak a könnyei.

Tuam zavartan álldogált egyhelyben, és egyszerűen nem tudta miként magyarázza meg Csallurmának, hogy az özvegy elnökne ugyanolyan tévedésben van mint Takavaszila: mert egyáltalán nem holmi lelki nemességből engedi el a bosszút illetve a büntetést Takavaszila! Az lenne lelkileg nemes úgy, ahogy azt Csallurma gondolja, aki érezne bosszúvágyat, mégis megkegyelmez. De Takavaszila egyszerűen nem érez ilyesmit, fogalma sincs róla hogy miről van itt szó, hogy mi bántja Csallurmát, Takavaszila bámilyen okos nő legyen is máskülönben, de egyszerűen nem képes kitörni a mau értékelmélet évszázadok alatt megcsontosodott fogalmi kategóriáiból, amiből a legszigorúbban kirekesztették az összes érzelmi szempontot. Tuam, aki megértette már mindkét felet, úgy érezte magát mint aki híd két part között, de túl rövid híd, nem bírja összekötni a két partot, egyszerűen képtelen hidat verni a két gondolkodásmód között, nem elég jó tolmács hozzá. Igaza van Tiáuának: a mau nyelvben nem maga a nyelv a nehéz, nem a nyelvtan, mégcsak nem is a szavak, hanem a gondolkodásmód! De bár ezt ő, Tuam már aránylag türhetően elsajátította, arra tényleg nem képes, hogy ilyen rövid idő alatt megtanítsa rá Csallurmát is.

—Jó. - szólt hirtelen Takavaszila, aki azt azért megértette, hogy a beszélgetés holtpontra jutott. —Megértettem, hogy ez a nő sajnálja amit tett. Belátja, hogy nem volt helyes, amikor negatív viselkedésre biztatta Molevit. Azt hiszem, értem azt is, mi az a „büntetés”, amit kér! Szeretné, ha olyasmit tennénk vele, ami miatt többé nem állna módjában elkövetnie ilyesmit, igaz?

Tuam félt, hogy a királynő megint nem egészen arra gondol, amire kéne, de jobb híján így válaszolt:

—Bizonyos értelemben talán valóban ezt akarja. Ezt is.

—Jó. Megmondom mi a *büntetése*! Mondd meg neki Tuama, hogy akkora képtelenséget amit ő tett, hogy negatív tette buzdítson valakit, főleg egy férfit amikor azoknak úgylis kevés az eszük, hát ilyesmit csak egy nagyon-nagyon buta nő csinálhat! Egy olyan nő, aki a matematikának még a legegyszerűbb alapjaival sincs tisztában! De úgy látom erre már ő is rájött, és az a „büntetés” nevű valami amit kér, az nem más mint a tudás, a tanulás! Az lesz tehát a büntetése, hogy ne akárhol lehessen csiszí, hanem itt nálunk Mauán, és itt vegyen részt a munkákban, amivel helyreállítjuk mindazt a kárt, amit a hozzá tartozó férfi negatív viselkedése

okozott, ezzel ugyanis megtanulja – mert látja – hogy néhány meggondolatlan szó mekkora kárt képes okozni, emellett pedig eljár majd az iskolánkba, különösen a filozófia- és matematikaórákra, és ott megtanul helyesen gondolkodni!

Tuam elképedve csóválta a fejét, de még Hariz is nagyot nézett! A legnagyobbat azonban Csallurma nézte.

—De hát ez nem lehet igaz! Hogyhogy tanulásra ítélt?! Én azt hittem, sokéves börtönbüntetést kapok, vagy korbácsolást, vagy kivégzést...

—De hát értsd már meg, hogy a királynőnek a legparányibb halovány kis segédfogalma sincs róla, mi az hogy büntetés! Szerintem ő nem gonosztevőnek tart téged, hanem betegnek. Amolyan enyhébb elmebetegnek, mondjuk úgy: fejlődésben visszamaradt személynek, aki megmaradt gondolkodásilag a korai gyermekkorban, vagy aki nem járta ki az iskolát, vagy valami ilyesminek! Szilárd meggyőződése, hogy egy nő, az csakis helyesen cselekedhet, ha megvannak ehhez a kellő ismeretei a külvilágról és a matematikáról! Hát most megpróbál meggyógyítani, úgy, hogy megadja neked ezeket az ismereteket!

Csallurma erre megintcsak zokogásban tört ki, s térdre rogyott Takavaszíla előtt, egyre csak ezt hajtogatva:

—Bocsáss meg nekem! Kérlek bocsáss meg!

Szegény Tuam megint nagy bajban volt, izzadt hogy jobban sem kellett, mert nem tudta miként fordítsa le ezt, a mau nyelvben ugyanis a *bocsánatra* sem volt szó! Végül jó negyed órás magyarázata után sem értette meg a királynő őt, de megunhatta, mert hirtelen félbeszakította Tuamot, s így szólt:

—Tudom már, hogy mi az a bocsánat! Csak egy másik szó arra, amit úgy nevezünk, hogy szeretet! Ez egy végtelenül ostoba és tudatlan nő, esze mennyisége határértékben közelít a negatív végtelenhez, de akkor is értelmes lény bizonyos mértékig, és szeretetre van szüksége! - azzal felemelte a földről a még mindig zokogó Csallurmát, átölelte, és így szólt Tuamhoz:

—Szerintem ez a nő soha nem volt még boldog, soha életében! Nem volt neki otthona.

—Ennek?! Az elnökfeleségnek?! - képedt el Tuam.

—Az embernek ott az otthona, ahol szeretik. Kérlek tolmácsolj neki, hogy most végre hazaérkezett!

Vége

Elkezdve: 2000.10.08., 19 óra 41 perc

Befejezve: 2000.12.21., 22 óra 53 perc